

**SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO**

**Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport Samooceny**

SZKOŁA GŁÓWNA GOSPODARSTWA WIEJSKIEGO w WARSZAWIE
ul. Nowoursynowska 166, 02-787 Warszawa

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **EKONOMIA**

1. Poziomy studiów: **studia I i II stopnia**
2. Forma studiów: **stacjonarne i niestacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek

I stopień studiów na kierunku **Ekonomia** jest przypisany od roku akademickiego 2019/20 w **100%** do dyscypliny: **ekonomia i finanse**.

II stopień studiów na kierunku **Ekonomia** jest przypisany od roku akademickiego 2019/20 w **100%** do dyscypliny: **ekonomia i finanse**.

Efekty uczenia się

z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji **na poziomie 6 PRK** typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4.

Kierunek studiów: Ekonomia

Poziom studiów: studia pierwszego stopnia

Profil studiów: ogólnoakademicki

Uniwersalne charakterystyki poziomu 6 w PRK oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK		Kierunkowe efekty uczenia się	
		Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty uczenia się odniesione do poszczególnych kategorii i zakresów
WIEDZA – absolwent ZNA I ROZUMIE			
P6U_W	w zaawansowanym stopniu - fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności		
P6S_WG	w zaawansowanym stopniu - wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej - właściwe dla programu studiów, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem	EK1_KW01	Kategorie, instytucje, struktury ekonomiczne i współzależności między nimi, a także podstawy teoretyczne zjawisk i procesów gospodarczych zachodzących na poziomie mikro- i makroekonomicznym oraz globalnym
		EK1_KW02	Znaczenie i zasady funkcjonowania podmiotów gospodarczych oraz relacje i więzi łączące je z innymi instytucjami tworzącymi ich otoczenie w skali krajowej i międzynarodowej
		EK1_KW03	Metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych, właściwe dla nauk ekonomicznych, pozwalające opisywać kategorie, struktury i instytucje gospodarczo-społeczne oraz procesy zachodzące w nich i między nimi
P6S_WK	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	EK1_KW04	Prawidłowości i skutki działalności gospodarczej człowieka oraz zasady tworzenia i rozwijania form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystując wiedzę z zakresu nauk ekonomicznych
		EK1_KW05	Cele, instrumenty i skutki polityki gospodarczej, w tym polityki rolnej oraz uwarunkowania, rodzaje struktur i instytucji gospodarki żywnościowej, jej elementów składowych i relacje zachodzące między nimi
		EK1_KW06	Ekonomiczne, finansowe, społeczne, prawne, etyczne, ekologiczne i inne uwarunkowania prowadzenia działalności gospodarczej, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego

UMIEJĘTNOŚCI – absolwent POTRAFI			
P6U_U	innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie komunikować się z otoczeniem, uzasadniać swoje stanowisko		
P6S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę - formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez: — właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, — dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych	EK1_KU01	Wykorzystać wiedzę teoretyczną, dobrać właściwe metody i narzędzia oraz pozyskiwać dane do formułowania i analizowania prostych i złożonych procesów i zjawisk ekonomicznych, w tym dotyczących gospodarki żywnościowej
		EK1_KU02	Krytycznie analizować, oceniać i interpretować zjawiska gospodarcze, wskazywać ich skutki i formułować rekomendacje dla polityki gospodarczej
P6S_UK	komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii brać udział w debacie - przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	EK1_KU03	Skutecznie komunikować się z otoczeniem przy pomocy terminologii ekonomicznej oraz dyskutować o zagadnieniach gospodarczych przedstawiając argumenty i oceniając stanowisko innych uczestników dyskusji
		EK1_KU04	Posługiwać się językiem obcym w zakresie ekonomii, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
P6S_UO	planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole	EK1_KU05	Organizować własną pracę oraz współdziałać i pracować w zespole, w tym interdyscyplinarnym, przyjmując w nim różne role
P6S_UU	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	EK1_KU06	Samodzielnie uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę ekonomiczną oraz umiejętności profesjonalne, badawcze i interpersonalne
KOMPETENCJE – absolwent JEST GOTÓW DO			
P6U_K	kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim samodzielnego podejmowania decyzji, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje, i organizacji, w których uczestniczy, przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań		
P6S_KK	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	EK1_KK01	Krytycznej oceny posiadanej wiedzy w zakresie ekonomii, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym ich rozwiązaniem

	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu		
P6S_KO	wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego inicjowania działań na rzecz interesu publicznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	EK1_KK02	Myślenia kreatywnego i działania w sposób przedsiębiorczy oraz aktywności na rzecz środowiska społecznego z zachowaniem zasad odpowiedzialności społecznej i interesu publicznego
P6S_KR	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: — przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, — dbałości o dorobek i tradycje zawodu	EK1_KK03	Prowadzenia działalności zawodowej w sposób etyczny oraz zapewniający poszanowanie dorobku i tradycji zawodu ekonomisty

Efekty uczenia się

z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji **na poziomie 7 PRK** typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4.

Kierunek studiów: Ekonomia

Poziom studiów: studia drugiego stopnia

Profil studiów: ogólnoakademicki

Uniwersalne charakterystyki poziomu 7 w PRK oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 PRK		Kierunkowe efekty uczenia się	
		Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty uczenia się odniesione do poszczególnych kategorii i zakresów
WIEDZA – absolwent ZNA I ROZUMIE			
P7U_W	w pogłębiony sposób wybrane fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi, także w powiązaniu z innymi dziedzinami różnorodne, złożone uwarunkowania i aksjologiczny kontekst prowadzonej działalności		
P7S_WG	w pogłębionym stopniu - wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej - właściwe dla programu studiów, główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których jest przyporządkowany kierunek studiów - w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim	EK2_KW01	W pogłębionym stopniu doktryny ekonomiczne wyjaśniające złożone zjawiska i procesy gospodarcze oraz zachodzące współzależności między instytucjami i strukturami gospodarczymi na poziomie mikro-, makroekonomicznym i globalnym
		EK2_KW02	Główne tendencje rozwojowe w zakresie nauk ekonomicznych odnoszące się do gospodarki narodowej, jej sektorów, w tym gospodarki żywnościowej oraz ekonomiki i organizacji jednostek gospodarczych działających w skali krajowej i międzynarodowej
		EK2_KW03	W zaawansowanym stopniu wybrane metody i narzędzia opisu, w tym techniki pozyskiwania danych, oraz modelowania struktur gospodarczych i procesów w nich zachodzących a także identyfikowania rządzących nimi prawidłowości
P7S_WK	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	EK2_KW04	W pogłębionym stopniu główne współczesne ekonomiczno-społeczne problemy człowieka, przedsiębiorstwa, regionu, kraju i świata oraz złożone uwarunkowania wpływające na wzmacnianie pozytywnych zmian i ograniczanie negatywnych
		EK2_KW05	Na zaawansowanym poziomie skutki procesów zachodzących na poziomie gospodarki i przedsiębiorstwa oraz zasady tworzenia i rozwijania form indywidualnej

	podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości		przedsiębiorczości przy wykorzystaniu wiedzy z zakresu nauk ekonomicznych
		EK2_KW06	W pogłębionym stopniu wieloaspektowe uwarunkowania prowadzenia działalności gospodarczej, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego
UMIEJĘTNOŚCI – absolwent POTRAFI			
P7U_U	wykonywać zadania oraz formułować i rozwiązywać problemy, z wykorzystaniem nowej wiedzy, także z innych dziedzin samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców, odpowiednio uzasadniać stanowiska		
P7S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę - formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych warunkach przez: — właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji, — dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, — przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi wykorzystywać posiadaną wiedzę - formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi - w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim	EK2_KU01	Wykorzystywać posiadaną wiedzę ekonomiczną, jak również z innych dziedzin, do identyfikowania, formułowania i twórczego rozwiązywania złożonych problemów gospodarczych, w tym z zakresu agrobiznesu
		EK2_KU02	Za pomocą krytycznej analizy dobierać, oceniać i właściwie interpretować informacje oraz dobierać i stosować odpowiednie do rozwiązywanego problemu metody i narzędzia badawcze z zakresu ekonomii
		EK2_KU03	Formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami ekonomicznymi w skali przedsiębiorstwa, rynku, gospodarki krajowej i międzynarodowej
P7S_UK	komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców przewodzić debatę posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią	EK2_KU04	Komunikować się z otoczeniem i prowadzić debatę na tematy dotyczące zagadnień gospodarczych oraz posługiwać się językiem obcym w zakresie ekonomii, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

P7S_UO	kierować pracą zespołu współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę w zespołach	EK2_KU05	Współdziałać i pracować w grupie, również podejmując w niej wiodącą rolę oraz kierować pracą zespołu ekonomistów i osób z innych dziedzin, w tym w przygotowaniu projektów gospodarczych i interdyscyplinarnych
P7S_UU	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	EK2_KU06	Samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie oraz ukierunkowywać, inspirować i organizować proces uczenia się innych osób w zakresie zagadnień ekonomicznych
KOMPETENCJE – absolwent JEST GOTÓW DO			
P7U_K	tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i życia podejmowania inicjatyw, krytycznej oceny siebie oraz zespołów i organizacji, w których uczestniczy przewodzenia grupie i ponoszenia odpowiedzialności za nią		
P7S_KK	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	EK2_KK01	Krytycznej oceny własnej wiedzy i odbieranych informacji w zakresie zagadnień ekonomicznych, uznawania znaczenia wiedzy w życiu zawodowym oraz zasięgania opinii ekspertów
P7S_KO	wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego inicjowania działań na rzecz interesu publicznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	EK2_KK02	Podejmowania i organizowania działalności w zakresie zagadnień gospodarczych na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego w sposób aktywny i przedsiębiorczy
P7S_KR	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym: — rozwijania dorobku zawodu, — podtrzymywania etosu zawodu, — przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad	EK2_KK03	Rozwijania dorobku zawodu ekonomisty i podtrzymywania jego etosu oraz respektowania i zaangażowanego działania na rzecz przestrzegania zasad etyki zawodowej w trakcie prowadzonej działalności zawodowej i społecznej

Spis treści

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	12
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	12
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	30
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	39
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	51
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	58
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	64
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	73
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	81
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	99
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	104
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	116
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	118
Zestawienie tabelaryczne załączników do raportu samooceny	129

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Marcin Ratajczak	Dr hab./adiunkt/Dziekan Wydziału
Iwona Pomianek	Dr/adiunkt/Prodziekan Wydziału
Monika Utzig	Dr/adiunkt/ Prodziekan Wydziału
Mariusz Hamulczuk	Dr hab./adiunkt/Zastępca Dyrektora ds. kształcenia Instytutu Ekonomii i Finansów
Joanna Paliszkiewicz	Prof. dr hab./profesor/Dyrektor Instytutu Zarządzania
Magdalena Mądra-Sawicka	Dr/adiunkt/Koordynator ds. Jakości Kształcenia na WE
Andrzej Jędruchniewicz	Dr hab./adiunkt/Przewodniczący zespołu roboczego ds. oceny programowej na kierunku Ekonomia
Agnieszka Werenowska	Dr/adiunkt/Opiekun praktyk na Wydziale
Elżbieta Kacperska	Dr/adiunkt/Koordynator ds. współpracy ze szkołami średnimi
Mariusz Maciejczak	Dr hab./profesor Uczelni/Przewodniczący Rektorskiej Komisji ds. jakości kształcenia/Dyrektor Instytutu Ekonomii i Finansów
Aleksandra Górecka	Dr/adiunkt/Koordynator ds. wymiany międzynarodowej studentów
Wiesław Wasilewski	Prezes Zarządu Big-Pol Sp. z o.o.
Mateusz Niziołek	student/Przewodniczący Samorządu Studenckiego SGGW
Małgorzata Rowicka	Mgr/Kierownik dziekanatu
Renata Panasewicz	Mgr/Sekretariat Wydziału

Prezentacja uczelni

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie (SGGW w Warszawie) jest spadkobierczynią i kontynuatorką chlubnych tradycji powołanego w 1816 roku Instytutu Agronomicznego w Marymoncie pod Warszawą – pierwszego na ziemiach polskich ośrodka kształcenia rolniczego na poziomie uniwersyteckim. W Instytucie Agronomicznym w Marymoncie (1820-1840), a następnie w Instytucie Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnego (1840-1862), wykładano naukę zarządu gospodarskiego, rachunkowość gospodarczą oraz statystykę rolniczą i leśną. Od 1906 r. Wydział Rolniczy działał w ramach Towarzystwa Kursów Naukowych, a od 1911 r. przy Kursach Przemysłowo-Rolniczych. W 1916 roku Wydział stał się jednostką Wyższej Szkoły Rolniczej, a w późniejszym okresie - Królewsko-Polskiej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. W 1916 roku na posiedzeniu Rady Wydziału Wyższej Szkoły Rolniczej rozważano projekt powołania Wydziału Ekonomiczno-Rolnego, jednak podjęta inicjatywa nie powiodła się. W 1918 r. Uczelni nadano nazwę: Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego. Stale rozwijana działalność naukowa Wydziału pozwoliła na kształcenie studentów na najwyższym poziomie, a jej pracownicy zawsze brali czynny udział w życiu naukowym, społecznym, gospodarczym i politycznym kraju. Osiągnięcia naukowe pracowników Wydziału Rolniczego stały się motorem rozwoju Uczelni.

W latach 1951-1977 z Wydziału Rolniczego wyodrębniło się pięć nowych wydziałów, w tym w 1953 roku Wydział Inżynieryjno-Ekonomiczny Rolnictwa, z katedrami: Ekonomiki Rolnictwa, Planowania i Statystyki Rolniczej, Urządzeń Rolnych, Geografii Gospodarczej, Ekonomii Politycznej, Polityki Agrarnej oraz Organizacji i Planowania Socjalistycznych Przedsiębiorstw Rolnych. Od 1958 do końca 2007 roku wydział funkcjonował pod nazwą Wydział Ekonomiczno-Rolniczy, a od 1 stycznia 2008 roku nazwa została zmieniona na Wydział Nauk Ekonomicznych. Od 1957 roku siedziba Wydziału znajduje się w Warszawie, przy ul. Nowoursynowskiej 166 w budynku 7, w kolejnych latach Wydział pozyskał również budynki: 5, 6 oraz 3, które razem stanowią obecnie bazę lokalową Wydziału.

Ostatnia restrukturyzacja funkcjonowania Uczelni i Wydziału miała miejsce w 2019 r. Zgodnie ze Statutem Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie uchwalonym przez Senat SGGW Uchwałą nr 84-2018/2019 z dnia 27 maja 2019 r. (*zał. I.a, I.b*), Instytut stanowi główny typ jednostki organizacyjnej SGGW o charakterze naukowo-badawczym, odpowiedzialnej za prowadzenie badań naukowych w określonej dyscyplinie naukowej oraz wspierającej działalność dydaktyczną. Wydział natomiast jest głównym typem jednostki organizacyjnej SGGW o charakterze dydaktycznym, odpowiedzialnej za kształcenie na kierunkach studiów, na studiach podyplomowych oraz w innych formach kształcenia. Nauczyciele akademicki realizujący zadania dydaktyczne na zlecenie Wydziałów są zatrudnieni w Instytutach. W SGGW w Warszawie funkcjonuje 16 Instytutów, a kształcenie odbywa się na 38 kierunkach studiów prowadzonych przez 13 Wydziałów. W wyniku tych zmian, z Wydziału Nauk Ekonomicznych (WNE) wyodrębniono Instytut Ekonomii i Finansów (IEiF), Instytut Zarządzania (IZ) oraz Wydział Ekonomiczny (WE), na którym prowadzone jest kształcenie studentów.

Jednostkami organizacyjnymi Instytutu Ekonomii i Finansów są: Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw, Katedra Ekonomii i Polityki Gospodarczej, Katedra Finansów, Katedra Logistyki, Katedra Ekonomii Międzynarodowej i Agrobiznesu, Katedra Turystyki, Komunikowania Społecznego i Doradztwa, Katedra Polityki Rozwoju i Marketingu oraz Katedra Ekonometrii i Statystyki. Potencjał naukowo-dydaktyczny Instytutu Ekonomii i Finansów stanowi 130 nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowiskach: profesora - 12, profesora Uczelni - 19, adiunkta z habilitacją - 20, adiunkta ze stopniem doktora - 72, adiunkta dydaktycznego - 2, asystenta ze stopniem doktora - 5. W Instytucie Ekonomii i Finansów zatrudnionych jest także 2 pracowników inżynieryjno-technicznych oraz 10 pracowników administracyjnych. Instytut Zarządzania nie jest podzielony na katedry. Jego potencjał dydaktyczny stanowi 13 nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowiskach: profesora - 1, adiunkta z habilitacją - 2, adiunkta ze stopniem doktora - 10. W Instytucie Zarządzania zatrudniony jest 1 pracownik administracyjny.

Instytut Ekonomii i Finansów został zaklasyfikowany do kategorii naukowej B, przyznanej na podstawie osiągnięć naukowych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego i ma pełne prawa akademickie do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego w dyscyplinie ekonomia i finanse. Instytut Zarządzania będzie podlegał pierwszej ocenie działalności naukowej w roku 2022, za lata 2017-2021.

Na Wydziale Ekonomicznym prowadzone jest kształcenie na pięciu kierunkach studiów:

- Ekonomia od 1953 r.,
- Finanse i Rachunkowość od 2003 r.,
- Logistyka od 2007 r.,
- Turystyka i Rekreacja od 2012 r. w strukturach WE, wcześniej kierunek międzywydziałowy,
- Zarządzanie od 1997 r. (początkowo jako Zarządzanie i Marketing).

W roku akademickim 2021/2022 planowany jest pierwszy nabór na nowy kierunek studiów magisterskich w języku angielskim International Agri-Food Business, dający możliwość uzyskania dwóch dyplomów (SGGW i University of Applied Sciences w Holandii).

Kształcenie na Wydziale oparte jest na osiągnięciach i działalności naukowej prowadzonej w Instytucie Ekonomii i Finansów oraz Instytucie Zarządzania w dyscyplinach naukowych: ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości. Studenci kierunku Ekonomia na SGGW wyposażeni zostają w szerokie podstawy teoretyczne nauk ekonomicznych. Zdobywają również praktyczną wiedzę z obszaru dyscyplin uzupełniających, która umożliwia im przeprowadzanie analiz dotyczących funkcjonowania przedsiębiorstwa i jego otoczenia. Ponadto zapoznają się z prawidłowościami i skutkami działalności gospodarczej człowieka oraz zasadami rozwijania indywidualnej przedsiębiorczości przy wykorzystaniu różnorodnych metod i technik stosowanych w badaniach w naukach ekonomicznych, a także zapoznają się z ekonomicznymi, finansowymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, ekologicznymi i innymi uwarunkowaniami prowadzenia działalności gospodarczej.

Program studiów uzupełniają zagadnienia związane z sektorem żywnościowym i agrobiznesem. Studenci kierunku Ekonomia zdobywają wiedzę z zakresu gospodarowania zasobami finansowymi, ludzkimi i materialnymi, uczą się też wykorzystywać metody analityczne do badania zjawisk i procesów gospodarczych oraz modelowania ich przebiegu w skali mikro- i makroekonomicznej. Zajęcia dydaktyczne na studiach na kierunku Ekonomia prowadzone są przede wszystkim przez kadrę dydaktyczną zatrudnioną w Instytucie Ekonomii i Finansów oraz Instytucie Zarządzania. W procesie dydaktycznym biorą też udział nauczyciele innych Instytutów oraz jednostek ogólnouczelnianych, umożliwiając osiągnięcie zakładanych w programach studiów efektów uczenia się.

Zajęcia dydaktyczne realizowane na wszystkich kierunkach studiów realizowanych przez Wydział Ekonomiczny (w tym na kierunku Ekonomia) są prowadzone na terenie Kampusu SGGW na warszawskim Ursynowie, w większości w budynkach Wydziału Ekonomicznego położonych w starej części kampusu SGGW: 3, 5, 6 i 7. Kampus, o powierzchni ok. 70 ha gromadzi większość obiektów naukowo-dydaktycznych SGGW, Bibliotekę Główną, Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, obiekty sportowe, domy akademickie, stołówki oraz budynki administracyjne i Hotel SGGW.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Powiązania koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni, oczekiwań formułowanych wobec kandydatów, oferowanych specjalności/specjalizacji

Koncepcja i wywodzące się z niej cele kształcenia na kierunku studiów Ekonomia wpisują się w misję SGGW w Warszawie (zał. 1.1) oraz Wydziału Ekonomicznego (WE) (zał. 1.2), realizują cele strategiczne Uczelni i Wydziału oraz są zgodne z prowadzoną przez SGGW polityką jakości kształcenia (zał. 1.3). Misją SGGW jest służyć rozwojowi gospodarczemu i intelektualnemu polskiego społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich, gospodarki żywnościowej i szeroko rozumianego środowiska przyrodniczego. SGGW koncentruje się na rozwoju trzech filarów funkcjonowania Uczelni: kształcenia, badań naukowych oraz działalności wdrożeniowej, przez realizację pięciu tematów strategicznych nakazujących: doskonalić kształcenie, doskonalić badania naukowe, rozwijać współpracę i umiędzynarodowienie, rozwijać transfer wiedzy do gospodarki, zabezpieczyć finansowanie i wsparcie administracji dla realizacji powyższych celów. Misją Wydziału Ekonomicznego jest prowadzenie na najwyższym poziomie kształcenia w zakresie nauk społecznych, szczególnie w dziedzinie rolnictwa, obszarów wiejskich i agrobiznesu w celu wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego i intelektualnego społeczeństwa polskiego. Podstawowym zadaniem jest przygotowanie absolwentów gotowych sprostać wyzwaniom współczesnej gospodarki. Podstawą sukcesów Wydziału jest profesjonalizm, dbałość o jakość, pracowitość oraz innowacyjności kadry akademickiej i studentów.

Koncepcja kształcenia realizuje elementy misji i strategii Uczelni oraz Wydziału w zakresie przygotowania absolwentów do jak najlepszego służeńia rozwojowi gospodarczemu i intelektualnemu polskiego społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich, gospodarki żywnościowej i szeroko rozumianego środowiska przyrodniczego.

Ostatnia aktualizacja i modernizacja programu studiów od roku akademickiego 2019/20 odzwierciedla dbałość Wydziału i Uczelni o stałe podnoszenie jakości kształcenia w oparciu o potrzeby rynku pracy i oczekiwania interesariuszy, w ścisłym związku z prowadzonymi badaniami naukowymi w dyscyplinach do których przypisano kierunek. Program studiów dostosowany do wymogów Polskiej Ramy Kwalifikacji umożliwia stałą ocenę jakości kształcenia przez studentów, absolwentów, nauczycieli akademickich i interesariuszy z otoczenia społeczno-gospodarczego.

Koncepcja kształcenia

Celem głównym procesu kształcenia na studiach pierwszego stopnia kierunku **Ekonomia** jest prowadzenie edukacji tak, aby absolwenci uzyskali wiedzę, umiejętności i kompetencje na najwyższym poziomie i byli przygotowani do funkcjonowania w nowoczesnym społeczeństwie opartym na wiedzy i działania na współczesnym rynku pracy. Koncepcja kształcenia zakłada, że student pierwszego stopnia na kierunku Ekonomia zdobywa wiedzę ekonomiczną oraz umiejętności do wykonywania zawodu ekonomisty – specjalisty w dziedzinie gospodarowania zasobami materialnymi, finansowymi i ludzkimi. Absolwent jest przygotowany do prowadzenia badań naukowych w zakresie podstawowym. Potrafi wykonywać prace badawcze i analityczne, wykorzystać zdobyte umiejętności w dostosowaniu się do potrzeb rynku pracy. Absolwent studiów pierwszego stopnia zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz potrafi posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu ekonomii. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.

Celem głównym procesu kształcenia na studiach drugiego stopnia kierunku **Ekonomia** jest prowadzenie edukacji tak, aby absolwenci posiadali wiedzę, umiejętności i kompetencje na najwyższym poziomie i byli przygotowani do funkcjonowania w nowoczesnym społeczeństwie opartym na wiedzy i działania na współczesnym rynku pracy. Koncepcja kształcenia zakłada, że student drugiego stopnia na kierunku Ekonomia zdobywa pogłębioną wiedzę ekonomiczną oraz umiejętności do wykonywania zawodu ekonomisty – specjalisty w dziedzinie gospodarowania zasobami materialnymi, finansowymi i ludzkimi. Absolwent jest przygotowany do prowadzenia badań naukowych lub uczestniczył w prowadzeniu takich badań, np. w celu przygotowania pracy magisterskiej. Potrafi wykorzystać zdobyte umiejętności w dostosowaniu się do potrzeb rynku pracy. Absolwent studiów drugiego stopnia potrafi planować i wykonywać badania w zakresie ekonomii i zna język obcy na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy posługując się językiem specjalistycznym z zakresu ekonomii. Absolwent jest przygotowany do prowadzenia badań naukowych i podjęcia studiów trzeciego stopnia w zakresie ekonomii i finansów.

Kształcenie na kierunku studiów Ekonomia zakłada wykorzystanie w procesie dydaktycznym najnowszych osiągnięć nauki i doświadczonej kadry nauczycielskiej, korzystanie z aktualnych technik i technologii oraz wykorzystywanie doświadczeń wynikających z relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Ważnym aspektem strategii jest umożliwianie studentom mobilności pomiędzy rodzimą uczelnią, a jednostkami krajowymi i zagranicznymi w trakcie studiów pierwszego i drugiego stopnia, oraz udziału w badaniach naukowych. W kształceniu studentów zwracana jest uwaga na kształtowanie ich światopoglądu opartego poczuciu odpowiedzialności za państwo polskie, za umacnianie zasad demokracji i poszanowania praw człowieka, na uczciwości, rzetelności naukowej oraz otwartości na szybkie zmiany jakie niesie współczesny świat.

Kandydatom na studia stawiane są wymagania znajomości matematyki, co odzwierciedlone jest przez uwzględnienie w procesie rekrutacji na studia I stopnia egzaminu maturalnego z matematyki z wagą 60%. Dodatkowo oczekuje się od kandydatów kompetencji językowych (uwzględnienie egzaminu maturalnego z języka obcego z wagą 20%) oraz wiedzy o świecie (uwzględnienie z wagą 20% egzaminu z jednego z przedmiotów: język polski, geografia, wiedza o społeczeństwie, historia). Tak postawione wymagania znajdujące odzwierciedlenie w procesie rekrutacyjnym pozwalają na wyłonienie kandydatów na studia, którzy są zdolni uzyskać umiejętności analityczne lub prowadzić badania naukowe. Kandydatom na studia II stopnia stawiane są wymagania osiągnięcia efektów kształcenia przypisanych dla studiów I stopnia na kierunku Ekonomia lub innym uznanym za zbieżny (finanse i rachunkowość, zarządzanie, logistyka). Kandydaci na studia II stopnia, którzy ukończyli inny kierunek studiów, muszą potwierdzić osiągnięcie wymaganych efektów uczenia się zdając test kompetencyjny.

Na kierunku Ekonomia na studiach I oraz II stopnia nie są oferowane specjalności/specjalizacje. Studenci mają możliwość dostosowania swojej ścieżki edukacyjnej do indywidualnych zainteresowań zawodowych i naukowych wybierając przedmioty do wyboru z oferty przedmiotów kierunkowych oraz dowolnych na semestrach 3-6 na studiach I stopnia oraz na semestrach 3-4 na studiach II stopnia.

1.2. Związek kształcenia z prowadzoną na Wydziale Ekonomicznym (obecnie w Instytucie Ekonomii i Finansów oraz Instytucie Zarządzania) działalnością naukową

Kierunki badań, publikacje i ich powiązanie tematyczne z kształceniem na kierunku

Dyscypliną przyporządkowaną do efektów uczenia się dla studiów I i II stopnia na kierunku Ekonomia w 100% jest ekonomia i finanse. Koncepcja kształcenia studiów I i II stopnia na kierunku Ekonomia pozostaje w ścisłej relacji z kierunkami badań prowadzonymi w Instytucie Ekonomii i Finansów i Instytucie Zarządzania oraz sylwetką absolwenta i kształconymi w toku studiów kompetencjami. Prowadzone badania wykorzystywane są w procesie kształcenia studentów w różny

sposób. Pozwalają one na implementację najnowszej wiedzy do programów studiów i służą rozwojowi kadry dydaktycznej (szczegółowe informacje przedstawiono w Kryterium 4). W latach 2015-2020 nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku Ekonomia opublikowali w czasopismach naukowych ponad 1600 prac o łącznej liczbie punktów przekraczającej 12500 (zgodnie z punktacją obowiązującą w danym roku kalendarzowym) oraz ponad 510 rozdziałów w monografiach. Warto podkreślić, że są autorami ponad 80 monografii naukowych oraz redakcji książek (dane na koniec grudnia 2020 r.). Szczegółowy opis dorobku naukowego nauczycieli realizujących zajęcia dydaktyczne na kierunku Ekonomia przedstawiono w kryterium 4.

Tematy badawcze realizowane w Katedrach i Zakładach Instytutu Ekonomii i Finansów oraz w Instytucie Zarządzania są bazą dla działalności badawczej studentów, pozwalają na działalność studenckich kół naukowych i realizację prac dyplomowych. Dodatkowo uzyskiwane wyniki badań włączane są w treści programowe poszczególnych przedmiotów. W tym rozumieniu badania naukowe prowadzone przez nauczycieli akademickich pozwalają na realizację programu i podniesienie jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów, w tym na kierunku Ekonomia.

Wśród głównych kierunków badawczych realizowanych w ciągu ostatnich 5 lat w Instytucie Ekonomii i Finansów w dyscyplinie ekonomia i finanse można wyróżnić:

A. Mikro i makroekonomiczne uwarunkowania przemian w gospodarce żywnościowej w krajach europejskich

Celem prowadzonych badań jest określenie uwarunkowań rozwoju gospodarki rolno-żywnościowej w ujęciu mikroekonomicznym jak i makroekonomicznym. W pierwszym zagadnieniu poruszane są kwestie uwarunkowań decyzji gospodarczych podejmowanych przez producentów rolnych, przetwórców czy handlowców. Z kolei w drugim badane są determinanty rozwoju sektora w nawiązaniu do całej gospodarki oraz jej powiązań z innym sektorami oraz politykami ekonomicznymi. Prowadzone przez pracowników badania i ich rezultaty zwiększają stopień rozpoznania procesów zachodzących w wybranych obszarach problemowych mieszczących się w ramach realizowanego kierunku badań. Oprócz wartości poznawczej i prognostycznej rezultaty tych badań mają znaczną wartość aplikacyjną. Mogą być wykorzystane przez rolników i przedsiębiorców w ich gospodarstwach i przedsiębiorstwach oraz przez władze centralne i samorządowe odpowiedzialne za politykę rolną, środowiskową czy rozwoju obszarów wiejskich.

Najważniejsze publikacje w ramach kierunku:

1. Borowska Agnieszka: Uwarunkowania ekonomiczne i pozaekonomiczne konsumpcji żywności regionalnej w Polsce, 2017, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie Wydawnictwo, ISBN 978-83-7583-745-2, 342 s.
2. Czech Katarzyna, Karpio Andrzej, Wielechowski Michał, Woźniakowski Tomasz, Żebrowska-Suchodolska Dorota: Polska gospodarka w początkowym okresie pandemii COVID-19, 2020, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-982-1, 134 s.
3. Drejerska Nina: Przemiany sektorowej struktury zatrudnienia ludności wiejskiej, 2018, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, ISBN 978-83-7583-796-4, 184 s.
4. Dudek Hanna, Myszkowska-Ryciak Joanna: The Prevalence and Socio-Demographic Correlates of Food Insecurity in Poland, w: International Journal of Environmental Research and Public Health, vol. 17, nr 17, 2020, ss. 1-17, Numer artykułu: 6221, DOI:10.3390/ijerph17176221
5. Filipiak Tadeusz, Runowski Henryk: Ekonomiczna efektywność uprawy roślin warzywnych i zielarskich, 2018, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, ISBN 978-83-7583-830-5, 171 s.
6. Jędruchniewicz Andrzej: Business cycle in agriculture in Poland, w: German Journal of Agricultural Economics, vol. 69, nr 3, 2020, ss. 219-230, DOI:10.30430/69.2020.3.219-230

7. Pietrych Łukasz: Efektywność procesów poszukiwań i dopasowań na rynku pracy w Polsce, 2019, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-888-6, 116 s.
8. Pietrzak Michał, Chlebicka Aleksandra, Kraciński Paweł [i in.]: Information Asymmetry as a Barrier in Upgrading the Position of Local Producers in the Global Value Chain—Evidence from the Apple Sector in Poland, w: *Sustainability*, vol. 12, nr 19, 2020, ss. 1-21, Numer artykułu: 7857, DOI:10.3390/su12197857
9. Pietrzak Michał: Fenomen spółdzielni rolników: pomiędzy rynkiem, hierarchią i klanem, 2019, CeDeWu, ISBN 978-83-8102-191-3, 392 s.
10. Pochopień Jolanta, Bagieński Stanisław: Oddziaływanie przekształceń własnościowych na efektywność ekonomiczną w rolnictwie na przykładzie województwa wielkopolskiego, 2018, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-809-1, 251 s.
11. Roman Monika, Górecka Aleksandra, Domagała Joanna: The Linkages between Crude Oil and Food Prices, w: *Energies*, vol. 13, nr 24, 2020, ss. 1-18, Numer artykułu: 6545, DOI:10.3390/en13246545
12. Sulewski Piotr, Wąs Adam, Kłoczko-Gajewska Anna, Kobus Paweł, Pogodzińska Kinga, Gołaś Marlena: Ekoefektywność towarowych gospodarstw rolnych w Polsce, 2020, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, ISBN 978-83-7583-969-2, 158 s.
13. Szymańska Elżbieta, Bórawski Piotr, Żuchowski Ireneusz: Łańcuchy dostaw na wybranych rynkach rolnych w Polsce, 2018, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-798-8, 143 s.
14. Trębska Paulina: Determinanty samozaopatrzenia żywnościowego w wiejskich gospodarstwach domowych, 2020, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-975-3, 195 s.

B. Globalizacja i międzynarodowa integracja rynków rolno-żywnościowych

Celem badań jest kompleksowa ocena międzynarodowych powiązań gospodarczych zachodzących w sferze agrobiznesu oraz implikacji przepływu czynników produkcji w ujęciu międzynarodowym i międzysektorowym. W ramach tego kierunku badawczego naukowcy zajmują się między innymi: problemami i wyzwaniem związanymi z ruchami migracyjnymi w Europie, skutkami zmian polityki handlowej, wpływem globalizacji na procesy zachodzące w gospodarce, integracją międzynarodowych rynków rolno-żywnościowych, powiązaniem międzysektorowymi, czy też zagadnieniami wyceny i przepływu czynników produkcji. Wyniki tych badań i sformułowane na ich podstawie wnioski mają również użyteczny charakter i mogą być wykorzystane przez decydentów polityki ekonomicznej państwa.

Najważniejsze publikacje w ramach kierunku:

1. Baran Joanna: Intensywność i zasięg geograficzny internacjonalizacji sektora przetwórstwa mleka, 2019, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-848-0, 347 s.
2. Bórawski Piotr, Beldycka-Bórawska Aneta, Szymańska Elżbieta [i in.]: Price volatility of agricultural land in Poland in the context of the European Union, w: *Land Use Policy*, vol. 82, 2019, ss. 486-496, DOI:10.1016/j.landusepol.2018.11.027
3. Gomółka Krystyna, Kacperska Elżbieta, Kraciuk Jakub, Wojtaszek Michał: Bezpośrednie inwestycje zagraniczne. Świat – Europa – Kaukaz – Polska, 2020, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-956-2, 139 s.
4. Hamulczuk Mariusz, Makarchuk Oksana, Sica Edgardo: Searching for market integration: Evidence from Ukrainian and European Union rapeseed markets, w: *Land Use Policy*, vol. 87, 2019, ss. 1-11, DOI:10.1016/j.landusepol.2019.104078
5. Hamulczuk Mariusz: Global food crisis - symptoms, implications, causes, w: *Journal of Agribusiness and Rural Development*, nr 3, 2017, ss. 553-562, DOI:10.17306/J.JARD.2017.00355

6. Kacperska Elżbieta, Kacprzak Marzena, Kmiec Dorota, Król Agnieszka, Łukasiewicz Katarzyna: Migracje międzynarodowe w Europie - trendy, problemy, wyzwania, 2019, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-924-1, 197 s.
7. Kraciński Paweł, Wicki Ludwik: Pozycja konkurencyjna jabłek i zagęszczonego soku jabłkowego na rynkach zagranicznych, 2020, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-960-9, 185 s., DOI:10.22630/SGGW.2020.9788375839609
8. Kraciuk Jakub: The impact of offshoring on the European labour market, w: Acta Scientiarum Polonorum. Seria: Oeconomia, nr 16 (3), 2017, ss. 35-42, DOI:10.22630/ASPE.2017.16.3.31
9. Pietrzak Michał, Roman Monika: The problem of geographical delimitation of agri-food markets, w: Acta Scientiarum Polonorum. Seria: Oeconomia, nr 17 (3), 2018, ss. 85-95, DOI:10.22630/ASPE.2018.17.3.40
10. Roman Monika, Roman Michał: Milk Market Integration between Poland and the EU Countries, w: Agriculture (Switzerland), vol. 10, nr 11, 2020, ss. 1-17, Numer artykułu:561, DOI:10.3390/agriculture10110561
11. Wielechowski Michał, Czech Katarzyna: Brexit related uncertainty for United Kingdom economy, w: Acta Scientiarum Polonorum. Seria: Oeconomia, nr 15 (4), 2016, ss. 171-181
12. Zawajska Aldona: Brexit implications for agri-food trade between Poland and the UK, w: Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu, vol. 21, nr 4, 2019, ss. 589-599, DOI:10.5604/01.3001.0013.5365

C. Zastosowanie metod statystycznych w badaniach zjawisk społeczno-gospodarczych

Jednym z istotnych kierunków są metodyczne aspekty badań w naukach ekonomicznych. Celem badań jest rozwijanie i zastosowanie modeli matematyczno-ekonometrycznych w badaniach zjawisk gospodarczych, społecznych i rynku kapitałowego. W ramach tego kierunku badawczego naukowcy zajmują się między innymi: modelami szeregów czasowych, modelami wielowymiarowej analizy porównawczej, badaniami operacyjnymi, inżynierią finansową, zastosowaniem informatyki w badaniach ekonomicznych.

Najważniejsze publikacje w ramach kierunku:

1. Bieszk - Stolorz Beata, Landmesser Joanna, Markowicz Iwona: Analiza trwania w badaniach ekonomicznych. Modele parametryczne, 2020, CeDeWu, ISBN 978-83-8102-448-8, 144 s.
2. Binderman Zbigniew, Borkowski Bolesław, Kozera Ryszard [i in.]: On mathematical modelling of synthetic measures, w: Mathematical Modelling and Analysis, vol. 23, nr 4, 2018, ss. 699-711, DOI:10.3846/mma.2018.042
3. Borkowski Bolesław, Wiliński Artur, Szczesny Wiesław [i in.]: Mathematical Analysis of Synthetic Meters Based on Radar Charts, w: Mathematical Modelling and Analysis, vol. 25, nr 3, 2020, ss. 473-489, DOI:10.3846/mma.2020.11223
4. Gajowniczek Krzysztof, Grzegorzczak Iga, Gostkowski Michał [i in.]: Blind Source Separation for the Aggregation of Machine Learning Algorithms: An Arrhythmia Classification Case, w: Electronics (Switzerland), vol. 9, nr 3, 2020, ss. 1-14, Numer artykułu: 425, DOI:10.3390/electronics9030425
5. Gostkowski Michał, Gajowniczek Krzysztof: Weighted Quantile Regression Forests for Bimodal Distribution Modeling: A Loss Given Default Case, w: Entropy, vol. 22, nr 5, 2020, ss. 545-555, DOI:10.3390/e22050545
6. Kobus Paweł: Wielowymiarowe modelowanie ryzyka dochodowego w rolnictwie, 2019, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-863-3, 140 s.

7. Landmesser Joanna, Orłowski Arkadiusz, Rusek Marian: Gender Pay Gap Across the Income Distribution: Analysis for the EU, w: *Acta Physica Polonica A*, vol. 138, nr 1, 2020, ss. 31-40, DOI:10.12693/APhysPolA.138.31
8. Landmesser Joanna: Decomposition of gender wage gap in Poland using counterfactual distribution with sample selection, w: *Statistics in Transition*, vol. 20, 2019, ss. 171-186, DOI:10.21307/stattrans-2019-030
9. Zieliński Wojciech: A new exact confidence interval for the difference of two binomial proportions, w: *REVSTAT-Statistical Journal*, vol. 18, nr 4, 2020, ss. 521-530
10. Zieliński Wojciech: The shortest Clopper–Pearson randomized confidence interval for binomial probability, w: *REVSTAT-Statistical Journal*, vol. 15, nr 1, 2017, ss. 141-153

D. Procesy adaptacyjne przedsiębiorstw agrobiznesu w warunkach realizacji zasad trwałego rozwoju

Celem prowadzonych badań jest określenie zachowań podmiotów ze sfery agrobiznesu w warunkach zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych. Prowadzone badania obejmują między innymi następujące aspekty: innowacyjność gospodarstw rolnych i podmiotów, znaczenie polityk ekonomicznych dla funkcjonowania podmiotów, ekonomika i organizacja przedsiębiorstw agrobiznesu, aspekty restrukturyzacji i przekształceń własnościowych w agrobiznesie, różnymi aspektami zarządzania przedsiębiorstwami czy znaczeniem postępu biologiczno-technicznego dla funkcjonowania podmiotów. Prowadzone przez pracowników badania zwiększają stopień rozpoznania procesów zachodzących w przedsiębiorstwach agrobiznesu a ich rezultaty mogą być wykorzystane przez podmioty oraz przez władze odpowiedzialne za politykę sektorową.

Najważniejsze publikacje w ramach kierunku:

1. Drejerska Nina, Bareja-Wawryszuk Ola, Gołębiewski Jarosław: Marginal, localized and restricted activity: business models for creation a value of local food products: a case from Poland, w: *British Food Journal*, vol. 121, nr 6, 2019, ss. 1368-1381, DOI:10.1108/BFJ-05-2018-0337
2. Fałkowski Jan, Chlebicka Aleksandra, Łopaciuk-Gonczaryk Beata: Social relationships and governing collaborative actions in rural areas, w: *Journal of Rural Studies*, vol. 49, 2017, ss. 104-116, DOI:10.1016/j.jrurstud.2016.11.010
3. Fiore Mariantonietta, Galati Antonino, Gołębiewski Jarosław [i in.]: Stakeholders' involvement in establishing sustainable business models, w: *British Food Journal*, vol. 122, nr 5, 2020, ss. 1671-1691, DOI:10.1108/BFJ-04-2019-0263
4. Gębska Monika, Grontkowska Anna, Świderek Wiesław [i in.]: Farmer Awareness and Implementation of Sustainable Agriculture Practices in Different Types of Farms in Poland, w: *Sustainability*, vol. 12, nr 19, 2020, ss. 1-21, Numer artykułu: 8022, DOI:10.3390/su12198022
5. Gołębiewska Barbara, Grontkowska Anna, Brelik Agnieszka [i in.]: Implementation of the Principles of Sustainable Development by Agricultural Producers in Poland, w: *European Research Studies Journal*, vol. 23, nr 2, 2020, ss. 121-133, DOI:10.35808/ersj/1583
6. Górka Małgorzata, Runowski Henryk: Innowacyjność rolniczych spółdzielni produkcyjnych, 2017, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-767-4, 214 s.
7. Klepacki Bogdan, Radochońska-Wasiewicz Elżbieta: Znaczenie sektorowego programu operacyjnego wzrostu konkurencyjności w kształtowaniu sytuacji ekonomicznej małych i średnich przedsiębiorstw, 2018, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-829-9, 184 s.
8. Klopčič Marija, Kuipers Abele, Malak-Rawlikowska Agata [i in.]: Dairy farmers' strategies in four European countries before and after abolition of the milk quota, w: *Land Use Policy*, vol. 88, 2019, ss. 1-9, DOI:10.1016/j.landusepol.2019.104169

9. Lauwere Carolien, Malak-Rawlikowska Agata, Stalgienė Aldona [i in.]: Entrepreneurship and competencies of dairy farmers in Lithuania, Poland and Slovenia, w: Transformations in Business & Economics, vol. 17, nr 3 (45), 2018, ss. 237-257
10. Ozimek Irena, Szwacka-Mokrzycka Joanna: Marka i znak towarowy na rynku żywności - wybrane aspekty, 2018, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-825-1, 102 s.
11. Roberts Deborah, Majewski Edward, Sulewski Piotr: Farm household interactions with local economies: a comparison of two EU case study areas, w: Land Use Policy, vol. 31, nr 2, 2013, ss. 156-165
12. Sulewski Piotr, Wąs Adam, Kobus Paweł [i in.]: Farmers' Attitudes towards Risk—An Empirical Study from Poland, w: Agronomy, vol. 10, nr 10, 2020, ss. 1-21, Numer artykułu: 1555, DOI:10.3390/agronomy10101555
13. Verhees Frans, Malak-Rawlikowska Agata, Stalgienė Aldona [i in.]: Dairy farmers' business strategies in Central and Eastern Europe based on evidence from Lithuania, Poland and Slovenia, w: Italian Journal of Animal Science, vol. 17, nr 3, 2018, ss. 755-766, DOI:10.1080/1828051X.2017.1422154
14. Zabolotnyy Serhiy, Sipiläinen Timo: A comparison of strategies for working capital management of listed food companies from Northern Europe, w: Agricultural and Food Science, vol. 29, nr 3 (2020), 2020, ss. 239-249, DOI:10.23986/afsci.88257

E. Polityka rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich

Istotną rolę w kształtowaniu uwarunkowań gospodarowania w obszarze rolnictwa i gospodarki żywnościowej oraz obszarów wiejskich odgrywa polityka ekonomiczna. Rolnictwo i obszary wiejskie należą do najbardziej wspieranych obszarów gospodarki. W ramach tego zagadnienia pracownicy zajmują się badaniem efektywności oraz przyszłych kierunków rozwoju polityk dochodowych, rynkowych, rozwoju obszarów wiejskich, środowiskowych, czy energetycznych. Jest to bardzo ważny kierunek badań z utylitarnego punktu widzenia, gdyż pracownicy wykorzystują swoją wiedzę w formułowaniu rekomendacji dla decydentów polityki sektorowej.

Najważniejsze publikacje w ramach kierunku:

1. Florkowski Wojciech, Us Anna, Klepacka Anna: Food waste in rural households support for local biogas production in Lubelskie Voivodship (Poland), w: Resources Conservation and Recycling, vol. 136, 2018, ss. 46-52, DOI:10.1016/j.resconrec.2018.03.022
2. Klepacka Anna, Szmulewicz Patrycja: Afforestation funded by RPD in the period 2007-2013, w: Ekonomia i Środowisko, nr 3 (66), 2018, ss. 157-169
3. Kowalska Iwona, Kozak Marek, Banduła Bartosz: Wykorzystanie funduszy strukturalnych w rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce, 2016, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-708-7, 115 s.
4. Litwiniuk Przemysław: Constitutional Principle of Environmental Protection as a Directive in the Process of Establishing the Rural Development Programme, w: Studia Iuridica Lublinensia, vol. 29, nr 2, 2020, ss. 83-97, DOI:10.17951/sil.2020.29.2.83-97
5. Majewski Edward, Malak-Rawlikowska Agata: Scenariusze wspólnej polityki rolnej po 2020 roku =, w: Zagadnienia Ekonomiki Rolnej, nr 1, 2018, ss. 9-38, DOI:10.30858/zer/89613
6. Majewski Edward, Sulewski Piotr, Wąs Adam: Ewolucja Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej w kontekście wyzwań Trwałego Rozwoju, 2018, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, ISBN 978-83-7583-827-5, 154 s.
7. Orlykovskiy Mykola, Wicki Ludwik: Polityka i programy wsparcia rolnictwa w warunkach stowarzyszenia i członkostwa Polski w Unii Europejskiej: wnioski dla Ukrainy, 2016, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-729-2, 128 s.

8. Rakowska Joanna: Fundusze unijne jako czynnik rozwoju obszarów wiejskich w Polsce w świetle teorii rozwoju lokalnego, 2019, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, ISBN 978-83-7583-831-2, 243 s.
9. Rakowska Joanna: Samorządy gmin jako beneficjenci polityki spójności UE w latach 2007-2013 (2015), 2016, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-718-6, 149 s.
10. Wąs Adam, Malak-Rawlikowska Agata, Zavalloni Matteo [i in.]: In search of factors determining the participation of farmers in agri-environmental schemes – Does only money matter in Poland?, w: Land Use Policy, vol. 101, 2021, ss. 1-15, DOI:10.1016/j.landusepol.2020.105190

F. Podmioty gospodarcze oraz konsumenci w warunkach biogospodarki i gospodarki o obiegu zamkniętym

Ten kierunek badawczy jest odpowiedzią na rosnące znaczenie kwestii ochrony środowiska podczas podejmowania decyzji gospodarczych. Zatem obok walorów poznawczych wyniki badań mają swoje bezpośrednie przełożenie na praktykę gospodarowania. Prowadzone badania obejmują między innymi następujące aspekty: zewnętrzne efekty gospodarowania, zrównoważony rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich, wpływ zmian klimatycznych na uczestników rynku, odnawialne źródła energii (energia słoneczna, biopaliwa, biogaz etc), polityka pro-środowiskowa, ograniczanie śladu węglowego, gospodarka o obiegu zamkniętym, krótkie łańcuchy dostaw, marnotrawstwo żywności.

Najważniejsze publikacje w ramach kierunku:

1. Bórawski Piotr, Beldycka-Bórawska Aneta, Szymańska Elżbieta [i in.]: Development of renewable energy sources market and biofuels in The European Union, w: Journal of Cleaner Production, vol. 228, 2019, ss. 467-484, DOI:10.1016/j.jclepro.2019.04.242
2. Gołasa Piotr: Ekonomiczne dylematy związane z ochroną klimatu z uwzględnieniem rolnictwa, 2019, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-852-7, 224 s.
3. Gołębiewska Barbara, Grontkowska Anna, Brelik Agnieszka [i in.]: Implementation of the Principles of Sustainable Development by Agricultural Producers in Poland, w: European Research Studies Journal, vol. 23, nr 2, 2020, ss. 121-133, DOI:10.35808/ersj/1583
4. Gołębiewski Jarosław: Systemy żywnościowe w warunkach gospodarki cyrkularnej. Studium porównawcze krajów Unii Europejskiej, 2019, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, ISBN 978-83-7583-832-9, 272 s.
5. Klepacka Anna, Florkowski Wojciech, Revoredo-Giha Cesar: The expansion and changing cropping pattern of rapeseed production and biodiesel manufacturing in Poland, w: Renewable Energy, vol. 133, 2019, ss. 156-165, DOI:10.1016/j.renene.2018.10.015
6. Maciejczak Mariusz, Mikiciuk Jakub: Climate change impact on viticulture in Poland, w: International Journal of Climate Change Strategies and Management, vol. 11, nr 2, 2019, ss. 254-264, DOI:10.1108/IJCCSM-02-2018-0021
7. Majewski Edward, Komerska Anna, Kwiatkowski Jerzy [i in.]: Are Short Food Supply Chains More Environmentally Sustainable than Long Chains? A Life Cycle Assessment (LCA) of the Eco-Efficiency of Food Chains in Selected EU Countries, w: Energies, vol. 13, nr 18, 2020, ss. 1-26, Numer artykułu:4853, DOI:10.3390/en13184853
8. Malak-Rawlikowska Agata, Majewski Edward, Wąs Adam [i in.]: Measuring the economic, environmental, and social sustainability of short food supply chains, w: Sustainability, vol. 11, 2019, ss. 1-23, DOI:10.3390/su11154004
9. Pajewski Tomasz, Malak-Rawlikowska Agata, Gołębiewska Barbara: Measuring regional diversification of environmental externalities in agriculture and the effectiveness of their reduction by EU agri-environmental programs in Poland, w: Journal of Cleaner Production, vol. 276, 2020, ss. 1-13, DOI:10.1016/j.jclepro.2020.123013

10. Szymańska Magdalena, Szara Ewa, Wąs Adam [i in.]: Struvite - an innovative fertilizer from anaerobic digestate produced in a bio-refinery, w: *Energies*, vol. 12, nr 2, 2019, ss. 1-9, DOI:10.3390/en12020296
11. Wąs Adam, Sulewski Piotr, Krupin Vitaliy [i in.]: The Potential of Agricultural Biogas Production in Ukraine - Impact on GHG Emissions and Energy Production, w: *Energies*, vol. 13, nr 21, 2020, ss. 1-20, Numer artykułu:5755, DOI:10.3390/en13215755
12. Wysokiński Marcin, Gołasa Piotr, Bieńkowska-Gołasa Wioletta [i in.]: Economic and Climate Efficiency of Agriculture in the EU, w: *Annual Set The Environment Protection*, vol. 22, nr 2, 2020, ss. 1014-1027

G. Turystyka, komunikowanie i doradztwo w rozwoju lokalnym i regionalnym

Badania w tym obszarze poświęcone są tzw. miękkim aspektom gospodarowania w sektorze rolno-żywnościowym oraz funkcjonowania obszarów wiejskich. Pracownicy prowadzą badania odnoszące się do kwestii takich jak: społeczno-ekonomiczne funkcje środków masowego przekazu, komunikowanie i doradztwo w działalności przedsiębiorstw, społeczna odpowiedzialność biznesu (CSR), kapitał ludzki w rolnictwie i na obszarach wiejskich, edukacja na obszarach wiejskich, formy, rola i miejsce turystyki w wielofunkcyjnym rozwoju obszarów wiejskich, czy produkty tradycyjne i regionalne i ich znaczenie w promocji regionu.

Najważniejsze publikacje w ramach kierunku:

1. Gabryjończyk Piotr: Ekonomiczno-społeczne konsekwencje turystycznego wykorzystania obiektów fortyfikacji nowożytniej, 2020, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-983-8, 189 s.
2. Jaska Ewa, Werenowska Agnieszka: Komunikacja przedsiębiorstwa z otoczeniem w gospodarce opartej na wiedzy, 2017, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-763-6, 126 s.
3. Krzyżanowska Krystyna, Parzonko Anna, Sieczko Anna: Przedsiębiorczość zespołowa na obszarach wiejskich. Stan i perspektywy rozwoju, 2020, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, ISBN 978-83-7583-970-8, 146 s.
4. Ozimek Irena, Gralak Katarzyna, Pomianek Iwona: Atrakcyjność turystyczna województw w Polsce - wybrane aspekty, 2019, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-914-2, 151 s.
5. Pietrzak Piotr, Pawlonka Tomasz, Włosik Natalia: Ataki terrorystyczne a rynek usług turystycznych: studium teoretyczno-empiryczne, 2019, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-904-3, 124 s.
6. Rakowska Joanna, Pomianek Iwona, Ozimek Irena: Turystyka - Fundusze unijne - Rozwój lokalny, 2020, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-987-6, 136 s.
7. Roman Michał, Roman Monika, Prus Piotr: Innovations in agritourism: Evidence from a region in Poland, w: *Sustainability*, vol. 12, nr 12, 2020, ss. 1-21, Numer artykułu:4858, DOI:10.3390/SU12124858
8. Roman Michał, Roman Monika: Gospodarstwa agroturystyczne i ich konkurencyjność, 2019, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-877-0, 131 s.
9. Roman Michał: Innowacyjność agroturystyki jako czynnik poprawy konkurencyjności turystycznej makroregionu Polski Wschodniej, 2018, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, ISBN 978-83-7583-811-4, 280 s.
10. Sieczko Anna, Parzonko Anna, Bieńkowska-Gołasa Wioletta: Principles of the experience economy in designing an agrotourism product, w: *Agricultural Economics-Zemledska Ekonomika*, vol. 66, nr 4, 2020, ss. 175-182, DOI:10.17221/209/2019-AGRICECON
11. Sikorska-Wolak Izabella, Krzyżanowska Krystyna, Zawadka Jan: Edukacja w turystyce wiejskiej, 2018, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, ISBN 978-83-7583-822-0, 159 s.

12. Wojcieszak-Zbierska Monika, Jęczyk Anna, Zawadka Jan [i in.]: Agritourism in the Era of the Coronavirus (COVID-19): A Rapid Assessment from Poland, w: Agriculture (Switzerland), vol. 10, nr 9, 2020, ss. 1-19, Numer artykułu:397, DOI:10.3390/agriculture10090397

H. Ekonomiczne i organizacyjne uwarunkowania oraz kierunki rozwoju logistyki w sektorze rolno-żywnościowym

W ramach tego obszaru badawczego naukowcy zajmują się między innymi: wyznaczaniem perspektyw oraz kierunków rozwoju logistyki w ekonomice i organizacji produkcji przedsiębiorstw agrobiznesu, analizą funkcjonowania przedsiębiorstw i gospodarstw rolnych oraz kształtowania ich systemów w kontekście rozwoju i dostosowania logistyki do standardów międzynarodowych, ekonomiką i organizacją logistyki przedsiębiorstw agrobiznesu, optymalizacją kosztów w działalności logistycznej przedsiębiorstwach agrobiznesu, systemami informacyjnymi oraz informatycznymi w logistyce krajowej i międzynarodowej, formowaniem systemu agrologistyki w Polsce, infrastrukturą transportu i jej znaczeniem dla rozwoju gospodarki, łańcuchami dostaw w gospodarce-rolno-żywnościowej czy ekologiczną.

Najważniejsze publikacje w ramach kierunku:

1. Baran Joanna, Górecka Aleksandra: Economic and environmental aspects of inland transport in EU countries, w: Ekonomska Istrazivanja-Economic Research, vol. 32, nr 1, 2019, ss. 19, Vol. 32, nr 1, 1037-1059, DOI:10.1080/1331677X.2019.1578680
2. Górecka Aleksandra, Baran Joanna, Skender Helga [i in.]: Correlation between inland transport efficiency, GDP and environmental aspects in EU countries, w: Business Logistics in Modern Management, 2018, ss. 453-470
3. Klepacki Bogdan, Górecka Aleksandra: Miejsce logistyki w gospodarce, 2020, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-935-7, 144 s.
4. Rokicki Tomasz, Klepacki Bogdan: Transport żywności: uwarunkowania organizacyjne, techniczne, ekonomiczne oraz jego skala, 2019, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-874-9, 143 s.
5. Rokicki Tomasz: Technologie transportu intermodalnego – uwarunkowania techniczno-organizacyjne i ekonomiczne, 2021, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-990-6, 136 s.
6. Rokicki Tomasz: Technologie transportu wewnętrznego – uwarunkowania techniczno-organizacyjne i ekonomiczne, 2020, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-929-6, 150 s.
7. Rokicki Tomasz: Uwarunkowania organizacyjne, techniczne i ekonomiczne rozwoju towarowego transportu kolejowego, 2019, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-813-8, 148 s.
8. Roman Monika, Górecka Aleksandra, Roman Michał: Wykorzystanie transportu pasażerskiego w rozwoju turystyki, 2019, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, ISBN 978-83-7583-878-7, 156 s.
9. Wysokiński Marcin, Maszkowski Wiktor, Gromada Arkadiusz, Perkowska Aleksandra, Golonko Magdalena: Ekonomiczne i logistyczne aspekty funkcjonowania rynku mikro- i małych browarów w Polsce, 2020, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-897-8, 142 s.
10. Zych-Lewandowska Maria, Klepacki Bogdan, Domagała Joanna: Negatywne efekty zewnętrzne transportu w teoriach ekonomicznych oraz metody ich szacowania, 2020, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-938-8, 123 s.

I. System finansowy i prawny oraz kierunki rozwoju instytucji kapitałowych, jednostek gospodarczych oraz samorządowych.

Kolejny obszar badawczy poświęcony jest finansowo-instytucjonalnym aspektom gospodarki. Obszary działalności naukowo-badawczej obejmują m.in. następujące zagadnienia: działalność banków

na rzecz rozwoju rolnictwa, przemysłu spożywczego i obszarów wiejskich, regulacje w systemie bankowym, działalność depozytowo-kredytowa banków komercyjnych i spółdzielczych, międzynarodowe stosunki finansowe, bankowość inwestycyjna, kwestie zarządzania bankiem, bankowość elektroniczna, finansowanie przedsiębiorstw, finanse państwa i jednostek samorządu terytorialnego, ubezpieczenia społeczne oraz różne aspekty rachunkowości.

Najważniejsze publikacje w ramach kierunku:

1. Balina Rafał: Teoretyczne i aplikacyjne uwarunkowania oceny ryzyka kredytowego w bankach spółdzielczych, 2019, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-860-2, 219 s.
2. Boratyńska Katarzyna, Grzegorzewska Emilia: Bankruptcy prediction in the agribusiness sector: lessons from quantitative and qualitative approaches, w: *Journal of Business Research*, vol. 89, 2018, ss. 175-181, DOI:10.1016/j.jbusres.2018.01.028
3. Brelik Agnieszka, Gołębiowska Barbara, Franc-Dąbrowska Justyna: Co-Financing of Organic Farming in the EU: Necessity or Fantasy?, w: *European Research Studies Journal*, vol. 23, nr 4, 2020, ss. 547-557, DOI:10.35808/ersj/1699
4. Czech Katarzyna, Wielechowski Michał, Kotyza Pavel [i in.]: Shaking Stability: COVID-19 Impact on the Visegrad Group Countries' Financial Markets, w: *Sustainability*, vol. 12, nr 15, 2020, ss. 1-18, Numer artykułu:6282, DOI:10.3390/su12156282
5. Czech Katarzyna: Speculative trading and its effect on the forward premium puzzle: new evidence from Japanese yen market, w: *Bank i Kredyt*, vol. 51, nr 2, 2020, ss. 167-188
6. Franc-Dąbrowska Justyna, Mądra-Sawicka Magdalena, Ulrichs Magdalena: Determinants of dividend payout decisions - the case of publicly quoted food industry enterprises operating in emerging markets, w: *Ekonomika Istraživanja-Economic Research*, 2019, ss. 1-22, DOI:10.1080/1331677X.2019.1631201
7. Idasz-Balina Marta, Balina Rafał, Achsani Noer Azam [i in.]: The Determinants of Cooperative Banks' Community Service—Empirical Study from Poland, w: *Sustainability*, vol. 12, nr 5, 2020, ss. 1-12, Numer artykułu:1885, DOI:10.3390/su12051885
8. Idzik Marcin, Gieorgica Jacek: Reputacja sektora bankowego 2020 – kluczowe wyniki i wnioski z badania, w: *Bezpieczny Bank*, vol. 80, nr 3, 2020, ss. 118-142, DOI:10.26354/bb.5.3.80.2020
9. Juszczak Sławomir, Idasz-Balina Marta, Balina Rafał: Ryzyko kredytowe klienta indywidualnego w banku spółdzielczym, 2019, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-879-4, 147 s.
10. Krawiec Monika: Wybrane aspekty inwestowania w towary, 2020, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, ISBN 978-83-7583-944-9, 205 s.
11. Matuszewska-Janica Aleksandra, Żebrowska-Suchodolska Dorota, Mentel Grzegorz: Evaluation of short-term relationships between selected investment funds and the capital market in Poland, w: *Acta Polytechnica Hungarica*, vol. 16, nr 5, 2019, ss. 25-41
12. Oliynyk-Dunn Olena, Wasilewski Mirosław, Kvasha Sergii [i in.]: Financial system development and financing patterns of firms: Evidence from Ukraine, w: *Journal of East-West Business*, 2019, ss. 1-16, DOI:10.1080/10669868.2019.1630045
13. Škare Marinko, Franc-Dąbrowska Justyna, Cvek Dajana: Cointegration analysis and VECM of FDI, employment, export and GDP in Croatia (2002-2017) with particular reference to the global crisis and poor macroeconomic governance, w: *Equilibrium*, vol. 15, nr 4, 2020, ss. 761-783, DOI:10.24136/eq.2020.033
14. Wielechowski Michał: Dostosowania fiskalne w państwach Unii Europejskiej, 2019, Wydawnictwo SGGW, ISBN 978-83-7583-901-2, 148 s.
15. Zabolotnyy Serhiy, Wasilewski Mirosław: The concept of financial sustainability measurement: A case of food companies from Northern Europe, w: *Sustainability*, vol. 11, nr 18, 2019, ss. 1-16, DOI:10.3390/su11185139

Wskazane kierunki badawcze realizowane w latach 2015-2020 przez pracowników badawczo-dydaktycznych mają odzwierciedlenie w tym, że wielu nauczycieli akademickich realizuje projekty naukowe finansowane z różnych źródeł m.in. NCN, NCBiR, MNiSW - na podkreślenie zasługuje współpraca międzynarodowa kadry kształcącej na kierunku oraz aktywne zaangażowanie w realizację projektów międzynarodowych m.in. w ramach HORYZONT 2020, Projekty European Cooperation in Science and Technology i COST (zał. 4.12). Wysoki poziom naukowy kadry prowadzącej zajęcia na kierunku Ekonomia potwierdzają też nagrody za osiągnięcia naukowe, ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć odnoszących się do ocenianego kierunku i prowadzonych na nim zajęć. Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku Ekonomia są laureatami licznych nagród i wyróżnień, takich jak Medal KEN, Nagroda JM Rektora SGGW, Mistrz Dydaktyki i innych (zał. 4.17). Laureatami Mistrza Dydaktyki zostali, między innymi, dr hab. Joanna Domagała, dr hab. Michał Roman czy dr hab. Mariusz Maciejczak a Mistrzem Kół Naukowych dr Aleksandra Górecka.

O procesie podnoszenia kwalifikacji przez nauczycieli akademickich świadczy liczba uzyskanych tytułów profesora oraz stopni doktora i doktora habilitowanego. W latach 2015–2020 sześć osób otrzymało tytuł profesora oraz 22 osoby uzyskały stopień doktora habilitowanego, a 16 stopień doktora (zał. 4.18). Warto podkreślić także powołanie w dniu 16 grudnia 2020 roku Pana Prof. Mariana Podstawki jako członka Rady ds. Rolnictwa i Obszarów Wiejskich przez Prezydenta RP.

Pracownicy akademicy wyniki swojej działalności naukowej systematycznie wykorzystują w opracowaniu i doskonaleniu programów studiów, zwłaszcza w zakresie prowadzonych zajęć dydaktycznych zachęcając tym samym studentów do zdobywania kompetencji badawczych i udziału w badaniach, np. studentka Ekonomii lic. **Kinga Pogodzińska** uczestniczy obecnie w realizacji trzech projektów: „Pomiar i ocena ekonomicznej efektywności gospodarstw rolnych zróżnicowanych poziomem zgodności z paradygmatem Trwałego Rozwoju z zastosowaniem zmodyfikowanej metody DEA (Data Envelopment Analysis)” finansowanego ze środków Narodowego Centrum Nauki nr 2015/19/B/HS4/02273; UBROL, Ubezpieczenia gospodarcze w holistycznym zarządzaniu ryzykiem w rolnictwie zorientowanym na zrównoważenie, wdrażanie innowacji i technologii oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu (Gospostrateg) oraz European Union’s Horizon 2020 STRENGTH2FOOD, under grant agreement No 678024, and title: “Strengthening European Food Chain Sustainability by Quality and Procurement Policy”.

1.3. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, rynku pracy oraz rola interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Koncepcja kształcenia uwzględnia potrzeby krajowego i europejskiego rynku pracy w oparciu m.in. o raport ELA (tworzony na podstawie ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych, w szczególności analiz wynagrodzenia i zagrożenia bezrobociem absolwentów różnych kierunków) oraz zmieniające się tendencje w zakresie nauczania ekonomii na uczelniach krajowych i zagranicznych (zał. 1.4). Zgodnie z danymi z systemu ELA, przeciętny czas oczekiwania na pierwsze zatrudnienie etatowe po uzyskaniu dyplomu absolwenta studiów I stopnia na kierunku Ekonomia do 30.01.2020 r. wynosił średnio na studiach stacjonarnych 2,42 miesiąca, a na studiach niestacjonarnych 1,27 miesiąca. Wśród absolwentów studiów II stopnia na studiach stacjonarnych przeciętny czas oczekiwania na pierwsze zatrudnienie wyniósł średnio 1,35 miesiąca, a na studiach niestacjonarnych 0,73 miesiąca. Zgodnie z raportem ELA, Absolwenci studiów I i II stopnia kierunku Ekonomia do 31.01.2020 r. otrzymywali średnio wynagrodzenie brutto na poziomie: 3 432,54 zł – I st. Stacjonarne, 4 040,34 zł – I st. Niestacjonarne, 4 801,45 zł – II st. Stacjonarne, 4 924,06 zł – II st. Niestacjonarne. Na Wydziale Ekonomicznym powołany jest też koordynator ds. monitorowania losów zawodowych absolwentów.

Wydział w kształtowaniu koncepcji kształcenia uwzględnia potrzeby rynku pracy artykułowane przez praktyków będących członkami Rad Programowych. W lipcu 2020 roku dokonano korekt programów studiów, w szczególności obejmujących zmiany formy na zaliczenie na ocenę w przypadku niskiego udziału procentowego egzaminu w wadze końcowej zaliczającej przedmiot (np. Psychologia pracy i Polityka gospodarcza na studiach pierwszego stopnia oraz Prawo gospodarcze i Metody oceny projektów na studiach drugiego stopnia). Ujednolicono również zapisy w zakresie oferty przedmiotów do wyboru kierunkowych oraz dowolnych.

Na SGGW działa Biuro Karier, które oferuje staże, praktyki i oferty pracy studentom i absolwentom, prowadząc stałą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Biuro organizuje spotkania z pracodawcami w formie targów pracy oraz prezentacji firm połączonych z rekrutacją. Dla zainteresowanych prowadzi warsztaty i szkolenia rozwijające umiejętności przydatne w konkurowaniu na współczesnym rynku pracy, oferuje konsultacje w zakresie przygotowania dokumentów aplikacyjnych, przygotowania do rozmów kwalifikacyjnych itp. Ponadto Biuro prowadzi monitoring losów zawodowych absolwentów (MLZA), gromadzi informacje dotyczące ich kariery zawodowej i analizuje wyniki ankiet kierowanych do absolwentów. Prowadzone są trzy anonimowe ankiety: badanie satysfakcji studenta I roku (ankieta dotyczy studentów I stopnia oraz studiów jednolitych magisterskich), Ankieta losów absolwentów po upływie 3-5 lat po ukończeniu studiów oraz badanie satysfakcji absolwenta zaraz po obronie pracy dyplomowej. Na podstawie zebranych danych pierwotnych z kwestionariuszy ankiety (w oparciu o narzędzia jakości kształcenia Uczelni), prowadzona jest analiza statystyczna, a jej wnioski przekazywane są Władzom Wydziału i omawiane podczas Rad Programowych. Badania ankietowe mają charakter anonimowy, co wpływa na podniesienie wiarygodności zebranych danych. Pozwala to na ocenę kariery zawodowej absolwentów oraz powiązania toku studiów z praktyką gospodarczą. Ponadto Koordynator ds. jakości kształcenia wraz z Koordynatorem ds. monitorowania losów zawodowych absolwentów dokonuje okresową ocenę ofert pracy z biura karier przekazywanych studentom.

Dobrą praktyką stosowaną na Wydziale jest przedstawianie studentom do zaopiniowania programów studiów (*zał. 1.5 i 1.6*). Koncepcja i cele kształcenia na kierunku Ekonomia są efektem pracy Komisji ds. dydaktyki. W skład Komisji wchodził nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku. Wyniki prac prezentowane były na posiedzeniach Rad Wydziału, podczas których były one poddawane dyskusji i opiniowaniu przez członków Rady Wydziału (obecnie Rad Programowych, w skład których wchodzi także studenci).

1.4. Sylwetka absolwenta i przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku Ekonomia zna i rozumie kategorie, instytucje, struktury ekonomiczne i współzależności między nimi, a także podstawy teoretyczne zjawisk i procesów gospodarczych zachodzących na poziomie mikro- i makroekonomicznym. Posiada ogólną wiedzę w zakresie funkcjonowania podmiotów gospodarczych oraz relacje i więzi łączące je z innymi instytucjami tworzącymi ich otoczenie w skali krajowej i międzynarodowej. Zna mu metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych, właściwe dla nauk ekonomicznych, pozwalające opisywać kategorie, struktury i instytucje gospodarczo-społeczne oraz procesy zachodzące w nich i między nimi. Dysponuje wiedzą na temat ekonomicznych, finansowych, społecznych, prawnych, etycznych i ekologicznych zasad prowadzenia działalności gospodarczej. Wykazuje się znajomością podstawowych pojęć i zasad z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego. Potrafi także identyfikować instrumenty i skutki polityki gospodarczej, w tym polityki rolnej.

Absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku Ekonomia potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną, dobrać właściwe metody i narzędzia oraz pozyskiwać dane do formułowania i analizowania prostych i złożonych procesów oraz zjawisk ekonomicznych, w tym dotyczących gospodarki

żywnościowej. Potrafi także krytycznie analizować, oceniać i interpretować zjawiska gospodarcze, wskazywać ich skutki i formułować rekomendacje dla polityki gospodarczej. Absolwent ma umiejętność skutecznego komunikowania się z otoczeniem przy pomocy terminologii ekonomicznej oraz podejmowania dyskusji o zagadnieniach gospodarczych przedstawiając argumenty i oceniając stanowisko innych uczestników. Jest w stanie organizować własną pracę oraz współdziałać i pracować w zespole, w tym interdyscyplinarnym, przyjmując w nim różne role. Zdaje sobie sprawę z konieczności samodzielnego uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy ekonomicznej.

Absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku Ekonomia jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy w zakresie ekonomii, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów a także zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym ich rozwiązaniem. Jest gotów także do myślenia kreatywnego i działania w sposób przedsiębiorczy oraz aktywności na rzecz środowiska społecznego z zachowaniem zasad odpowiedzialności społecznej i interesu publicznego.

Szczególną cechą wyróżniającą absolwentów kierunku Ekonomia jest znajomość problematyki rolnictwa, sektorów agrobiznesu współpracujących z rolnictwem i ich instytucjonalnego otoczenia. Absolwenci znają również dobrze zagadnienia polityki gospodarczej i społecznej w odniesieniu do rolnictwa oraz obszarów wiejskich. Absolwenci studiów są przygotowani do prowadzenia badań naukowych w stopniu podstawowym, do podjęcia pracy zawodowej oraz są przygotowani do podjęcia studiów drugiego stopnia.

Absolwenci studiów drugiego stopnia na kierunku Ekonomia posiadają pogłębioną wiedzę z zakresu doktryn ekonomicznych wyjaśniających złożone zjawiska i procesy gospodarcze oraz zachodzące współzależności między instytucjami i strukturami gospodarczymi na poziomie mikro- i makroekonomicznym. Znają główne tendencje rozwojowe w zakresie nauk ekonomicznych odnoszące się do gospodarki narodowej, jej sektorów, w tym gospodarki żywnościowej oraz ekonomiki i organizacji jednostek gospodarczych działających w skali krajowej i międzynarodowej. W zaawansowanym stopniu są im znane wybrane metody i narzędzia opisu, w tym techniki pozyskiwania danych, oraz modelowania struktur gospodarczych i procesów w nich zachodzących. Posiadają wiedzę na temat współczesnych ekonomiczno-społecznych problemów człowieka, przedsiębiorstwa, regionu, kraju i świata. Posiadają także pogłębioną wiedzę w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej, w tym pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.

Absolwenci studiów drugiego stopnia na kierunku Ekonomia potrafią wykorzystywać posiadaną wiedzę ekonomiczną do identyfikowania, formułowania i twórczego rozwiązywania złożonych problemów gospodarczych, w tym z zakresu agrobiznesu. Są w stanie za pomocą krytycznej analizy dobierać, oceniać i właściwie interpretować informacje oraz stosować odpowiednie do rozwiązywanego problemu metody i narzędzia badawcze z zakresu ekonomii. Absolwent ma umiejętność testowania hipotez związanych z prostymi problemami ekonomicznymi w skali przedsiębiorstwa, rynku, gospodarki krajowej i międzynarodowej. Potrafi komunikować się z otoczeniem i prowadzić debatę na tematy dotyczące zagadnień gospodarczych oraz posługiwać się językiem obcym w zakresie ekonomii. Ważnym aspektem jego umiejętności jest współdziałanie i praca w grupie w celu przygotowania projektów gospodarczych i interdyscyplinarnych.

Absolwenci studiów drugiego stopnia na kierunku Ekonomia są gotowi do krytycznej oceny własnej wiedzy i odbieranych informacji w zakresie zagadnień ekonomicznych, uznawania znaczenia wiedzy w życiu zawodowym oraz zasięgania opinii ekspertów. Podejmują i organizują działalność w zakresie zagadnień gospodarczych na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego w sposób aktywny i przedsiębiorczy.

Absolwenci studiów drugiego stopnia na kierunku Ekonomia są przygotowani do podejmowania pracy w różnych sektorach i segmentach rynku europejskiego (przedsiębiorstwa produkcyjne, handlowe, usługowe, jednostki doradcze, samorządowe) oraz do samodzielnego prowadzenia działalności gospodarczej. Absolwent jest przygotowany do prowadzenia badań naukowych oraz

podjęcia studiów trzeciego stopnia (w szkole doktorskiej) i kształcenia w formie studiów podyplomowych.

Przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

W trakcie studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku **Ekonomia** studenci zdobywają gruntowną wiedzę ekonomiczną oraz umiejętności do wykonywania zawodu ekonomisty – specjalisty w dziedzinie gospodarowania zasobami finansowymi, ludzkimi i materialnymi. Absolwenci studiów są przygotowani do pracy w przedsiębiorstwach, organizacjach i instytucjach (publicznych i pozarządowych). Posiadają również niezbędną wiedzę i umiejętności do samodzielnego prowadzenia działalności gospodarczej i sprawnie poruszają się w krajowej i europejskiej przestrzeni społeczno-gospodarczej. Absolwenci kierunku Ekonomia są przygotowani do pracy w:

- administracji państwowej i samorządowej,
- bankach i handlu zagranicznym,
- placówkach naukowo-badawczych,
- przedsiębiorstwach i gospodarstwach rolniczych,
- jednostkach i zakładach gospodarki żywnościowej,
- instytucjach zagranicznych i międzynarodowych związanych z agrobiznesem.

1.5. Koncepcja kształcenia i program studiów I stopnia i II stopnia na kierunku Ekonomia zostały wypracowane zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi w sprawie warunków prowadzenia studiów

W roku 2019 oraz 2020 zmodernizowano program studiów I stopnia i II stopnia zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. Poz. 1668), Ustawą Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018r. poz. 1669), Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. z 2018r. poz. 1861) oraz Uchwałą Senatu SGGW Nr 67 - 2018/2019 z dnia 25 marca 2019 r. (zał. 1.7). Zapewniono spójność programu kształcenia na II stopniu studiów z Polską Ramą Kwalifikacji poprzez wprowadzenie efektów uczenia się zamiast efektów kształcenia (poziom 7 PRK studia magisterskie) - wprowadzone zmiany w programach obowiązują od rekrutacji w roku akademickim 2019/2020.

Zgodnie z koncepcją studiów I stopnia i II stopnia na kierunku Ekonomia są to studia o profilu ogólnoakademickim. Senat Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie podjął uchwałę nr 175 - 2019/2020 z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie ustalenia programów studiów dla kierunku **Ekonomia** (zał. 1.8). W powyższej uchwale ustalono programy studiów obowiązujące od roku akademickiego 2020/2021 dla poszczególnych poziomów, form i profili studiów na ocenianym kierunku.

Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia na kierunku Ekonomia oraz wykorzystane wzorce krajowe i międzynarodowe

Studia I stopnia na kierunku Ekonomia przypisane są do dyscypliny ekonomia i finanse. Studenci nabywają na przedmiotach podstawowych kompetencje związane z wiedzą ogólną (49 punktów ECTS), na przedmiotach kierunkowych kompetencje specjalistycznymi z zakresu ekonomii (131 punktów ECTS). Na studiach II stopnia studenci nabywają głównie kompetencje specjalistyczne na przedmiotach kierunkowych z zakresu ekonomii (105 ECTS) i kompetencje związane z wiedzą ogólną na przedmiotach podstawowych (15 ECTS).

Studenci na kierunku Ekonomia nabywają wiedzę, umiejętności i kompetencje podobne do zdobywanych na tym kierunku na innych uczelniach krajowych i zagranicznych (zarówno w zakresie

metod ilościowych jak i przedmiotów kierunkowych dla kierunku Ekonomia). Cechą wyróżniającą koncepcję kształcenia na kierunku Ekonomia na Wydziale Ekonomicznym SGGW jest umożliwienie studentom, poza zdobyciem wiedzy typowej dla kształcenia na tym kierunku, również pozyskanie specyficznej wiedzy dotyczącej agrobiznesu i obszarów wiejskich. Dzięki temu absolwenci mają szerokie możliwości zatrudnienia zarówno w przedsiębiorstwach z różnych branż i jednostkach administracji, jak i w podmiotach obejmujących swoim zainteresowaniem sektor agrobiznesu. Istotne jest również to, że studenci kierunku Ekonomia mogą indywidualnie wybierać przedmioty kierunkowe z bogatej oferty (8 przedmiotów, 24 ECTS), co pozwala im personalizować ścieżkę edukacyjną zgodnie z zainteresowaniami zawodowymi i naukowymi.

Koncepcja kształcenia na kierunku Ekonomia na Wydziale Ekonomicznym uwzględnia trendy w nauczaniu ekonomii w wiodących jednostkach w kraju i na świecie, a jednocześnie jest wzbogacona o zagadnienia dotyczące agrobiznesu i obszarów wiejskich. Program kształcenia na kierunku Ekonomia jest efektem wieloletnich doświadczeń i dyskusji, prowadzonych w gronie pracowników zaangażowanych w dydaktykę w ramach tego kierunku studiów, dostosowania programu do aktualnych przepisów prawa, konsultacji z pracodawcami, a także doświadczeń wynikających z realizacji praktyk studenckich, monitorowania i ankietowania absolwentów kierunku. Brane pod uwagę są również rozmowy z władzami lub pracownikami polskich wiodących uczelni/wydziałów kształcących na kierunku Ekonomia oraz analiza realizowanych na tych wydziałach/uczelniach programów studiów (np. UE w Krakowie, UE we Wrocławiu, UE w Poznaniu). Brane są również pod uwagę opinie profesorów wizytujących i analiza programów na ich uczelniach macierzystych, a także analiza programów partnerów Euroleague for Life Sciences (np. Czech University of Life Sciences Prague). Dzięki temu studia na kierunku Ekonomia na Wydziale Ekonomicznym SGGW dostarczają absolwentom bogatej wiedzy przydatnej w pracy zawodowej lub badaniach naukowych.

1.6. Efekty uczenia się osiągnane przez studentów w toku studiów I stopnia i II stopnia na kierunku Ekonomia

Efekty uczenia się osiągnane przez studentów w toku studiów I stopnia i II stopnia na kierunku **Ekonomia** są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną ekonomia i finanse, do której przyporządkowano kierunek studiów.

Efekty uczenia się na studiach I stopnia na kierunku Ekonomia zostały zdefiniowane z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

Koncepcja kształcenia na studiach I stopnia na kierunku Ekonomia trwających przez 6 semestrów zakłada osiągnięcie przez studentów 6 efektów uczenia się w kategorii wiedza, 6 - w kategorii umiejętności i 3 - w kategorii kompetencji społecznych. Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji na I stopniu studiów wynosi 180 punktów ECTS. Efekty uczenia się osiągnane na studiach I° na kierunku Ekonomia mieszczą się w dyscyplinie ekonomia i finanse, do której przyporządkowano kierunek studiów. W sposób realistyczny opisują one wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnane przez studentów i zostały zdefiniowane w sposób trafny oraz specyficzny w stosunku do zespołu kompetencji, którymi ma charakteryzować się absolwent studiów.

Ze względu na wszechstronny charakter kształcenia, wszystkie efekty uczenia się zapisane w programie studiów I stopnia na kierunku Ekonomia mają znaczenie kluczowe i są ściśle związane z koncepcją kształcenia. W wymiarze kształcenia podstawowego szczególnie istotne są efekty EK1_KW01, EK1_KW02, EK1_KW03 oraz EK1_KU01. Osiągnięcie tych efektów uczenia się

gwarantuje studentowi posiadanie ogólnej wiedzy, umiejętności stanowiących podstawę i bazę niezbędną dla osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy oraz umiejętności specyficznych dla ekonomii.

Efekty uczenia się: EK1_KW04, EK1_KW05, EK1_KW06, EK1_KU02, EK1_KU03, są ściśle związane ze specyficzną wiedzą i umiejętnościami w zakresie studiowanego kierunku. Osiągnięcie tych efektów uczenia się pozwala absolwentowi studiów na podjęcie pracy, wykonywanie działań i usług w zakresie ekonomii.

Osiągnięcie efektów uczenia się: EK1_KW01, EK1_KW02, EK1_KW03, EK1_KU03, EK1_KU05, EK1_KU06, EK1_KK01, EK1_KK02 umożliwia studentom i absolwentom studiów prowadzenie działalności naukowej prowadzonej w uczelni i innych jednostkach badawczo-naukowych w dyscyplinach przypisanych do kierunku studiów.

Osiągnięcie efektów EK1_KW03, EK1_KU04, EK1_KU05, EK1_KU06, EK1_KK01, EK1_KK02 gwarantuje studentom możliwość udziału w wymianie międzynarodowej pomiędzy uniwersytetami i jednostkami naukowo-badawczymi, w tym doskonalenie wiedzy z wykorzystaniem obcojęzycznych źródeł oraz podjęcie pracy w zagranicznych podmiotach gospodarczych i europejskich organizacjach różnego szczebla rządowych i pozarządowych.

Efekty uczenia się EK1_KW06, EK1_KU05, EK1_KU06, EK1_KK01, EK1_KK02, EK1_KK03 pozwalają studentom nabyć zespół kompetencji społecznych niezbędnych dla funkcjonowania jednostki w społeczeństwie, nabycie zrozumienia dla globalnych problemów gospodarczych i społecznych, których rozwiązania upatruje się m.in. w kompleksowych działaniach i usługach oferowanych przez ekonomię, a które wynikają z odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w trosce o rozwój społeczno-gospodarczy oparty na wykorzystaniu wiedzy i jej krytycznej ocenie.

Efekty uczenia się na studiach II stopnia na kierunku Ekonomia zostały zdefiniowane z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 PRK typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

Studia II stopnia na kierunku finanse trwające przez 4 semestry pozwalają osiągnąć 6 efektów uczenia się w kategorii wiedza, 6 - w kategorii umiejętności i 3 - w kategorii kompetencji społecznych. Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji na II stopniu studiów wynosi 120 punktów ECTS. Efekty uczenia się osiąmane na studiach II stopnia na kierunku Ekonomia mieszczą się w dyscyplinie, do której przyporządkowano kierunek studiów (ekonomia i finanse 100%). Opisują one realistycznie wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów i zostały zdefiniowane w sposób trafny oraz specyficzny w stosunku do zespołu kompetencji, którymi ma charakteryzować się absolwent studiów.

Wszystkie efekty uczenia się zapisane w programie studiów II stopnia na kierunku Ekonomia mają charakter kluczowy i są ściśle związane z koncepcją kształcenia. Ich osiągnięcie zapewnia studentowi posiadanie pogłębionej specyficznej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych charakteryzujących sylwetkę absolwenta studiów na tym kierunku, zwiększających szanse na rynku pracy i podjęcie pracy w kraju i za granicą, uświadamia potrzebę uczenia się przez całe życie (w tym kontynuację uczenia się na studiach III stopnia w kraju i zagranicą), a także umożliwia prowadzenie badań naukowych w jednostkach badawczo-naukowych w kraju i zagranicą.

Osiągnięcie efektów uczenia się EK2_KW01, EK2_KW02, EK2_KW03, EK2_KU01, EK2_KU02, EK2_KU03 pozwala absolwentowi studiów podjęcie pracy, wykonywanie działań i usług w zakresie ekonomii.

Osiągnięcie efektów uczenia się EK2_KW01, EK2_KW02, EK2_KW03, EK2_KW04, EK2_KW05, EK2_KW06, EK2_KU01, EK2_KU02, EK2_KU03, EK2_KU05, EK2_KU06,

EK2_KK01 umożliwia studentom i absolwentom studiów aktywny udział w działalności naukowej prowadzonej w uczelni i innych jednostkach badawczo-naukowych.

Osiągnięcie efektów EK2_KW03, EK2_KU02, EK2_KU04 gwarantuje studentom możliwość udziału w wymianie międzynarodowej pomiędzy uniwersytetami i jednostkami naukowo-badawczymi, w tym doskonalenie wiedzy z wykorzystaniem obcojęzycznych źródeł oraz prowadzenie działalności naukowej, podjęcie pracy w zagranicznych podmiotach gospodarczych i europejskich organizacjach różnego szczebla rządowych i pozarządowych.

Osiągnięcie efektów uczenia się EK2_KW06, EK2_KU05, EK2_KU06, EK2_KK01, EK2_KK02, EK2_KK03 pozwala studentom nabyć zespół kompetencji społecznych niezbędnych dla funkcjonowania społeczeństwie, nabycie zrozumienia dla globalnych problemów społecznych i gospodarczych, których rozwiązania upatruje się m.in. w kompleksowych działaniach i usługach oferowanych przez ekonomię, a które wynikają z odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w trosce o rozwój społeczno-gospodarczy oparty na wykorzystaniu wiedzy i jej krytycznej ocenie.

Sformułowanie efektów uczenia się w programach studiów obu stopni na kierunku Ekonomia poprzedzone zostały m.in. szczegółową analizą charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia efektów uczenia się na poziomie 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji odpowiadających odpowiednio studiom I i II stopnia. Analiza charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia 6 i 7 poziomu PRK wykazała, że mają one charakter ogólny i uniwersalny, pozwalający na sformułowanie efektów uczenia się dla kierunku studiów oraz ich poprawne odwołanie do w/w charakterystyk. Brzmienie charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia 6 i 7 poziomu PRK typowych odpowiednio dla studiów I i II stopnia posiada niejednokrotnie podobne lub wręcz tożsame (na czym polega ich uniwersalność) brzmienie, a ich wyróżnikiem są kategorie opisowe, które np. w przypadku opisu wiedzy określają głębię, zakres i kontekst definiujące kompletność perspektywy poznawczej i zależności oraz uwarunkowania i skutki. W rezultacie, np. charakterystyka P6S_WG drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 (przypisanym studiom I stopnia) ma brzmienie: „Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów (...)”, a charakterystyka P7S_WG drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 (przypisany studiom II stopnia): „Zna i rozumie w pogłębionym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów (...)”. W przedstawionym zestawieniu charakterystyk dostrzegalne jest wyraźne podobieństwo zapisu efektów osiągniętych w toku studiów I stopnia (poziom 6 PRK) i II stopnia (poziom 7 PRK), a zasadnicza różnica wynika faktycznie ze wspomnianych już różnic głębi i zakresu perspektywy poznawczej i występujących zależności oraz uwarunkowań.

Podobieństwo zapisu efektów uczenia się zawartych w programie I i II stopnia (ale przy właściwym dla określonego stopnia studiów zróżnicowaniu ich kategorii opisowej) wynika z różnych czynników, które można zestawić w następujący sposób:

- a) Spójność sylwetki absolwenta I i II stopnia studiów, celów kształcenia, zbliżonych oczekiwań i wymagań rynku pracy w stosunku do absolwentów obu stopni studiów.
- b) Zbieżność efektów uczenia się wynikająca z uniwersalności charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia na poziomie 6 i poziomie 7 PRK.
- c) Utylitarne (i uniwersalne dla obu stopni studiów) kompetencje społeczne.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1. Dobór kluczowych treści kształcenia

Treści programowe wynikają ze zdefiniowanych i zapisanych w programach studiów efektów uczenia się oraz prezentują aktualny stan wiedzy i wykorzystują typową metodykę badań stosowaną w dyscyplinie ekonomia i finanse, do której kierunek jest przyporządkowany. Wszystkie kierunkowe efekty uczenia się na I stopnia i II stopnia studiów na kierunku Ekonomia są uzyskiwane w wyniku osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się przypisanych poszczególnym przedmiotom. Potwierdzeniem tego stanu rzeczy są zestawienia znajdujące się w matrycach efektów uczenia się zamieszczonych w programie studiów I stopnia i II stopnia (zał. 2.1, 2.2, 2.3 i 2.4). Treści kształcenia różnych przedmiotów przenikają się i uzupełniają uzyskując efekt synergii, pozwalający na przedstawienie danych zagadnień w szerokim kontekście.

Za kluczowe treści kształcenia na studiach I stopnia na kierunku Ekonomia zgodne z aktualnym stanem wiedzy i metodyką badań w dyscyplinie, do której kierunek jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej uczelni należy uznać przede wszystkim te, które nauczane są na przedmiotach kierunkowych: Geografia ekonomiczna, Mikroekonomia, Podstawy marketingu, Makroekonomia, Ekonomika gospodarki żywnościowej, Statystyka, Polityka gospodarcza, Ekonomika i organizacja przedsiębiorstw rolniczych, Ekonometria, Rachunkowość, Międzynarodowe stosunki gospodarcze, Analiza ekonomiczno-finansowa przedsiębiorstw, Analiza rynku, Finanse publiczne, Polityka społeczna, Ekonomia integracji europejskiej, Rynki finansowe, Polityka rolna oraz Gospodarka regionalna.

Istotną kwestią w kształceniu na studiach I stopnia na kierunku Ekonomia jest przekazywanie treści kształcenia zgodnych z rozwijanymi indywidualnie przez studentów zainteresowaniami zawodowymi. Możliwość taką daje kształcenie przedmiotach ograniczonego wyboru (kierunkowych dla kierunku Ekonomia), na przedmiotach swobodnego wyboru (dowolnych) oraz Seminarium dyplomowym.

Szczególnie istotne w programie studiów I stopnia na kierunku Ekonomia jest nauczanie języków obcych pozwalające na osiągnięcie umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu kształcenia Językowego. Studenci podczas zajęć dydaktycznych wykorzystują anglojęzyczne bazy danych i programy komputerowe. Zgodnie z Wytocznymi dotyczącymi prac dyplomowych na Wydziale Ekonomicznym SGGW w Warszawie zaleca się, aby w bibliografii pracy licencjackiej były uwzględnione pozycje obcojęzyczne. Studenci podnoszą też swoje kompetencje językowe uczestnicząc w wykładach wizytujących profesorów z zagranicy.

Za kluczowe treści kształcenia na studiach II stopnia na kierunku Ekonomia zgodne z aktualnym stanem wiedzy i metodyką badań w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej uczelni należy uznać przede wszystkim te, które nauczane są na przedmiotach kierunkowych: Ekonomia menedżerska, Rynek kapitałowy, Gospodarowanie kapitałem ludzkim, Finanse lokalne, Makroekonomia II, Ekonomika i organizacja produkcji, Statystyka matematyczna, Historia myśli ekonomicznej, Finanse przedsiębiorstwa, Prognozowanie procesów ekonomicznych, Ekonomia międzynarodowa, Metody oceny projektów, Rachunkowość zarządcza, Systemy ubezpieczeń, Ekonomia matematyczna oraz Współczesne nurty ekonomii.

Studenci II stopnia na kierunku Ekonomia mogą kształcić się zgodnie z własnymi zainteresowaniami zawodowymi i naukowymi wybierając przedmioty ograniczonego wyboru (kierunkowe dla kierunku Ekonomia), przedmioty swobodnego wyboru (dowolne) oraz Seminarium dyplomowe.

Szczególnie istotne w programie studiów II stopnia na kierunku Ekonomia jest nauczanie języków obcych pozwalające na osiągnięcie umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu kształcenia Językowego. Studenci podczas zajęć dydaktycznych wykorzystują anglojęzyczne bazy danych i programy komputerowe. Zgodnie z Wytocznymi dotyczącymi prac dyplomowych na Wydziale Ekonomicznym SGGW w Warszawie zaleca się, aby w bibliografii pracy magisterskiej było uwzględnionych kilka pozycji obcojęzycznych. Studenci podnoszą też swoje kompetencje językowe uczestnicząc w wykładach wizytujących profesorów z zagranicy.

Treści programowe wykładane na studiach I stopnia i II stopnia na kierunku Ekonomia są nauczane przez nauczycieli akademickich prowadzących badania naukowe w dyscyplinie naukowej ściśle związanej z kierunkiem studiów. Potwierdzeniem tego jest dorobek naukowy kadry nauczycielskiej wyszczególniony w kartach informacyjnych nauczycieli, przekładający się na awanse i zdobycie przez nich stopni naukowych w okresie, który poddany jest ocenie programowej niniejszego kierunku studiów i opisany w Raporcie Samooceny w kryterium 4. Studenci, w ramach realizacji prac dyplomowych, włączani są w prace badawcze prowadzone w ramach projektów naukowo-badawczych, przykładowo studentka Ekonomii lic. **Kinga Pogodzińska** uczestniczy obecnie w realizacji trzech projektów:

- Projekt pt. „Pomiar i ocena ekonomicznej efektywności gospodarstw rolnych zróżnicowanych poziomem zgodności z paradygmatem Trwałego Rozwoju z zastosowaniem zmodyfikowanej metody DEA (Data Envelopment Analysis)” finansowanego ze środków Narodowego Centrum Nauki nr 2015/19/B/HS4/02273.
- UBROL, Ubezpieczenia gospodarcze w holistycznym zarządzaniu ryzykiem w rolnictwie zorientowanym na zrównoważenie, wdrażanie innowacji i technologii oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu (Gospostrateg).
- European Union’s Horizon 2020 STRENGTH2FOOD, under grant agreement No 678024, and title: “Strengthening European Food Chain Sustainability by Quality and Procurement Policy”.

Udział punktów ECTS przypisanych efektom uczenia się osiągniętych przez studentów w trakcie studiowania treści kształcenia związanych z badaniami naukowymi prowadzonymi na SGGW i związanymi z ekonomią i finansami wynosi 70% całkowitej liczby punktów ECTS przypisanych do efektów uczenia się osiągniętych w całym toku studiów I stopnia na kierunku Ekonomia, a na II stopniu studiów - 85%. Wyszczególnienie przedmiotów na których nauczane są treści kształcenia związane z wynikami działalności naukowej uczelni zawarte jest w programach studiów I stopnia i II stopnia na kierunku Ekonomia (zał. 2.1-2.4).

2.2. Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających

Wykorzystanie właściwych metod kształcenia umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się. W procesie kształcenia na kierunku Ekonomia stosowane są różne formy i metody kształcenia zapisane w sylabusach (zał. 2.1-2.4). Obejmują one wykłady, ćwiczenia (laboratoryjne, audytoryjne, terenowe), seminarium dyplomowe oraz praktyki zawodowe. W pracy ze studentami stosuje się metody oparte na koncepcji student centered learning, w tym: wielostronnego nauczania oparte na przekazywaniu wiedzy (metody podające), samodzielnym dochodzeniu do wiedzy oraz kształtowaniu umiejętności poprzez udział w zajęciach ćwiczeniowo-praktycznych. Wśród metod podających dominują wykłady oparte o prezentacje multimedialne oraz dyskusja nad zdefiniowanym problemem. Przekazywana podczas wykładów wiedza jest aktualna i powiązana z prowadzonymi przez wykładowcę badaniami. Dobrą praktyką stosowaną na kierunku jest przedstawianie podczas wykładów wyników badań uzyskiwanych w ramach realizowanych projektów naukowych. W trakcie prowadzenia wykładów wykorzystywane są techniki informacyjno-komunikacyjne oraz narzędzia multimedialne, które stanowią wyposażenie wszystkich sal dydaktycznych. Na seminariach doskonalone są umiejętności przygotowania wystąpień

ustnych z wykorzystaniem technik prezentacji, dyskusji prezentowanych zagadnień i asertywnego wyrażania opinii. W ramach seminariów dyplomowych na forum grupy seminaryjnej studenci referują plan i założenia pracy dyplomowej oraz kolejne etapy jej realizacji, aż po prezentację wyników badań.

Podczas ćwiczeń stosowane są metody oparte na praktycznej działalności studentów, tj.: ćwiczenia praktyczne z komputerem, praca projektowa z wykorzystaniem tekstów źródłowych, zadania problemowe i obliczeniowe, studium przypadku. W trakcie realizacji ćwiczeń studenci nabywają umiejętności wykorzystywania nowoczesnego oprogramowania przydatnego w późniejszej pracy zawodowej, takiego jak: Microsoft Office oraz Libre Office (edytor tekstów, arkusz kalkulacyjny, program do tworzenia prezentacji multimedialnych), programów do tworzenia map (QGIS, ArcGIS, Google Earth), programów statystycznych (głównie program Statistica, Gretl lub SPSS), programów do grafiki inżynierskiej (AutoCAD, NanoCAD), PS IMAGO PRO, Legalis, Refinitiv Datastream, Eikon, RStudio oraz bazy i portalu EMIS (szczegółowy opis narzędzi wykorzystywanych w procesie dydaktycznym przedstawiono w kryterium 5).

2.3. Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

W procesie kształcenia na kierunku Ekonomia stosowane są dostępne metody kształcenia zdalnego, w tym technologie informatyczne pozwalające na prowadzenie pracy zdalnej. Powszechną praktyką stosowaną przez studentów jest wykorzystywanie skrzynek e-mail jako narzędzi do konsultacji oraz przekazywania częściowych prac wykonanych w ramach pracy własnej. Studenci mają do dyspozycji rekomendowane przez wykładowców materiały przesyłane mailem lub zamieszczone na platformie e-learningowej SGGW (e.sggw.pl), wykorzystującej system Moodle. Przykładem jest przedmiot Międzynarodowe stosunki gospodarcze, podczas którego realizowana jest indywidualna praca studentów na platformie e-learningowej SGGW w formie quizów i testów.

W konsekwencji opublikowania w dniu 11 marca 2020 r. zarządzenia nr 18 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie „Zapobiegania rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2 wśród społeczności Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie” (zał. 2.5) od 12 marca 2020 r. podjęto natychmiastowe kroki wprowadzenia kształcenia zdalnego studentów kierunku Ekonomia. Wszyscy koordynatorzy przedmiotów realizowanych na kierunku Ekonomia zostali zobowiązani do rozważenia i przedłożenia możliwości prowadzenia zajęć w trybie zdalnym z wykorzystaniem technik i narzędzi zdalnych np. Moodle, MS Teams, eHMS, Skype, Adobe Connect, Zoom, e-mail lub inne (po wskazaniu, jakie). Od maja 2020 roku wszystkie zajęcia odbywają się w trybie rzeczywistym z możliwością kontaktu audio i video z prowadzącym i umożliwiają osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia.

2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeba studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Regulamin Studiów w SGGW (zał. 2.6) uwzględnia różne możliwości dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Przede wszystkim przewiduje indywidualną organizację toku studiów. Regulamin dopuszcza trzy rodzaje realizacji takiego trybu studiów, tj. indywidualny program studiów (IPS), indywidualny plan zajęć (IPZ) oraz spersonalizowany plan studiów (SPS). W Regulaminie opisane są procedury organizacji IPS, IPZ oraz SPS. Możliwość realizacji IPS dotyczy szczególnie uzdolnionych studentów, wyróżniających się wynikami w nauce, dla których studiowanie według IPS pod opieką wybranego nauczyciela akademickiego stanowi szansę pogłębienia zainteresowań naukowych oraz ich kompetencji. Indywidualny plan zajęć (IPZ) odbywa się pod opieką wybranego nauczyciela akademickiego i dotyczy studentów z niepełnosprawnością, studentek w ciąży,

studentów będącymi rodzicami. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Prodziekana może podjąć decyzję o realizacji IPZ również przez innych studentów (np. zaangażowanych w działalność społeczną na rzecz Wydziału lub społeczności akademickiej, zaangażowanych w prace kół naukowych, wykazujących wybitne osiągnięcia sportowe, artystyczne). Forma realizacji tego rodzaju indywidualnej organizacji studiów jest ustalana przez Prodziekana i może polegać na zmniejszeniu liczby godzin zajęć umożliwiających studentowi realizację obowiązującego programu studiów z dostosowaniem do jego indywidualnych potrzeb, w tym wynikających z rodzaju niepełnosprawności. Tryb IPZ studiów nie może wydłużać okresu realizacji studiów ani wiązać się z uzyskaniem mniejszej liczby ECTS.

Studium Wychowania Fizycznego SGGW organizuje grupowe zajęcia rehabilitacyjne dla studentów niepełnosprawnych. Odbývają się one zarówno w salach sportowych jak i na basenie, zgodnie z grafikiem zamieszczonym na stronie Studium: www.wf.sggw.pl. Studentom z niepełnosprawnością w SGGW dedykowana jest strona internetowa www.niepelnosprawni.sggw.pl, na której zamieszczane są różnego rodzaju informacje dotyczące form wsparcia, z których mogą te osoby skorzystać. Student z niepełnosprawnością może w miejsce zajęć z wychowania fizycznego uczestniczyć w zajęciach w grupach dostosowanych do rodzaju jego niepełnosprawności, w prowadzonych grupach rehabilitacji lub grupach studentów z niepełnosprawnością.

Program studiów według spersonalizowanego planu studiów (SPS) realizują studenci przyjęci na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się. Realizacja tego rodzaju indywidualnej organizacji studiów odbywa się pod opieką opiekuna naukowego wyznaczonego przez Prodziekana. Opiekun naukowy studenta ustala szczegółowy tygodniowy plan zajęć w poszczególnych semestrach, z uwzględnieniem odpowiednich grup i godzin zajęć, umożliwiający realizację SPS. Zasady i tryb potwierdzania efektów uczenia się określone zostały w Uchwale nr 146 – 2018/2019 Senatu SGGW w Warszawie z dnia 24 czerwca 2019 r.

Kolejnym sposobem umożliwiania studentom realizacji indywidualnych potrzeb i ścieżek kształcenia jest przyjęcie na studia w drodze przeniesienia do lub z innej uczelni, w tym także zagranicznej oraz możliwość zmiany kierunku lub formy studiów w SGGW. Szczegółowe regulacje określono w § 21 i § 22 Regulaminu Studiów w SGGW.

Innym przejawem dostosowania procesu kształcenia do możliwości rozwijania wiedzy i umiejętności związanych z kierunkiem studiów jest wsparcie studentów w uczestnictwie w międzynarodowych szkołach letnich i zimowych organizowanych przez uniwersytety zrzeszone w ramach Euroleague (University of Natural Resources and Life Sciences, Vienna, BOKU, University of Hohenheim, University of Copenhagen, Faculty of Science, Swedish University of Agricultural Sciences, Wageningen University and Research Centre, Czech University of Life Sciences Prague oraz SGGW w Warszawie).

Budynki Wydziału Ekonomicznego dostosowane są do potrzeb osób z dysfunkcją narządów ruchu (podjazdy, miejsca parkingowe, toalety, windy, drzwi automatyczne z napędem mechanicznym). W domach studenckich część pokoi uwzględnia potrzeby osób z dysfunkcją narządów ruchu, w tym osób poruszających się na wózkach. Przygotowane są oznakowane miejsca postojowe dla samochodów, z których korzystają osoby niepełnosprawne. Budynek Biblioteki Głównej SGGW zapewnia dostęp do czytelni studentom z niepełnosprawnością ruchową. Ponadto Biblioteka Główna dysponuje specjalistycznym stanowiskiem komputerowym dedykowanym osobom niedowidzącym i słabowidzącym oraz powiększalnikiem stacjonarnym i przenośnymi lampami powiększającymi. Wszystkie obiekty kompleksu sportowego SGGW są przystosowane dla osób niepełnosprawnych. Osoby niepełnosprawne korzystające z pływalni, a poruszające się na wózkach mają możliwość skorzystania z wózka basenowego.

Zgodnie z Regulaminem Studiów w SGGW w uzasadnionych przypadkach, wynikających z niepełnosprawności, choroby potwierdzonej zwolnieniem lekarskim wydanym przez lekarza lub innych nieprzewidzianych zdarzeń losowych, potwierdzonych wiarygodnymi, urzędowymi dokumentami

dopuszczalny limit nieobecności na zajęciach może być zwiększony z 20% do 30% za zgodą Prodziekana, pod warunkiem uzgodnienia sposobu i terminu wyrównania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach z prowadzącym zajęcia.

Ważnym obszarem działań Uczelni jest również zwiększanie wiedzy i świadomości na temat niepełnosprawności wśród pracowników administracyjnych i dydaktycznych Instytutu poprzez szkolenia i udostępnianie materiałów z zakresu potrzeb studentów z różnymi niepełnosprawnościami. Bardzo ważnym przejawem dostosowania procesu kształcenia do realizacji indywidualnych i grupowych potrzeb studentów, wspierającym rozwój ich zainteresowań jest możliwość uczestnictwa w jednosemestralnych lub rocznych studiach wymiennych w ramach programu mobilności ERASMUS+, jak również odbycie części swoich studiów w innej uczelni w kraju, w szczególności na podstawie porozumień lub programów, których Wydział lub SGGW jest uczestnikiem (np. MostAR). Również praktyka zawodowa może być realizowana zagranicą. Wyjazd w ramach mobilności ERASMUS+ oraz MostAR traktowany jest jako indywidualne osiągnięcie studenta potwierdzone wpisem do suplementu dyplomu.

Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów przejawia się ponadto możliwością prezentacji własnych zainteresowań naukowych i ich pogłębiania przy wsparciu promotorów naukowych podczas realizacji własnego tematu pracy dyplomowej, zgodnego z kierunkiem kształcenia. Wszystkie tematy podlegają zatwierdzeniu przez Prodziekana, który ocenia ich zgodność z kierunkiem kształcenia i wymogami dla prac dyplomowych, opracowanymi na Uczelni i Wydziale.

Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów przejawia się pogłębianiem indywidualnych zainteresowań i kompetencji związanych z programem studiów w czasie realizacji praktyk w instytucjach i przedsiębiorstwach krajowych oraz zagranicznych a także w ramach prac w kołach naukowych.

2.5. Harmonogram realizacji programu studiów

Harmonogram realizacji zreformowanego w latach 2019 i 2020 programu studiów **I stopnia na kierunku Ekonomia** zakłada prowadzenie zajęć dydaktycznych w ciągu 6 semestrów. Łączny nakład pracy studenta umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się wynosi 180 punktów ECTS (30 punktów ECTS/sestr). Łączna liczba godzin na studiach stacjonarnych to 1830 h, a na studiach niestacjonarnych 1044 h. Na studiach I stopnia na kierunku Ekonomia udział punktów ECTS z zajęć związanych z działalnością naukową wynosi 70% (126 ECTS, 1230 godzin na studiach stacjonarnych i 748 godzin na studiach niestacjonarnych), udział punktów ECTS z zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie języka obcego wynosi 4,5% (8 ECTS), a udział zajęć do wyboru (przedmioty do wyboru: kierunkowe i dowolne, język obcy, praca dyplomowa i praktyka) wynosi 36% (64 ECTS), co jest zgodne z wytycznymi zapisanymi w Uchwale Nr 67 - 2018/2019 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 25 marca 2019 r. (zał. 1.7). W harmonogramie realizacji programu studiów ulokowane są przedmioty ograniczonego wyboru z grupy kierunkowych dla danego kierunku studiów (240 godzin na studiach stacjonarnych i 128 godzin na studiach niestacjonarnych, 24 punkty ECTS na obu trybach studiów) oraz przedmioty wybieralne z grupy ogólnych (120 godzin na studiach stacjonarnych i 64 godziny na studiach niestacjonarnych, 12 ECTS na obu trybach studiów) realizowane w semestrach 3-6. Studenci na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych realizują program studiów pozwalający osiągnąć te same efekty uczenia się i tyle samo punktów ECTS.

Na studiach **stacjonarnych I stopnia na kierunku Ekonomia** udział punktów ECTS z zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i innych osób prowadzących zajęcia wynosi 55% (liczba ECTS kontaktowych 98,5).

Na studiach **niestacjonarnych I stopnia na kierunku Ekonomia** udział punktów ECTS z zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i innych osób prowadzących zajęcia wynosi 40% (liczba ECTS kontaktowych 72,2).

Przedmioty nauczane w trakcie studiów podzielono na:

- 1) blok modułów/przedmiotów podstawowych i ogólnych (360 godzin na studiach stacjonarnych i 200 godzin na studiach niestacjonarnych, 41 punktów ECTS, w tym przedmiotów obowiązkowych 240 godzin na studiach stacjonarnych i 136 godzin na studiach niestacjonarnych, 29 punktów ECTS i przedmioty do wyboru 120 godzin na studiach stacjonarnych i 64 godziny na studiach niestacjonarnych, 12 punktów ECTS),
- 2) blok modułów/przedmiotów kierunkowych (1035 godzin na studiach stacjonarnych i 560 godzin na studiach niestacjonarnych, 108 punktów ECTS, w tym przedmioty obowiązkowe 795 godzin na studiach stacjonarnych i 432 godziny na studiach niestacjonarnych, 84 punkty ECTS i przedmioty do wyboru 240 godzin na studiach stacjonarnych i 128 godziny na studiach niestacjonarnych, 24 punktów ECTS),
- 3) blok modułów praktyk zawodowych i zajęć terenowych (9 punktów ECTS),
- 4) blok modułów języków obcych (120 godzin na studiach stacjonarnych i 64 godziny na studiach niestacjonarnych, 8 punktów ECTS),
- 5) blok modułów zajęć sportowych (60 godzin na studiach stacjonarnych),
- 6) moduł seminarium i pracy dyplomowej (14 ECTS).

Harmonogram realizacji programu studiów **II stopnia na kierunku Ekonomia** zakłada prowadzenie zajęć dydaktycznych w ciągu 4 semestrów. Łączny nakład pracy studenta umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się wynosi 120 punktów ECTS (30 punktów ECTS/semestr). Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych wynosi 930, a na studiach niestacjonarnych 524. Na studiach II stopnia na kierunku Ekonomia udział punktów ECTS z zajęć związanych z działalnością naukową wynosi 85% (102 ECTS, 750 godzin na studiach stacjonarnych i 424 godziny na studiach niestacjonarnych), udział punktów ECTS z zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie języka obcego wynosi 5% (6 ECTS), a udział zajęć do wyboru (przedmioty do wyboru: kierunkowe i dowolne, język obcy, praca dyplomowa i praktyka) wynosi 46,7% (56 ECTS), co jest zgodne z wytycznymi zapisanymi w Uchwale Nr 67 - 2018/2019 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 25 marca 2019 r. (*zał. 1.7, Kryterium 1*). W harmonogramie realizacji programu studiów ulokowane są przedmioty ograniczonego wyboru z grupy kierunkowych dla danego kierunku studiów (150 godzin na studiach stacjonarnych i 80 godzin na studiach niestacjonarnych, 15 punktów ECTS na obu trybach studiów) oraz przedmioty wybieralne z grupy ogólnych (90 godzin na studiach stacjonarnych i 48 godzin na studiach niestacjonarnych, 9 ECTS na obu trybach studiów) realizowane w semestrach 3-4.

Na studiach **stacjonarnych II stopnia na kierunku Ekonomia** udział punktów ECTS z zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i innych osób prowadzących zajęcia wynosi 55% (liczba ECTS kontaktowych 65,5).

Na studiach **niestacjonarnych II stopnia na kierunku Ekonomia** udział punktów ECTS z zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i innych osób prowadzących zajęcia wynosi 35,8% (liczba ECTS kontaktowych 42,8).

Przedmioty nauczane w trakcie studiów podzielono na:

- 1) blok modułów/przedmiotów podstawowych i ogólnych (90 godzin na studiach stacjonarnych i 48 godzin na studiach niestacjonarnych, 9 punktów ECTS, przedmioty do wyboru),
- 2) blok modułów/przedmiotów kierunkowych (690 godzin na studiach stacjonarnych i 392 godziny na studiach niestacjonarnych, 79 punktów ECTS, w tym przedmioty obowiązkowe 540 godzin na studiach stacjonarnych i 312 godzin na studiach niestacjonarnych, 64 punkty ECTS oraz

- przedmioty do wyboru 150 godzin na studiach stacjonarnych i 80 godzin na studiach niestacjonarnych, 15 punktów ECTS),
- 3) blok modułów języków obcych (60 godzin na studiach stacjonarnych i 36 godzin na studiach niestacjonarnych, 6 punktów ECTS),
- 4) moduł seminarium i pracy dyplomowej (26 ECTS).

2.6. Dobór form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem harmonogramu zajęć

Ogólne zasady organizacji toku studiów są określone w Regulaminie Studiów w SGGW, natomiast szczegóły odnośnie organizacji roku akademickiego zawarte są w poszczególnych Zarządzeniach Rektora w sprawie organizacji roku akademickiego wraz z załącznikami (zał. 2.7).

Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku, natomiast na studiach niestacjonarnych I oraz II stopnia od piątku do niedzieli. Zajęcia prowadzone są m.in. w siedzibie Uczelni, w budynkach zlokalizowanych w Warszawie na nowym i starym kampusie SGGW, co znacznie ułatwia studentom korzystanie z laboratoriów komputerowych, nowoczesnie wyposażonych sal wykładowych, biblioteki; stanowi to również istotne ułatwienie w kontaktach z pracownikami katedr odpowiedzialnymi za realizację procesu nauczania. Liczebność grup studenckich na ćwiczeniach audytoryjnych, laboratoryjnych, projektowych i terenowych jest zgodna z regulaminem ogólnouczelnianym.

Wymagana liczba punktów ECTS niezbędna do ukończenia studiów I stopnia wynosi 180, a studiów II stopnia - 120. Zajęcia są zaplanowane równomiernie w semestrach. Na studiach stacjonarnych I stopnia i II stopnia (niezależnie od ich formy) w każdym semestrze student uzyskuje 30 punktów ECTS.

2.7. Program i organizacja praktyk

Praktyka zawodowa na kierunku Ekonomia realizowana jest na studiach I stopnia. Praktyka w przedsiębiorstwach, instytucjach publicznych i gospodarstwach rolniczych stanowi integralną część programu studiów licencjackich na kierunku Ekonomia. Cele podstawowe praktyk sprowadzają się do: umożliwienia studentowi weryfikowania wiedzy, którą zdobył na zajęciach dydaktycznych (wykorzystania praktycznego); pozyskania informacji produkcyjno-ekonomicznych z instytucji lub jednostki gospodarczej w celu ich analizy na zajęciach dydaktycznych (po praktyce); nabycie niezbędnego (na rynku pracy) doświadczenia praktycznego. Na kierunku studiów licencjackich Ekonomia – studia stacjonarne i niestacjonarne - obowiązuje praktyka zawodowa realizowana w czasie drugiego roku studiów (w dni wolne od zajęć dydaktycznych) lub w okresie wakacyjnym (po 4 semestrze studiów). Wyjątkowo, w uzasadnionych przypadkach za zgodą Opiekuna praktyk, może być realizowana w innym terminie. Dodatkowo realizowana jest praktyka w gospodarstwach rolniczych w formie wyjazdów seminaryjnych w połączeniu z zajęciami z Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw Rolniczych. Wyjazdy seminaryjne do gospodarstw rolniczych są realizowane w III semestrze studiów licencjackich zgodnie z programem studiów.

Ważne jest to, że student na praktykach włączany jest do pracy zespołu, w którym powierzane są mu zadania indywidualne. Rozwija to umiejętność współpracy w grupie i jednocześnie kształci odpowiedzialność za wykonywaną pracę, której wynik jest sukcesem zbiorowym i indywidualnym studenta. Student jest oceniany przez przełożonych i współpracowników, sam dokonuje oceny poprzez pryzmat własnej wiedzy i umiejętności. To pozwala mu określić efektywność działań i sposób organizacji pracy. Wykorzystując te doświadczenia w przyszłości może kreatywnie zwiększać sprawność procesów produkcji, usług, zarządzania we własnej działalności zawodowej. Student

odbywając praktyki w różnych instytucjach może rozwijać zainteresowania zawodowe, konfrontować zespół własnych kompetencji z wymogami rynku pracy i w konsekwencji ukierunkować własny rozwój poprzez świadomy wybór treści kształcenia oferowanych w dalszym toku studiów np. w formie bloków fakultetów dostosowanych do indywidualnych zainteresowań i potrzeb. W taki sposób formy kształcenia akademickiego i praktycznego komplementarnie uzupełniają się dając możliwość studentowi kreowania własnej kariery zawodowej.

Cele i zadania praktyk rolniczych realizowanych w formie wyjazdów seminaryjnych do gospodarstw rolniczych to: poznanie przez studentów sposobu zarządzania (planowania, organizowania, kontrolowania) gospodarstwem rolniczym; zapoznanie studentów z systemem ewidencji księgowej stosowanej w gospodarstwie rolniczym; umożliwienie studentom poznania otoczenia gospodarstwa, zwłaszcza działalności instytucji i przedsiębiorstw współpracujących z gospodarstwem oraz pozyskanie przez studentów danych produkcyjno-ekonomicznych z gospodarstwa rolniczego, które wykorzystywane będą na zajęciach z Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw Rolniczych.

Z kolei cele i zadania praktyk w przedsiębiorstwach lub instytucjach publicznych to poznanie przez studentów zasad funkcjonowania różnych instytucji i jednostek gospodarczych oraz nabycie praktycznych umiejętności poprzez pracę w wybranych strukturach organizacyjnych tych jednostek (instytucji, firm produkcyjnych, firm handlowych itp.); zapoznanie studentów z codzienną pracą i jej organizacją w określonej instytucji bądź jednostce gospodarczej; poznanie przez studentów sposobów zarządzania (planowania, organizowania, motywowania i kontrolowania) w określonej instytucji bądź jednostce gospodarczej; zapoznanie z systemami księgowości prowadzonymi w poszczególnych instytucjach i jednostkach gospodarczych, a także pozyskanie przez studentów danych (produkcyjnych, ekonomicznych, związanych z organizacją) określonej instytucji bądź jednostki gospodarczej.

Odbywanie praktyki przez studentów kierunku Ekonomia porządkuje Regulamin praktyk (zał. 2.8). Opiekun praktyk na WE (do 30.09.2019 r. Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk) na początku semestru letniego organizuje spotkanie z rocznikiem studentów realizujących praktyki i szczegółowo omawia zasady ich odbywania (regulamin i formularze dokumentacji). Przedstawia on również wymagania oraz rekomenduje zakłady, instytucje i jednostki prowadzące produkcję, usługi, prace administracyjne w zakresie wykorzystania zasobów, zarządzania, ochrony, przekształcania lub zagospodarowania środowiska gwarantujące osiągnięcie wymaganych kompetencji i efektów uczenia się.

Regulamin praktyk wraz z formularzami dokumentacji (umożliwiającymi realizację i zaliczenie praktyki) zamieszczone są na Wydziałowej stronie internetowej w zakładce Dla Studentów/Praktyki. Zgodnie z zapisami Regulaminu studenckich praktyk zawodowych studenci samodzielnie wybierają miejsca odbywania praktyk, co pozytywnie wpływa na ich identyfikację potencjalnego rynku pracy oraz pozwala na wybór jednostki administracyjnej czy przedsiębiorstwa, odpowiadającego indywidualnym zainteresowaniom a przez to pozwala na kreowanie własnego życia zawodowego.

Nadzór nad organizacją i przebiegiem praktyk zawodowych sprawuje Opiekun praktyk na WE, który sprawdza i ocenia przygotowaną dokumentację przez studentów: zgodę na odbycie praktyki, umowę o organizację praktyki dla studenta (jeśli jest wymagana), wypełniony dziennik praktyk, sporządzony raport z praktyk, prezentację o instytucji lub jednostce gospodarczej, zaświadczenie stwierdzające odbycie praktyki oraz opinię o studencie z miejsca praktyk zamieszczoną w dzienniku (zał. 2.8). Dodatkowo studenci proszeni są o wypełnienie formularza ankiety oceny miejsca praktyk.

Opiekun praktyk na WE przez cały semestr letni pełni dyżur dwa razy w tygodniu na Wydziale w celu umożliwienia załatwienia wszelkich spraw organizacyjnych i formalnych związanych z odbyciem praktyk przez studentów. Opiekun praktyk na WE archiwizuje dokumenty dotyczące realizacji praktyk.

Praktyka zawodowa na studiach stacjonarnych oraz niestacjonarnych odbywa się zgodnie z programem studiów – zaliczenie praktyki w instytucjach lub przedsiębiorstwach jest niezbędnym wymogiem do zaliczenia piątego semestru studiów. Czas trwania praktyki jest optymalny i wystarczający do osiągnięcia zaplanowanych efektów uczenia się.

Praktyka zawodowa odbywana jest przez studentów wyłącznie w jednostkach zaakceptowanych przez Opiekuna praktyk na WE. Podstawą do akceptacji miejsca praktyk (jednostek branżowych, naukowych, administracyjnych, usługowych i produkcyjnych) jest profil działalności zgodny z kierunkiem studiów, a dostępna infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk umożliwiają nabycie przez studentów kierunkowych efektów uczenia się i zapewniają prawidłową realizację praktyk.

Nadzór nad praktyką pod względem formalnym pełni Opiekun Praktyk na WE, natomiast nadzór merytoryczny nad realizacją praktyki pełni Opiekun Praktykanta ze strony jednostki, w której student odbywa praktykę. Opiekun praktykanta wyznaczany jest przez Dyrektora/Prezesa jednostki i najczęściej jest to osoba z kompetencjami kierowniczymi. Opiekun Praktykanta poza zapoznaniem studenta/Praktykanta z organizacją jednostki, przepisami BHP oraz procedurami, zleca zadania do wykonania, rozlicza je i podpisuje karty tygodniowe oraz wypełnia zaświadczenie o odbytej praktyce i ocenia praktykanta.

Zaliczenie praktyk odbywa się przed komisją złożoną z pracowników Wydziału Ekonomicznego SGGW (obecnie Instytutów). Termin zaliczenia ustalany jest dla całego roku ze Starostą i najczęściej odbywa się w czasie trwania sesji semestru zimowego. Na egzamin poza prowadzoną w czasie praktyk dokumentacją student musi wykonać prezentację, w której przedstawia komisji przebieg praktyki, charakterystykę miejsca praktyki, zakres prac i nabyte kompetencje.

Ostatnim dokumentem otrzymanym od studenta ze zrealizowanej praktyki zawodowej jest ankieta oceny miejsca praktyk (nie jest obowiązkowa). Ocena taka dostarcza pewnych informacji Opiekunowi praktyk na WE o celowości dalszej współpracy lub zweryfikowania jej czy wręcz zaprzestania, jeżeli nie spełnia czy nie realizuje założeń praktyki zawodowej. Dotychczas niemal wszystkie miejsca praktyk zostały ocenione przez studentów pozytywnie. Szczegółowe efekty uczenia się zapisywane są w sylabusie i odnoszą się do efektów kierunkowych dotyczących obszaru wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

W ocenie jednostek studenci wskazywali najczęściej: że mogą uzyskać dobre lub bardzo dobre praktyczne doświadczenie zawodowe, oraz że w miejscu praktyki panowała miła i przyjazna atmosfera. Dodatkowo studenci zwracali uwagę, że zakres powierzanych im obowiązków był różnorodny, a zdobyta w toku studiów wiedza i umiejętności były przydatna do ich realizacji.

W trakcie praktyki przeprowadzana jest losowa kontrola jej przebiegu. Kontrola praktyki jest prowadzona przez Opiekuna praktyk na WE. Kontrola polega na przeprowadzeniu rozmowy telefonicznej z kierownikiem jednostki, w której student odbywa praktykę lub na wizytacji miejsca pracy. W przypadku ustalenia występujących nieprawidłowości (po stronie studenta lub przedsiębiorstwa) mogą być podjęte działania korygujące, np. w zakresie skrócenia odbywania praktyki. Z rozmowy lub wizyty sporządzana jest notatka. Praktyki po zakończeniu danego cyklu są przedmiotem analiz zespołu roboczego ds. jakości kształcenia. Opiekun praktyk na Wydziale wraz z zespołem dokonuje rocznego przeglądu odbytych praktyk w zakresie organizacji procesu oraz stopnia osiągania założonych efektów uczenia się z uwzględnieniem opinii praktykodawców i sporządza raport, który po zaopiniowaniu przez właściwe rady programowe, jest zatwierdzany przez Dziekana.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1 Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów

Rekrutacja na studia I stopnia na kierunku Ekonomia jest regulowana stosownymi przepisami uczelnianymi. Zasady rekrutacji zapewniają równe szanse na podjęcie studiów i umożliwiają selektywny dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych w programie studiów efektów uczenia się.

Zasady rekrutacji na studia I stopnia i II stopnia określa uchwała Senatu SGGW, która przyjmowana jest na rok przed rozpoczęciem roku akademickiego, którego dotyczy rekrutacja:

1. Uchwała nr 68 - 2016/2017 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 29 maja 2017 roku w sprawie zasad rekrutacji na studia pierwszego stopnia, jednolite studia magisterskie i studia drugiego stopnia w SGGW w roku akademickim 2018/2019 (*zał. 3.1*),
2. Uchwała Nr 60-2017/2018 Senatu SGGW w Warszawie z dnia 28 maja 2018 roku w sprawie zasad rekrutacji na studia pierwszego stopnia, jednolite studia magisterskie i studia drugiego stopnia w SGGW w roku akademickim 2019/2020 (*zał. 3.2*),
3. Uchwała Nr 116 - 2018/2019 Senatu SGGW w Warszawie z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie zasad rekrutacji na studia pierwszego stopnia, jednolite studia magisterskie i studia drugiego stopnia w SGGW w roku akademickim 2020/2021 (*zał. 3.3*),
4. Uchwała Nr 154 - 2019/2020 Senatu SGGW w Warszawie z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie zasad rekrutacji na studia pierwszego stopnia, jednolite studia magisterskie i studia drugiego stopnia w SGGW w roku akademickim 2021/2022 (*zał. 3.4*).

Organem odpowiedzialnym za proces rekrutacji jest obecnie Uczelniana Komisja Rekrutacyjna (UKR), której podlegają Wydziałowe Komisje Rekrutacyjne (WKR). Podstawą przyjęcia na studia pierwszego stopnia kierunku Ekonomia o profilu ogólnoakademickim są wyniki uzyskane na egzaminie maturalnym z matematyki (z przelicznikiem pkt. SGGW x 0,6) oraz języka obcego nowożytnego (z przelicznikiem pkt. SGGW x 0,2) oraz języka polskiego albo geografii albo wiedzy o społeczeństwie albo historii (z przelicznikiem pkt. SGGW x 0,2) (Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 25 - 2018/2019 Senatu SGGW w Warszawie z dnia 17 grudnia 2018 r. (*zał. 3.5*). Wyniki kandydata są przeliczane na punkty SGGW według zasad określonych w Uchwale Senatu. W przypadku studentów zagranicznych w uchwale Senatu opisano także wymagania stawiane kandydatom spoza Polski oraz wskazano zasady przeliczania ocen z egzaminów dojrzałości na punkty SGGW. Na podstawie stosownych Uchwał Senatu przewidziano zwolnienie z postępowania kwalifikacyjnego laureatów olimpiad centralnych (Uchwała Nr 122 - 2019/2020 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 25 maja 2020 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 117 - 2018/2019 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie uprawnień laureatów olimpiad i konkursów w latach 2020 – 2024 (*zał. 3.6*); Uchwała Nr 153 - 2019/2020 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie uprawnień laureatów olimpiad i konkursów w latach 2021/2022, 2022/2023, 2023/2024, 2024/2025) (*zał. 3.7*).

Na Wydziale Ekonomicznym SGGW działa program edukacji ekonomicznej przeznaczony dla uczniów szkół średnich – Akademia Przedsiębiorczości WE SGGW. Laureaci Konkursu odbywającego się podczas drugiego etapu Akademii Przedsiębiorczości uzyskują Indeks na WE, czyli mogą studiować na jednym z pięciu kierunków realizowanych na Wydziale Ekonomicznym SGGW zgodnie z Uchwałą Nr 153 - 2019/2020 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie uprawnień laureatów olimpiad i konkursów w latach 2021/2022, 2022/2023, 2023/2024, 2024/2025) (*zał. 3.7*). W roku akademickim 2016/2017 tytuł laureata uzyskało 6 uczestników Akademii Przedsiębiorczości, w r. ak. 2017/2018 – 7, w r. ak. 2018/2019 – 8, w r. ak.

2019/2020 – 9 (Raport z działalności Akademii Przedsiębiorczości WE SGGW i współpracy ze szkołami średnimi w latach 2015-2021, zał. 3.8).

Terminy rejestracji, terminy weryfikacji efektów uczenia się i różnic programowych, terminy składania dokumentów podane są w kalendarium rekrutacji na stronie internetowej Uczelni. Rekrutacja na studia prowadzona jest z wykorzystaniem internetowego Systemu Obsługi Kandydatów (SOK), w którym kandydaci dokonują rejestracji na wybrany kierunek oraz formę studiów. Podczas rekrutacji na studia I stopnia sporządzane są listy rankingowe kandydatów. Kandydat może sprawdzić w SOK minimalne progi punktowe gwarantujące przyjęcie na studia, liczbę zakwalifikowanych osób oraz liczbę wolnych miejsc. Proces rekrutacji na studia jest prowadzony przejrzysto z poszanowaniem anonimowości. Na stronie internetowej Uczelni zamieszczone są informacje dotyczące rekrutacji, w tym: link do SOK, kalendarium rekrutacji, wymagane dokumenty. Nowo przyjęty student, może poprzez indywidualny profil w systemie SOK otrzymać informacje dotyczące inauguracji roku akademickiego, planów zajęć, pomocy materialnej dla studentów z (<https://www.sggw.pl/dla-kandydatow/rekrutacja/informacje-dlanowoprzyjetych>).

W procesie rekrutacji na studia II stopnia od kandydata wymagane są:

- dyplom studiów I stopnia kierunku ekonomia, finanse i rachunkowość, zarządzanie, logistyka; – 100% zbieżności;
- dla kandydatów, którzy ukończyli studia I stopnia na innym kierunku, przeprowadzony zostanie test kompetencyjny, który umożliwi weryfikację osiągniętych efektów uczenia się, wymaganych dla kandydatów na studia II stopnia na kierunku Ekonomia;
- średnia ocen ze studiów I stopnia (Załącznik nr 3 do Uchwały Nr 25 -2018/2019 Senatu SGGW w Warszawie z dnia 17 grudnia 2018 r.).

Na podstawie średniej ocen ze studiów I stopnia sporządzana jest lista rankingowa kandydatów. Kandydaci cudzoziemcy przystępują do kwalifikacji w drodze postępowania ustalonego dla kandydatów z polskim obywatelstwem - zgodnie z Uchwałą Nr 25-2018/2019 Senatu SGGW w Warszawie z dnia 17 grudnia 2018 r. Do postępowania kwalifikacyjnego może być dopuszczony cudzoziemiec, który posiada udokumentowaną znajomość języka w którym prowadzone są studia. Zasady przeliczania ocen uzyskanych na dyplomie EB oraz innych świadectwach wydanych poza granicami RP na punkty SGGW podane są w Załączniku nr 6 do Uchwały Nr 25 - 2018/2019 Senatu SGGW w Warszawie z dnia 17 grudnia 2018 r.

3.2 Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni

Zgodnie z § 21 Regulaminu studiów (zał. 2.6), student może być także przyjęty na studia na kierunku Ekonomia w trybie przeniesienia z innej uczelni krajowej lub zagranicznej. Decyzję w tej sprawie podejmuje Prodziekan po rozważeniu umotywowanego wniosku kandydata, opinii Dziekana Wydziału, który student chce opuścić, poświadczonej karty przebiegu studiów (lub równoważnego dokumentu). Punkty ECTS uzyskane w dotychczasowym przebiegu studiów uzyskane przez studenta mogą zostać uznane w całości w miejsce modułów w programie studiów dla kierunku, na który student się przenosi, pod warunkiem zbieżności efektów uczenia się dla programów studiów w obu uczelniach. W przypadku różnicy efektów uczenia się, możliwe jest uznanie części zrealizowanego programu studiów i wskazanie modułów koniecznych do uzupełnienia wraz z terminami ich zaliczenia (różnice programowe). Prodziekan może zasięgnąć opinii koordynatorów odpowiednich przedmiotów. W zależności od liczby stwierdzonych różnic programowych kandydat może uzyskać zgodę na kontynuację studiów od kolejnego semestru w stosunku do ostatniego zakończonego na uczelni opuszczanej lub od wcześniejszego (nie dotyczy pierwszego semestru studiów, który można rozpocząć wyłącznie w drodze rekrutacji). Warunkiem takiego przyjęcia jest zaliczenie przez studenta co najmniej

jednego semestru studiów w uczelni, którą student opuszcza oraz legitymowanie się aktywnym statusem studenta w momencie podejmowania decyzji.

Studenci podczas toku studiów, mogą także uczestniczyć w programach wymiany krajowej (program MostAR) lub zagranicznej (program Erasmus+) w ramach podpisanych przez Uczelnię umów. Wnioski studentów rozpatrywane są przez Prodziekana, którego zgoda jest wymagana do realizacji części studiów w ramach programów wymiany. Rozpatrując wnioski Prodziekan bierze pod uwagę zakres zajęć w ramach proponowanych przez studenta przedmiotów realizowanych na innej uczelni, ze szczególnym uwzględnieniem liczby punktów ECTS, oraz efektów uczenia się. Przedmioty, których efekty uczenia się nie mogą zostać uznane, muszą zostać odrobione w terminie ustalonym przez Prodziekana w ramach bezpłatnych różnic programowych. W ramach programu Erasmus+ możliwa jest także realizacja praktyk zagranicznych, obowiązkowych lub nieobowiązkowych (dodatkowych). W przypadku praktyk obowiązkowych wymagane jest spełnienie wymagań dotyczących praktyk realizowanych na ocenianym kierunku studiów.

3.3. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się (PEU) uzyskanych poza szkolnictwem wyższym

Zasady i tryb potwierdzania efektów uczenia się (PEU) uzyskanych poza szkolnictwem wyższym reguluje Uchwała Nr 146 – 2018/2019 Senatu SGGW z dnia 24 czerwca 2019 r. (zał. 3.9). Pozytywne zakończenie procesu PEU skutkuje zaliczeniem zajęć/modułów/przedmiotów i przyporządkowanej im liczby punktów ECTS z danego programu studiów i wystawieniem oceny zgodnej ze skalą ocen określoną w Regulaminie Studiów SGGW. W wyniku PEU możliwe jest zaliczenie nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do zajęć/przedmiotów objętych programem studiów. Efekty uczenia się mogą być potwierdzone w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia I stopnia albo jednolite studia magisterskie kandydatowi posiadającemu dokumenty, o których mowa w art. 69 ust. 2 Ustawy i co najmniej pięć lat doświadczenia zawodowego, kandydatowi posiadającemu kwalifikację pełną na poziomie 5 PRK albo kwalifikację nadaną w ramach zagranicznego systemu szkolnictwa wyższego odpowiadającą poziomowi 5 Europejskich Ram Kwalifikacji; natomiast w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia II stopnia - kandydatowi posiadającemu kwalifikację pełną na poziomie 6 PRK i co najmniej trzy lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów pierwszego stopnia. W przypadku ubiegania się o przyjęcie na kolejny kierunek studiów I stopnia, II stopnia lub jednolitych studiów magisterskich - kandydatowi posiadającemu kwalifikację pełną na poziomie 7 PRK i co najmniej dwa lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów II stopnia albo jednolitych studiów magisterskich. PEU procedowane jest na wniosek kandydata. W przebiegu procesu PEU weryfikowana jest wiedza, umiejętności i kompetencje kandydata. Dokumentacja dołączona do złożonego przez kandydata wniosku o potwierdzenie wskazanych w nim efektów uczenia się w celu przyjęcia na określony kierunek studiów, poziom, profil ma charakter uzupełniający, potwierdzający wskazany we wniosku proces uczenia się. Wniosek kandydata jest rozpatrywany przez powołaną przez Dziekana Komisję procedującą postępowanie PEU, odpowiedzialną za wydanie postanowienia pisemnego i protokołu z pracy komisji. Minimalna przyznana w przebiegu procesu PEU liczba punktów ECTS wymagana do przyjęcia na studia w wyniku PEU wynosi 30. Koordynator PEU przekazuje komisji Rekrutacyjnej listę osób, dla których efekty uczenia się zostały potwierdzone. Przyjęcie kandydata w wyniku PEU następuje po złożeniu przez kandydata kompletu dokumentów wymaganych od kandydatów na studia, a określonych aktualną uchwałą Senatu SGGW w sprawie zasad rekrutacji na studia pierwszego stopnia, jednolite studia magisterskie i studia drugiego stopnia w SGGW. Przyjęcie na studia osób, którym potwierdzono efekty uczenia się następuje wraz z początkiem cyklu dydaktycznego tj. semestru lub roku akademickiego. Decyzję o przyjęciu na studia w wyniku PEU podejmuje Komisja Rekrutacyjna. Osoba przyjęta na studia w wyniku PEU studiuje według indywidualnej organizacji studiów określonej w Regulaminie studiów w SGGW.

3.4 Zasady, warunki i tryb dyplomowania

Zasady, warunki i tryb dyplomowania reguluje Regulamin studiów w SGGW. Studenci studiów I stopnia i II stopnia na kierunku Ekonomia uzyskują dyplom ukończenia studiów po uzyskaniu zaliczeń z modułów wymaganych programem studiów, uzyskaniu pozytywnej oceny pracy dyplomowej i uzyskaniu pozytywnej oceny z egzaminu dyplomowego.

Praca dyplomowa przygotowywana jest zgodnie z wytycznymi zapisanymi w Zarządzeniu Rektora Nr 34 z dnia 1 czerwca 2016 r. wraz z załącznikami (*zał. 3.10*). Zasady przygotowywania prac dyplomowych omówione są w dostępnych na stronie Wydziału Wytycznych dotyczących prac dyplomowych na Wydziale Ekonomicznym SGGW w Warszawie, pozytywnie zaopiniowane przez Radę Programową w dyscyplinie Ekonomia i Finanse oraz Radę Programową w dyscyplinie Nauki o zarządzaniu i jakości (*zał. 3.11*). Praca dyplomowa na studiach I stopnia prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego licencjata – zwana dalej pracą licencjacką, potwierdza osiągnięcie efektów uczenia się nabytych w trakcie studiów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych prowadzących do rozwiązywania konkretnych zagadnień teoretycznych i/lub praktycznych.

Praca dyplomowa przygotowywana na studiach II stopnia prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego magistra, zwana dalej pracą magisterską, ma charakter badawczy lub teoretyczno-badawczy i potwierdza wiedzę i umiejętności dyplomanta związane z kierunkiem studiów oraz profilem kształcenia oraz uwzględnia krytyczne rozumienie teorii i zasad jej stosowania, znajomość metod badawczych oraz umiejętność korzystania z źródeł wiedzy na dany temat.

Praca dyplomowa może być: artykułem opublikowanym w czasopiśmie naukowym lub rozdziałem w opiniowanej przez recenzentów zewnętrznych monografii. Praca dyplomowa w tej formie wykonywana jest samodzielnie lub jako współautorstwo nie więcej niż 2 osób, przy czym wkład dyplomanta stanowi nie mniej niż 50% i jest potwierdzony w oświadczeniu składanym przez obu współautorów. Oświadczenia współautorów dołączane są wraz ze składanym egzemplarzem pracy. Uznanie artykułu lub rozdziału w monografii za pracę dyplomową na Wydziale Ekonomicznym następuje wg obowiązującego w SGGW Zarządzenia Nr 34 Rektora SGGW w Warszawie (*zał. 3.10*).

Zgodnie z Regulaminem studiów w SGGW w Warszawie, praca może być przedstawiona w języku innym niż polski za zgodą Prodziekana Wydziału.

Tematy prac są proponowane przez pracowników naukowo-dydaktycznych lub studentów oraz zatwierdzane przez Prodziekana. Dobrą praktyką realizowaną na Wydziale Ekonomicznym jest publikowanie proponowanych zakresów tematycznych prac dyplomowych pracowników badawczo-dydaktycznych na stronie internetowej Wydziału (*zał. 3.12*). Dobrą praktyką jest także prezentowanie zakresu tematycznego prowadzących seminaria dyplomowe w grupach podczas części wykładowej seminarium dyplomowego odbywającego się z całym rocznikiem studentów. Promotorem pracy licencjackiej i magisterskiej może być pracownik ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub doktora, jednak w tym przypadku warunkiem jest, aby recenzentem pracy magisterskiej był co najmniej doktor habilitowany. Promotorem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki posiadający wykształcenie i/lub dorobek naukowy związany z obszarem kształcenia i dziedziną, w której kierunek studiów jest osadzony i/lub obszar jego zainteresowań naukowych obejmuje tematykę pracy. Student powinien wybrać temat pracy magisterskiej nie później niż jeden rok, a pracy licencjackiej nie później niż jeden semestr przed planowanym terminem ukończenia studiów. Student zobowiązany jest złożyć pracę dyplomową (egzemplarz papierowy wraz z nośnikiem elektronicznym - CD) nie później niż do 31 stycznia - dla studiów kończących się w semestrze zimowym lub do 30 czerwca - dla studiów kończących się w semestrze letnim. Prodziekan na wniosek studenta zaopiniowany przez promotora może przedłużyć termin złożenia pracy dyplomowej do 6 miesięcy od w/w terminów. Praca dyplomowa jest utworem w rozumieniu przepisów dotyczących prawa autorskiego i jest weryfikowana za pomocą procedur antyplagiatowych zgodnie z załącznikiem do Zarządzenia Nr 1 Rektora SGGW w Warszawie

z dnia 7 stycznia 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu antyplagiatowego prac dyplomowych studentów Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie (zał. 3.13).

Termin egzaminu dyplomowego (w okresie do dwóch miesięcy od daty złożenia pracy dyplomowej) wyznacza Prodziekan. Student przystępuje do egzaminu dyplomowego przed komisją powołaną przez Prodziekana, w skład której wchodzi minimum 3 osoby, w tym promotor lub recenzent oraz przewodniczący będący pracownikiem naukowym ze stopniem doktora habilitowanego lub tytułem profesora.

W trakcie egzaminu dyplomowego na studiach I i II stopnia student przedstawia główne tezy pracy dyplomowej w formie prezentacji multimedialnej oraz udziela odpowiedzi na 2 wybrane losowo pytania egzaminacyjne dostępne na stronie internetowej Wydziału i jedno dotyczące obszaru pracy dyplomowej. Ostatnia weryfikacja i aktualizacja pytań egzaminacyjnych na wszystkich kierunkach studiów realizowanych na Wydziale Ekonomicznym miała miejsce w lutym 2020 r. i dokonana została przez zespoły pracowników prowadzących zajęcia na kierunku Ekonomia i prowadzące badania naukowe w dyscyplinie ekonomia i finanse. Zakres zagadnień egzaminu dyplomowego ustalany jest odrębnie dla każdego kierunku studiów i dla kierunku Ekonomia obejmuje 100 pytań na studiach I stopnia i 100 pytań na studiach II stopnia. Zagadnienia są ogłaszane studentom co najmniej trzy miesiące przed terminem egzaminu.

Warunkiem ukończenia studiów na Wydziale Ekonomicznym SGGW jest:

- uzyskanie zaliczeń z modułów wymaganych programem studiów (średnia ocen uzyskanych w trakcie studiów wpływa w 50% na ocenę końcową na dyplomie),
- uzyskanie oceny pozytywnej z pracy dyplomowej (średnia arytmetyczna ocen promotora i recenzenta pracy wpływa w 25% na ocenę końcową na dyplomie),
- zdanie egzaminu dyplomowego (egzamin dyplomowy uznaje się za zdany po uzyskaniu oceny pozytywnej za każde z pytań egzaminacyjnych).

Ocena egzaminu dyplomowego jest średnią arytmetyczną ocen wystawionych za każde z pytań i podawana jest z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku oraz wpływa w 25% na ocenę końcową na dyplomie. Ocena na dyplomie, w skali określonej w § 24 ust. 7 Regulaminu studiów wystawiana jest w zależności od końcowego wyniku studiów i średniej ocen za studia zgodnie z zasadą:

- bardzo dobry (5,0) - końcowy wynik studiów nie niższy niż 4,50 i średnia ocen za studia co najmniej 4,00;
- dobry plus (4,5) - końcowy wynik studiów w przedziale 4,25-4,49 i średnia ocen za studia co najmniej 3,75;
- dobry (4,0) - końcowy wynik studiów w przedziale 3,75-4,24 i średnia ocen za studia co najmniej 3,50;
- dostateczny plus (3,5) - końcowy wynik studiów w przedziale 3,50-3,74 i średnia ocen za studia co najmniej 3,25;
- dostateczny (3,0) - w pozostałych przypadkach.

Wynik egzaminu dyplomowego, bezpośrednio po jego zakończeniu, ogłasza dyplomantowi przewodniczący komisji w obecności jej członków. W przypadku negatywnego wyniku egzaminu dyplomowego lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do tego egzaminu w wyznaczonym terminie Prodziekan wyznacza drugi termin egzaminu jako ostateczny. Powtórny egzamin nie może się odbyć wcześniej niż po miesiącu od daty pierwszego egzaminu i nie później niż po upływie trzech miesięcy od daty pierwszego egzaminu. W przypadku negatywnego wyniku egzaminu w drugim terminie, Prodziekan skreśla studenta z listy studentów.

Absolwent studiów otrzymuje dyplom ukończenia studiów wyższych potwierdzający uzyskanie kwalifikacji odpowiadających określonej poziomowi studiów. Dyplom z wyróżnieniem lub Dyplom uznania od Rektora otrzymuje absolwent studiów, który spełnił wymagania określone w Regulaminie studiów.

3.5 Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działań podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów

Liczba osób rekrutujących na studia I stopnia i II stopnia na kierunku studiów Ekonomia jest określana corocznie stosowną uchwałą senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie:

1. Uchwała Nr 44 - 2015/2016 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 30 maja 2016 r. w sprawie ustalenia planowanej liczby miejsc na pierwszym roku studiów rozpoczynających się w roku akademickim 2016/2017 (zał. 3.14),
2. Uchwała Nr 69 - 2016/2017 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie ustalenia liczby miejsc na pierwszym roku studiów rozpoczynających się w roku akademickim 2017/2018 (zał. 3.15),
3. Uchwała Nr 61 - 2017/2018 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 28 maja 2018 r. w sprawie ustalenia liczby miejsc na pierwszym roku studiów rozpoczynających się w roku akademickim 2018/2019 (zał. 3.16),
4. Uchwała Nr 92 - 2018/2019 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 27 maja 2019 r. w sprawie ustalenia liczby miejsc na pierwszym roku studiów rozpoczynających się w roku akademickim 2019/2020 (zał. 3.17).
5. Uchwała Nr 123 - 2019/2020 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 25 maja 2020 r. w sprawie ustalenia liczby miejsc na pierwszym roku studiów rozpoczynających się w roku akademickim 2020/2021 (zał. 3.18).

W latach akademickich 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020 i 2020/2021 limit osób rozpoczynających studia I stopnia i II stopnia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku Ekonomia ulegał pewnym zmianom (Tabela 3.5.1).

Tabela 3.5.1 Liczba miejsc na pierwszym roku studiów na kierunku Ekonomia w latach akademickich 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020 i 2020/2021

Rok akademicki	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
	I°	II°	I°	II°
2017/2018	120	60	60	30
2018/2019	120	60	60	30
2019/2020	135	60	75	45
2020/2021	150	60	75	45

Na wniosek Komisji Rekrutacyjnej, Rektor może wyrazić zgodę na zakwalifikowanie na kierunek studiów stacjonarnych większej liczby kandydatów, niż planowana i zapisana w Uchwale. Z tego powodu w roku akademickim 2017/2018 studia stacjonarne I stopnia na kierunku Ekonomia przyjęło 126 studentów, a w roku akademickim 2019/2020 - 141 studentów (Tabela 3.5.2), na studia niestacjonarne I stopnia w każdym roku przyjęło odpowiednio 62,71,77 i 85 studentów (Tabela 3.5.3). Na studiach stacjonarnych II stopnia na kierunku Ekonomia przyjmowano w poszczególnych latach od 46 do 51 studentów (Tabela 3.5.4), natomiast na studiach niestacjonarnych II stopnia przyjęło zwiększoną liczbę studentów w r. ak. 2017/2018 i 2018/2019, natomiast w roku akademickim 2020/2021 z powodu zbyt małego zainteresowania nie została utworzona ani jedna grupa studentów I roku (Tabela 3.5.5).

Tabela 3.5.2 Liczba studentów studiów I stopnia na kierunku Ekonomia na studiach stacjonarnych podejmująca studia i rezygnująca ze studiów w latach akademickich 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020 i 2020/2021

Rok akademicki rozpoczęcia studiów	I			II		III	
	przyjęci	rozpoczynający	rezygnujący	rozpoczynający	rezygnujący	rozpoczynający	rezygnujący
2017/2018	126	114	10	90	7	83	1
2018/2019	119	112	9	106	1	107	
2019/2020	141	134	9	122	2		
2020/2021	149	143	5				

Tabela 3.5.3 Liczba studentów studiów I stopnia na kierunku Ekonomia na studiach niestacjonarnych podejmująca studia i rezygnująca ze studiów w latach akademickich 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020 i 2020/2021

Rok akademicki rozpoczęcia studiów	I			II		III	
	przyjęci	rozpoczynający	rezygnujący	rozpoczynający	rezygnujący	rozpoczynający	rezygnujący
2017/2018	62	55	9	47	5	44	0
2018/2019	71	67	15	49	3	34	
2019/2020	77	68	14	42			
2020/2021	85	67	8				

Tabela 3.5.4 Liczba studentów studiów II stopnia na kierunku Ekonomia na studiach stacjonarnych podejmująca studia i rezygnująca ze studiów w latach akademickich 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020 i 2020/2021

Rok akademicki rozpoczęcia studiów	I			II	
	przyjęci	rozpoczynający	rezygnujący	rozpoczynający	rezygnujący
2017/2018	46	46	7	35	0
2018/2019	51	47	4	44	
2019/2020	47	46	2	35	
2020/2021	48	48	4		

Tabela 3.5.5 Liczba studentów studiów II stopnia na kierunku Ekonomia na studiach niestacjonarnych podejmująca studia i rezygnująca ze studiów w latach akademickich 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020 i 2020/2021

Rok akademicki rozpoczęcia studiów	I			II	
	przyjęci	rozpoczynający	rezygnujący	rozpoczynający	rezygnujący
2017/2018	32	30	2	30	0

2018/2019	33	30	3	30	0
2019/2020	37	36	1	33	1
2020/2021	0	0	0		

Dziekan i Prodziekan prowadzą stały monitoring liczby studentów studiujących na I stopniu i II stopniu studiów na kierunku Ekonomia i postępów w nauce (Tabela 3.5.2, Tabela 3.5.3, Tabela 3.5.4 i Tabela 3.5.5). Dane zamieszczone w tabelach wskazują, że największe trudności z osiągnięciem efektów założonych w programie studiów mają studenci I roku studiów I stopnia. Na studiach stacjonarnych na I roku rezygnuje do 9% studentów rozpoczynających naukę, natomiast na studiach niestacjonarnych nawet 22%, co świadczy o tym, że trudno jest im osiągnąć zakładane efekty kształcenia w warunkach godzenia nauki z innymi aktywnościami (np. pracą zawodową). Nie bez znaczenia jest też fakt, że liczba punktów z egzaminu maturalnego uwzględniania w procesie rekrutacji pozwalająca na przyjęcie na studia jest niższa w przypadku studiów niestacjonarnych niż stacjonarnych. Dlatego niektórzy studenci mogą mieć trudności w osiągnięciu zakładanych efektów uczenia. Odsetek rezygnacji na I roku studiów II stopnia jest co do zasady niższy niż na studiach I stopnia, co wskazuje również na to, że rozpoczynający studia II stopnia studenci są bardziej świadomi swoich zainteresowań naukowych i zawodowych. Zauważalny jest również niewielki odsetek rezygnacji na wyższych rocznikach studiów, co również świadczy o poprawnej selekcji studentów, dostrzegających związek pomiędzy osiąganymi w trakcie studiów efektami uczenia się i planami zawodowymi, dążących do osiągnięcia własnego sukcesu poprzez zdobycie wiedzy i umiejętności w zakresie ekonomii oraz potrafiących efektywnie tę wiedzę i umiejętności przyswajać.

Monitoringowi Dziekana podlega również proces dyplomowania, w szczególności liczba absolwentów w danym roku w relacji do liczby studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku. Ponieważ zgodnie z Regulaminem studiów w SGGW (zał. 2.6) student jest zobowiązany złożyć pracę dyplomową nie później niż do dnia 30 czerwca dla studiów kończących się semestrem letnim, a prodziekan na wniosek studenta zaopiniowany przez promotora może przedłużyć termin złożenia pracy dyplomowej do 6 miesięcy od tego terminu, dlatego zasadne jest rozpatrywanie jako absolwentów, którzy ukończyli studia w terminie tych, którzy uzyskali status absolwenta do końca roku kalendarzowego.

Dane z powyższego zakresu za lata 2018-2020 (załącznik 1, tabela 2) wskazują, że na studiach stacjonarnych I stopnia na kierunku Ekonomia odsetek studentów dyplomowanych w terminie zgodnym z Regulaminem studiów wahał się od 61,9% do 67,2%. W przypadku studiów niestacjonarnych I stopnia odsetek studentów dyplomowanych w terminie był niższy i wahał się od 27,5% do 45,2%. Świadczyć to może o trudności pogodzenia przez studentów pisania pracy dyplomowej z innymi obowiązkami (np. z pracą zawodową). Odsetek studentów dyplomowanych w terminie na studiach II stopnia na studiach niestacjonarnych nie jest istotnie niższy niż na studiach stacjonarnych. Warto zauważyć, że dobrą praktyką realizowaną na Wydziale Ekonomicznym w celu zwiększenia odsetka studentów dyplomowanych w terminie jest motywowanie studentów przez Prodziekanów za pośrednictwem nauczycieli akademickich prowadzących seminaria dyplomowe do terminowego realizowania poszczególnych elementów pracy dyplomowej (np. konieczność zatwierdzenia tematu, ustalenia planu itd.). Studenci piszący pracę dyplomową mają możliwość korzystania z konsultacji prowadzących seminaria, promotorów i innych pracowników Instytutu Ekonomii i Finansów oraz Instytutu Zarządzania w celu uzyskania wsparcia w zakresie realizowanej pracy, np. doboru literatury przedmiotu czy prowadzonych badań empirycznych.

Narzędziem do monitoringu osiągania efektów uczenia się jest system eHMS. Jest to narzędzie służące do zarządzania, organizacji studiów i kontroli postępów w nauce. Dziekanat pod nadzorem Prodziekana formuje grupy studenckie dostosowane liczebnością do formy prowadzonych zajęć (audytoryjne, projektowe, seminaryjne, laboratoryjne). Dopuszczalna liczebność tych grup jest podana

w Regulaminie Studiów. Liczba grup i ich liczebność są stale monitorowane w systemie eHMS i na bieżąco dostosowywane do zmieniającej się liczby studentów.

Student posiada konto w systemie eHMS i ma obowiązek stałego śledzenia zapisów dotyczących postępów w nauce, komunikatów, skierowanych przez pracownika Dziekanatu lub Prodziekana do odbiorcy indywidualnego, grupy bądź całego rocznika. W eHMS wpisywane są oceny z zaliczenia różnych form zajęć dydaktycznych prowadzonych na studiach, ocen cząstkowych oraz ocen z egzaminu przez osoby prowadzące dany przedmiot/moduł. Usprawnia to weryfikację postępów studenta w nauce i komunikację pomiędzy nim, a prowadzącym zajęcia i umożliwia Dziekanowi i Prodzecekanowi przegląd realizacji zadań dydaktycznych i postępów w nauce.

W celu poprawienia efektywności zdawalności modułów podczas studiów, studenci są zachęceni do korzystania w większym stopniu z godzin konsultacji nauczycieli akademickich. Ponadto dla nowo przyjętych kandydatów, poprzez system SOK wysyłana jest informacja o kursach wyrównawczych z matematyki organizowanych na SGGW, które odbywają się corocznie we wrześniu. Ponadto organizowane przez Dziekana, Prodziekana, opiekunów roczników, przedstawicieli samorządu studenckiego spotkania na początku roku akademickiego z nowoprzyjętymi studentami mają na celu stworzenie i wzmocnienie poczucia przynależności do społeczności akademickiej i pokierowania młodzieżą w pierwszym roku akademickim.

Dodatkowo Prodziekan podczas spotkań oraz w komunikacji e-mailowej kieruje apele do kadry dydaktycznej mające na celu wykazanie szczególnej troski i cierpliwości w wyjaśnianiu studentom trudnych zagadnień. Dziekan i Prodziekan interweniują w przypadku niezgodności i kontrowersji pojawiających się w relacjach nauczyciel-student, wdrażają działania naprawcze polegające dążące do wyjaśnienia zaistniałej sytuacji i wypracowaniu rozwiązania naprawczego. Odbywa się indywidualna lub trójstronna rozmowa Prodziekana ze studentami, ich przedstawicielami (np. starosta roku) oraz pracownikami lub hospitacja zajęć. W przypadku zgłoszenia nieetycznego zachowania osoby prowadzącej zajęcia na kierunku Ekonomia wdrażana jest procedura zgodna z Wewnętrznym Systemem Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Ekonomicznym (zał. 3.19).

Zgodnie z nim Wydział prowadzi zdecydowaną i stanowczą politykę przeciwdziałania postępowaniom nieetycznym w procesie kształcenia poprzez nacisk na: wymagania wobec studentów, zaangażowanie nauczycieli akademickich oraz doktorantów w proces dydaktyczny, wzajemnie przyjazny i lojalny stosunek wszystkich członków społeczności akademickiej. Studenci mają możliwość zgłosić zachowanie nieetyczne osób prowadzących zajęcia właściwemu prodzecekanowi, i opiekunowi roku, wyrazić swoją opinię w ankiecie studenckiej, Oknie Jakości. Po otrzymaniu informacji właściwy prodziekan, opiekun roku przekazuje ją Dziekanowi. Zachowanie nieetyczne studentów zgłaszane jest przez osoby prowadzące zajęcia lub studentów: Dziekanowi, właściwemu prodzecekanowi, opiekunowi roku. Po otrzymaniu informacji właściwy prodziekan, opiekun roku przekazuje ją Dziekanowi. W reakcji na zgłoszenie nieetycznego zachowania pracownika podejmowane są kroki naprawcze, z których jednym jest spotkanie pracownika, w sprawie którego wpłynęło zgłoszenie, Prodziekana oraz Dyrektora Instytutu zatrudniającego pracownika. W przypadku nieetycznego zachowania studenta możliwym postępowaniem jest spotkanie studenta z władzami Wydziału, a w uzasadnionych przypadkach sprawa kierowana jest do Komisji Dyscyplinarnej. Ze spotkania sporządzana jest notatka służbowa.

3.6. Zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Metody dokumentowania, sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych oraz znajomości języka obcego.

Weryfikacja efektów uczenia się określona została w Regulaminie Studiów w SGGW (Uchwała nr 76-2018/2019 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 26 kwietnia 2019 roku – zał. 2.6) dostosowanym do wymogów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

(Dz.U. z dnia 30 sierpnia 2018 r. poz. 1668). W tym dokumencie określono prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem modułów/przedmiotów oraz poszczególnych etapów studiów. Znajdują się w nim także zapisy określające ramy organizacyjne dla procesu weryfikacji osiągnięć studenta, formułujące uprawnienia odwoławcze i określające konsekwencje braku zaliczenia przedmiotu. Weryfikacja efektów uczenia się dokonywana jest zgodnie z zasadami ujętymi w Polskiej Ramie Kwalifikacji z uwzględnieniem: wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K). Efekty uczenia się w zakresie wiedzy weryfikowane są na podstawie egzaminów pisemnych lub ustnych, kolokwii, prezentacji, referatów itp.

Efekty uczenia się w zakresie umiejętności weryfikowane są na podstawie oceny projektów/raportów obejmujących analizę zdefiniowanego problemu w ramach pracy indywidualnej lub zespołowej studentów, kolokwii, oceny praktycznych umiejętności weryfikowanych podczas zajęć terenowych (np. sporządzanie planu produkcyjno-finansowego dla gospodarstw rolniczych).

Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych weryfikowane są na podstawie oceny aktywności w trakcie dyskusji nad zdefiniowanym problemem oraz oceny postaw studenta w trakcie zajęć.

Efekty uczenia się uzyskane w trakcie praktyk weryfikowane są na podstawie przedłożonej przez studenta dokumentacji (zgoda na odbycie praktyki, umowa o organizację praktyki dla studenta (jeśli jest wymagana), wypełniony dziennik praktyk, sporządzony raport z praktyk, prezentacja o instytucji lub jednostce gospodarczej, zaświadczenie stwierdzające odbycie praktyki oraz opinia o studencie z miejsca praktyk). Zaliczenie praktyk odbywa się przed komisją złożoną z pracowników Wydziału Ekonomicznego SGGW (obecnie Instytutów).

Efekty uczenia się w zakresie języków obcych weryfikowane są przez prace pisemne i prezentacje sprawdzające znajomość słownictwa, gramatyki, umiejętność rozumienia materiałów źródłowych oraz umiejętności komunikowania się. Na studiach pierwszego stopnia weryfikacja kończy się sprawdzeniem kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego poprzez przeprowadzenie egzaminu na poziomie B2 a na stopniu drugim B2+.

Dowodem na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się są także liczne publikacje naukowe oraz udział w konferencjach naukowych, tematycznie przypisanych do dyscypliny ekonomia i finanse, w których są oni autorami lub współautorami (*zał. 3.20 i 3.21*). Warte podkreślenia jest wydanie monografii naukowej autorstwa: Sulewski Piotr, Wąs Adam, Kłoczko-Gajewska Anna, Kobus Paweł, **Pogodzińska Kinga**, Gołaś Marlena, *Ekoefektywność towarowych gospodarstw rolnych w Polsce*, Wydawnictwo SGGW, 2020, gdzie jednym z autorów jest studentka na kierunku Ekonomia. Dodatkowo, absolwent kierunku Ekonomia mgr **Piotr Jarmoszko** w 2020 roku zajął drugie miejsce w Konkursie o Nagrodę Rady do spraw Przedsiębiorczości przy Prezydencie RP na najlepszą pracę magisterską z zakresu uwarunkowań przedsiębiorczości w Polsce.

System weryfikacji efektów uczenia się jest skuteczny, zapewnia równe traktowanie studentów, jest adaptowany do indywidualnych potrzeb studentów z niepełnosprawnością i jednocześnie motywuje studentów do systematycznej pracy. Przyjęte na kierunku formy zaliczania przedmiotów to: egzamin (E), zaliczenie na ocenę (Z_o) oraz zaliczenie bez oceny (Z) (np. praktyka zawodowa realizowana na V semestrze I stopnia studiów).

Szczegółowe efekty uczenia się, sposoby ich weryfikacji, wagi poszczególnych ocen oraz formy dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie efektów uczenia się opracowywane są przez koordynatora przedmiotu i zapisane są w dokumencie opisującym dany przedmiot w sylabusie. Wzór sylabusa obowiązujący dla studiów rozpoczętych przed 1.10.2019 r. określa Załącznik do Uchwały nr 34-2014/2015 Senatu SGGW w Warszawie z dnia 15 grudnia 2014 roku (*zał. 3.22*). Od 1.10.2019 r. mocą Uchwały nr 67-2018/2019 Senatu SGGW w Warszawie z dnia 25 marca 2019 r. (*zał. 1.7*) zmieniono wzór sylabusa. Nauczyciele akademicki wybierają metody weryfikacji efektów uwzględniając warunki lokalowe, dostępną aparaturę naukową i zaplecze laboratoryjne oraz specjalistyczne oprogramowanie.

Zgodnie Wewnętrznym Systemem Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia na WE (*Załącznik 3.19*) sylabusy wszystkich przedmiotów/modułów realizowane w danym semestrze ogłaszane są na stronie internetowej Wydziału przynajmniej jeden miesiąc przed rozpoczęciem danego semestru. Dodatkowo, warunki zaliczania zajęć określone w sylabusie przedstawiane są studentom w czasie pierwszych zajęć. Prowadzący zajęcia informuje indywidualnie, drogą mailową lub za pomocą systemu eHMS studentów o uzyskanych przez nich ocenach i uzgadnia ze starostą roku dogodny dla obu stron termin poprawy zaliczenia/egzaminu. Regulamin Studiów w SGGW umożliwia studentom wgląd do ocenionych prac oraz zasad zaliczania komisyjnego.

Analiza osiągania efektów uczenia się prowadzona jest każdorazowo po zakończeniu cyklu kształcenia w danym roku akademickim i służy wprowadzaniu zmian w treściach, metodach prowadzenia zajęć identyfikując obszary do ewentualnego doskonalenia. Po zakończonym procesie zaliczeniowym koordynator wypełnia protokół zamieszczony w systemie elektronicznym e-HMS oraz generuje formularz Weryfikacji Założonych Efektów Kształcenia (WEK). Formularze WEK pozwalają na monitoring osiągnięcia założonych efektów uczenia się opisanych w sylabusach przedmiotów, dopasowania treści programowych przedmiotów, form i metod dydaktycznych do efektów uczenia, sposobów i form weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się i sposobów dokumentowania osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Formularze WEK stanowią podstawę do aktualizacji sylabusów oraz do wprowadzania zmian w programie studiów. Koordynator ds. Jakości Kształcenia (do 30.09.2019 r. Pełnomocnik ds. Jakości Kształcenia) sporządza raport zbiorczy z analizy formularzy WEK, formułuje wnioski i zalecenia. Raport przedstawiany jest na Radzie Programowej działającej przy Wydziale Ekonomicznym (do 30.09.2019 r. Radzie Wydziału).

Warunkiem promocji na kolejne semestry jest osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych dla przedmiotów przewidzianych planem studiów w danym semestrze. W wyniku przeprowadzenia określonych w sylabusie form weryfikacji efektów uczenia się i uzyskania w trakcie trwania semestru ocen niedostatecznych studentowi przysługuje jeden termin poprawkowy. Studentowi, który nie zaliczył przedmiotu w normalnym trybie, przysługuje prawo złożenia pisemnego umotywowanego wniosku do Prodziekana o zaliczenie komisyjne. Zaliczenie to odbywa się przed komisją powołaną przez Prodziekana, w skład której wchodzi Prodziekan, dwóch nauczycieli akademickich, w tym przynajmniej jeden specjalista z zakresu wiedzy objętego zaliczeniem oraz przedstawiciel samorządu studenckiego. W zaliczeniu tym mogą brać udział w charakterze obserwatorów: osoba odpowiedzialna za przedmiot oraz osoba wskazana przez studenta. Zgodnie z Regulaminem Studiów w SGGW (*załącznik 2.6*) na wniosek studenta z niepełnosprawnością, formy zaliczenia przedmiotu mogą zostać dostosowane do jego możliwości wynikających z niepełnosprawności. W zaliczeniach i egzaminach mogą uczestniczyć tłumacze języka migowego, a także asystenci osób z niepełnosprawnością ruchową i osób niewidomych.

Sposoby dokumentowania osiąganych przez studentów efektów uczenia się regulowane są przez Regulamin Studiów w SGGW (*załącznik 2.6*). Zgodnie z tym dokumentem oraz Wewnętrznym Systemem Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia (*załącznik 3.19*) koordynator danego przedmiotu gromadzi i przechowuje komplet dokumentów potwierdzających zweryfikowanie poszczególnych efektów uczenia się. Są to m.in. sylabusy przedmiotów, listy obecności studentów na ćwiczeniach i seminariach, prace cząstkowe (kolokwia, sprawozdania, projekty, prezentacje, raporty itp.), karty egzaminacyjne i zaliczeniowe. Dodatkowo są to również prace naukowe opublikowane w czasopiśmie, w których studenci z afiliacją Uczelni, figurują jako autorzy bądź współautorzy.

Nadzór nad organizacją i przebiegiem praktyk zawodowych sprawuje Opiekun praktyk na WE, który sprawdza i ocenia przygotowaną dokumentację przez studentów: zgodę na odbycie praktyki, umowę o organizację praktyki dla studenta (jeśli jest wymagana), wypełniony dziennik praktyk, sporządzony raport z praktyk, prezentację o instytucji lub jednostce gospodarczej, zaświadczenie stwierdzające odbycie praktyki oraz opinię o studencie z miejsca praktyk zamieszczoną w dzienniku (*załącznik 2.8*). Dodatkowo studenci proszeni są o wypełnienie formularza ankiety oceny miejsca praktyk.

Podczas obowiązywania ograniczonego funkcjonowania uczelni zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie przedstawionej przez studenta dokumentacji.

Dokumentację procesu dyplomowania stanowią następujące dokumenty: praca dyplomowa, raport z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, karty oceny pracy wypełnione przez promotora i recenzenta sporządzone na ujednoliconym formularzu. Przebieg egzaminu dyplomowego dokumentowany jest protokołem podpisywanym przez członków komisji egzaminacyjnej.

Dokumentacja potwierdzająca osiągnięcie założonych efektów uczenia się przechowywana jest przez osoby odpowiedzialne za tę weryfikację przez okres kształcenia na danym poziomie studiów wydłużony o jeden rok akademicki. Dokumentacja zaliczeń częściowych przechowywana jest przez osoby odpowiedzialne za przedmiot przez okres następnego jednego cyklu. Dopuszcza się możliwość przechowywania dokumentacji w wersji elektronicznej. Dokumentacja przechowywana jest z zachowaniem wytycznych w zakresie ochrony danych osobowych i bezpieczeństwa informacji.

Metody i narzędzia przyjęte do weryfikacji efektów uczenia się, w tym kompetencji językowych i zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych są dobrane adekwatnie i uwzględniają specyfikę przedmiotów i przypisane im efekty. Metody te różnią się w przypadku przedmiotów o charakterze teoretycznym (np. Współczesne nurty ekonomii) i praktycznym (np. Prognozowanie procesów ekonomicznych). Dobór metod jest zoptymalizowany z punktu widzenia kryterium skutecznej realizacji zamierzonych efektów.

Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów

Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych określone są w sylabusach poszczególnych przedmiotów i dopasowane do ich specyfiki, w szczególności są to: kolokwia na ćwiczeniach, egzaminy pisemne, testy pisemne lub komputerowe, egzaminy ustne. Również tematyka i metodyka projektów jest dopasowana do specyfiki przedmiotu, np. na studiach I stopnia na przedmiocie Ekonomia i organizacja gospodarstw rolniczych projekt dotyczy planowania operacyjnego w gospodarstwie rolnym z wykorzystaniem planu rocznego, na studiach II stopnia na przedmiocie Prognozowanie procesów ekonomicznych zadaniem studenta jest budowa prognoz z wykorzystaniem adekwatnie dobranych do przebiegu zjawiska metod ekonometrycznych i nieekonometrycznych.

Rodzaje, tematyka i metodyka prac dyplomowych

Praca dyplomowa przygotowana jest zgodnie z wytycznymi zapisanymi w Zarządzeniu Rektora Nr 34 z dnia 1 czerwca 2016 r. wraz z załącznikami (zał. 3.10). Zasady przygotowywania prac dyplomowych omówione są w dostępnych na stronie Wydziału Wytycznych dotyczących prac dyplomowych na Wydziale Ekonomicznym SGGW w Warszawie (zał. 3.11). Praca dyplomowa na studiach I stopnia prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego licencjata potwierdza osiągnięcie efektów uczenia się nabytych w trakcie studiów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych prowadzących do rozwiązywania konkretnych zagadnień teoretycznych i/lub praktycznych.

Praca dyplomowa przygotowana na studiach II stopnia prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego magistra, ma charakter badawczy lub teoretyczno-badawczy i potwierdza wiedzę i umiejętności dyplomanta związane z kierunkiem studiów oraz profilem kształcenia oraz uwzględnia krytyczne rozumienie teorii i zasad jej stosowania, znajomość metod badawczych oraz umiejętność korzystania z źródeł wiedzy na dany temat.

Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów

Pracownik prowadzący zajęcia w porozumieniu z koordynatorem przedmiotu gromadzi i przechowuje dokumentację osiągniętych przez studentów efektów uczenia się, takie jak testy, prace egzaminacyjne, kolokwia, projekty zrealizowane przez studentów, zadania i raporty oraz listy obecności

na ćwiczeniach z zaznaczonymi informacjami dotyczącymi aktywności studentów. Prace dyplomowe składane są przez studentów w dwóch egzemplarzach, z których jeden trafia do Biblioteki Głównej SGGW, a drugi, wraz z protokołem z egzaminu dyplomowego, trafia do archiwum WE.

Monitoring Losów Zawodowych Absolwentów wobec oceny efektów uczelnia się na rynku pracy

Koordinator ds. jakości kształcenia wraz z Koordynatorem ds. monitorowania losów zawodowych absolwentów dokonuje okresową ocenę ofert pracy z biura karier przekazywanych studentom. Ponadto, analizie poddane są wyniki trzech anonimowych ankiet (przeprowadzonych w ramach narzędzi jakości kształcenia Uczelni). Ankiety te obejmują: badanie satysfakcji studenta I roku (ankieta dotyczy studentów I stopnia oraz studiów jednolitych magisterskich), ankieta losów absolwentów przeprowadzana po upływie 3-5 lat po ukończeniu studiów oraz badanie satysfakcji absolwenta zaraz po ukończeniu studiów. Dziekan i Prodekan razem z Koordynatorem ds. jakości kształcenia prowadzą okresowy monitoring dotyczący kontynuowania kształcenia absolwentów na danym kierunku studiów.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1. Liczba, struktura kwalifikacje oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencje dydaktyczne. Awanse naukowe kadry związanej z ocenianym kierunkiem studiów

Kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na kierunku Ekonomia składa się z nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowiskach badawczo-dydaktycznych, którzy reprezentują głównie dyscyplinę naukową ekonomia i finanse, a także takie dyscypliny jak: nauki o zarządzaniu i jakości, rolnictwo i ogrodnictwo oraz innych pracowników zatrudnionych na stanowiskach dydaktycznych i doktorantów. W roku akademickim 2020/2021 przedmioty na kierunku Ekonomia prowadziło 122 nauczycieli akademickich (pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych) zatrudnionych obecnie w Instytucie Ekonomii i Finansów (85), Instytucie Zarządzania (10), Instytucie Rolnictwa (3), Instytucie Informatyki Technicznej (3). Ponadto w procesie dydaktycznym brali udział doktoranci (5), lektorzy Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych (15) oraz pracownicy Studium Wychowania Fizycznego.

Osoby prowadzące poszczególne przedmioty dobierane są na podstawie udokumentowanego dorobku potwierdzającego posiadane kompetencje. Umożliwia to prawidłową realizację zajęć oraz gwarantuje studentom nabywanie kompetencji określonych w sylabusie przedmiotu. Nauczyciele akademicy prowadzący poszczególne przedmioty (podstawowe, kierunkowe) posiadają kwalifikacje zgodne z dyscypliną wiodącą dla określonego przedmiotu. Kadre dydaktyczną w roku akademickim 2020/2021 tworzy: 6 profesorów tytularnych, 29 doktorów habilitowanych, 63 doktorów, 24 magistrów (zał. 4.1). Szczegółowe dane potwierdzające kompetencje osób kształcących na kierunku Ekonomia znajdują się w ankietach charakteryzujących ich profil aktywności naukowo-badawczej oraz dydaktycznej – charakterystyka pracownika (zał. 4.2).

Osoby prowadzące zajęcia na ocenianym kierunku posiadają liczne osiągnięcia naukowe, jak i dydaktyczne. W latach 2015-2020 byli oni autorami lub współautorami ponad 60 monografii naukowych oraz ponad 40 redakcji monografii (zał. 4.3). Z kolei w latach 2015-2020 opublikowali ponad 1600 artykułów w czasopiśmie krajowych i międzynarodowych, a także ponad 510 rozdziałów w monografiach naukowych (zał. 4.4).

Do ważnych osiągnięć dydaktycznych kadry kształcącej na kierunku Ekonomia można zaliczyć autorstwo podręczników/skryptów (zał. 4.5). Na podkreślenie zasługują następujące publikacje: Wasilewska Anna: Sprawozdawczość finansowa: wybrane zagadnienia, 2019, Wydawnictwo SGGW,

ISBN 978-83-7583-865-7; Wrzesińska-Kowal Joanna, Raczkowska Małgorzata, Podstawy mikroekonomii, Wydawnictwo SGGW, 2020 a także Pietrych Łukasz, Parlińska Maria, Introduction to mathematical economics – podręcznik dydaktyczny, Wydawnictwo SGGW, 2020.

Pracownicy prowadzący zajęcia ze studentami odbyli staże w wiodących naukowych ośrodkach krajowych (zał. 4.6) i zagranicznych takich jak: Uniwersytet w Groningen, Lund University, Slovak University of Agricultural in Nitra, Shanghai Ocean University, College of Economics and Management, University of Vaasa, Østfold University College, University of Georgia, College of Agricultural and Environmental Sciences, Scotland Rural College, Chiang May University, Faculty of Agriculture, Louisiana State University, University of Bologna, University of Natural Resources and Life Sciences, Vienna, University of East London, University of Copenhagen (zał. 4.7).

W celu podniesienia swoich kwalifikacji kadra kształcąca, na ocenianym kierunku, bierze udział w szkoleniach, kursach i warsztatach organizowanych w kraju, jak również zagranicą (zał. 4.8).

Należy także podkreślić, że kadra kształcąca na kierunku ekonomia realizuje również badania zlecane przez otoczenie społeczno-gospodarcze oraz przygotowuje liczne opinie i ekspertyzy (zał. 4.9). Ścisła współpraca z otoczeniem gospodarczym przyczynia się do rozwoju pracowników oraz pozwala na wprowadzanie do realizowanych przedmiotów treści kształcenia zgodnych z potrzebami współczesnej gospodarki.

Pracownicy Instytutu Ekonomii i Finansów oraz Instytutu Zarządzania angażują się w realizację różnych projektów naukowo-dydaktycznych:

- Entrepreneurship with vision – methods and tools for managerial capacity building of agricultural producers in Central and Eastern Europe (Agata Malak-Rawlikowska);
- TRANSPORT GUIDES – Najlepsze praktyki w transporcie zwierząt – przewodnik transportowy. Best practices for animal transport (Monika Gębska);
- Projekt VitiSmart: „W kierunku zrównoważonej uprawy winorośli: Poprawa produktywności upraw winorośli oraz ich tolerancji na stresy abiotyczne i biotyczne dzięki połączeniu odpornych odmian i pożytecznych mikroorganizmów” (Mariusz Maciejczak)
- Sus Pig Sys – Sustainable pig production systems Systemy zrównoważonej produkcji trzody chlewnej (Monika Gębska)
- Strength2Food – Strengthening European Food Chain Sustainability by Quality and Procurement Policy. Wzmocnienie trwałości łańcuchów podaży żywności poprzez polityki publiczne UE: politykę jakości i zakupów żywności (Agata Malak-Rawlikowska, Adam Wąs, Ewa Jaska, Anna Kłoczko-Gajewska, Jarosław Gołębiowski, Piotr Sulewski).
- CONtract SOLutions for Effective and lasting delivery of agri-environmental-climate public goods by EU agriculture and forestry - Rozwiązania kontraktowe na rzecz skutecznej i trwałej produkcji rolno-środowiskowych i klimatycznych dóbr publicznych przez rolnictwo i leśnictwo w UE (Agata Malak-Rawlikowska, Edward Majewski, Adam Wąs, Piotr Sulewski, Alina Daniłowska).
- FOEBE Projekt finansowany z programu Erasmus+, Jego celem jest wzmocnienie studentów biogospodarki i dziedzin pokrewnych w zrównoważone umiejętności w zakresie przedsiębiorczości, w celu akceleracji ekspansji Europejskiego sektora biogospodarki (pracownicy Instytutu Ekonomii i Finansów).
- Wzmocnienie zielonej gospodarki w 3 krajach azjatyckich, Enhancing Green Economy in 3 countries of Asia (EGEA); wykonawcy: Maciej Stawicki, Agnieszka Wojewódzka-Wiewiórska oraz Nina Drejerska.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że nauczyciele akademicki zaangażowani byli w projekt „Program unowocześnienia kształcenia w SGGW dla zapewnienia konkurencyjności oraz wysokiej kompetencji absolwentów”, sfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu

Operacyjnego Kapitał Ludzki, w latach 2009-2013. W okresie trwania projektu przeszkolono ponad 165 nauczycieli akademickich w zakresie stosowania technologii e-learningowych, znaczną grupę stanowili pracownicy badawczo-dydaktyczni prowadzący zajęcia na kierunku ekonomia. Efektem projektu było opracowanie nowoczesnych interaktywnych materiałów wykładowych obejmujących animacje i filmy. Materiały te dostępne są na platformie Moodle (e.sggw.pl) i są obecnie wykorzystywane przez studentów kierunku Ekonomia.

Należy zaznaczyć, że wśród prowadzących zajęcia na kierunku Ekonomia, są wybitni specjaliści i eksperci, którzy są przewodniczącymi lub członkami Rad Naukowych wielu instytucji naukowych, redaktorami w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym lub pracują w zespołach eksperckich, krajowych oraz zagranicznych (*zał. 4.10*). Są także członkami w wielu organizacjach naukowych na szczeblu krajowym, jak również międzynarodowym (*zał. 4.11*).

Wielu nauczycieli akademickich realizuje projekty naukowe finansowane z różnych źródeł m.in. NCN, NCBiR, MNiSW - na podkreślenie zasługuje współpraca międzynarodowa kadry kształcącej na kierunku oraz aktywne zaangażowanie w realizację projektów międzynarodowych m.in. w ramach HORYZONT 2020, Projekty European Cooperation in Science and Technology i COST (*zał. 4.12*).

Projekty naukowe realizowane na Wydziale/Instytucie przyczyniają się do rozwoju kadry dydaktycznej, są źródłem nowej wiedzy systematycznie implementowanej do programów studiów oraz służą działaniom podejmowanym w celu podniesienia jakości kształcenia na kierunku Ekonomia. Stanowią jednocześnie bazę działalności badawczej studentów i umożliwiają im realizację prac dyplomowych powiązanych z prowadzonymi pracami badawczymi w Katedrach/Instytutach, często we współpracy z gospodarką. W latach podlegających ocenie zrealizowano kilkanaście prac dyplomowych we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w kontekście przeprowadzonych badań przez studentów (*zał. 4.13*).

Nauczyciele akademicy biorą czynny udział w konferencjach krajowych (*zał. 4.14*) i międzynarodowych (*zał. 4.15*), prezentując osiągnięcia i wyniki swoich prac badawczych w formie referatów i posterów. W tę aktywność włączani są studenci, którzy są zachęceni przez nauczycieli akademickich do prezentowania na konferencjach wyników badań uzyskiwanych w trakcie realizacji ich prac dyplomowych (*zał. 3.21*). Kadra wraz ze studentami należącymi do kół naukowych włącza się w promocję Uczelni i Wydziału, uczestnicząc w uroczystych i promocyjnych wydarzeniach takich jak: Dni Otwarte SGGW, Dni SGGW, lekcje dydaktyczne dla szkół średnich, itp. (*zał. 4.16*). Ważną inicjatywą podejmowaną przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Ekonomia jest też uczestnictwo w Akademii Przedsiębiorczości WE SGGW, czyli programu edukacji ekonomicznej przeznaczonego dla uczniów szkół średnich prowadzonego w SGGW na Wydziale Ekonomicznym (*zał. 3.8*). W ramach Akademii Przedsiębiorczości pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku Ekonomia prowadzą też wykłady tematyczne, warsztaty edukacyjne i zajęcia z kreowania kariery zawodowej.

Wysoki poziom naukowy kadry prowadzącej zajęcia na kierunku Ekonomia potwierdzają też nagrody za osiągnięcia naukowe, ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć odnoszących się do ocenianego kierunku i prowadzonych na nim zajęć. Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku Ekonomia są laureatami licznych nagród i wyróżnień, takich jak Medal KEN, Nagroda JM Rektora SGGW, Mistrz Dydaktyki i innych (*zał. 4.17*). Laureatami Mistrza Dydaktyki zostali, między innymi, dr hab. Joanna Domagała, dr hab. Michał Roman czy dr hab. Mariusz Maciejczak a Mistrzem Kół Naukowych dr Aleksandra Górecka.

O procesie podnoszenia kwalifikacji przez nauczycieli akademickich świadczy liczba uzyskanych tytułów profesora oraz stopni doktora i doktora habilitowanego. W latach 2015–2020 sześć osób otrzymało tytuł profesora oraz 22 osoby uzyskały stopień doktora habilitowanego, a 16 stopień doktora (*zał. 4.18*).

4.2. Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej

Do 30.09.2019 r. Rada Wydziału zatwierdzała, a Komisja ds. dydaktyki opiniowała programy studiów oraz koordynatorów przedmiotów. Od 1.10.2019 roku zgodnie z §61 Statutu SGGW (zał. 1b) o obsadzie dydaktycznej zajęć na kierunkach studiów decyduje Dziekan. W celu ustalenia obsady dydaktycznej zajęć Dziekan ustala zapotrzebowanie i kieruje wnioski do odpowiednich dyrektorów instytutów o wskazanie proponowanej obsady. Warunki zapewnienia spójności kształcenia z prowadzonymi badaniami naukowymi są też zamieszczone w Wewnętrznym Systemie Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Ekonomicznym SGGW (zał. 3.19). W celu ustalenia rodzaju, liczby i wymiaru zajęć dydaktycznych w danym roku akademickim oraz osób, którym będą powierzone zajęcia, na polecenie Dyrektora Instytutu Ekonomii i Finansów jego zastępca, a w Instytucie Zarządzania Dyrektor podejmuje niezbędne czynności, w tym pośredniczy w ustaleniach pomiędzy Dziekanem, a kierownikami katedr lub zakładów. Dyrektor Instytutu Ekonomii i Finansów zleca kierownikom katedr a Dyrektor Instytutu Zarządzania samodzielnie sprawdza kompetencje nauczyciela akademickiego do prowadzenia zajęć na podstawie analizy jego dorobku naukowego.

Ze szczególną dbałością weryfikowana jest zgodność dorobku naukowego pracownika z prowadzonymi zajęciami w przypadku zajęć prowadzących do osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej. O ostatecznym kształcie zaproponowanej obsady dydaktycznej decyduje Dziekan. Powierzanie zajęć odbywa się na Uczelni z uwzględnieniem zasad: pełnego wymiaru pensum i zrównoważonego obciążenia dydaktycznego. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy oraz innych osób prowadzących zajęcia jest zgodne z wymaganiami dotyczącymi pensum ustalonego w Regulaminie Pracy SGGW (zał. 4.19). Przy zleceniu prowadzenia zajęć uwzględnia się w szczególności realizowane prace naukowo-badawcze oraz inne zobowiązania i obciążenia naukowe lub dydaktyczne nauczycieli akademickich (zał. 4.20). Na etapie podejmowania decyzji dotyczącej obsady zajęć dydaktycznych wykorzystuje się również wyniki z analizy anonimowej ankiety studenckiej oceny przedmiotów oraz wyniki hospitacji zajęć.

Zgodnie z Regulaminem Studiów w SGGW wykłady prowadzą nauczyciele akademicy z tytułem naukowym profesora lub stopniem doktora habilitowanego, a także posiadający duże doświadczenie i wiedzę nauczyciele ze stopniem doktora.

Przedmioty z zakresu ogólnego (m.in. matematyka, propedeutyka rolnictwa) realizowane są przez pracowników innych Instytutów SGGW, posiadających dorobek naukowy i dydaktyczny w reprezentowanych dyscyplinach. Przedmioty kierunkowe prowadzone są przez nauczycieli akademickich specjalizujących się i realizujących badania naukowe w obszarze wiedzy odpowiadającej realizowanym przedmiotom. Przedmioty z zakresu dyscypliny ekonomia i finanse, w zdecydowanej większości, realizują pracownicy Instytutu Ekonomii i Finansów, wskazujący tę dyscyplinę jako wiodącą, a więc prowadzący badania i publikujący w tej dyscyplinie.

Oprócz prowadzenia zajęć dydaktycznych, do obowiązków nauczycieli akademickich należy kształcenie i wychowywanie studentów oraz realizacja innych prac związanych z procesem dydaktycznym i wychowawczym, m. in. odbywanie konsultacji, dyżurów dydaktycznych, przeprowadzanie egzaminów i kolokwii oraz sprawdzanie prac studentów, promotorstwo i recenzowanie prac dyplomowych, opieka nad kołami naukowymi i innymi formalnie zorganizowanymi grupami studentów.

4.3 Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia łączą działalność dydaktyczną z prowadzeniem badań i starają się angażować w badania studentów. Aktywność naukowa nauczycieli akademickich umożliwia zdobywanie grantów i projektów naukowych (zał. 4.12), dzięki czemu studenci kierunku Ekonomia mogą być włączani w prace naukowe prowadzone w poszczególnych instytutach, realizując swoje prace badawcze licencjackie bądź magisterskie. Wyniki tych badań są publikowane w renomowanych czasopismach naukowych i prezentowane na konferencjach oraz seminariach naukowych (zał. 3.20).

Kadra kształcąca na ocenianym kierunku prowadzi również prace zlecane przez otoczenie gospodarcze, które z jednej strony pozwalają na zapoznanie studentów z potrzebami gospodarki, a z drugiej przyczyniają się do rozwoju pracowników (zał. 4.9).

4.4 Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji Kadry, sposoby, zasady i kryteria oceny jakości kadry oraz udział w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry

Polityka kadrowa (w Instytucie Ekonomii i Finansów oraz Instytucie Zarządzania, dwóch głównych instytutach, których pracownicy prowadzą zajęcia na kierunku Ekonomia) w odniesieniu do trybu zatrudniania pracowników, awansowania oraz zmiany charakteru zatrudnienia prowadzona jest zgodnie z zasadami wypracowanymi na Uczelni i przyjętymi w stosownych uchwałach Senatu i ujętych w Statucie. Realizowana przez Instytuty polityka kadrowa ma zapewnić taki dobór pracowników naukowo-dydaktycznych, który zagwarantuje zarówno wysoki poziom prowadzonych badań naukowych, jak i zapewni wysoki poziom kształcenia. Ogólnie aktualna liczba zatrudnionych pracowników naukowo-dydaktycznych w obu Instytutach została ukształtowana przez potrzeby kształcenia wynikające z liczby studentów, a bezpośrednio z liczby realizowanych godzin dydaktycznych na kierunkach studiów realizowanych na Wydziale Ekonomicznym, bądź innych Wydziałach. W Instytutach prowadzona jest ciągle analiza stanu kadrowego i w zależności od potrzeb dydaktycznych i badawczych oraz możliwości finansowych składane są wnioski do JM Rektora o zatrudnienie pracowników. Rekrutacja na stanowisko nauczyciela akademickiego odbywa się na zasadzie otwartego konkursu. Treść ogłoszenia w sprawie zatrudnienia obejmuje opis wymaganej wiedzy i kwalifikacji kandydata, warunków pracy, terminu i miejsca składania ofert (w języku polskim oraz angielskim). W postępowaniu konkursowym bierze się również pod uwagę doświadczenie dydaktyczne. Ogłoszenia o konkursach są zamieszczane na stronach internetowych Uczelni, urzędu obsługującego ministra MNiSW oraz stronach internetowych Komisji Europejskich przeznaczonych do publikacji ofert pracy dla naukowców zgodnie z art. 119 obowiązującej ustawy oraz Statutem SGGW (zał. I.b). Wszyscy proponowani JM Rektorowi kandydaci do zatrudnienia lub awansowania wcześniej muszą uzyskać pozytywną opinię właściwej Rady Dyscypliny (do 30.09.2019 r. Rady Wydziału). Młodzi pracownicy zatrudniani w trybie konkursowym na stanowiskach asystentów są zwykle absolwentami studiów doktoranckich, a wcześniej w czasie studiów byli członkami Kół Naukowych i uczestniczyli w badaniach naukowych prowadzonych w jednostkach Wydziału. W przypadku zatrudniania pracownika spoza uczelni, obowiązkowa jest hospitacja zajęć (wykładu lub seminarium) jeszcze przed ostateczną decyzją o zatrudnieniu.

Istotnym instrumentem prowadzonej polityki kadrowej są wyniki bieżącej i okresowej oceny, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów. W dążeniu do uzyskania wysokiej jakości kształcenia nauczyciele akademicy są poddawani ocenie zarówno przez studentów jak i Zespół Roboczy ds. Hospitacji (do 30.09.19 r. Komisję Hospitacyjną). Ankiety studenckie są dobrowolne i

wypełniane w systemie eHMS po zakończeniu danych zajęć zgodnie z ogólnouczelnianą formułą. Wgląd do ankiet studenckich oprócz nauczyciela ma również Koordynator ds. Jakości Kształcenia, który w razie niepokojąco niskich ocen danego przedmiotu oraz/lub nagannego zachowania nauczyciela przekazuje sprawę do wyjaśnienia Dziekanowi Wydziału i bezpośredniemu przełożonemu. W przypadku niepokojąco niskich ocen z nauczycielem akademickim przeprowadzana jest rozmowa celem poprawy jakości prowadzonych zajęć, a w przypadku skrajnie niskich ocen pracownik może zostać nawet odsunięty od ich prowadzenia. W skali uczelni, ankiety studenckie oceniające sposób realizacji przedmiotu analizują także władze rektorskie. Cenną inicjatywą studentów w ocenie nauczycieli akademickich jest przeprowadzany co roku przez Radę Uczelnianą Samorządu Studentów SGGW plebiscyt na Wydziałowych Mistrzów Edukacji, którego celem jest wyłonienie i nagrodzenie wybitnych dydaktyków na każdym z Wydziałów. W głosowaniu mają prawo brać udział wszyscy studenci SGGW, a zostanie laureatem tego konkursu jest traktowane przez nauczycieli akademickich jako szczególne wyróżnienie.

Ocena jakości kształcenia na kierunku prowadzona jest poprzez hospitację zajęć dydaktycznych dla studentów studiów pierwszego i drugiego stopnia. Hospitacja rozumiana jest jako wizytacja zajęć dydaktycznych przez upoważnione osoby w celu zapoznania się z zakresem merytorycznym oraz metodami pracy osoby prowadzącej zajęcia. Hospitacje pozwalają na weryfikację umiejętności dydaktycznych ocenianego pracownika oraz wyników ankiet studenckich i zgłaszanych w nich przez studentów uwag. Za przeprowadzenie hospitacji odpowiedzialny jest Zespół Roboczy ds. Hospitacji (do 30.09.2019 r. Komisję Hospitacyjną) powoływany przez Dziekana Wydziału i opiniowany na posiedzeniu Rady Programowej (do 30.09.2019 r. Radę Wydziału). Hospitacje zajęć dydaktycznych obejmują wszystkich nauczycieli akademickich i doktorantów oraz kandydatów do pracy na stanowiska nauczyciela akademickiego. Ramowy plan przeprowadzania hospitacji przygotowuje Zespół Roboczy ds. Hospitacji w porozumieniu z Dziekanem oraz Koordynatorem ds. Jakości Kształcenia. Informacja o planowanej hospitacji jest przekazana nauczycielowi na początku semestru, w którym planowana jest hospitacja. W przypadku doraźnej hospitacji pracownik nie jest o tym informowany. Komisja hospitacyjna składa się z osób (przynajmniej jedna) mogących merytorycznie ocenić treści przedstawione podczas hospitowanych zajęć. W hospitacji danego pracownika może wziąć udział Kierownik Katedry/Dyrektor Instytutu, w której/którym osoba ta jest zatrudniona lub przedstawiciel tej Katedry/Instytutu wskazany przez jej Kierownika/Dyrektora. Z hospitacji sporządzany w terminie 7 dni jest protokół (*zał. 4.21*), podpisany przez członków komisji hospitacyjnej. Jeden z członków komisji hospitacyjnej ma obowiązek przedstawić i omówić treść protokołu z osobą hospitowaną. Osoba hospitowana kwituje przyjęcie do wiadomości wniosków z hospitacji podpisem. Ma również prawo, w terminie 7 dni, na piśmie, złożyć wyjaśnienia dotyczące wniosków, które dołączane są do Protokołu. Osoba hospitowana ma prawo w terminie 14 dni złożyć na piśmie do Dziekana wyjaśnienia dotyczące wniosków zawartych w protokole. Protokół z hospitacji ma charakter poufny, a wgląd do niego ma Dziekan, Kierownik Katedry oraz Dyrektor Instytutu. W przypadku, w którym ocena ostatniej hospitacji jest negatywna lub opinia wyrażona w ankietach i uwagach studentów wskazuje na nieprawidłowości w realizacji zajęć dydaktycznych, kolejna hospitacja przeprowadzana jest w trybie nadzwyczajnym nie później niż w okresie jednego roku od uzyskania tej oceny lub opinii. W przypadku uzyskania negatywnej oceny hospitowanych zajęć Zespół Roboczy ds. Hospitacji kieruje sprawę do Dziekana Wydziału. Dziekan Wydziału przeprowadza rozmowę z osobą prowadzącą zajęcia w obecności koordynatora przedmiotu lub bezpośredniego przełożonego, wskazując nieprawidłowości wynikające z hospitacji z prośbą o ustosunkowanie się do uwag i podejmuje środki naprawcze.

Pracownik oceniany jest także w ramach okresowej oceny kadry naukowo-dydaktycznej. Ocena ta prowadzona jest według kryteriów ujętych w Regulaminie oceny nauczyciela akademickiego w SGGW w Warszawie (*zał. 4.22*). W zakresie działalności naukowej w ankiecie pracownik uzyskuje punkty za publikacje naukowe, monografie, popularno-naukowe, cytowania, uzyskane granty, patenty i

wdrożenia, wykonane ekspertyzy, uzyskane stopnie i tytuł naukowy, promotorstwo prac doktorskich, wygłaszane referaty, wykonane recenzje, udział w komisjach habilitacyjnych oraz odbyte staże naukowe. Aktywności oceniane w ankiecie skłaniają do rozwoju naukowego pracownika, co w efekcie zwiększa kompetencje nauczyciela w zakresie realizowanych przedmiotów w procesie dydaktycznym. W ocenie działalności dydaktycznej uwzględniane są m.in. zajęcia w języku obcym, zajęcia z modułów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, promotorstwo i recenzje zakończonych prac dyplomowych, wydane publikacje dydaktyczne, uzyskane uprawnienia zawodowe, uzyskane granty dydaktyczne oraz zajęcia dydaktyczne realizowane na uczelniach zagranicznych. Punktowane są zatem działania stymulujące innowacje i doskonalenie własnego warsztatu dydaktycznego. W obszarze działalności dydaktycznej brane są także pod uwagę wyniki anonimowej oceny przedmiotów dokonywane przez studentów po zakończonym cyklu dydaktycznym. Trzecia część ankiety uwzględnia działalność organizacyjną wewnątrz i poza SGGW. Zgodnie z zapisami Statutu SGGW kryteria oceny i minima punktowe do uzyskania oceny pozytywnej przedstawia się nauczycielowi akademickiemu przed rozpoczęciem okresu podlegającego ocenie. Arkusz oceny okresowej nauczyciela akademickiego opiniowany jest przez Kierownika Katedry i przekazywany wcześniej do Wydziałowej Komisji, a obecnie do Instytutowej Komisji ds. oceny nauczycieli akademickich. Z opinią Komisji zapoznaje się pracownik, który w przypadku uwag może odwołać się do Uczelnianej Komisji. Ostateczne wyniki oceny przedstawiane są Rektorowi, Dyrektorowi Instytutu i Dziekanowi.

Wyniki hospitacji i ocena nauczycieli akademickich dokonywana przez studentów w formie ankiet oraz w ramach okresowej oceny kadry naukowo-dydaktycznej są ważnym elementem przy doborze obsady zajęć dydaktycznych w kolejnym roku akademickim.

Studenci, pracownicy i interesariusze zewnętrzni mają możliwość zgłaszania uwag za pośrednictwem określonego w Wewnętrznym Systemie Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Ekonomicznym SGGW narzędzia – Okna Jakości. Jest to formularz zamieszczony na stronie internetowej Wydziału, stworzony na potrzeby optymalizacji jakości kształcenia na Wydziale. Zgłoszone potrzeby i uwagi są przekazywane bezpośrednio do władz Wydziału.

Na uwagę zasługuje fakt, że w dniu 19 maja 2017 r. Komisja Europejska przyznała SGGW logo „HR Excellence in Research”. SGGW jako jedna z pierwszych dwudziestu uczelni polskich w dniu 1 lipca 2015 roku podpisała Deklarację poparcia dla stosowania zasad Europejskiej Karty Naukowca i Kodeksu Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych (EKN i KP). SGGW w pełni rozpoznaje potrzebę tworzenia atrakcyjnego środowiska pracy badawczej, aby naukowcy zatrudnieni w Uczelni czuli się zmotywowani do aktywnej pracy w środowisku naukowym krajowym i zagranicznym, a Uczelnia była postrzegana przez potencjalnych pracowników naukowych, także z zagranicy, jako poważny partner do współpracy oraz atrakcyjne miejsce pracy. Dzięki temu SGGW może tworzyć nowe silne zespoły naukowe i wykorzystywać nowoczesną infrastrukturę badawczą do podniesienia jakości badań, poziomu kształcenia i wzmocnienia międzynarodowej konkurencyjności, co pozwala na wypełnienie misji Uczelni i realizację strategii rozwoju Uczelni.

4.5 System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Awanse naukowe kadry związanej z ocenianym kierunkiem studiów

Podnoszenie kompetencji zawodowych, umiejętności naukowych i dydaktycznych odbywa się poprzez udział doktorantów oraz nowo zatrudnionych nauczycieli akademickich w konferencjach i seminariach naukowych finansowany przez Instytuty. Instytuty wspierają również finansowo młodych pracowników w publikowaniu prac naukowych w renomowanych czasopismach. Młodzi pracownicy Instytutów oraz uczestnicy studiów doktoranckich/Szkoły Doktorskiej zgodnie z zasadami wewnętrznego trybu konkursowego mogą uzyskać granty na prowadzenie badań naukowych i prac

rozwojowych oraz zadań z nimi związanych. Dobra sytuacja finansowa Instytutów pozwala na przeznaczenie większej puli środków na ten cel. Nauczyciele akademicki Instytutów mogą korzystać także z działających na SGGW programów motywujących pracowników i doktorantów do intensywnej pracy naukowej, umożliwiających realizację staży naukowych oraz rozwój własny pracownika. Programy te to:

- własny fundusz stypendialny SGGW dla młodych nauczycieli akademickich i doktorantów umożliwiający wyjazd za granicę w celu prowadzenia badań lub kontynuację studiów. Fundusz został ustalony przez Senat Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie; pozyskiwane w ten sposób środki (6300 zł brutto/ miesiąc dla doktorantów i 7600 zł brutto/ miesiąc dla habilitantów) umożliwiają sfinansowanie kilkumiesięcznego pobytu w zagranicznym ośrodku naukowym. Fundusz umożliwia również dofinansowanie kosztów podróży w kwocie do: 1900 zł (kraje europejskie) i 3800 zł (kraje pozaeuropejskie).
- motywacyjny system wynagrodzeń mający promować najlepszych naukowców, poprzez zwiększenie rocznych wynagrodzeń (zał. 4.23).
- system wsparcia finansowego dla naukowców i zespołów badawczych w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie (zał. 4.24). System wsparcia jest przeznaczony dla tych zespołów, które złożyły wnioski o dofinansowanie projektu o charakterze badawczym w ramach zewnętrznych konkursów otwartych o zasięgu krajowym lub międzynarodowym, ogłaszanych przez właściwe instytucje finansujące, uzyskały pozytywną ocenę tych projektów, ale nie uzyskały pozytywnej decyzji o przyznaniu dofinansowania na ich realizację. Wsparcie finansowe zespołów badawczych umożliwia dalsze prace nad prowadzonymi projektami i ich rozwój naukowy.

Pracownicy osiągający sukcesy w działalności naukowej, dydaktycznej czy organizacyjnej są nagradzani nagrodami JM Rektora SGGW, a ich sukcesy są upubliczniane na stronach internetowych Wydziału i poszczególnych jednostek.

W podnoszeniu kompetencji dydaktycznych ważną rolę spełnia program Erasmus+. Pracownicy Instytutów w ramach tego programu wygłaszają wykłady na uczelniach zagranicznych oraz zapoznają się z obowiązującym tam systemem kształcenia. Udział w wymianie międzynarodowej podnosi również kompetencje nauczycieli w zakresie komunikacji w językach obcych. Jedną z form wsparcia rozwoju naukowego kadry jest także możliwość wnioskowania o obniżenie pensum akademickiego z uwagi na prowadzenie projektów badawczych.

Podsumowując można stwierdzić, że celem polityki kadrowej prowadzonej w Instytucie Ekonomii i Finansów oraz Instytucie Zarządzania jest wspieranie i motywowanie nauczycieli akademickich do ciągłego rozwoju i systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz umiejętności zawodowych. Proces ten wspomagany jest przez określone działania i programy występujące na Uczelni i Instytutach.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Infrastruktura wykorzystywana w realizacji programu studiów na kierunku Ekonomia

Kampus SGGW, to jeden z największych kampusów akademickich w Polsce. Na obszarze ponad 70 ha powierzchni zlokalizowane są budynki dydaktyczne, w tym budynek dedykowany nauczaniu języków obcych oraz Biblioteka Główna, obiekty sportowe, domy studenckie, budynki administracyjne, lokale przeznaczone do wykorzystania przez studentów zrzeszonych w samorządach, kołach naukowych i agendach kulturalnych. W nowej strukturze organizacyjnej SGGW Instytut Ekonomii i Finansów (IEiF) i Instytut Zarządzania (IZ) są jednostkami naukowo-badawczymi SGGW prowadzącymi badania naukowe w dyscyplinie ekonomia i finanse (IEiF) oraz nauki o zarządzaniu i

jakości (IZ) natomiast Wydział Ekonomiczny jest jednostką dydaktyczną, organizującą kształcenie w ramach 5 kierunków studiów, m.in. na kierunku Ekonomia. Zgodnie z obowiązującą od 1.10.2019r. organizacją Uczelni to Instytuty dysponują odpowiednią infrastrukturą dydaktyczną oraz zapleczem badawczo-naukowym, które pokrywają obecne potrzeby w zakresie realizacji zajęć przewidzianych programami studiów na poszczególnych kierunkach. Główna baza dydaktyczna wykorzystywana w realizacji zajęć na ocenianym kierunku zlokalizowana jest w siedzibie WE przy ul. Nowoursynowskiej 166 (budynki 3, 5, 6 i 7). Zajęcia ujęte w planie studiów realizowane są także w budynkach na terenie nowej części kampusu SGGW, zlokalizowanej pomiędzy ulicami: Nowoursynowską, Ciszewskiego i aleją Jana Rodowicza „Anody” oraz na historycznej części kampusu przy ul. Nowoursynowskiej 166 (zał. 5.1).

W budynkach 3, 5, 6 i 7, w których odbywa się większość zajęć dla studentów kierunku Ekonomia znajdują się cztery sale wykładowe, każda o ponad 100 miejscach. Każda z nich jest nagłośniona, wyposażona w rzutnik pisma i rzutnik multimedialny z komputerem, tablicę i ekran. Ćwiczenia, zajęcia seminaryjne oraz realizacja prac dyplomowych odbywają się głównie w salach ćwiczeniowych i laboratoriach komputerowych w budynkach 3, 5, 6 i 7. W budynku 3 Wydział korzysta z 3 sal o łącznej powierzchni 132,16 m², w budynku 5 z 5 sal o łącznej powierzchni 211,31 m², w budynku 6 z 7 sal o łącznej powierzchni 663,7 m², a w budynku 7 z 10 sal o łącznej powierzchni 483,9 m² (zał. 5.2). Osiem sal, spośród należących do Wydziału, to pracownie komputerowe na łącznie 134 stanowiska.

Nauczanie języków obcych odbywa się w pracowniach dydaktycznych Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych (ul. Ciszewskiego 10), gdzie studenci mają do dyspozycji podstawowe środki audiowizualne, bibliotekę oraz laboratorium SITA.

Wychowanie fizyczne realizowane jest przez pracowników Studium Wychowania Fizycznego i Sportu SGGW zlokalizowane w Obiektach Sportowych SGGW (ul. Ciszewskiego 10), w których funkcjonuje: nowoczesny basen z częścią rekreacyjną, 3 sale sportowe, hala do tenisa ziemnego (3 korty), dwie sala do aerobiku, siłownia, sauny suche, solarium stojące.

5.2. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej. Dostęp do oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych

Uczelnia oferuje studentom szeroki dostęp do usług informatycznych. Na stronie internetowej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w zakładce „Dla studentów” umieszczone są informacje dotyczące dostępności IT dla studentów (<https://www.sggw.pl/dla-studentow/informacje-organizacyjne/it-dla-studentow>).

Studenci SGGW mogą korzystać z ogólnodostępnych stanowisk komputerowych, które znajdują się w Bibliotece Głównej SGGW i Laboratorium Informatycznym Wydziału Zastosowań Informatyki i Matematyki (budynek 34, III piętro).

Uczelnia umożliwia studentom dostęp do:

- Wirtualnego dziekanatu (system eHMS). Informacje o sposobie logowania się do systemu oraz jego funkcjonalnościach widoczne są pod adresem: <https://www.sggw.pl/dlastudentow/informacje-organizacyjne/it-dla-studentow/wirtualny-dziekanat-ehms>,
- Elektronicznej Legitymacji Studenckiej (ELS). Możliwości, jakie daje studentowi posiadanie takiej karty zawarte są pod adresem: <https://www.sggw.pl/dla-studentow/informacjeorganizacyjne/it-dla-studentow/elektroniczna-legitymacja-studencka-els>,

Studenci mogą korzystać również ze studenckiego konta pocztowego:

(<https://www.sggw.pl/dla-studentow/informacje-organizacyjne/it-dla-studentow/studenckie-kontopocztowe>), które daje im m.in. możliwość bezpłatnego dostępu do sieci bezprzewodowej EDUROAM.

Każdy student posiada Uczelniane konto pocztowe w usłudze Microsoft 365 (inaczej Office 365). Konta zakładane są automatycznie na podstawie aktywnego statusu studenta w systemie

dziekanatowym. W skład usługi Microsoft 365 wchodzi szereg aplikacji online - ich obsługa oraz komunikacja odbywa się za pośrednictwem przeglądarki internetowej praktycznie z każdego miejsca i urządzenia posiadającego dostęp do Internetu (Poczta elektroniczna wraz z Outlook; Usługa OneDrive; Aplikacje online MS Office (Word, Excel, PowerPoint, Outlook); Usługa Teams; ClassNotebook; SharePoint; Sway; Forms; Delve; Stream; Planner). Usługa Teams jest szeroko wykorzystywana do prowadzenia zajęć online.

Uczelnia oferuje również studentom możliwość korzystania z programów potrzebnych w trakcie studiów: STATISTICA, SPSS oraz Microsoft (<https://www.sggw.pl/dla-studentow/informacje-organizacyjne/it-dla-studentow/dystrybucja-oprogramowania>). Uczelnia zapewnia studentom dostęp do bezprzewodowej sieci komputerowej (EDUROAM - <https://www.sggw.pl/dla-studentow/informacje-organizacyjne/it-dla-studentow/internet/eduroam>) oraz Ogólnouczelnianą Sieć Komputerową dostępną w Domach Studenckich (<https://www.sggw.pl/dla-studentow/informacje-organizacyjne/it-dla-studentow/internet/domystudenckie>). EDUROAM jest usługą o zasięgu ogólnokrajowym oraz międzynarodowym, dzięki której studenci SGGW mogą korzystać z bezpłatnego Wi-Fi na terenie wielu instytucji akademickich i ośrodków naukowo-dydaktycznych w Polsce i na świecie.

Centrum Informatyczne SGGW służy studentom pomocą w rozwiązywaniu problemów dotyczących wyżej wspomnianych usług.

SGGW posiada platformę e-learningową Adobe Connect (zainstalowaną w 2011 r.), dzięki której można prowadzić zajęcia webinarowe. Studenci korzystają z e-learningowej platformy MOODLE podczas obowiązkowych szkoleń BHP oraz szkoleń bibliotecznych (<https://szkolenia.sggw.pl>). Do kursów można przystąpić z użyciem komputera lub smartfona po wcześniejszym zainstalowaniu aplikacji mobilnej Moodle Mobile.

Na stronie internetowej Wydziału studenci mają dostęp do zaktualizowanych informacji dotyczących m.in.: organizacji roku akademickiego, planów zajęć, sylabusów przedmiotów, efektów uczenia, praktyk, egzaminów i prac dyplomowych oraz wzorów wniosków do pobrania (szczegółowe informacje podano w kryterium 9).

Rozmieszczenie zasobów technologii informacyjno-komunikacyjnej umożliwia sprawne korzystanie ze źródeł dostępnych on-line wykorzystywanych w procesie kształcenia, przygotowywania prac dyplomowych, badawczych oraz przygotowania i realizacji zajęć.

Studenci kierunku Ekonomia podczas zajęć dydaktycznych i przygotowywania prac dyplomowych korzystają ze specjalistycznego oprogramowania: Microsoft Office oraz Libre Office (edytor tekstów, arkusz kalkulacyjny, program do tworzenia prezentacji multimedialnych), programów do tworzenia map (QGIS, ArcGIS, Google Earth), programów statystycznych (głównie program Statistica, Gretl lub SPSS), programów do grafiki inżynierskiej (AutoCAD, NanoCAD), PS IMAGO PRO, Legalis, Refinitiv Datastream, Eikon, RStudio oraz bazy i portalu EMIS.

Koordinator ds. jakości kształcenia dokonuje ciągłego przeglądu dostępnych/nowych na rynku baz danych wraz z pracownikami Instytutu Ekonomii i Finansów, na podstawie zgłoszeń pracowników, studentów oraz informacji rynkowych. Pozwala to na ocenę na ile wykorzystywane programy i bazy danych są adekwatne do osiągnięcia założonych efektów uczenia. Wyniki analiz są przedstawiane Dziekanowi WE SGGW.

5.3. Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami

Studenci z niepełnosprawnością mogą korzystać z szeregu udogodnień funkcjonujących w budynku będącym siedzibą Wydziału oraz w innych budynkach Kampusu SGGW. Do budynków prowadzą utwardzone dojścia i podjazdy z poręczami, a na zewnątrz znajdują się oznakowane miejsca parkingowe dla samochodów osób z niepełnosprawnością. W budynkach Wydziału znajdują się szerokie drzwi umożliwiające wjazd wózkiem inwalidzkim. W budynkach 6 i 7 znajdują się windy

umożliwiające dotarcie na pierwsze piętro studentom z niepełnosprawnością ruchową. Plan zajęć konstruowany jest tak, żeby studenci z niepełnosprawnością ruchową nie natrafiali na przeszkody architektoniczne uniemożliwiające im uczestnictwo w zajęciach. W przypadku zgłoszenia takich trudności w terminie późniejszym, dokonywane są niezbędne korekty w planie. W przypadku studentów z niepełnosprawnościami możliwe jest wyznaczenie odmiennego planu studiów umożliwiającego studentowi realizację obowiązującego programu studiów z dostosowaniem do jego potrzeb, w tym potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności. Wydział w działaniach spójnych z działaniami Uczelni dąży do zapewnienia odpowiednich warunków nauki studentom niepełnosprawnym. Na Uczelni funkcjonuje Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych. Na Wydziale jest powołany także Koordynator ds. Osób Niepełnosprawnych. Dzięki środkom finansowym pochodzących z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych likwidowane są bariery architektoniczne. Wydział Ekonomiczny podejmuje działania mające na celu likwidowanie ww. barier m. in. poprzez wykonanie platformy w gmachu 7 i 6, podjazdów do budynków oraz przystosowaniem toalety w gmachu 7 do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Wewnątrz budynków ułatwieniem dla osób niepełnosprawnych są szerokie ciągi komunikacyjne, windy oraz specjalnie przystosowane toalety. Biblioteka Główna dysponuje specjalistycznym stanowiskiem komputerowym dla osób niedowidzących i słabo-widzących oraz powiększalnikiem stacjonarnym i przenośnymi lampami powiększającymi. Osobom niepełnosprawnym pracownicy biblioteki służą pomocą w zakresie poruszania się po budynku oraz korzystania ze zbiorów bibliotecznych. Wszystkie obiekty kompleksu sportowego SGGW są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Osoby niepełnosprawne korzystające z pływalni i poruszające się na wózkach mają możliwość skorzystania z windy i wózka basenowego. Studenci niezdolni do uczestnictwa w zajęciach wychowania fizycznego mogą brać udział w zajęciach rehabilitacyjnych organizowanych w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu SGGW odbywających się w salach sportowych i na basenie. Mogą w nich uczestniczyć studenci po przedłożeniu zaświadczenia lekarskiego określającego rodzaj niepełnosprawności, zalecenia i przeciwwskazania medyczne związane z jej rodzajem. Ponadto dla osób niepełnosprawnych chcących korzystać z obiektów sportowych SGGW poza godzinami zajęć dydaktycznych przygotowane są karty abonamentowe w obniżonych cenach. Niepełnosprawni studenci na czas studiów mają możliwość zakwaterowania w pokojach z udogodnieniami dla osób z niepełnosprawnością w tym dysfunkcją ruchu i poruszających się na wózkach. Na stronie <http://niepelnosprawni.sggw.pl/> zamieszczane są informacje skierowane do niepełnosprawnych studentów SGGW dotyczące m.in. różnych form wsparcia im dedykowanego. Dużym atutem infrastruktury uczelni jest jej lokalizacja na jednym, zwartym powierzchniowo kampusie, w którym realizowane są niemal wszystkie zajęcia dydaktyczne. Eliminuje to uciążliwe przemieszczanie się studentów z niepełnosprawnością pomiędzy dzielnicami Warszawy.

W latach 2019-2020 w ramach wsparcia osób niepełnosprawnych uzupełniono zasoby Wydziału Ekonomicznego o 5 pętli indukcyjnych, 2 urządzenia lektorskie, 6 stolików dla niepełnosprawnych, 6 szt. Programu powiększającego zawartość ekranu Windows oraz 4 sztuki programu powiększająco-udźwiękawiającego (zał. 5.3). Cyklicznie koordynator wydziałowy konsultuje się ze studentami w sprawie zapotrzebowania na sprzęt i oprogramowanie dla osób niepełnosprawnych.

5.4. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

Studenci kierunku Ekonomia mogą korzystać z zasobów Biblioteki Głównej SGGW (zlokalizowanej ok. 300 m od siedziby Wydziału), jednej z najstarszych bibliotek rolniczych w Polsce. Powierzchnia użytkowa Biblioteki wynosi 9500 m² i składa się z Wypożyczalni Studenckiej, Czytelni i Wypożyczalni Międzybibliotecznej, Oddziału Informacji Naukowej, Informacji Katalogowej. W budynku znajdują się 674 miejsca dla czytelników oraz 94 stanowiska komputerowe z dostępem do katalogowych baz danych, z czego 90 z dostępem do Internetu (w czytelniach możliwy jest dostęp

bezprowadowy do Internetu). Większość zbiorów jest skatalogowanych i dostępnych w katalogu komputerowym. Biblioteka w swoich zbiorach posiada ok. 505 000 tytułów, w tym: druki zwarte – 245 729 woluminów, czasopisma – 172 745 woluminów oraz zbiory specjalne – 107 116 jednostek. Biblioteka prenumeruje 556 czasopism, w tym 175 pozycji zagranicznych. Znaczna część tych zasobów obejmuje pozycje z zakresu ekonomii. Biblioteka zapewnia dostęp do 58 pełnotekstowych, abstraktowych oraz faktograficznych baz danych w ramach licencji krajowej (WBN), jak i finansowanych przez bibliotekę. Dzięki nim użytkownicy biblioteki mogą skorzystać z 50 013 tytułów czasopism, 109 972 książek (polskich i zagranicznych), jak również 142 754 innych dokumentów, takich jak raporty, dane statystyczne, analizy i normy. Biblioteka posiada własną stronę internetową (<http://bg.sggw.pl/index.php/pl/>), która umożliwia przeszukiwanie wszystkich zasobów biblioteki – w katalogu centralnym, w bazie zasobów cyfrowych czy w bazie publikacji pracowników.

Wszyscy zainteresowani mogą korzystać z dokumentów udostępnianych w formule Open Access (133 944 rekordów książek, 11 553 rekordów czasopism, 71 635 rekordów prac dyplomowych). Za pośrednictwem informatycznego systemu bibliotecznego studenci i pracownicy po zalogowaniu mają zdalny dostęp do wszystkich zasobów elektronicznych również ze swoich komputerów osobistych. Dostęp ten obejmuje również darmowy dostęp do pełnotekstowych baz danych: EBSCO, ELSEVIER, Infona, SpringerLink, ProQuest, Wiley Online Library oraz abstraktowych baz danych: Web of Science, Scopus, Biological Abstracts, CAB Abstracts, FSTA. W budynku biblioteki znajduje się także punkt ksero. Od 1 stycznia 2005 r. dziekanaty wydziałów przekazują do Biblioteki Głównej prace doktorskie, magisterskie, inżynierskie i licencjackie, które są katalogowane w systemie komputerowym. Natomiast wcześniejsze prace, począwszy od lat dwudziestych XX w., można wyszukać w katalogach analogowych. Pracownicy Instytutów mogą zgłaszać do Biblioteki SGGW potrzeby uzupełnienia dostępnego dla studentów piśmiennictwa z danego zakresu wiedzy. Baza dydaktyczna i naukowa jest tworzona i modernizowana z uwzględnieniem aktualnych trendów badawczych i analitycznych. Na uwagę zasługuje fakt, że za pośrednictwem Biblioteki Głównej studenci mogą po zalogowaniu się zdalnie korzystać z e-książek, wśród których jest wiele pozycji wykorzystywanych w procesie dydaktycznym na kierunku Ekonomia. W podobny sposób studenci mogą korzystać z bazy EMIS zawierającej dane z przedsiębiorstw, rynków i sektorów, również wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Jest to szczególnie istotne w warunkach nauczania zdalnego.

Studenci kierunku Ekonomia mogą również korzystać z zasobów bibliotecznych poszczególnych katedr i zakładów, w których realizują zajęcia dydaktyczne lub prace dyplomowe.

5.5. Monitorowanie i doskonalenie bazy dydaktycznej i naukowej

Władze Instytutów i Wydziału Ekonomicznego w porozumieniu z kierownikami podległych jednostek i pracownikami dbają o ciągły rozwój i doskonalenie bazy dydaktycznej i naukowej umożliwiającej prowadzenie badań i kształcenie na najwyższym poziomie. Baza naukowa i dydaktyczna jest stale monitorowana, rozbudowywana i modernizowana. Za monitorowanie stanu bieżącego aparatury odpowiadają osoby odpowiedzialne za poszczególne aparaty i urządzenia wraz z kierownikami jednostek Instytutu. Proces unowocześniania wyposażenia aparaturowego wynika z potrzeb prowadzenia nowoczesnych badań w dyscyplinach naukowych przypisanych Instytutom, a tym samym potrzeb dydaktycznych Wydziału. Jest on oparty na analizie kierunków badań prowadzonych w jednostkach organizacyjnych i odbywa się poprzez celowe zakupy ze środków Instytutów oraz projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych. Decyzja o zakupie wyposażenia jest poprzedzona corocznym przeglądem infrastruktury dydaktycznej i naukowej, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania i technicznego wyposażenia pomieszczeń. W przypadku realizacji zakupu ze środków Instytutu decyzję o zakupie wyposażenia podejmuje Dyrektor Instytutu na podstawie wniosków z przeglądu okresowego po zasięgnięciu opinii pracowników i studentów o konieczności uzupełnienia

zasobów. Natomiast w przypadku zakupów aparatury badawczej ze środków projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych – kierownik projektu przy akceptacji Dyrektora Instytutu.

W 2019 r. Wydział Ekonomiczny oraz Instytut Ekonomii i Finansów podjął stałą współpracę z Refinitiv (Eikon i Datastream) celem zakupu licencji dostępnej dla pracowników Instytutu Ekonomii i Finansów oraz rozpoczęcia szkoleń dla pracowników. SGGW oraz Wydział Ekonomiczny kontynuują współpracę z bazą EMIS, która pozwala studentom w sposób zdalny korzystać z danych dotyczących wiadomości ekonomicznych, finansowych, politycznych, makroekonomicznych, wiadomości ze spółek, raportów i analizy firm oraz informacji z rynków giełdowych. Ponadto pracownicy Instytutu Ekonomii i Finansów dokonują bieżącej oceny dostępnych programów i baz danych na podstawie dostępów testowych i prezentacji danych firm lub dostawców oprogramowania. Planowana budowa nowego budynku Wydziału Ekonomicznego dedykowanego dydaktyce pozwala na zaplanowanie nowych laboratoriów uwzględniających potrzeby rynku pracy.

Udostępnienie infrastruktury dla potrzeb dydaktyki należy do kompetencji Dyrektorów Instytutów działających w porozumieniu z Dziekanem Wydziału. Dzięki takiej organizacji tworzenia i udostępniania bazy zasobów infrastruktury dydaktycznej i naukowej możliwe jest zaspokojenie potrzeb procesu nauczania i uczenia się w odniesieniu do liczby studentów biorących udział w procesie dydaktycznym z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnością. Sprawność sprzętu elektronicznego oraz wyposażenia meblowego w salach dydaktycznych sprawdzana jest przez pracownika działu gospodarczego. Usterki sprzętu zgłaszane są w formie pisemnej w szatniach budynków przez nauczycieli, studentów oraz personel sprząający i usuwane na bieżąco przez pracowników działu technicznego. Ponadto w salach dydaktycznych znajduje się informacja, dotycząca numeru telefonu do osoby z obsługi technicznej.

Okresowo dokonywany jest przegląd pomieszczeń laboratoryjnych i pracowniczych przez inspektorów BHP i wyznaczonego pracownika Instytutu (społecznego inspektora BHP), sprawdzane są również kanały wentylacyjne przez uprawnionych pracowników firm zewnętrznych. Stan wyposażenia pracowni dydaktycznych jest na bieżąco monitorowany i uzupełniany w ramach środków własnych poszczególnych jednostek lub środków ogólnouczelnianych. Wydział raz do roku dokonuje przeglądu bazy dydaktycznej i dąży do jej unowocześniania, kontaktuje się z instytutami i razem podejmują odpowiednie działania.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

Realizację procesu kształcenia na kierunku Ekonomia ułatwia studentom ogólnouczelniana infrastruktura socjalna. W wielu budynkach na terenie kampusu SGGW znajdują się bufety, w których studenci mogą jeść ciepły posiłek i odpocząć, również w budynku nr 6, jednym z budynków gdzie odbywają się zajęcia na kierunku Ekonomia. W budynkach SGGW znajdują się również liczne automaty z przekąskami oraz ciepłymi napojami.

Na terenie kampusu SGGW znajdują się również dwie stołówki: w Domu Studenckim „Dendryt” (ul. Nowoursynowska 161d) oraz w Domu Studenckim „Limba” (ul. Nowoursynowska 161i). Na terenie kampusu SGGW działa kilka punktów ksero, sklepy wielobranżowe oraz klubokawiarnia. Uczelnia dysponuje 3900 miejscami w 11 domach studenckich zlokalizowanych przede wszystkim na Kampusie SGGW, z których korzystają także studenci WE. Studenci mieszkają w pokojach 1-, 2- i 3-osobowych. Większość domów studenckich podzielona jest na 4- pokojowe segmenty, w ramach których znajduje się łazienka, WC i natrysk. W domach studenckich znajdują się pomieszczenia kuchenne do samodzielnego przygotowania posiłków. Większość budynków podłączona jest do sieci internetowo-telefonicznej i instalacji antenowej. Ponadto w kampusie SGGW znajduje się Apteka oraz Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SGGW z poradnią podstawowej opieki zdrowotnej, punktem pobrań, poradnią diagnostyki obrazowej, usługami medycyny pracy oraz szeregiem poradni specjalistycznych tj. okulistyczną, otolaryngologiczną, ginekologiczną, neurologiczną, kardiologiczną, reumatologiczną,

endokrynologiczną, stomatologiczną. Uczelnia oferuje studentom możliwość skorzystania z usług Niepublicznego Przedszkola SGGW. Ponadto w Katedrze Pedagogiki Wydziału Socjologii i Pedagogiki SGGW oferowana jest bezpłatna indywidualna pomoc psychologiczna. Studenci mogą też korzystać ze wskazanych placówek instytucjonalnych, w których pomocy specjalistycznej udzielają profesjonaliści (<https://www.sggw.pl/dla-studentow/informacje-organizacyjne/pomoc-psychologiczna>). Ponadto na Uczelni funkcjonuje Akademickie Radio Kampus, SGGW TV oraz Biuro Prasowe.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

6.1 Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływu na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych

Nauczyciele akademicki kształcący studentów na kierunku Ekonomia są świadomi znaczenia udziału interesariuszy zewnętrznych, kreujących rynek pracy dla absolwentów, a więc stanowiących grupę bezpośrednich adresatów procesu dydaktycznego, w wyznaczaniu efektów uczenia się, konstruowaniu programów i treści kształcenia. Z tego powodu stale rozwijają takie formy współpracy ze środowiskiem społeczno-gospodarczym, jak formalnie podpisane umowy o współpracy, wspólne projekty i publikacje naukowe, ekspertyzy, a także szkolenia.

Nauczyciele akademicki zrealizowali wiele projektów, opracowań, ekspertyz oraz prac zleconych których partnerem był podmiot gospodarczy czy też przedstawiciel otoczenia społeczno-gospodarczego (zał. 6.1).

Liczba podpisanych porozumień o współpracy Wydziału z przedsiębiorstwami, których profil działalności jest zgodny z badaniami realizowanymi przez nauczycieli akademickich oraz treściami programu studiów na kierunku Ekonomia wynosi ponad 60 (zał. 6.2).

Wieloletnia współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma wpływ na szerokie możliwości lokowania studentów na praktykach studenckich w przedsiębiorstwach i instytucjach. Umożliwia także udział studentów w wyjazdach studyjnych i zajęciach terenowych. Zapewnia to studentom zaznajomienie się z rynkiem pracy i dopasowanie się do jego kryteriów. Pracodawcy natomiast mają pewność, że studenci kończący kierunek Ekonomia są odpowiednio przygotowani do pracy.

Nauczyciele akademicki nauczający na kierunku Ekonomia, prowadzą współpracę z przedsiębiorstwami, instytucjami oraz stowarzyszeniami, których przedmiot działalności wpisuje się dyscyplinę Ekonomia i finanse. Są to m.in.: "Bronisze" Warszawski Rolno-Spożywczy Rynek Hurtowy SA, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Agrego - prywatne doradztwo rolnicze, AGROSERW, Bank Polskiej Spółdzielczości SA, Bank Spółdzielczy w Wysokiem Mazowieckiem, Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Barilla Poland Sp. z o.o., Bioconcept-Gardenia Sp. z o.o., Biuro Informacji Kredytowej SA, BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawniej BGŻ BNP Paribas), BPS S.A., Centrum Badań Audytorskich, Analiz i Doradztwa Finansowego, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Centrum Prawa Bankowego i Informacji, Comarch S.A., Ecovis System Rewident Sp. z o.o., EGO – Evaluation for Government Organizations S.C., Europejska Fundacja Edukacji i Rozwoju, Fitch Polska sp. z o.o., Fundacja Akademia Pszczelarstwa i Zrównoważonego Rozwoju, Fundacja Aktywizacja, Fundacja Nauka i Edukacja dla Agrobiznesu, Generali, GIJHARS, Global Innovation and Knowledge Academy, Home Broker, ICA – International Common Agraria, jako Lead Auditor, Instytut Badań Edukacyjnych, Instytut Ochrony Środowiska, Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN, Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, IT Systems and Solutions Sp. z o.o., Kasa Rolniczego Ubezpieczenia

Spółecznego, Krajowa Izba Gospodarcza, Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich (KSOW), Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami, Krajowy Ośrodek Wsparcia Wsi i Rolnictwa, Krajowy Związek Banków Spółdzielczych, Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Warszawie, Millward Brown Company, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Mleczarnia Danone Sp. z o.o., MODR Warszawa Oddział Poświętne w Płońsku, Narodowy Bank Polski, Open Finance, PeKaO S.A., PKO BP S.A. Polska Federacja Pracodawców - Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Polska Izba Bankowości Spółdzielczej, Polska Izba Mleka, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Raiffeisen Bank Polska, Regionalne Dyrekcja Lasów Państwowych, Shell Polska, Spółdzielcza Mleczarnia SPOMLEK Radzyń Podlaski, Stowarzyszenie Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce, Tomorrow Sp z o.o., Top Agrar Polska – czasopismo, Urząd m. st. Warszawy, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie, Volkswagen Financial Services, Warszawski Bank Spółdzielczy, X-Trade Brokers Dom Maklerski S.A, Związek Banków Polskich, Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych im. F. Stefczyka w Warszawie, Związek Zawodowy Pracowników Służby Publicznej.

Nauczyciele akademicki, prowadzący zajęcia na kierunku Ekonomia, prowadzą również współpracę z instytucjami i uczelniami krajowymi: Katolicki Uniwersytet Lubelski, Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, Politechnika Częstochowska, Politechnika Gdańska, Politechnika Koszalińska, Politechnika Rzeszowska, Politechnika Warszawska, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Uczelnia Łazarskiego, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Uniwersytet Rolniczy im H. Kołłątaja w Krakowie, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Szczeciński, Warszawski Uniwersytet Medyczny, Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku, Wyższa Szkoła Bankowa w Warszawie, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie oraz zagranicznymi. m.in. VŠB-Technical University of Ostrava, Auckland University, University of Valencia, Agricultural University of Athens, Technical University of Crete, Czech University of Life Sciences Prague, Tomori Pál College, Szent Istvan University, University of Pula, University of Foggia, University of Piza, University of Vaasa, University of Helsinki Wageningen, University & Research (WUR), Newcastle University (NU), National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, University of Georgia, Scotland Rural College, China Agricultural University Chiang Mai University, Agriculture University of Tirana, Western Norway University of Applied Sciences, Vytautas Magnus University Agriculture, Academy University of Kobe, Complutense University of Madrid, Alaaddin Keykubat University, University of Copenhagen, Aarhus University Universitat, Politecnica de Valencia, Sumy National Agrarian University, Latvia University of Agriculture (zał. 6.3).

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, scharakteryzowana powyżej, ma wpływ na doskonalenie koncepcji kształcenia na kierunku Ekonomia, efektów uczenia się, programu studiów oraz jego realizację. Współpraca ta pozwala na przekazywanie nowoczesnych i aktualnych treści ściśle powiązanych z bieżącą aktywnością gospodarczą kraju oraz zgodnych z treściami przekazywanymi na zagranicznych uczelniach. W wielu wypadkach współpraca i wzajemne zaufanie pomiędzy naukowcem i przedsiębiorcą umożliwia organizację wyjazdów studyjnych i zajęć terenowych dla studentów w zakładach pracy, przedsiębiorstwach i instytucjach branżowych. Jako przykłady takiej współpracy należy wskazać (nazwa przedmiotu i zaproszony praktyk):

- Ekonomia i Organizacja Przedsiębiorstw - Dyrektor Rolmech sp. z o.o., Kierownik Zakładu Rolnego SGGW;

- Modele biznesu - Office Plus Meble Biurowe;
- Makroekonomia - Zakład Ubezpieczeń Społecznych;
- Administracja publiczna – mgr Mirosław Oniśk, Urząd Dzielnicy Wola m. st. Warszawy
- Obciążenia podatkowe i ubezpieczeniowe przedsiębiorstw - Krzysztof Drożdżel, Nowoczesne Zarządzanie Biznesem, wykład organizowany w ramach współpracy z praktykami pt.: "Korzystanie z informacji gospodarczej. Rola BIG InfoMonitor";
- Polityka społeczna - Centralne Biuro Antykorupcyjne;
- Instytucje finansowe – Ewa Wcisło, Centrum Prawa Bankowego i Informacji;
- Seminarium mgr - mgr Jerzy Szatanik – Prezes Zarządu firmy Carserwis;
- Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstw Rolnych - mgr Dariusz Molak Prezes zarządu Plantico Sp. z o.o.;
- Etyka zawodowa - Marek Rębisz Prezes Zarządu MQX Polska Sp. z o.o.;
- Prognozowanie w agrobiznesie - Kalbarczyk T. z Mazowieckiego Ośrodka Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Warszawie;
- Instytucje finansowe – Mateusz Kukło, Bank BGŻ BNP Paribas, Warszawa.
- Rynki Finansowe - Bartosz Turek, Home Broker, Open Finance, Lion's Bank;
- Rynki Finansowe - Marek Chacewicz, Niezależny Dom Maklerski.

Bardzo ważnym aspektem poszerzania współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są wykłady otwarte, warsztaty czy też spotkania organizowane na Wydziale Ekonomicznym z praktykami oraz potencjalnymi pracodawcami. Przykłady z ostatnich pięciu lat są następujące:

- 25.10.2016 r., wykład otwarty „Bankowość elektroniczna i biometryczna – stan i perspektywy”, Bank BPS.
- 23.11.2016 r., wykład otwarty „Bankowość spółdzielcza w Polsce – wyróżniki, misja, wartości”, Zdzisław Kupczyk, Prezes Zarządu BPS.
- 09.11.2016 r., praktyczne środy „Wystąpienia publiczne – praktyczne wskazówki”, dr Ewa Jaska.
- 24.11.2016 r., Praktyka-Nauce „Rola brokera ubezpieczeniowego w obsłudze firmy”, dr inż. Elżbieta Wojciechowska, broker ubezpieczeniowy.
- 25.11.2016 r., Różne oblicza komunikacji, „Jak mówić żeby nie zaniemówić”, dr Monika Jurewicz.
- 28.11.2016 r., „Jak odnieść sukces w specjalistycznym kanale sprzedaży?”, Wrigley oraz Mars.
- 29.11.2016 r., „Career Date z Fabrykami Mebli Forte SA oraz MDDP Outsourcing”.
- 06.12.2016 r., „Prawo transportowe w Polsce”, FM Logistic.
- 18.01.2017 r., praktyczne środy „Kreowanie wizerunku miasta i gminy Pułtusk”, Krzysztof Nuskiewicz, Burmistrz Miasta i gminy Pułtusk.
- 14.03.2017 r., olimpiada wiedzy „Warto wiedzieć więcej o ubezpieczeniach społecznych”, III Oddział ZUS w Warszawie.
- 30.03.2017 r., seminarium na GPW „Funkcje giełdy w gospodarce”, dr Tomasz Wiśniewski z GPW.
- 26.05.2017 r., praktyczne środy „Trening rotacyjny w prewencji chorób cywilizacyjnych”, dr nauk medycznych Jolanta Zuzda.
- 08.11.2017 r., praktyczne środy „Świadoma komunikacja w procesie kreowania siebie”, Sebastian Onacik, mówca motywacyjny.
- 08.06.2017 r., studenckie spotkanie z pracodawcą „Bankowość w Polsce”, Millenium Bank.
- 14.12.2017 r., wykład otwarty „Ubezpieczenia dla przedsiębiorstw”, dr inż. Elżbieta Wojciechowska-Lipka, broker.

- 24.01.2018 r., wykład otwarty „Bankowość mobilna oraz finansowanie rolnictwa i sektora rolno-spożywczego”, Daria Pawęda oraz Izabela Dąbrowska-Kasiewicz, Alior Bank.
- 31.01.2018 r., warsztaty e-commerce „Rynek e-commerce w Polsce”, Grupa FIEGE.
- 16.03.2018 r., olimpiada wiedzy „Warto wiedzieć więcej o ubezpieczeniach społecznych”, III Oddział ZUS w Warszawie.
- 18.12.2018 r., wykład otwarty „Bankowość 10 lat po kryzysie, nowe trendy i nowe wyzwania”, dr Piotr Juda, Fundacja Polska Bezgotówkowa.
- 27.03.2019 r., wykład otwarty „Kariera w finansach – czyli jak wyróżnić się na finansowym rynku pracy”, Paweł Cymcyk, prezes ZMID oraz DNA Rynków.
- 09.01.2019 r., warsztat „Triki w Excelu – case’y z rozmów kwalifikacyjnych”, Michał Duraj, Lab Masters.
- 17.01.2019 r., praktyczne dni tygodnia „Great Sicilian Escape”, Daga Szolc, trenerka personalna.
- 23.01.2019 r., wizyta studyjna w Polskim Centrum Akredytacji oraz Cargill Poland studentów z wymiany Erasmus.
- 24.01.2019 r., wizyta studyjna na Giełdzie Papierów Wartościowych studentów z wymiany Erasmus.
- 10.03.2019 r., wsparcie studentów w zakresie prowadzonych badań poprzez umowę z Webankietą, uznanym na rynku programem do ankiet.
- 13.01.2020 r., warsztaty „Nowe triki w Excelu”, Bolesław Muzolewski, specjalista z firmy szkoleniowej Lab Masters.

Natomiast przykładowe inicjatywy przeznaczone dla studentów Wydziału Ekonomicznego z udziałem otoczenia społeczno-gospodarczego można wskazać następujące:

- 22.06.2016 r., Akademia Talentów Raiffeisen Polbank.
- 24.10.2016 r., Campus Recruitment z firmą PWC.
- 13.10.2016 r., warsztaty Aiesec University
- 23.11.2016 r., „CSR Masters – działaj z Henklem”
- 09.12.2016 r., „Unilever Experience – Open Day”.
- 29.11.2016 r., „For Ladies Only”, KPMG.
- 16.05.2017 r., „Henkel Open Day II”.
- 17.11.2017 r., „Staż z Lwem”, ING.
- 05.12.2017 r., szkolenie PS IMAGO dla studentów oraz certyfikaty SPSS Technology Junior Expert.
- 15.12.2017 r., projekt Top Young 100 organizowany przez Polskie Stowarzyszenie Menedżerów Logistyki.
- 03.07.2018 r., szkolenie SAP ERP, ADONIS, Rozwój kompetencji menedżerskich w ramach projektu Sukces z natury.
- 07.11.2018 r., praktyki instytucjonalne w Spółce mFinanse.
- 04.12.2019 r., współpraca z portalem Skills.pl.
- 21.10.2019 r., konkurs Młodzi Innowacyjni dla PGNiG.
- 06.11.2019 r., Comarch Competence Day.
- 28.05.2019 r., szkolenie obsługi programu finansowo-księgowego Comarch ERP Optima oraz programu finansowego Comarch ERP XL.
- 23.04.2019 r., współpraca z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w zakresie staży dla studentów.

- 14.03.2019 r., współpraca z Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w zakresie staży dla studentów.
- 25.10.2019 r., Global Management Challenge – największa symulacja biznesowa na świecie.
- 10.06.2019 r., szkolenia z zakresu Coachingu dla studentów.
- 07.07.2020 r., inicjatywa Green Economy (e-poster making competition).
- 28.08.2020 r., warsztaty Challenge Labs w zakresie service & human design w celu rozwiązywania wyzwań przemysłu spożywczego.
- 20-28.07.2020 r., E-summer Course „Business Innovation and management”.

Wydział Ekonomiczny współpracuje, m.in. w ramach Rady Programowej, z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Zmiany w programie studiów od roku 2019/2020, w porównaniu z programem studiów obowiązującym do 2018/2019, na kierunku Ekonomia (stopień 1) dotyczyły:

- przesunięcia przedmiotu Podstawy marketingu z semestru 4 na semestr 1;
- przesunięcia przedmiotu Ekonometria z semestru 4 na semestr 3, tak aby był ten przedmiot realizowany bezpośrednio po przedmiocie Statystyka (semestr 2);
- przesunięcia przedmiotu Rachunkowość z semestru 3 na semestr 4;
- zmiany nazwy przedmiotu Analiza ekonomiczna przedsiębiorstw na Analiza ekonomiczno-finansowa przedsiębiorstw (semestr 4);
- zmiany nazwy przedmiotu Polityka agrarna na Polityka rolna (semestr 5);
- przesunięcia przedmiotu Język obcy z semestrów 1 i 2 (studia stacjonarne) oraz z semestru 2, 3 i 4 (studia niestacjonarne) na semestry 3 i 4;
- dodania przedmiotu WF w semestrze 2.

Ponadto, w programie studiów kierunku Ekonomia 1 stopnia zmieniono nazwę przedmiotu Seminarium terenowe w gospodarstwach rolniczych na Zajęcia terenowe od roku akademickiego 2020/2021 (semestr 3).

Natomiast zmiany na 2 stopniu kierunku Ekonomia dotyczyły:

- przesunięcia przedmiotu Gospodarowanie kapitałem ludzkim z semestru 2 na semestr 1;
- przesunięcia przedmiotu Prognozowanie procesów ekonomicznych na semestr 2 z semestru 1, tak aby był ten przedmiot poprzedzony przedmiotami Makroekonomia II, Ekonomika i organizacja produkcji oraz Statystyka matematyczna;
- zmiany nazwy przedmiotu Rynek kapitałowy i finansowy na Rynek kapitałowy (w semestrze 1).

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, oprócz wyjazdów studyjnych, umożliwia realizowanie przez studentów praktyk zawodowych. Główne miejsca odbywania praktyk studenckich na kierunku Ekonomia w roku 2020/2021 to:

- gospodarka: Sieć Sklepów Spożywczych „Spizarnia Smakosza, Natural Sweet Good sp. z o.o. sp.k.”, Phinance S.A., EBIT Usługi Informatyczne, SANTANDER Bank Polska, IDEA Bank, Metro Warszawskie sp. z o.o., ARAN sp. z o.o. w Wyszkowie sp.k., E100 International Trade, Usługi Księgowe Elżbieta Gala, PPHU KODA Kordian Piotrowicz, Biuro Rachunkowe „Buchalter”. Roman Mordarski, Entereye sp. z o.o., Biuro Rachunkowe OMEGA s.c., Biuro Rachunkowe Renata Mroczkowska, AGRO EDUKO firma doradczo-szkoleniowa, H&M Hennes&Mauritz sp. z o.o., Frank Polska sp. z o.o.
- urzędy państwowe i jednostki samorządowe: Urząd Miasta Łuków, Urząd Gminy Kadzidło, Urząd Gminy Radzanów, Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii - Departament Rozwoju Inwestycji, Urząd Skarbowy w Działdowie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Ząbkach, Samorządowa Administracja Szkół i Przedszkoli (SASIP) w Rykach, Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Lubelskim - O. w Krasnobrodzie, Bank

Spółdzielczy w Piasecznie - PS Bank, Polski Koncern Naftowy Orlen - O. Węgrów, Sieć Badawcza Łukasiewicz- Instytut Nowych Syntezy Chemicznych.

Na Wydziale Ekonomicznym prowadzona jest także współpraca z pracodawcami w kształceniu praktycznym poza obowiązkowymi praktykami poprzez realizację płatnych staży. Organizacja płatnych staży jest dobrą praktyką realizowaną przez Wydział, bowiem współpraca z nowymi przedsiębiorstwami przyczyni się do wzmocnienia i rozszerzenia grupy interesariuszy uczestniczących w pracach Wydziału nad doskonaleniem koncepcji kształcenia na kierunku Ekonomia, efektów uczenia się, programu studiów oraz jego realizacji, np. studentka Kinga Pogodzińska, II stopień na kierunku Ekonomia, odbyła płatny staż w przedsiębiorstwie CARSerwis.

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie jako jedna z pierwszych w kraju postanowiła profesjonalnie pomagać swoim absolwentom w poszukiwaniu pracy. Działające od kilkunastu lat Biuro Karier pomaga studentom oraz absolwentom w znalezieniu ciekawej pracy, a pracodawcom ułatwia dostęp do studentów SGGW. Biuro prowadzi serwis internetowy, w którym pracodawca może zamieścić ofertę pracy, stażu, praktyki czy pracy dorywczej, a student i absolwent – życiorys. Zainteresowane strony mogą na tej platformie w wygodny sposób wymieniać między sobą informacje: zarejestrowani pracodawcy – wyszukiwać studentów, a studenci – aplikować jednym kliknięciem na interesujące ich oferty. W serwisie Biura Karier każdego dnia dostępnych jest kilkadziesiąt aktualnych ofert (wyszukiwarka ofert pracy i staży: <https://bk.sggw.pl/oferty-pracy/>). Praca Biura nie ogranicza się jedynie do administracji systemem. Dzięki współpracy z Biurem Karier, bardzo wiele przedsiębiorstw pozyskało wykwalifikowanych fachowców, jakimi są stale doksztalający się, między innymi na studiach podyplomowych, absolwenci SGGW, w tym kierunku Ekonomia. Biuro prowadzi indywidualne konsultacje dla studentów, organizuje – bardzo często wspólnie z organizacjami studenckimi – szkolenia i prezentacje firm, spotkania rekrutacyjne, organizuje szkolenia z umiejętności miękkich wspierające studentów w aktywności na rynku pracy.

Obecnie na Wydziale Ekonomicznym prowadzi działalność dziesięć kół naukowych (9 wydziałowych i 1 międzywydziałowe):

- Koło Naukowe Ekonomistów (od 1961 r.),
- Międzywydziałowe Koło Naukowe Turystyki (od 2004 r.),
- Koło Naukowe Inwestycji „Blue Chip” (od 2006 r.),
- Koło Naukowe Finansistów i Bankowców (od 2006 r.),
- Koło Naukowe Logistyki (od 2009 r.),
- Koło Naukowe Marketerów “INSIGHT” (od 2011 r.),
- Międzywydziałowe Koło Naukowe Odpowiedzialnego Biznesu „Enactus” (od 2011 r.),
- Studenckie Koło Naukowe Public Relations (od 2013 r.),
- Koło Naukowe „Finanse i Gospodarka” (od 2015 r.),
- Koło Naukowe Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych i Europejskich (od 2016 r.).

Do 31.12.2018 działało również Koło Naukowe Rachunkowości i Audytu Kreatywność.

Działalność kół obejmuje różne formy aktywności, w tym m.in.: wykłady i szkolenia, udział w specjalistycznych konferencjach, organizację seminariów i obozów naukowych, a także organizację spotkań z przedstawicielami instytucji administracji publicznej oraz sektora prywatnego.

Spośród wyżej wymienionych, studenci kierunku Ekonomia najczęściej angażują się w następujące koła: Międzywydziałowe Koło Naukowe Odpowiedzialnego Biznesu „Enactus”, Koło Naukowe Ekonomistów, Koło Naukowe „Finanse i Gospodarka”, Koło Naukowe Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych i Europejskich oraz Studenckie Koło Naukowe Public Relations. Przykładami aktywności tych kół mogą być:

- organizacja przez Enactus XLV Przeglądu Kół Naukowych SGGW (2019);

- prelekcja „Kreowanie wizerunku miasta i gminy Pułtusk” z udziałem burmistrza Pułtuska (2017);
- organizacja dwugodzinnych warsztatów dla studentów: Rozmowa kwalifikacyjna – jak się przygotować; uczestniczyło 30 studentów, 03.04.2017, WNE;
- organizacja dwugodzinnych warsztatów dla studentów: Mistyka przywództwa; uczestniczyło 30 studentów, 11.05.2017, WNE;
- organizacja wykładu otwartego przedstawicieli Grupy Citi: Zarządzanie rozległą infrastrukturą IT na przykładzie globalnej korporacji, 25.05.2018, SGGW;
- organizacja 2 konferencji z cyklu International MSGiE Conference: Management in the Modern World – Economic Aspects, WNE SGGW 18.01.2018 r. oraz 14.04.2018 r.;
- organizacja konferencji pt. Znaczenie informacji, promocji i bezpieczeństwa w rozwoju regionów, SGGW, 17.04.2019;
- prelekcja „Inspiration Club #1 – kształtowanie wizerunku na rynku pracy”, WE SGGW, 24.10.2019 – 50 uczestników;
- prelekcja „Inspiration Club #2 – po co Ci silne strony, skoro i tak ich nie wykorzystujesz”, WE SGGW, 28.11.2019 – 40 uczestników;
- prelekcja „Inspiration Club #3 – Twoja osobowość – Twój sukces”, WE SGGW, 16.12.2019 – 45 uczestników;
- Stadion Narodowy „Enactus National Competition 2020” 10.08.2020, liczba uczestników 80 osób, liczba uczestników Enactus SGGW 15, organizatorem wydarzenia był Enactus Poland; Podczas konferencji, przedstawiciele MKN Enactus SGGW, zaprezentowali projekt pt. „Imago”, który miał na celu stworzenie książeczki pacjenta niesłyszącego, oraz uświadomienie społeczeństwu tego problemu. Przedstawiciel Enactus SGGW brał również udział w debacie na temat kompetencji przyszłości oraz wpływu pandemii COVID-19 wraz z czołowymi przedstawicielami firm takich jak np. BP, Empik, Bigram SA.;
- prelekcja „Inspiration Club #4 - Znajdź inspirację albo zgiń - Karol Paciorek”, WE SGGW 30.01.2020, liczba uczestników 200; Cel zwiększenie motywacji studentów do podejmowania działań na ścieżce indywidualnej kariery, prelekcję poprowadził słynny publicysta i twórca internetowy Karol Paciorek;
- prelekcja „Inspiration Club #5 – Życie w trasie, czyli praca tour menagera – Magda Dubrawska”, WE SGGW 13.02.2020, liczba uczestników 70; Cel – zobrazowanie pracy tour menagera największej polskiej wytwórni hip-hopowej „SBM Label”;
- udział oraz promocja w mediach społecznościowych akcji „XV Wielka draka dla dzieciaka”, działalność charytatywna miała na celu zbiórkę pieniędzy na leczenie, dla 3 letnich bliźniąt, które urodziły się z wieloma wrodzonymi wadami genetycznymi, 30.11 – 6.12.2020;
- cykliczne wydawanie Globalnego Przeglądu Gospodarczego oraz Biuletynu Makro & Rynek;
- aktywny udział w Dniach Otwartych SGGW i Reaktywacji, np. organizacja warsztatów dla uczniów szkół średnich pt. Innowacyjność dla początkujących, czyli krótko o start-up’ach (2018); organizacja warsztatów dla uczniów szkół średnich pt. Niekonwencjonalne metody zarządzania zespołem (2018).

6.2. Sposoby, częstości i zakres monitorowania, oceny i doskonalenie form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji

Na Wydziale Ekonomicznym został powołany Koordynator ds. wymiany międzynarodowej studentów, kierujący zespołem roboczym ds. wymiany międzynarodowej studentów. Odpowiada on za zachęcanie i przygotowywanie dokumentów studentów Wydziału na wymianę studencką m.in. w ramach programu Erasmus+. Oprócz tego, współpraca odbywa się również na poziomie krajowym.

Koordynator ds. współpracy ze szkołami średnimi realizuje zadania promujące Wydział i zachęcające uczniów szkół średnich do studiowania na wybranym kierunku na Wydziale. Dodatkowo, koordynator ten prowadzi Akademię Przedsiębiorczości WE, która stanowi doskonałą okazję do zapoznania się z ofertą wydziału, wykładowcami, tematyką studiów i jednocześnie jest szansą na zdobycie indeksu w finale Akademii. Koordynator ds. promocji Wydziału wraz zespołem roboczym oraz Dziekanem Wydziału dba o odpowiednie relacje Wydziału z pracodawcami, praktykami i innymi uczelniami.

Priorytetową kwestię w podnoszeniu jakości kształcenia oraz dopasowywaniu oferty edukacyjnej do wymogów współczesnego rynku pracy stanowią badania losów zawodowych absolwentów szkół wyższych. W SGGW prowadzony monitoring losów zawodowych absolwentów, a jego wyniki są tematem dyskusji na Senacie oraz Radach Programowych Wydziału. Celem monitoringu jest uzyskanie informacji w zakresie praktycznej przydatności uzyskanego wykształcenia, w tym wiedzy, umiejętności i kompetencji przewidzianych w programie studiów, w karierze zawodowej absolwentów Wydziału. Na Wydziale zajmuje się tym Koordynator ds. monitorowania losów zawodowych absolwentów. Pomocny jest w tym Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (ELA). Dane dotyczące przeprowadzonej analizy ogólnopolskim systemem monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (ELA) dostępne są na stronie www.ela.nauka.gov.pl.

Przeprowadzona analiza danych z systemu ELA wskazuje, że przeciętny czas oczekiwania na pierwsze zatrudnienie etatowe po uzyskaniu dyplomu absolwenta studiów I stopnia na kierunku Ekonomia do 30.01.2020 r. wynosił średnio na studiach stacjonarnych 2,42 miesiąca, na niestacjonarnych było to 1,27 miesiąca. Absolwent studiów II stopnia na studiach stacjonarnych przeciętny czas na pierwsze zatrudnienie wyniósł średnio na studiach stacjonarnych 1,35 miesiąca, a na studiach niestacjonarnych 0,73 miesiąca. Absolwenci studiów I i II stopnia kierunku Ekonomia do 31.01.2020 r. otrzymywali średnio wynagrodzenie brutto na poziomie: 3 432,54 zł – I st. Stacjonarne, 4 040,34 zł – I st. Niestacjonarne, 4 801,45 zł – II st. Stacjonarne, 4 924,06 zł – II st. Niestacjonarne. Dane dotyczą wyłącznie osób, które od dnia uzyskania dyplomu do końca 2019 r. podjęły pracę (*zał. 1.4*).

Na Wydziale Ekonomicznym oraz w Instytucie Ekonomii i Finansów i Instytucie Zarządzania, którym to jednostkom formalnie podlegają wykładowcy WE, są organizowane spotkania z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Okazją do takich spotkań i rozmów są coroczne wydziałowe inauguracje roku akademickiego. Pracodawcy są zapraszani także na istotne dla Wydziału i Instytutów wydarzenia i konferencje naukowe. Praktycy wchodzą również w skład Rady Programowej Ekonomia i Finanse oraz Rady Programowej Nauki o Zarządzaniu i Jakości. Cykliczne spotkania Rad Programowych stanowią platformę do wymiany doświadczeń i dyskusji nad podniesieniem jakości kształcenia.

Dziekan bierze pod uwagę opinie Rad Programowych oraz Rady Dyscypliny Ekonomia i Finanse oraz Rady Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości przy uruchamianiu nowych kierunków I i II stopnia, a także studiów podyplomowych. Istotne znaczenie mają tu przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, wchodzący w skład Rad Programowych. Dziekan uwzględnia bowiem przy tym potrzeby rynku pracy, zgłaszane m.in. przez praktyków (na Radach Programowych oraz przy okazji spotkań otwartych odbywających się na Wydziale, organizowanych m.in. przez Koła Naukowe, zajęć terenowych, wyjazdów studyjnych lub konferencji naukowych organizowanych przez Instytut Ekonomii i Finansów i Instytut Zarządzania). Przy uruchamianiu kolejnej edycji studiów podyplomowych decyzję podejmuje Dziekan po uzyskaniu opinii właściwej Rady Programowej. Prace nad uruchomieniem nowego kierunku lub nowej edycji studiów podyplomowych monitorowane są za pomocą planu i harmonogramu działań. Informacje o pracach nad uruchomieniem nowego kierunku stanowią dane wejściowe do corocznego przeglądu Wewnętrznego Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Ekonomicznym SGGW. Na podstawie wniosków z

przeglądu dotychczas prowadzonych kierunków podejmowana jest decyzja o wprowadzeniu zmian do programu studiów. Taka decyzja jest podejmowana przez Dziekana po uzyskaniu opinii właściwych Rad Programowych (w tym przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego). Przegląd dokonywany jest co najmniej raz na dwa lata. Na podstawie przeglądu może zaistnieć potrzeba wprowadzenia nowych lub modyfikacji treści przedmiotów/modułów już prowadzonych zgodnie z programem studiów. Opracowanie treści kształcenia i przedmiotowych efektów uczenia się nowych modułów/przedmiotów jest powierzane koordynatorom modułów. Odbywa się to w miarę potrzeb i jest monitorowane przez Koordynatora ds. efektów uczenia się. Z kolei weryfikacja potrzeb zmian w zakresie treści kształcenia już prowadzonych przedmiotów/modułów dokonywana jest m.in. na podstawie analizy WEK, doświadczenia koordynatora przedmiotu/modułu i analizy ankiet studenckich. Taka analiza dokonywana jest raz w roku, a aktualizacja w miarę potrzeb tak, aby zapewnić, że od nowego roku akademickiego studenci kształceni będą zgodnie ze zmodyfikowanymi sylabusami. Dotyczy to również zestawów przedmiotów fakultatywnych, oferowanych studentom na poszczególnych kierunkach studiów Wydziału.

Opinia Rad Programowych, a więc także przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, jest również kluczowa przy określaniu limitów miejsc podczas corocznej rekrutacji na poszczególne kierunki studiów. Rekrutacja jest prowadzona zgodnie z kalendarzem prac uczelnianych. Monitoring jest prowadzony za pomocą sprawozdania z rekrutacji przygotowywanego przez prodziekanów i przedkładanego po zatwierdzeniu przez Dziekana Radom Programowym. Realizację tych działań monitoruje Dziekan Wydziału.

Opinia przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego jest istotna w zakresie organizacji praktyk zawodowych i wymiany studentów, które odbywają się zgodnie z programem i planem studiów na podstawie szczegółowych zasad określonych w sylabusach przedmiotów i stanowiących podstawę do osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Za organizację praktyk zawodowych – odpowiada Opiekun ds. praktyk na wydziale wraz z zespołem przypisanym do poszczególnych kierunków studiów, natomiast za organizację wymiany zagranicznej studentów – Koordynator ds. wymiany międzynarodowej studentów. Monitoring praktyk jest realizowany w formie kontroli telefonicznej przeprowadzanej w trakcie praktyk lub wizyty w miejscu praktyk, a także dokumentacji złożonej przed rozpoczęciem i po odbyciu praktyk (zaświadczenie wraz opinią o odbyciu praktyk, dziennik praktyk, raport z praktyk, prezentacja o miejscu i przebiegu praktyk). Opiekun praktyk na Wydziale wraz z zespołem dokonuje rocznego przeglądu odbytych praktyk w zakresie organizacji procesu oraz stopnia osiągania założonych efektów uczenia się z uwzględnieniem opinii praktykodawców i sporządza raport, który po zaopiniowaniu przez właściwe Rady Programowe, jest zatwierdzany przez Dziekana.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

W Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego realizowane są projekty dydaktyczne:

1. "Synergia – zintegrowany program rozwoju SGGW" finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój, w III Osi priorytetowej – Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, w Działaniu 3.5 – Kompleksowe programy szkół wyższych. Okres realizacji projektu to 1.10.2019 – 30.09.2023r.

Moduł 2 – Podnoszenie kompetencji. Szkolenia podnoszące kluczowe kompetencje. Szkolenia mają być realizowane w latach 2019-2023, a całkowite dofinansowanie zadań w zakresie szkoleń wynosi 3 209 558,00 złotych. Celem Modułu 2 jest podnoszenie kompetencji osób uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym, w obszarach kluczowych dla gospodarki i rozwoju kraju, w tym poprzez certyfikowane szkolenia prowadzące do uzyskania kwalifikacji, zajęcia warsztatowe, kształcące kompetencje, dodatkowe zajęcia dla studentów realizowane w formie projektowej, wizyty studyjne u pracodawców, uczestniczenie studentów w formach aktywności wynikających ze współpracy z pracodawcami, tj. dodatkowe zajęcia z pracodawcami. Szkolenia zostały przewidziane dla studentów

studiów stacjonarnych wybranych wydziałów SGGW w Warszawie, w tym dla 660 studentów pięciu kierunków Wydziału Ekonomicznego, włączając kierunek Ekonomia (<http://projektsynergia.sggw.pl/modul-2-szkolenia/wydzial-nauk-ekonomicznych/>). Zakres szkoleń obejmuje praktyczne aspekty modelowania procesów, praktyczne aspekty pracy projektowej, a także zarządzanie technologiami w relacjach IT i biznesu. Zaplanowane w ramach zadania aktywności przyczynią się do uzyskania przez uczestników dodatkowych kompetencji zawodowych, w tym miękkich, jako istotne uzupełnienie do nauczania w ramach studiów, a przez to podniesienie kwalifikacji zawodowych oraz zwiększenie szans na rynku pracy. Zadanie polega na organizacji kilku edycji wizyty studyjnej pn. „Wyzwania ekonomiczne i organizacyjne gospodarstw rolniczych w XXI wieku – seminarium terenowe” (wyjazdy dedykowane zwłaszcza studentom kierunku Ekonomia) oraz kilku edycji wizyty studyjnej pn. „Nowoczesne zarządzanie rodzinnym gospodarstwem rolniczym w XXI wieku – seminarium terenowe”.

Zaplanowane aktywności w trakcie wizyt przyczynią się do uzyskania przez studentów kompetencji zawodowych, komunikacyjnych i analitycznych, jako uzupełnienia kształcenia na kierunku studiów. Działania kierowane są do Studentów i Studentek z czterech ostatnich semestrów studiów stacjonarnych I stopnia i II stopnia.

2. „Zintegrowany Program Rozwoju SGGW na rzecz Rozwoju Regionalnego”. Projekt ten współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Oś III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych.

Głównym celem projektu jest wdrożenie do 2023 r. w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie zmian w zakresie podniesienia jakości kształcenia, podniesienia kompetencji osób uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym, odpowiadających potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa. Ponadto działania w projekcie zakładają poprawę dostępności międzynarodowych programów kształcenia dla osób uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym z Polski oraz dla cudzoziemców, a także wsparcie zmian organizacyjnych i podniesienie kompetencji kadr w systemie szkolnictwa wyższego. Realizacja projektu odbywa się w 4 modułach: programy kształcenia, podnoszenie kompetencji, programy stażowe, zarządzanie w instytucjach szkolnictwa wyższego (<http://projektregionalny.sggw.pl/>). Projekt obejmuje wszystkie wydziały SGGW.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku

Władze Wydziału Ekonomicznego wraz z Władzami Instytutu Ekonomii i Finansów oraz Instytutu Zarządzania dostrzegają korzyści umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku Ekonomia w następujących obszarach:

- uczestnictwo pracowników w międzynarodowych projektach badawczych i transfer zdobytej wiedzy do procesu dydaktycznego;
- wykorzystanie oferty i zasobów edukacyjnych zagranicznych uczelni wyższych przez studentów;
- międzyuczelniana wymiana kadry dydaktyczno-naukowej w zakresie poszerzenia i wymiany doświadczeń, a także zacieśniania kontaktów i współpracy z zagranicznymi ośrodkami badawczo-edukacyjnymi.

Proces umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku Ekonomia oparty jest na 2 filarach. Pierwszy z nich to nauka wybranego języka obcego na studiach I i II stopnia, w tym w zakresie

słownictwa specjalistycznego. Znajomość języka, w tym języka angielskiego, stanowi przepustkę do korzystania z wymiany studenckiej w ramach programu Erasmus+ oraz uczestnictwa w anglojęzycznych wykładach otwartych i seminariach naukowych, prowadzonych przez gości z zagranicznych uczelni wyższych, a także w konferencjach międzynarodowych. Drugi filar to wymiana kadry dydaktyczno-naukowej między uczelniami oraz współpraca nauczycieli akademickich w ramach wszelkich inicjatyw naukowych o charakterze międzynarodowym (zał. 7.1).

Warto także podkreślić, że SGGW ma podpisanych ponad 80 porozumień (umów) z uczelniami partnerskimi z całego świata w kontekście prowadzonych badań oraz rozwijania procesu dydaktycznego na Wydziale Ekonomicznym (zał. 7.2).

W efekcie nawiązanych kontaktów nauczyciele akademicki włączani są w realizację międzynarodowych projektów naukowych i naukowo-dydaktycznych. Działania te przekładają się nie tylko na rozwój naukowy kadry, ale także pozwoliły na rozszerzenie oferty dydaktycznej o nowe przedmioty lub wdrożenie nowych treści kształcenia w dotychczas realizowanych przedmiotach. Pracownicy Instytutu Ekonomii i Finansów oraz Instytutu Zarządzania angażują się w realizację różnych projektów naukowo-dydaktycznych (zał. 4.12):

- Entrepreneurship with vision – methods and tools for managerial capacity building of agricultural producers in Central and Eastern Europe (Agata Malak-Rawlikowska);
- TRANSPORT GUIDES – Najlepsze praktyki w transporcie zwierząt – przewodnik transportowy. Best practices for animal transport (Monika Gębska);
- Projekt VitiSmart: „W kierunku zrównoważonej uprawy winorośli: Poprawa produktywności upraw winorośli oraz ich tolerancji na stresy abiotyczne i biotyczne dzięki połączeniu odpornych odmian i pożytecznych mikroorganizmów” (Mariusz Maciejczak);
- Sus Pig Sys – Sustainable pig production systems Systemy zrównoważonej produkcji trzody chlewnej (Monika Gębska);
- Strength2Food – Strengthening European Food Chain Sustainability by Quality and Procurement Policy. Wzmocnienie trwałości łańcuchów podaży żywności poprzez polityki publiczne UE: politykę jakości i zakupów żywności (Agata Malak-Rawlikowska, Adam Wąs, Ewa Jaska, Anna Kłoczko-Gajewska, Jarosław Gołębiowski, Piotr Sulewski);
- CONTRact SOLutions for Effective and lasting delivery of agri-environmental-climate public goods by EU agriculture and forestry - Rozwiązania kontraktowe na rzecz skutecznej i trwałej produkcji rolno-środowiskowych i klimatycznych dóbr publicznych przez rolnictwo i leśnictwo w UE (Agata Malak-Rawlikowska, Edward Majewski, Adam Wąs, Piotr Sulewski, Alina Daniłowska).

Doskonałą okazją do umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku Ekonomia jest prowadzenie zajęć przez profesorów wizytujących, którzy wnoszą wartości dodane m.in. w zakresie doświadczenia oraz metod czy sposobów prowadzenia zajęć, typowych dla uczelni zagranicznych. Najczęściej profesorowie wizytujący, przebywający na krótkoterminowych pobytach, mają okazję współprowadzić zajęcia z wykładowcami z WE. Współpraca na polu dydaktyki, często skutkuje późniejszą współpracą w zakresie nauki i badań, lecz również odwrotnie – może być efektem znajomości nawiązanych podczas realizacji międzynarodowych projektów badawczych i dydaktycznych lub międzynarodowych konferencji naukowych.

W pracach dyplomowych zalecane jest zastosowanie przynajmniej kilku pozycji literatury obcojęzycznej. Najczęściej studenci korzystają z literatury anglojęzycznej. Biblioteka SGGW umożliwia studentom, po zalogowaniu indywidualnym loginem i hasłem, korzystanie z najważniejszych baz literatury zagranicznej (np. EBSCO, Elsevier, Oxford lub Scopus), co znacząco wpływa na umiędzynarodowienie literatury cytowanej w pracach dyplomowych na I i II stopniu studiów.

Jednocześnie studenci mają możliwość poznania wyników badań i opinii dotyczących różnych problemów ekonomicznych międzynarodowych zespołów badawczych.

Zarówno wymiana studencka na kierunku Ekonomia w ramach programu Erasmus+ lub umów bilateralnych, jak również wyjazdy zagraniczne nauczycieli akademickich, cieszą się dużym zainteresowaniem. W kolejnych latach zarówno Koordynator ds. współpracy międzynarodowej studentów, jak i Prodzekani, w porozumieniu z Biurem Współpracy Międzynarodowej SGGW, będą kontynuować dotychczasowe działania i wysiłki w zakresie promowania korzyści dla studenta płynących z realizacji semestru na uczelni zagranicznej, aby utrzymać wysoki poziom wymiany międzynarodowej studentów kierunku Ekonomia. Ponadto, Dziekan wraz z Dyrektorami Instytutu Ekonomii i Finansów oraz Instytutu Zarządzania, nadal będzie zachęcał nauczycieli akademickich do korzystania z możliwości prowadzenia zajęć dydaktycznych na uczelniach zagranicznych oraz do zapraszania na zajęcia prowadzone na Wydziale Ekonomicznym wykładowców uczelni zagranicznych. Ponadto władze ww. Instytutów zachęcają nieustannie pracowników do podejmowania i współuczestniczenia w inicjatywach naukowych, takich jak konferencje i projekty międzynarodowe. Władze Wydziału, lecz również nauczyciele akademicy mają świadomość, że tego typu inicjatywy oraz wymiana doświadczeń są bezcenne w procesie kształcenia studentów oraz rozwoju naukowego nauczycieli akademickich.

Władze Wydziału, świadome znaczenia procesu umiędzynarodowienia działalności dydaktycznej, stworzyły warunki do uruchomienia od nowego roku akademickiego studiów II stopnia w języku angielskim na kierunku International Agri-food Business, obejmujących swoim zakresem treści ekonomiczne. Będą to studia dwuletnie, z możliwością uzyskania dwóch dyplomów. Zajęcia będą organizowane w następujący sposób:

- 1 rok (moduły obowiązkowe – SGGW)
 - zajęcia realizowane w modułach,
 - w ramach każdego modułu bloki przedmiotów połączonych tematycznie,
 - zaangażowanie praktyków i profesorów wizytujących w prowadzenie zajęć,
 - kształcenie na odległość (wybrane fragmenty modułów).
- 2 rok (rekomenowana mobilność)
 - roczny program magisterski na University of Applied Sciences (AERES) w Holandii,
 - realizacja przedmiotów fakultatywnych w ramach programu międzynarodowej wymiany studentów Erasmus+.

7.2. Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych

W procesie kształcenia studentów na kierunku Ekonomia biorą udział profesorowie wizytujący, zarówno w ramach pobyków długoterminowych, jak i krótkoterminowych. W ten sposób studenci kierunku Ekonomia mają możliwość udziału w wykładach, seminariach i spotkaniach prowadzonych w języku angielskim. Przykłady tego typu aktywności wskazano poniżej.

1. Seminarium naukowe Wydziału Nauk Ekonomicznych. Wykład nt. Can furniture industries compete sustainable in their global operations? Case studies from some countries wygłosił prof. Josu Takala z University of Vaasa w Finlandii (19.03.2015, SGGW, bud. 34).
2. Wykład otwarty, na którym profesorowie James W. Dunn i Jayson K. Harper z Pennsylvania State University, USA, przedstawili referat pt. „The evolution of the U.S. swine industry” (18.11.2016, SGGW, bud. 7).
3. Wykład otwarty Abdellatifa Hmama pt. „Tunisia: emerging democracy, confirmed tourism destination” (24.11.2016, SGGW, bud. 6).

4. Seminarium naukowe Wydziału Nauk Ekonomicznych. Wykład nt. „Gaining the competitive advantage through effective leadership” wygłosił dr Alex Koohang z Middle Georgia State University, USA (14.06.2017, SGGW, bud. 6).
5. Seminarium z udziałem gości z Szeged University (Węgry): prodziekana profesora Jozsefa Gala oraz 8 studentów. Delegacja omówiła m.in. wpływ dziedzictwa rolniczego i kulinarnego na rozwój przedsiębiorczości w regionie Segedynu. Region ten słynie m.in. z uprawy papryki. To właśnie z papryki węgierski uczony, profesor Uniwersytetu w Segedynie Albert Szent-Györgyi de Nagyrápolt wyodrębnił witaminę C, za co w 1937 r. nagrodzony został Nagrodę Nobla w dziedzinie medycyny. Obecnie papryka z Szegedu jest sprzedawana w różnych formach na całym świecie. Głównie gospodarstwa rolne oraz mikro i małe przedsiębiorstwa, produkujące i wykorzystujące paprykę, m.in. jako dodatek do wytwarzania słynnego PICK salami, dbają by jej uprawa odbywała się w zrównoważonych warunkach. Jest to ważny czynnik sprzyjający rozwojowi miast, jak np. Hodmezovasarhely, zgodnie z ideą slow city.
6. Połączone seminarium naukowe Wydziału Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji oraz Wydziału Nauk Ekonomicznych. Wykład nt. „The European Union and the Eurozone Under Stress” wygłosił profesor John Theodore z Manchester Metropolitan University (13.07.2018, SGGW, bud. 32).

W ramach Wydziału Ekonomicznego część przedmiotów wynikających z programów studiów, w tym z programu na kierunku Ekonomia, jest oferowana w języku angielskim dla studentów przyjeżdżających do SGGW z całego świata, w ramach programu Erasmus+ oraz umów bilateralnych (zał. 7.3). Wśród przedmiotów o tematyce ekonomicznej należy wskazać m.in.: Economics and organization of agricultural enterprises, International Economics, Mathematical economics, European social policy, Small and medium-sized enterprises in European Union, Sustainable food consumption, Transport economics oraz Microeconomics.

7.3. Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposoby weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny

Program studiów na kierunku Ekonomia obejmuje kształcenie studentów w zakresie znajomości języka ogólnego z elementami języka specjalistycznego. W Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych SGGW prowadzone są zajęcia z języków: angielskiego, francuskiego, niemieckiego, hiszpańskiego i rosyjskiego. W roku akademickim 2019/20 oraz 2020/21 na studiach stacjonarnych I stopnia lektorat obejmował łącznie 120 godzin (dwa semestry po 60 h), natomiast na studiach niestacjonarnych I stopnia – 64 godziny (dwa semestry po 32 h). Na studiach stacjonarnych II stopnia w programie studiów (2019/20 oraz 2020/21) przewidziano 60 godzin z języka obcego (dwa semestry po 30 h), a na studiach niestacjonarnych – 36 godzin (dwa semestry po 18 h).

Wymagania stawiane studentom w zakresie efektów uczenia się języków obcych zawarte są sylabusach. Zgodnie z sylabusami, celem kursu języka obcego realizowanego przez SPNJO na studiach I stopnia jest opanowanie języka obcego na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, tj. osiągnięcie niezależności językowej umożliwiającej efektywne posługiwanie się językiem obcym w zakresie czterech sprawności (słuchanie, mówienie, pisanie i czytanie) w komunikacji zawodowej i naukowej z uwzględnieniem języka specjalistycznego dla kierunku studiów. Osiągnięcie przez studentów tak zdefiniowanego celu i założonych efektów uczenia się, jest weryfikowane podczas egzaminu końcowego z języka obcego. Na studiach II stopnia, cel zajęć z języka obcego określono jako: opanowanie języka obcego specjalistycznego na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

7.4. Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry

Studenci Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, w tym studenci Wydziału Ekonomicznego, mają możliwość korzystania z programów mobilności akademickiej. Wiodącym programem w tym zakresie jest Erasmus+. Inne dostępne programy wymiany to: CEEPUS (Środkowoeuropejski Program Studiów Uniwersyteckich), Visegrad Scholarship Program (wymiana akademicka w uczelniach wyższych Grupy Wyszehradzkiej - w Czechach, na Węgrzech i Słowacji) oraz wybranych krajach spoza UE), PAX Programme for Academic Exchange (wymiana studentów studiów I i II stopnia w ramach umowy pomiędzy SGGW i National Chung Hsing University w Taichung na Tajwanie).

W ramach struktury SGGW, jednostką właściwą do koordynacji i obsługi administracyjnej mobilności zarówno studentów, jak i pracowników dydaktycznych oraz zagranicznych praktyk zawodowych studentów, jest Biuro Współpracy Międzynarodowej, podlegające merytorycznie Prorektorowi ds. Współpracy Międzynarodowej. Pracownicy Biura zajmują się m.in. przygotowywaniem kontraktów, rekrutacją uczestników wymiany, obsługą uczestniczących w programach studentów i nauczycieli akademickich oraz merytorycznym i finansowym rozliczaniem projektów, zgodnie z zasadami określonymi w założeniach poszczególnych programów. Do zadań Biura należą także m.in.: organizowanie spotkań informacyjnych z pracownikami Uczelni i studentami (np. Erasmus Day), ubieganie się o fundusze na współpracę zagraniczną w fundacjach i innych organizacjach na terenie kraju i za granicą oraz wspieranie działań Wydziałów w zakresie rekrutacji kandydatów na studia anglojęzyczne. Biuro Współpracy Międzynarodowej zapewnia także szkolenia nauczycieli akademickich oraz pracowników administracji w zakresie komunikacji i relacji międzykulturowych, które są finansowane w ramach projektu TIME2GETREADY – program WELCOME TO POLAND „Podniesienie potencjału organizacyjnego Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w zakresie obsługi studentów i kadry z zagranicy” (<https://www.sggw.pl/programy-edukacyjne/welcome-to-poland>). W SGGW funkcjonuje Erasmus Student Network SGGW, jedna z 40 lokalnych sekcji w Polsce ogólnoeuropejskiej organizacji studenckiej (<https://erasmus-sggw.pl/#/>). Sekcja zrzesza wolontariuszy - studentów SGGW, którzy sprawują opiekę nad studentami zagranicznymi. Ponadto przy SGGW działa Komitet Narodowy wiodącej organizacji studenckiej IAAS-Polska - Międzynarodowa Organizacja Studentów Kierunków Rolniczych i Pokrewnych (<http://iaas.sggw.pl/>), skupiająca młodych ludzi zainteresowanych edukacją. Działalność studentów w tej organizacji stanowi doskonałą okazję do integracji oraz wymiany poglądów ze studentami z całego świata podczas realizacji międzynarodowych projektów i wymiany studenckiej. Organizacja promuje współpracę studentów uczelni rolniczych z całego świata.

Na Wydziale Ekonomicznym wspieraniem studentów w umiędzynarodowianiu procesu kształcenia zajmuje się Koordynator ds. wymiany międzynarodowej studentów wraz z dwuosobowym zespołem roboczym ds. wymiany międzynarodowej studentów. Do zadań Koordynatora należy rekrutacja na wymianę studencką w ramach programu Erasmus+ i prowadzenie ciągłego naboru na wyjazdy o charakterze praktycznym (praktyki zagraniczne), a także wspomaganie studenta podczas układania programu studiów na uczelni partnerskiej. Koordynator organizuje spotkania informacyjne dla studentów, z udziałem Prodziekanów WE oraz pracowników Biura Współpracy Międzynarodowej SGGW w celu zachęcenia studentów do skorzystania z oferty wyjazdów zagranicznych poprzez przybliżenie im korzyści wynikających z takich wyjazdów oraz wyjaśnienia zasad uczestnictwa w programach umożliwiających wyjazdy zagraniczne. Informacje dotyczące mobilności zagranicznej studentów znajdują się na stronie internetowej WE, w zakładce Współpraca -> Współpraca międzynarodowa WE, oraz na stronie internetowej SGGW, w zakładce Współpraca międzynarodowa -> Programy edukacyjne. Nabór studentów na wyjazdy na studia na uczelniach partnerskich odbywa się w wyznaczonych wcześniej terminach (np. nabór główny na wyjazdy w ramach programu Erasmus+ na rok akademicki 2021/22 odbywa się w terminie 23.11.2020 - 08.01.2021). W pierwszym etapie naboru (wydziałowym) student zapoznaje się z ofertą miejsc na uczelniach partnerskich właściwych dla

Wydziału oraz na podstawie przeglądu stron internetowych uczelni partnerskich dokonuje wyboru uczelni, zwracając szczególną uwagę na zbieżność programu studiów proponowanego przez uczelnię partnerską w stosunku do programu obowiązującego studenta w SGGW. Nabór uzupełniający, w przypadku niewykorzystania limitu miejsc w naborze głównym, jest organizowany na semestr letni kolejnego roku akademickiego. Wymiana może trwać jeden lub dwa semestry w trakcie jednego roku akademickiego zgodnie z kalendarzem akademickim uczelni przyjmującej. Na etapie kwalifikacji, studenci zdają bezpłatny egzamin z języka obcego (chyba, że posiadają odpowiedni certyfikat znajomości języka obcego), właściwego dla oferty dydaktycznej uczelni przyjmującej. Egzamin odbywa się na poziomie B2, z możliwością uzyskania certyfikatu również na poziomie B1. Po ogłoszeniu wyników egzaminów z języków obcych lista studentów zakwalifikowanych na wyjazd podlega ostatecznej weryfikacji. Każdy Wydział ma swój system selekcji studentów mający na celu wybranie najlepszych osób do uczestnictwa w programie ERASMUS+. Na Wydziale Ekonomicznym prawo do wyjazdu na studia Erasmusa mają osoby, które ukończyły pierwszy rok studiów I lub pierwszy semestr II stopnia i mają w momencie wyjazdu status studenta SGGW. Oznacza to, że osoby, które są na urlopie dziekańskim, okolicznościowym lub ukończyły studia nie mogą ubiegać się o wyjazd. Do uczestnictwa w studiach wymiennych wymagana jest znajomość języka obcego na poziomie C1, B2 lub B1 (w zależności od Umowy z poszczególnymi Uniwersytetami), pozwalający na swobodne porozumiewanie się, czytanie tekstów, pisanie prac i aktywny udział w zajęciach. Znajomość języka obowiązującego (wykładowego) na wybranej uczelni partnerskiej jest weryfikowana odpowiednim certyfikatem lub podczas egzaminu organizowanego przez Biuro Współpracy Międzynarodowej. Na studia wymienne mogą wyjechać jedynie studenci, którzy uzyskali dobre wyniki w nauce i w momencie wyjazdu nie mają żadnych „zaległości” na Wydziale. Selekcja studentów dokonywana jest na podstawie poniższych kryteriów i wag (tabela 7.4.1).

Tabela 7.4.1. Kryteria kwalifikacji do programu Erasmus+

Kryterium	Maksymalna wartość	Waga
Wynik z egzaminu językowego /posiadany certyfikat językowy	100 punktów	0,6
Średnia z toku studiów	100 punktów (np. średnia 5,0 – 100 pkt.)	0,3
Aktywność studenta	100 punktów	0,1

Równocześnie przyznawane miejsca są powiązane z wymaganiami językowymi i kierunkami studiów oferowanych przez Uczelnie partnerskie. Na ostatnim etapie kandydaci zostają poinformowani przez Biuro Współpracy Międzynarodowej (BWM) o przydziale miejsca w uczelni partnerskiej. Podstawową korzyścią płynącą z programów mobilności akademickiej jest okazja do rozwoju indywidualnego studenta, zdobycia doświadczeń, nowych znajomości i poznania świata. Jednakże wyjazdy takie muszą mieć silną podstawę w możliwości uzyskania efektów uczenia się, założonych w programie studiów podczas wymiany. W celu pełnej przejrzystości programów studiów, ułatwienia wymiany studenckiej oraz uznawania okresu studiów za granicą, Wydział Ekonomiczny stosuje europejski system transferu i akumulacji punktów (ECTS). Weryfikacja zaplanowanego przez studenta programu studiów za granicą na etapie przygotowywania dokumentów wymaganych w ramach wymiany, a po powrocie zaliczenie części studiów odbytych za granicą, są możliwe w oparciu o system dokumentów wymaganych w SGGW: Karta porównania przedmiotów realizowanych w ramach wymiany z przedmiotami zgodnymi z programem studiów na Wydziale, Karta uzgodnień, Learning Agreement lub Online Learning Agreement oraz Transcript of Records).

Oprócz wyjazdu na studia na uczelnie zagraniczne, studenci mogą realizować zagraniczną praktykę zawodową w ramach programu Erasmus+, co również stanowi doskonałą okazję do

umiędzynarodowienia procesu kształcenia, samorozwoju studenta, a jednocześnie szansę zdobycia cennego doświadczenia i w konsekwencji jeszcze bardziej efektywnego wejścia na rynek pracy. Podstawowym warunkiem jest istnienie związku praktyki zawodowej z kierunkiem studiów. Może być ona realizowana w ramach obowiązkowej praktyki, przewidzianej w programie studiów, jak również może mieć formę nieobowiązkową, ponadprogramową, zaliczaną do indywidualnych osiągnięć studenta, wpisywanych w suplemencie do dyplomu ukończenia studiów.

Program praktyk jest przygotowywany w porozumieniu między studentem i Wydziałem oraz instytucją przyjmującą. Podpisanie programu praktyk przez wszystkie trzy strony jest jednoznaczne z jego akceptacją. Gwarantuje to uznanie i zaliczenie praktyk przez SGGW oraz wysoką jakość praktyk zagranicznych. Biuro Współpracy Międzynarodowej SGGW zapoznaje instytucje przyjmujące z zasadami prowadzenia praktyk w ramach programu Erasmus+. W trakcie praktyki koordynator z BWM pozostaje w kontakcie ze studentem. Baza przykładowych instytucji, w których można odbyć praktyki: <https://erasmusintern.org/traineeships>. Student może też zaproponować własne miejsce docelowe realizacji praktyk. Dokładne informacje o zasadach realizacji praktyki zagranicznej znajdują się na stronie internetowej SGGW w zakładce Współpraca międzynarodowa -> Informacje dla studentów -> Praktyki i staże zagraniczne -> Praktyki w programie Erasmus+.

Ponadto, studenci mają możliwość uczestnictwa w międzynarodowych szkołach letnich i zimowych, organizowanych w ramach Euroleague of Life Sciences, zrzeszającej szkoły wyższe: BOKU - University of Natural Resources and Life Sciences w Austrii, SCIENCE - University of Copenhagen w Danii, SLU - Swedish University of Agricultural Sciences w Szwecji, UHOH - University of Hohenheim w Niemczech, WUR - Wageningen University and Research Centre w Niderlandach, CULS - Czech University of Life Sciences Prague oraz SGGW. Partnerami w ramach Euroleague są także trzy szkoły wyższe: LU - Lincoln University w Nowej Zelandii, CAU - China Agricultural University w Chinach oraz HUIJ - Hebrew University of Jerusalem w Izraelu. Uczestnictwo w takich kursach naukowych, prowadzonych w języku angielskim, może być dofinansowane ze środków SGGW. Studenci mają szansę zdobyć nową wiedzę i punkty ECTS, połączyć wiedzę teoretyczną z praktyką, nawiązać kontakty ze studentami z całego świata, interesującymi się tą samą tematyką oraz zdobyć cenne nowe doświadczenia, które mogą wykorzystać zarówno podczas studiów w SGGW, jak i w pracy zawodowej.

Od roku akademickiego 2015/2016 do roku 2019/2020 na studia w ramach wymiany z uczelniami zagranicznymi za pośrednictwem programu Erasmus+ lub umów bilateralnych wyjechało **łącznie 87 studentów kierunku Ekonomia**. Kierunki wyjazdów były uzależnione od dostępności miejsc. Najczęściej studenci odbywali semestralne studia na uniwersytetach w: Kartaginie i Murcji (Hiszpania), Budapeszcie (Węgry), Mediolanie i Pizie (Włochy) oraz Monachium (Niemcy). Pełna lista obejmuje znacznie więcej miast i państw (zał. 7.4).

Studenci korzystali również z możliwości zrealizowania praktyki zagranicznej w ramach programu Erasmus+. Od roku akademickiego 2015/2016 do roku 2019/2020 z takiej formy aktywności skorzystało 6 studentów kierunku Ekonomia.

Tabela 7.4.2. Wyjazdy studentów kierunku Ekonomia na praktykę zagraniczną w ramach programu Erasmus+

Rok akademicki	Liczba wyjazdów studentów kierunku Ekonomia praktykę zagraniczną w ramach programu Erasmus+	Kierunki wyjazdu
2015/2016	2	Hiszpania, Litwa
2017/2018	1	Hiszpania
2018/2019	2	Hiszpania, Szwecja
2019/2020	1	Grecja

Współpraca międzynarodowa w zakresie edukacji i nauczania studentów umożliwia Wydziałowi, a bezpośrednio wykładowcom głównie z Instytutu Ekonomii i Finansów oraz Instytutu Zarządzania, poznawanie metod realizacji procesu kształcenia na podobnych kierunkach studiów na innych uczelniach, zdobywanie cennych doświadczeń i wdrażania dobrych praktyk w nauczaniu na Wydziale.

Od roku akademickiego 2015/2016 do roku akademickiego 2019/2020 łącznie, nauczyciele akademicki wykładający na kierunku Ekonomia odbyli łącznie 119 wyjazdów na uczelnie zagraniczne w ramach programów Erasmus+ lub CEEPUS. Najwięcej wyjazdów (21) odbyło się do Turcji (Alanya Alladdin Keykubat University oraz Mugla Sitki Kocman University). Do Finlandii (University of Helsinki oraz University of Vaasa) zrealizowano 10 wyjazdów, do Łotwy (Latvia Agricultural University) – 9, a do Włoch (Universita degli Studi di Napoli Parthenope, Universita di Bologna, Universita di Firenze oraz University of Pisa) – 8. Pozostałe kraje, w których znajdują się uniwersytety wizytowane przez nauczycieli akademickich z WE to: Austria, Izrael, Chorwacja, Hiszpania, Portugalia, Francja, Holandia, Czechy, Słowacja, Słowenia, Serbia, Chorwacja, Albania, Grecja, Węgry, Rosja, Kazachstan, Azerbejdżan, Chiny, Indonezja, Tajlandia, Kanada, USA (zał. 7.5).

7.5. Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

W procesie kształcenia studentów na kierunku Ekonomia biorą udział profesorowie wizytujący, zarówno w ramach pobytów długoterminowych, jak i krótkoterminowych. W ten sposób studenci kierunku Ekonomia mają możliwość udziału w wykładach, seminariach i spotkaniach prowadzonych w języku angielskim. Przykłady tego typu aktywności wskazano poniżej.

1. Seminarium naukowe Wydziału Nauk Ekonomicznych. Wykład nt. Can furniture industries compete sustainable in their global operations? Case studies from some countries wygłosił prof. Josu Takala z University of Vaasa w Finlandii (19.03.2015, SGGW, bud. 34).
2. Wykład otwarty, na którym profesorowie James W. Dunn i Jayson K. Harper z Pennsylvania State University, USA, przedstawili referat pt. „The evolution of the U.S. swine industry” (18.11.2016, SGGW, bud. 7).
3. Wykład otwarty Abdellatifa Hmama pt. „Tunisia: emerging democracy, confirmed tourism destination” (24.11.2016, SGGW, bud. 6).
4. Seminarium naukowe Wydziału Nauk Ekonomicznych. Wykład nt. „Gaining the competitive advantage through effective leadership” wygłosił dr Alex Koohang z Middle Georgia State University, USA (14.06.2017, SGGW, bud. 6).
5. Seminarium z udziałem gości z Szeged University (Węgry): prodziekana profesora Jozsefa Gala oraz 8 studentów. Delegacja omówiła m.in. wpływ dziedzictwa rolniczego i kulinarnego na rozwój przedsiębiorczości w regionie Segedynu. Region ten słynie m.in. z uprawy papryki. To właśnie z papryki węgierski uczony, profesor Uniwersytetu w Segedynie Albert Szent-Györgyi de Nagyrápolc wyodrębnił witaminę C, za co w 1937 r. nagrodzony został Nagrodą Nobla w dziedzinie medycyny. Obecnie papryka z Szegedu jest sprzedawana w różnych formach na całym świecie. Głównie gospodarstwa rolne oraz mikro i małe przedsiębiorstwa, produkujące i wykorzystujące paprykę, m.in. jako dodatek do wytwarzania słynnego PICK salami, dbają by jej uprawa odbywała się w zrównoważonych warunkach. Jest to ważny czynnik sprzyjający rozwojowi miast, jak np. Hodmezovasarhely, zgodnie z ideą slow city.
6. Połączone seminarium naukowe Wydziału Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji oraz Wydziału Nauk Ekonomicznych. Wykład nt. „The European Union and the Eurozone Under Stress” wygłosił profesor John Theodore z Manchester Metropolitan University (13.07.2018, SGGW, bud. 32).

Od roku akademickiego 2015/2016 do roku 2019/2020 Wydział 96 razy gościł nauczycieli akademickich z zagranicznych uniwersytetów. Wizyty odbywały się w ramach programów i projektów

finansowanych ze środków unijnych (głównie Erasmus+), środków UNESCO, funduszy własnych Wydziału Nauk Ekonomicznych/Wydziału Ekonomicznego oraz innych źródeł finansowania. Przykładem państw, z których pochodzili nauczyciele wizytujący, są: Turcja (24 wizyty), Włochy (10 wizyt) Finlandia (7 wizyt), Stany Zjednoczone (5 wizyt) – zał. 7.6.

7.6. Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia

Za umiędzynarodowienie procesu kształcenia są odpowiedzialni Dziekan i prodziekani, a także Koordynator ds. Studiów Anglojęzycznych i Koordynator ds. Wymiany Międzynarodowej Studentów. Działania w tym zakresie są podejmowane ustawicznie. Formą monitorowania tego procesu są roczne sprawozdania z oceny studiów.

Wymiana międzynarodowa studentów, jest objęta corocznymi sprawozdaniami, obejmującymi pełne lata akademickie. Dokładne dane gromadzi Biuro Współpracy Międzynarodowej SGGW. Dostęp do danych ma Koordynator ds. wymiany międzynarodowej studentów. Monitorowana jest również mobilność międzynarodowa nauczycieli akademickich, zarówno w zakresie dydaktyki, jak i nauki. Sprawozdania z monitoringu mobilności międzynarodowej pracowników były przedstawiane na Radach Wydziału (Wydział Nauk Ekonomicznych, do 2018/2019), a obecnie na Radach Dyscypliny Instytutu Ekonomii i Finansów oraz Instytutu Zarządzania.

Dane pokazują, że zarówno wyjazdy studentów na wymianę międzynarodową w ramach programu Erasmus+ lub umów bilateralnych, jak również mobilność dydaktyczno-naukowa nauczycieli akademickich, w latach 201/2016 i 2019/2020 nie stanowiły problemu. Chętnych studentów na realizację semestru (a niejednokrotnie pozostanie na kolejny semestr) co roku jest wielu, stąd kwalifikacja na wyjazd odbywa się na podstawie rankingowania studentów wg przyjętych kryteriów (ocena z egzaminu z języka obcego, średnia ocen ze studiów, aktywność). Podobnie pracownicy dydaktyczno-naukowi chętnie korzystają z możliwości wymiany doświadczeń z kadrą międzynarodową, zarówno podczas pobytów na uczelniach zagranicznych, jak i podczas konferencji międzynarodowych.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnościami

Uczelnia oferuje studentom kompleksowe, stałe wsparcie, udzielane w zależności od zgłaszanych potrzeb, które wynikają z sytuacji życiowej, realizacji programu studiów lub efektów osiągniętych przez studentów. Wsparcie jest udzielane również absolwentom wchodzącym na rynek pracy. Kryteria udzielania wsparcia studentom mają charakter ogólnouczelniany, powszechny, przejrzysty i bezstronny. Podstawowym dokumentem, w którym określono rodzaje wsparcia udzielanego studentom, jest Regulamin Studiów (Załącznik do Uchwały nr 76-2018/2019 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 26 kwietnia 2019 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu Studiów w SGGW0).

Studenci kierunku Ekonomia mogą korzystać z ze wsparcia materialnego i niematerialnego. Niematerialne formy wsparcia to pomoc edukacyjna, doradcza, naukowa i psychologiczna (w tym zakresie uczelnia udostępnia konsultacje psychologiczne dla studentów SGGW, które są udzielane telefonicznie). Materialna pomoc to różnego rodzaju stypendia i zapomogi.

Zgodnie z § 3. ust. 2 Regulaminu Studiów Dziekan WE powołuje rokrocznie opiekuna roku na kierunku Ekonomia (I stopień), do obowiązków którego należy między innymi pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z przebiegiem studiów, sprawami bytowymi i socjalnymi studentów.

Prodziekani pozostają w stałym kontakcie z opiekunami roczników zakresie bieżących problemów, a na koniec semestru organizują spotkania z opiekunami wszystkich kierunków w celu podsumowania spraw zgłaszanych przez studentów i sposobów rozwiązywania problemów. Takie spotkanie w roku akademickim 2020/2021 odbyło się w dn. 9 lutego.

Zgodnie z § 18. ust. 1: student ma prawo do zdobywania wiedzy, uczestnicząc w zajęciach dydaktycznych i korzystając z wszechstronnej pomocy nauczycieli akademickich, jednostek organizacyjnych i administracyjnych SGGW; studiowania według indywidualnej organizacji studiów (§ 12 - indywidualny program studiów, indywidualny plan zajęć lub spersonalizowany plan zajęć) oraz otrzymywania świadczeń pomocy materialnej i korzystania z zakwaterowania w domach studenckich na zasadach określonych odrębnymi regulaminami.

Wsparcie materialne jest możliwe do uzyskania na podstawie Zarządzenia nr 109 Rektora SGGW z dnia 7 października 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu świadczeń dla studentów i doktorantów Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, które przewiduje szeroki wachlarz jego form: stypendium socjalne, stypendium dla osób z niepełnosprawnością, zapomogi oraz stypendium Rektora, a także zakwaterowanie w domu studenckim. Studenci mogą również ubiegać się o stypendium Ministra za znaczące osiągnięcia. Stypendium Rektora przysługuje studentom za wyróżniające wyniki w nauce oraz za osiągnięcia naukowe, artystyczne lub sportowe. Wnioski o przyznanie stypendium Rektora oraz o stypendium Ministra składane są na początku roku akademickiego.

Podziału funduszu stypendialnego na poszczególne świadczenia dla studentów dokonuje Rektor w porozumieniu z właściwymi organami Samorządu Studenckiego. Na pisemny wniosek Samorządu Studenckiego Rektor przekazuje uprawnienia w zakresie przyznawania stypendium socjalnego, stypendium dla osób niepełnosprawnych i zapomogi Wydziałowej Komisji Stypendialnej, zaś stypendium Rektora – Odwoławczej Komisji Stypendialnej. Od decyzji Wydziałowej Komisji Stypendialnej przysługuje studentowi odwołanie do Odwoławczej Komisji Stypendialnej. Wydziałowa Komisja Stypendialna składa się z pracowników oraz studentów, gdzie studenci stanowią większość składu Komisji. Stypendium socjalne jest uzależnione od sytuacji dochodowej w rodzinie studenta, natomiast zapomogi przyznawane są ze względu m.in. na nieszczęśliwy wypadek lub chorobę studenta, nieszczęśliwy wypadek lub ciężką chorobę członka najbliższej rodziny, śmierć członka najbliższej rodziny, urodzenie dziecka studenta lub klęski żywiołowe.

O zakwaterowanie w domu studenckim na okres do dziewięciu miesięcy począwszy od 1 października w każdym roku akademickim do ostatniego roboczego dnia czerwca może się ubiegać student studiów stacjonarnych lub niestacjonarnych, na których zajęcia odbywają się regularnie w dniach poniedziałek – piątek. Niewykorzystane przez tych studentów miejsca mogą być przyznawane studentom studiów niestacjonarnych, na których zajęcia nie odbywają się regularnie w dniach poniedziałek – piątek. Student może ubiegać się o zakwaterowanie w domu studenckim małżonka i dziecka. Pierwszeństwo w przyznaniu miejsca w domu studenckim przysługuje studentowi, któremu codzienny dojazd do uczelni uniemożliwiałby lub w znacznym stopniu utrudniał studiowanie, tzn. odległość od miejsca stałego zamieszkania, mierzona najkrótszym połączeniem wzdłuż istniejącej sieci dróg publicznych do SGGW wynosi powyżej 50 km lub czas dojazdu w jedną stronę przekracza 2,5 godziny. Student może ubiegać się o zakwaterowanie w domu studenckim również w okresie wakacji. Prorektor właściwy do spraw studenckich w ramach zbiorczej procedury przyznawania zakwaterowań na rok akademicki powołuje Komisję Przyznającą Miejsca w Domach Studenckich, w skład której wchodzi pracownicy SGGW oraz przedstawiciel Samorządu Studenckiego.

Na terenie kampusu znajduje się przychodnia lekarska, gdzie z opieki medycznej mogą korzystać zarejestrowani w niej studenci SGGW. W przychodni przyjmuje także psycholog.

W poniższych tabelach przedstawiono liczbę wniosków złożonych na Wydziale w poszczególnych latach akademickich.

Tabela 8.1.1. Złożone wnioski - Wydział ogółem

Rok akademicki	Stypendium socjalne	Stypendium Rektora	Stypendium specjalne dla osób z niepełnosprawnością	Zapomoga
2015/16	965	814	52	80
2016/17	1020	726	63	68
2017/18	800	430	41	41
2018/19	604	334	28	28
2019/20	440	311	30	20
2020/21 do 31.01.2021	383	311	30	20

Źródło: dziekanat Wydziału - opracowanie własne na podstawie danych z systemu eHMS.

Tabela 8.1.2. Złożone wnioski - Ekonomia

Ekonomia - studia stacjonarne

Rok akademicki	Stypendium socjalne	Stypendium Rektora	Stypendium specjalne dla niepełnosprawnych	Zapomoga
2015/16	116	103	8	7
2016/17	123	88	12	7
2017/18	108	68	6	7
2018/19	93	52	3	3
2019/20	68	48	3	5
2020/21 do 31.01.2021 r.	59	51	5	2

Ekonomia - studia niestacjonarne

Rok akademicki	Stypendium socjalne	Stypendium Rektora	Stypendium specjalne dla niepełnosprawnych	Zapomoga
2015/16	74	52	5	7
2016/17	55	58	5	2
2017/18	39	28	0	2
2018/19	21	19	1	1
2019/20	6	10	0	3
2020/21 do 31.01.2021 r.	2	9	0	0

Źródło: dziekanat Wydziału - opracowanie własne na podstawie danych z systemu eHMS.

System wsparcia potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku, na Wydziale Ekonomicznym studiuje 30 osób z orzeczonymi niepełnosprawnościami, z tego 5 osób to studenci kierunku Ekonomia (liczby te wskazano na podstawie złożonych wniosków o stypendium specjalne).

Kampus SGGW w znacznej mierze został dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Sygnalizacja świetlna przy przejściu przez ul. Nowoursynowską, rozdzielającą tereny SGGW, jest wzbogacona o sygnalizację dźwiękową, a krawężniki mają podjazdy dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Przy wielu budynkach dydaktycznych wyznaczono specjalne miejsca parkingowe dla samochodów osób niepełnosprawnych.

Budynki dydaktyczne w nowej części kampusu są w większości dostosowane do potrzeb osób z dysfunkcją narządów ruchu, czyli wyposażone w windy z poziomu „0”, podjazdy i odpowiednie toalety, zaś w zabytkowej części, gdzie zlokalizowane są budynki Wydziału (3, 5, 6, 7) - dostosowanie budynków następuje sukcesywnie.

Domy studenckie dysponują pokojami przystosowanymi do potrzeb osób z dysfunkcją narządów ruchu. Zgodnie z Regulaminem świadczeń dla studentów i doktorantów Szkoły Głównej Gospodarstwa

Wiejskiego w Warszawie, studentom z niepełnosprawnością przysługuje pierwszeństwo w przydzielaniu miejsc w domach studenckich.

Studenci mogą korzystać z zajęć rehabilitacyjnych, dostosowanych do indywidualnych potrzeb i możliwości (zgodnie z zaleceniami lekarza), które są prowadzone w sali gimnastycznej lub na basenie w ramach realizacji programowych zajęć z wychowania fizycznego. Student z niepełnosprawnością w miejsce zajęć z wychowania fizycznego ma prawo uczestniczenia w zajęciach w grupach studentów z niepełnosprawnością.

Na poziomie Uczelni jest powołany Pełnomocnik Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych, natomiast na poziomie Wydziału Ekonomicznego powołano Koordynatora ds. osób niepełnosprawnych, który pozostaje w dyspozycji studentów z niepełnosprawnościami, w zakresie zgłaszanych przez nie potrzeb, w tym dotyczących przygotowania i procedowania wniosków oraz rozwiązywania bieżących problemów. Pełnomocnik Rektora oraz Koordynator Wydziału są dostępni w czasie cotygodniowych dyżurów oraz codziennie za pomocą poczty elektronicznej i indywidualnie ustalanych terminów spotkań. Studenci z orzeczoną niepełnosprawnością, podobnie jak wszyscy pozostali studenci, mogą kontaktować się również w pilnych sprawach z opiekunem roku, pracownikiem dziekanatu właściwego dla kierunku Ekonomia oraz prodziekanem.

Na stronie internetowej SGGW, dedykowanej kandydatom oraz studentom z niepełnosprawnościami, znajdują się m.in. wskazówki dla nauczycieli pracujących z osobami z dysfunkcją narządów ruchu, słuchu, mowy oraz wzroku (http://niepełnosprawni.sggw.pl/index_k.html). Nowozatrudnieni nauczyciele akademicy mają obowiązek uczestniczenia w jednorazowym szkoleniu dotyczącym zasad pracy ze studentami z niepełnosprawnościami.

Zgodnie z Regulaminem świadczeń dla studentów i doktorantów Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, stypendia dla studentów z niepełnosprawnością są przydzielane niezależnie od limitu dochodowego, a ich wysokość zależy od stopnia niepełnosprawności.

Zgodnie z Regulaminem Studiów (§ 18. ust. 2) student z niepełnosprawnością, za zgodą prowadzącego zajęcia, w zależności od rodzaju dysfunkcji wynikającej z niepełnosprawności, może, na użytek osobisty, wykonywać notatki w formie alternatywnej: w szczególności poprzez nagrywanie lub robienie zdjęć, a także korzystać z innych urządzeń lub z pomocy osób robiących notatki. Na wniosek studenta z niepełnosprawnością, formy zaliczenia modułu mogą zostać dostosowane do jego możliwości wynikających z niepełnosprawności, m.in. w zakresie formy zaliczenia i terminu. W zaliczeniach i egzaminach mogą uczestniczyć tłumacze języka migowego, a także asystenci osób z niepełnosprawnością ruchową i osób niewidomych (§ 26 ust. 4). Student z niepełnosprawnością ma zwiększony do 30% limit dopuszczalnych nieobecności na zajęciach obowiązkowych (ćwiczenia), podczas gdy pozostałym studentom przysługuje limit 20%.

Plan zajęć na kierunku Ekonomia, układany dla grup, w których znajdują się studenci z niepełnosprawnościami, w zależności od takiej potrzeby, uwzględnia w sposób indywidualny ich możliwości i ograniczenia związane m.in. z poruszaniem się, słuchem, wzrokiem: np. wykorzystywane są sale dydaktyczne położone w części parterowej budynków, sale ćwiczeniowe zlokalizowane są w możliwie najbliższej odległości od auli wykładowej. Dwa największe budynki Wydziału (6 i 7) są wyposażone w windy dla osób z problemami z poruszaniem się. Obecnie planowana jest budowa nowego budynku Wydziału Ekonomicznego, odpowiednio dostosowanego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że społeczność Wydziału (studenci, doktoranci, pracownicy) wykazuje się dużym stopniem empatii, przez co każdy jej członek, niezależnie od tego, czy posiada orzeczenie o niepełnosprawności, traktowany jest z odpowiednim szacunkiem i życzliwością. Na wypadek ewentualnych sporów w tym zakresie został powołany na Wydziale Koordynator ds. równego traktowania pracowników i studentów, zaś na poziomie uczelnianym - Pełnomocnik Rektora ds. Równego Traktowania.

8.2 Zakres i formy wsparcia merytorycznego studentów w procesie uczenia się

Na terenie Kampusu SGGW znajduje się Biblioteka Główna, której zasoby składają się z bogatego księgozbioru obejmującego dziedziny wiedzy reprezentowane przez wszystkie kierunki kształcenia, w którego skład wchodzi podręczniki, skrypty oraz rozdziały w podręcznikach akademickich przygotowanych przez nauczycieli SGGW. Pracownicy Biblioteki służą wsparciem w zakresie poszukiwanych publikacji, w tym także w zakresie wypożyczeń międzybibliotecznych. Biblioteka oferuje również bezpłatny dostęp do baz pełnotekstowych wybranych czasopism i wydawnictw naukowych, związanych tematycznie z kierunkiem studiów, możliwy za pośrednictwem Internetu, przy użyciu indywidualnego loginu i hasła, przydzielonego użytkownikowi Biblioteki. Dostęp do bezprzewodowego Internetu jest zapewniony w każdym budynku Uczelni. Czytelnie studenckie są wyposażone w stanowiska komputerowe i zapewniają komfort pracy indywidualnej. Biblioteka umożliwia wyszukiwanie i rezerwowanie książek on-line, także poza kampusem SGGW.

Podstawowym wsparciem w nauce jest kontakt z nauczycielem akademickim. Jest on możliwy nie tylko podczas zajęć przewidzianych programem studiów. Istotne w tym zakresie są konsultacje prowadzone przez pracowników naukowo-dydaktycznych prowadzących moduły/przedmioty. Informacja o godzinach konsultacji jest podawana na pierwszych zajęciach w semestrze oraz widoczna na drzwiach gabinetów. Ponadto, na stronach internetowych Instytutu Ekonomii i Finansów oraz Instytutu Zarządzania, w zakładce pracownicy – każdy pracownik ma swoją wizytówkę, w której podaje (poprzez system informatyczny) dni i godziny dyżurów. Ponadto, wykorzystując możliwości oferowane przez Teams, pracownicy są dostępni również za pośrednictwem tejże platformy. Konsultacje z nauczycielami akademickimi dotyczą prowadzonych przez nich w danym semestrze modułów (wykładów, ćwiczeń), a także promowanych przez nich prac licencjackich i magisterskich. Stanowią również źródło informacji o możliwościach rozwijania zainteresowań naukowych studentów.

Uczelnia oferuje studentom możliwość wymiany międzyuczelnianej, zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym. Na podstawie porozumienia zawartego między SGGW w Warszawie z 8 krajowymi uczelniami partnerskimi w sprawie wymiennego kształcenia studentów uczelnia realizuje program MostAR, w ramach którego studenci kierunku studiów Ekonomia mogą część studiów (jeden semestr lub rok) zrealizować poza uczelnią macierzystą. Zasady uczestnictwa w programie nawiązują do zasad przyjętych w programie Erasmus+.

Studenci Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, w tym studenci Wydziału Ekonomicznego, mają możliwość korzystania z programów mobilności akademickiej. Liczba partnerów zagranicznych SGGW wynosi ok. 200 i są oni zlokalizowani na wszystkich kontynentach. Wiodącym programem w tym zakresie jest Erasmus+. Inne dostępne programy wymiany to: CEEPUS (Środkowoeuropejski Program Studiów Uniwersyteckich), Visegrad Scholarship Program (wymiana akademicka w uczelniach wyższych Grupy Wyszehradzkiej - w Czechach, na Węgrzech i Słowacji) oraz wybranych krajach spoza UE), PAX Programme for Academic Exchange (wymiana studentów studiów I i II stopnia w ramach umowy pomiędzy SGGW i National Chung Hsing University w Taichung na Tajwanie).

W ramach struktury SGGW, jednostką właściwą do koordynacji i obsługi administracyjnej mobilności zarówno studentów, jak i pracowników dydaktycznych oraz zagranicznych praktyk zawodowych studentów, jest Biuro Współpracy Międzynarodowej, podlegające merytorycznie Prorektorowi ds. Współpracy Międzynarodowej. Pracownicy Biura zajmują się m.in. przygotowaniem kontraktów, rekrutacją uczestników wymiany, obsługą uczestniczących w programach studentów i nauczycieli akademickich oraz merytorycznym i finansowym rozliczaniem projektów, zgodnie z zasadami określonymi w założeniach poszczególnych programów. Do zadań Biura należą także m.in.: organizowanie spotkań informacyjnych z pracownikami Uczelni i studentami (np. Erasmus Day), ubieganie się o fundusze na współpracę zagraniczną w fundacjach i innych organizacjach na terenie kraju i za granicą oraz wspieranie działań Wydziałów w zakresie rekrutacji kandydatów na studia anglojęzyczne. Biuro Współpracy Międzynarodowej zapewnia także szkolenia nauczycieli

akademickich oraz pracowników administracji w zakresie komunikacji i relacji międzykulturowych, które są finansowane w ramach projektu TIME2GETREADY – program WELCOME TO POLAND „Podniesienie potencjału organizacyjnego Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w zakresie obsługi studentów i kadry z zagranicy” (<https://www.sggw.pl/programy-edukacyjne/welcome-to-poland>). W SGGW funkcjonuje Erasmus Student Network SGGW, jedna z 40 lokalnych sekcji w Polsce ogólnoeuropejskiej organizacji studenckiej (<https://erasmus-sggw.pl/#/>). Sekcja zrzesza wolontariuszy - studentów SGGW, którzy sprawują opiekę nad studentami zagranicznymi. Ponadto przy SGGW działa Komitet Narodowy wiodącej organizacji studenckiej IAAS-Polska - Międzynarodowa Organizacja Studentów Kierunków Rolniczych i Pokrewnych (<http://iaas.sggw.pl/>), skupiająca młodych ludzi zainteresowanych edukacją. Działalność studentów w tej organizacji stanowi doskonałą okazję do integracji oraz wymiany poglądów ze studentami z całego świata podczas realizacji międzynarodowych projektów i wymiany studenckiej. Organizacja promuje współpracę studentów uczelni rolniczych z całego świata.

Na Wydziale Ekonomicznym wspieraniem studentów w umiędzynarodowianiu procesu kształcenia zajmuje się Koordynator ds. wymiany międzynarodowej studentów wraz z dwuosobowym zespołem roboczym ds. wymiany międzynarodowej studentów. Do zadań Koordynatora należy rekrutacja na wymianę studencką w ramach programu Erasmus+ i prowadzenie ciągłego naboru na wyjazdy o charakterze praktycznym (praktyki zagraniczne), a także wspomaganie studenta podczas układania programu studiów na uczelni partnerskiej. Koordynator organizuje spotkania informacyjne dla studentów, z udziałem Prodziekanów WE oraz pracowników Biura Współpracy Międzynarodowej SGGW w celu zachęcenia studentów do skorzystania z oferty wyjazdów zagranicznych poprzez przybliżenie im korzyści wynikających z takich wyjazdów oraz wyjaśnienia zasad uczestnictwa w programach umożliwiających wyjazdy zagraniczne. Informacje dotyczące mobilności zagranicznej studentów znajdują się na stronie internetowej WE, w zakładce Współpraca -> Współpraca międzynarodowa WE, oraz na stronie internetowej SGGW, w zakładce Współpraca międzynarodowa -> Programy edukacyjne. Nabór studentów na wyjazdy na studia na uczelniach partnerskich odbywa się w wyznaczonych wcześniej terminach (np. nabór główny na wyjazdy w ramach programu Erasmus+ na rok akademicki 2021/22 odbywa się w terminie 23.11.2020 - 08.01.2021). W pierwszym etapie naboru (wydziałowym) student zapoznaje się z ofertą miejsc na uczelniach partnerskich właściwych dla Wydziału oraz na podstawie przeglądu stron internetowych uczelni partnerskich dokonuje wyboru uczelni, zwracając szczególną uwagę na zbieżność programu studiów proponowanego przez uczelnię partnerską w stosunku do programu obowiązującego studenta w SGGW. Nabór uzupełniający, w przypadku niewykorzystania limitu miejsc w naborze głównym, jest organizowany na semestr letni kolejnego roku akademickiego. Wymiana może trwać jeden lub dwa semestry w trakcie jednego roku akademickiego zgodnie z kalendarzem akademickim uczelni przyjmującej.

Wsparciem rozwoju naukowego oraz umiejętności personalnych jest możliwość aktywnego uczestnictwa w kołach naukowych, pod okiem doświadczonych i wykwalifikowanych opiekunów. Na Wydziale Ekonomicznym prowadzi działalność dziesięć kół naukowych (9 wydziałowych i 1 międzywydziałowe):

- Koło Naukowe Ekonomistów (od 1961 r.),
- Międzywydziałowe Koło Naukowe Turystyki (od 2004 r.),
- Koło Naukowe Inwestycji „Blue Chip” (od 2006 r.),
- Koło Naukowe Finansistów i Bankowców (od 2006 r.),
- Koło Naukowe Logistyki (od 2009 r.),
- Koło Naukowe Marketerów “INSIGHT” (od 2011 r.),
- Międzywydziałowe Koło Naukowe Odpowiedzialnego Biznesu „Enactus” (od 2011 r.),
- Studenckie Koło Naukowe Public Relations (od 2013 r.),

- Koło Naukowe „Finanse i Gospodarka” (od 2015 r.),
- Koło Naukowe Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych i Europejskich (od 2016 r.).

Do 31.12.2018 działało również Koło Naukowe Rachunkowości i Audytu Kreatywność.

Działalność kół obejmuje różne formy aktywności, w tym m.in.: wykłady i szkolenia, udział w specjalistycznych konferencjach, organizację seminariów i obozów naukowych, a także organizację spotkań z przedstawicielami instytucji administracji publicznej oraz sektora prywatnego. Spośród wyżej wymienionych, studenci kierunku Ekonomia najczęściej angażują się w następujące koła: Międzywydziałowe Koło Naukowe Odpowiedzialnego Biznesu „Enactus”, Koło Naukowe Ekonomistów, Koło Naukowe „Finanse i Gospodarka”, Koło Naukowe Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych i Europejskich oraz Studenckie Koło Naukowe Public Relations. Przykładami aktywności tych kół mogą być:

- organizacja przez Enactus XLV Przeglądu Kół Naukowych SGGW (2019);
- prelekcja „Kreowanie wizerunku miasta i gminy Pułtusk” z udziałem burmistrza Pułtuska (2017);
- organizacja dwugodzinnych warsztatów dla studentów: Rozmowa kwalifikacyjna – jak się przygotować; uczestniczyło 30 studentów, 03.04.2017, WNE;
- organizacja dwugodzinnych warsztatów dla studentów: Mistyka przywództwa; uczestniczyło 30 studentów, 11.05.2017, WNE;
- organizacja wykładu otwartego przedstawicieli Grupy Citi: Zarządzanie rozległą infrastrukturą IT na przykładzie globalnej korporacji, 25.05.2018, SGGW;
- organizacja 2 konferencji z cyklu International MSGiE Conference: Management in the Modern World – Economic Aspects, WNE SGGW 18.01.2018 i 14.04.2018;
- organizacja konferencji pt. Znaczenie informacji, promocji i bezpieczeństwa w rozwoju regionów, SGGW, 17.04.2019;
- prelekcja „Inspiration Club #1 – kształtowanie wizerunku na rynku pracy”, WE SGGW, 24.10.2019 – 50 uczestników;
- prelekcja „Inspiration Club #2 – po co Ci silne strony, skoro i tak ich nie wykorzystujesz”, WE SGGW, 28.11.2019 – 40 uczestników;
- prelekcja „Inspiration Club #3 – Twoja osobowość – Twój sukces”, WE SGGW, 16.12.2019 – 45 uczestników;
- Stadion Narodowy „Enactus National Competition 2020” 10.08.2020, liczba uczestników 80 osób, liczba uczestników Enactus SGGW 15, organizatorem wydarzenia był Enactus Poland; Podczas konferencji, przedstawiciele MKN Enactus SGGW, zaprezentowali projekt pt. „Imago”, który miał na celu stworzenie książeczki pacjenta niesłyszącego, oraz uświadomienie społeczeństwu tego problemu. Przedstawiciel Enactus SGGW brał również udział w debacie na temat kompetencji przyszłości oraz wpływu pandemii COVID-19 wraz z czołowymi przedstawicielami firm takich jak np. BP, Empik, Bigram SA.;
- prelekcja „Inspiration Club #4 - Znajdź inspirację albo zgiń - Karol Paciorek”, WE SGGW 30.01.2020, liczba uczestników 200; Cel zwiększenie motywacji studentów do podejmowania działań na ścieżce indywidualnej kariery, prelekcję poprowadził słynny publicysta i twórca internetowy Karol Paciorek;
- prelekcja „Inspiration Club #5 – Życie w trasie, czyli praca tour menagera – Magda Dubrawska”, WE SGGW 13.02.2020, liczba uczestników 70; Cel – zobrazowanie pracy tour menagera największej polskiej wytwórni hip-hopowej „SBM Label”;
- udział oraz promocja w mediach społecznościowych akcji „XV Wielka draka dla dzieciaka”, działalność charytatywna miała na celu zbiórkę pieniędzy na leczenie, dla 3 letnich bliźniąt, które urodziły się z wieloma wrodzonymi wadami genetycznymi, 30.11 – 6.12.2020;

- cykliczne wydawanie Globalnego Przeglądu Gospodarczego oraz Biuletynu Makro & Rynek;
- aktywny udział w Dniach Otwartych SGGW i Reaktywacji, np. organizacja warsztatów dla uczniów szkół średnich pt. Innowacyjność dla początkujących, czyli krótko o start-up'ach (2018); organizacja warsztatów dla uczniów szkół średnich pt. Niekonwencjonalne metody zarządzania zespołem (2018).

Każdego roku odbywają się w SGGW Przeglądy Dorobku Kół Naukowych, będące doskonałym forum wymiany myśli i doświadczeń oraz prezentacji osiągnięć koła, podlegającej ocenie merytorycznej powołanej w tym celu komisji. Działalność kół naukowych jest wspierana środkami finansowymi przyznawanymi przez JM Rektora.

Jako formę wsparcia studentów w procesie uczenia się jest możliwość indywidualnej organizacji studiów określona w Regulaminie Studiów w SGGW w Warszawie. Studenci z wyróżniającymi postępami w nauce mogą wnioskować o indywidualny program studiów, który realizowany jest pod opieką wybranego nauczyciela akademickiego. Studenci z niepełnosprawnością, studentki w ciąży oraz studenci będący rodzicami mogą wnioskować o indywidualny plan zajęć, który również odbywa się pod opieką wybranego nauczyciela akademickiego, pod nadzorem bezpośrednim prodziekana.

Studenci kierunku Ekonomia wdrażani są zarówno w praktykę, jak i działalność naukową, przy wsparciu doświadczonych nauczycieli akademickich oraz praktyków. Często na etapie przygotowywania prac dyplomowych studenci często włączani są do badań prowadzonych w jednostkach organizacyjnych Instytutów realizowanych w ramach krajowych i międzynarodowych projektów naukowych. Za rozwój naukowy studenta odpowiadają także prowadzący seminarium dyplomowe oraz promotor.

8.3 Formy wsparcia studentów

a. Formy wsparcia krajowej i międzynarodowej mobilności studentów

Mobilność studentów może polegać na:

- realizacji 1 lub 2 semestrów na innej uczelni krajowej w ramach MostAR;
- realizacji 1 lub 2 semestrów na uczelni zagranicznej w ramach programu Erasmus+ oraz uczelnianych umów bilateralnych;
- realizacji wynikającej z programu studiów obowiązkowej (lub nadobowiązkowej) praktyki zawodowej w przedsiębiorstwie lub instytucji w kraju;
- realizacji praktyki zawodowej (obowiązkowej, nadobowiązkowej lub absolwenckiej) w przedsiębiorstwie lub instytucji zagranicą w ramach programu Erasmus+ (<https://erasmusintern.org/traineeships>).

Realizacja 1 lub 2 semestrów na innej uczelni niż macierzysta jest finansowane godnie z zasadami programów Erasmus+ i MostAR oraz umów bilateralnych. Do 4 miesięcy można uzyskać finansowanie z programu Erasmus+ na praktyki zagraniczne. Praktyki krajowe nie są finansowane przez Uczelnię. Wsparcie w zakresie znalezienia instytucji/przedsiębiorstwa w celu realizacji praktyki obowiązkowej w kraju zapewniają dwaj wydziałowi Koordynatorzy ds. praktyk. Wsparcie w zakresie wymiany zagranicznej na studia lub w celu odbycia praktyki zagranicznej jest oferowane przez wydziałowego Koordynatora ds. wymiany międzynarodowej studentów oraz przez uczelniane Biuro Współpracy Międzynarodowej, organizując m.in. spotkania informacyjne i pomagając w przygotowaniu dokumentów. Studentów w ramach programu MostAR obsługuje Biuro Spraw Studenckich SGGW.

b. Formy wsparcia prowadzenia działalności naukowej oraz publikowania lub prezentacji jej wyników, jak również uczestniczenia w różnych formach komunikacji naukowej lub twórczości artystycznej

Uczestnictwo studentów w kołach naukowych daje im możliwość rozwoju naukowego i zawodowego. Do uczestnictw w Kołach Naukowych WE zachęcają Prodiekani na spotkaniach

organizowanych dla nowoprzyjętych studentów, opiekunowie i studenci-członkowie kół naukowych. Koła organizują konferencje i seminaria naukowe, z otwartym dostępem dla wszystkich studentów, na których uczestnicy mają możliwość przedstawienia wyników własnych badań lub badań współprowadzonych z opiekunem naukowym/promotorem. Do 2019 roku Wydział Nauk Ekonomicznych (a obecnie Instytut Ekonomii i Finansów) organizuje również raz w roku Warsztaty dla Młodych Naukowców, będące kontynuacją Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Wyzwania współczesnej gospodarki w perspektywie młodych naukowców”, która jest organizowana cyklicznie od 2014 roku (np. <http://agro2.wne.sggw.pl/>). Wszystkie konferencje organizowane, do 2019 roku, przez Wydział Nauk Ekonomicznych, a obecnie Instytut Ekonomii i Finansów oraz Instytut Zarządzania, są otwarte dla studentów Wydziału Ekonomicznego. Efektem uczestnictwa w takich konferencjach oraz współpracy naukowej z wykładowcami, są wspólne publikacje, finansowane ze środków Kół Naukowych, Wydziału lub Instytutu.

W zakresie aktywności artystycznej, utalentowani studenci mogą się zapisać do jednej z poniższych organizacji SGGW:

- Chóru Akademickiego SGGW,
- Ludowego Zespołu Artystycznego „Promni” im. Zofii Solarzowej,
- Chóru Kameralnego SGGW, stanowiącego rozszerzenie działalności LZA „Promni”,
- grupy tanecznej SQER Dance (w naborze w semestrze zimowym 2020/2021 do grupy dołączyły 4 studentki Wydziału Ekonomicznego, w tym 1 studentka kierunku Ekonomia),
- Orkiestry Reprezentacyjnej SGGW.

c. Formy wsparcia we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie jako jedna z pierwszych w kraju postanowiła profesjonalnie pomagać swoim absolwentom w poszukiwaniu pracy. Działające od kilkunastu lat Biuro Karier pomaga studentom oraz absolwentom w znalezieniu ciekawej pracy, a pracodawcom ułatwia dostęp do studentów SGGW. Biuro prowadzi serwis internetowy, w którym pracodawca może zamieścić ofertę pracy, stażu, praktyki czy pracy dorywczej, a student i absolwent – życiorys. Zainteresowane strony mogą na tej platformie w wygodny sposób wymieniać między sobą informacje: zarejestrowani pracodawcy – wyszukiwać studentów, a studenci – aplikować jednym kliknięciem na interesujące ich oferty. W serwisie Biura Karier każdego dnia dostępnych jest kilkadziesiąt aktualnych ofert (wyszukiwarka ofert pracy i staży: <https://bk.sggw.pl/oferty-pracy/>). Praca Biura nie ogranicza się jedynie do administracji systemem. Dzięki współpracy z Biurem Karier, bardzo wiele przedsiębiorstw pozyskało wykwalifikowanych fachowców, jakimi są stale doksztalający się, między innymi na studiach podyplomowych, absolwenci SGGW, w tym kierunku Ekonomia. Biuro prowadzi indywidualne konsultacje dla studentów, organizuje – bardzo często wspólnie z organizacjami studenckimi – szkolenia i prezentacje firm, spotkania rekrutacyjne, organizuje szkolenia z umiejętności miękkich wspierające studentów w aktywności na rynku pracy. Biuro pomaga sporządzić dokumenty aplikacyjne, przygotowuje do rozmów kwalifikacyjnych, organizuje profesjonalne szkolenia i warsztaty, współorganizuje targi pracy (Pracodawca marzeń). Od 2018 roku SGGW realizuje adresowany do studentów projekt pt. „Sukces z natury”. Udział w nim jest bezpłatny i obejmuje konsultacje z wykwalifikowanym doradcą zawodowym, profesjonalne szkolenia z zakresu kompetencji miękkich, przedsiębiorczości oraz badanie profilu osobowościowego (www.sukcesznatury.sggw.pl). Biuro Karier SGGW należy do sieci Akademickich Biur Karier.

Projekt jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 „Sukces z natury — kompleksowy program podniesienia jakości zarządzania procesem kształcenia i jakości nauczania Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie”. Wydział Nauk Ekonomicznych w 2019 r., a następnie Wydział Ekonomiczny w 2020 r. ogłosił nabór na bezpłatne szkolenia w zakresie obsługi

oprogramowania finansowo-księgowego Comarch ERP Optima oraz oprogramowania finansowego do planowania zasobów przedsiębiorstwa Comarch ERP XL. Szkolenia są skierowane do studentów stacjonarnych studiów licencjackich i magisterskich z kierunków: Finanse i Rachunkowość, Ekonomia oraz Zarządzanie. Szkolenia odbywały się w listopadzie i grudniu – z kierunku ocenianego uczestniczyło ponad 80 studentów. Szkolenia odbyły się w blokach 6-godzinnych (łącznie 30 godz.). Po ukończeniu szkolenia każdy Uczestnik otrzymał Zaświadczenie potwierdzające umiejętności obsługi programów Comarch ERP Optima lub Comarch ERP XL. W trakcie szkolenia Studenci zdobyli umiejętności w zakresie wprowadzania dokumentów księgowych do systemu, definiowania schematów księgowych, księgowania operacji gospodarczych, prowadzenia rejestru środków trwałych, prowadzenia ewidencji pracowników i płac, ustalania wyniku finansowego i zamykania ksiąg rachunkowych, sporządzania sprawozdań finansowych oraz deklaracji podatkowych. Szkolenia odbyły się stacjonarnie w laboratoriach komputerowych w budynku nr 7. Wydziału Ekonomicznego.

Działające w SGGW Centrum Innowacji i Transferu Technologii SGGW w Warszawie zajmuje się ułatwieniem transferu innowacyjnych technologii i wiedzy z SGGW do otoczenia gospodarczego, w szczególności poprzez komercjalizację bezpośrednią oraz wsparcie w realizacji prac zleconych na rzecz przedsiębiorców. Ponadto, CIIT organizuje spotkania dla studentów zainteresowanych przedsiębiorczością, biznesem, własnym rozwojem z osobami, które dzielą się doświadczeniem w uruchamianiu własnej działalności gospodarczej.

W wejściu na rynek pracy wspierani są także niepełnosprawni studenci SGGW. Na stronie internetowej <http://niepełnosprawni.sggw.pl/> umieszczane są dla studentów SGGW z niepełnosprawnością informacje o bezpłatnych programach i projektach szczególnie przydatnych w poszukiwaniu pracy, np.:

- projekt „Droga do wymarzonej pracy dla absolwenta z niepełnosprawnością” finansowany ze środków PFRON, realizowany przez Fundację Znajdź Pomoc;
- projekt „Staże drogą do zatrudnienia na otwartym rynku pracy III”, finansowany ze środków PFRON, realizowany przez Fundację Instytut Rozwoju Regionalnego (FIRR);
- „Płatny staż w Ministerstwie dla osób z niepełnosprawnościami”, realizowany ze środków PFRON przez Stowarzyszenie Otwarte Drzwi; projekt zapewnia możliwość odbycia stażu m.in. w takich warszawskich instytucjach, jak: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Główny Urząd Statystyczny, Biuro Rzecznika Praw Pacjenta, Komenda Główna Policji, Główny Inspektorat Transportu, Mazowiecki Urząd Wojewódzki;
- projekt „Laboratorium zatrudnienia”, współfinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Fundację ‘la Caixa’, realizowany przez Stowarzyszenie SPOZA;
- projekt „Centrum Karier Osób Niepełnosprawnych (CKON)”, współfinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, realizowany przez Fundację TUS; projekt oferuje pomoc i bezpłatne konsultacje dla bezrobotnych osób z niepełnosprawnością, poszukujących pracy, w 3 województwach: łódzkim, mazowieckim i pomorskim.

W przygotowaniu się do konkurowania na rynku pracy przydatne są wybrane inicjatywy, podejmowane przez Koła Naukowe działające na Wydziale Ekonomicznym – w zakresie np. organizowanych przez nie prelekcji i szkoleń takich, jak:

- organizacja dwugodzinnych warsztatów dla studentów: Rozmowa kwalifikacyjna – jak się przygotować; uczestniczyło 30 studentów, 03.04.2017, WNE;

- organizacja dwugodzinnych warsztatów dla studentów: Mistyka przywództwa; uczestniczyło 30 studentów, 11.05.2017, WNE;
- prelekcja „Inspiration Club #4 - Znajdź inspirację albo zgiń - Karol Paciorek”, WE SGGW 30.01.2020, liczba uczestników 200; Cel zwiększenie motywacji studentów do podejmowania działań na ścieżce indywidualnej kariery, prelekcję poprowadził słynny publicysta i twórca internetowy Karol Paciorek;
- prelekcja „Inspiration Club #5 – Życie w trasie, czyli praca tour menagera – Magda Dubrawska”, WE SGGW 13.02.2020, liczba uczestników 70; Cel – zobrazowanie pracy tour menagera największej polskiej wytwórni hip-hopowej „SBM Label”.

d. Formy wsparcia aktywności sportowej, artystycznej, organizacyjnej i w zakresie przedsiębiorczości

Zgodnie z regulaminem studiów, student ma prawo m.in. do uczestniczenia w pracach studenckich kół naukowych, zespołów naukowych, rozwojowych i wdrożeniowych SGGW, a także do rozwijania swoich zainteresowań kulturalnych, turystycznych i sportowych w istniejących lub tworzonych kołach i organizacjach młodzieżowych oraz korzystania w tym celu z urządzeń i środków SGGW, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Informacje o możliwych inicjatywach oraz organizacjach są dostępne na stronie internetowej Uczelni. Na początku każdego roku akademickiego przedstawiciele organizacji prowadzą spotkania informacyjne i nabór nowych członków. Prodziekani Wydziału Ekonomicznego informują o takich możliwościach studentów I roczników na spotkaniu informacyjnym, organizowanym przy okazji podpisywania przez nowych studentów dokumentów w dziekanatach.

W rozwoju sportowym i artystycznym wspierają studentów pracownicy zaangażowani w funkcjonowanie Akademickiego Związku Sportowego SGGW oraz wielu agend kulturalnych działających w SGGW. Do studentów skierowana jest bogata oferta aktywności sportowej, artystycznej i w zakresie przedsiębiorczości. Do organizacji studenckich działających w SGGW należą: AZS, Ludowy Zespół Artystyczny PROMNI im. Zofii Solarzowej, Rewia Tańca SGGW, Chór Akademicki, Chór Kameralny, Zespół Sygnalistów Myśliwskich AKTEON, Orkiestra Reprezentacyjna, SQER Dance, Akademicki Klub Turystyczny, Klub Żeglarski, Studencki Klub Wspinaczkowy, Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości oraz Akademickie Stowarzyszenie Katolickie Soli Deo. Zespoły te odnoszą liczne sukcesy krajowe i zagraniczne oferując zainteresowanym profesjonalne możliwości rozwoju talentu artystycznego.

Studenci mają również możliwość uczestnictwa w programie Legia Akademicka realizowanym przez Ministerstwo Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego i szkołami wyższymi – informacje na temat programu zamieszczone są na stronie SGGW (<https://www.sggw.pl/aktywnosc-studentow/legia-akademicka>).

Studenci mogą liczyć na wsparcie merytoryczne Dziekana, Prodziekana oraz nauczycieli akademickich (zgodnie z ich doświadczeniem i kompetencjami) w zakresie różnego rodzaju inicjatyw, od organizacyjnych, jak np. zbiórki na cele charytatywne (np. Szlachetna Paczka), promowanie akcji społecznych (np. Zostań dawcą szpiku – fundacja DKMS) czy organizowanie wykładów otwartych z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego (np. w ramach Kół Naukowych), przez naukowe (wspólne prowadzenie badań naukowych pod okiem promotora) po inicjatywy przedsiębiorcze (uzyskanie porad w zakresie poszukiwania pracy, rozpoczynania działalności gospodarczej itp.). Na Wydziale Ekonomicznym prężnie działa Samorząd Studentów WE, chętnie podejmujący różnego rodzaju inicjatywy na rzecz studentów, pracowników, Wydziału i Uczelni.

Nasi studenci często są aktywni nie tylko na terenie Kampusu SGGW. Wśród osiągnięć studentów kierunku Ekonomia, którymi studenci się pochwaliли w Dziekanacie, można wymienić:

- 2016: Izabella Krzan (III rok studiów I stopnia, kierunek Ekonomia) – zwycięstwo w konkursie Miss Polonia.
- 2020: Sylwia Dobrosielska (II rok studiów II stopnia, kierunek Ekonomia) - uzyskanie Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w roku akademickim 2019/2020 za znaczące osiągnięcia naukowe na kierunku Ekonomia (przyznano łącznie 488 stypendiów w skali całego kraju, z czego tylko cztery dla kierunku ekonomia). Studentka jest autorką czternastu publikacji naukowych z ekonomii oraz prelegentką na ogólnopolskich i międzynarodowych konferencjach naukowych (14 konferencji) z zakresu ekonomii. Otrzymała stypendium Rektora dla najlepszego studenta SGGW. W roku akademickim 2018/2019 uhonorowana nagrodą „Talenty Świętokrzyskie” przyznawaną w ramach „Świętokrzyskiego Programu Wspierania Edukacji Wybitnie Uzdolnionych Uczniów i Studentów”. Członek kół naukowych Public Relations SGGW – od 2018 r. do chwili obecnej oraz koła naukowego KONCEPT (UJK) 2016-2018 r..
- 2020: Piotr Jarmoszek, który ukończył studia na kierunku Ekonomia II stopnia w 2019 roku, w zajął II miejsce w Konkursie o Nagrodę Rady do spraw Przedsiębiorczości przy Prezydencie RP na najlepszą pracę magisterską z zakresu uwarunkowań przedsiębiorczości w Polsce, za pracę pt. „Rola kapitału społecznego w rozwoju przedsiębiorczości osób młodych”. Promotorem pracy był dr hab. Mariusz Maciejczak.
- 2020: Barbara Koczułap (II rok I stopnia, kierunek Ekonomia) – zaangażowanie w sportowy rozwój uczelni w ramach Akademickiego Związku Sportowego, reprezentowanie uczelni w Akademickich Mistrzostwach Warszawy w Tenisie Stołowym.
- 2020: Zofia Kraśnicka i Weronika Naglik (III rok I stopnia, kierunek Ekonomia) - – zaangażowanie w sportowy rozwój uczelni w ramach Akademickiego Związku Sportowego, złoty medal w Aerobiku Sportowym (Akademickie Mistrzostwa Polski).

Studenci za szczególną aktywność i osiągnięcia w ramach Akademickiego Związku Sportowego otrzymują stypendium Rektora.

Zaangażowanie w różnego rodzaju aktywności, oprócz satysfakcji odczuwanej przez studentów, daje również możliwość promowania Wydziału Ekonomicznego i Uczelni.

8.4 System motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposoby wsparcia studentów wybitnych

Głównym motywatorem dla studentów do osiągania lepszych wyników nauce może być możliwość otrzymania stypendium Rektora dla najlepszych studentów. Student może uzyskać stypendium Rektora za wysoką średnią ocen ze studiów (min. 4,0), osiągnięcia naukowe, artystyczne, znaczące sportowe we współzawodnictwie na co najmniej krajowym poziomie. Tryb przyznawania stypendiów reguluje Zarządzenie nr 109 Rektora SGGW z dnia 7 października 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu świadczeń dla studentów i doktorantów Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie (zał. 8.1).

O stypendium Rektora może aplikować również student przyjęty na I rok studiów, będący laureatem olimpiady lub medalistą współzawodnictwa sportowego o tytuł Mistrza Polski. Wnioski o stypendium Rektora są oceniane metodą punktową, tj. za wysoką średnią i za każde osiągnięcie naukowe, artystyczne lub sportowe. Na podstawie sumy punktów jest sporządzana lista rankingowa studentów. Stypendium Rektora dla najlepszych studentów może otrzymać 10% liczby studentów każdego kierunku. Ponadto, najlepsi studenci posiadający umiejętności językowe są kwalifikowani do odbycia części studiów zagranicą w ramach programów mobilności studenckiej (m.in. Erasmus+).

8.5 Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Informacje na temat możliwości zakwaterowania w domach studenckich SGGW nowo przyjęci studenci uzyskują w Biurze Spraw Studenckich, w Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej przy okazji składania dokumentów po zakwalifikowaniu na studia, a także na stronie internetowej Uczelni: <http://adiss.sggw.pl/przyznawanie-miejsc/>.

Prodziekan ds. kierunku Ekonomia oraz Finanse i rachunkowość organizuje spotkania z nowo przyjętymi studentami, przy okazji dopełniania przez nich formalności w dziekanatach, związanych z podpisaniem umowy. Podczas spotkania podejmuje najistotniejsze kwestie związane ze studiowaniem, takie jak: konieczność poznania Regulaminu studiów, możliwości uzyskania wsparcia finansowego (stypendia socjalne), lecz również stypendium Rektora za dobre wyniki w nauce. Prodziekan zachęca studentów do kontaktu z prodziekanami, opiekunami roczników oraz z nauczycielami akademickimi w ramach konsultacji. Prodziekan przedstawia możliwe aktywności, w które mogą się włączać nowi studenci, a więc wydziałowe i międzywydziałowe koła naukowe, Samorząd Studentów WE, zespoły artystyczne i sportowe, co umożliwi im nie tylko dążenie do samorozwoju, lecz również szybkie zintegrowanie się ze społecznością akademicką. Studenci otrzymują zapewnienie Prodziekana o jego gotowości do podjęcia wszelkich spraw w godzinach dyżurów, a w nagłych wypadkach - w dowolnym czasie. Studenci są także informowani o trybie wnoszenia wniosków i skarg oraz możliwości odwoływania się od decyzji administracyjnych.

Informacja o warunkach składania wniosków o stypendia (np. stypendia MNiSW za znaczące osiągnięcia w nauce: <https://www.we.sggw.pl/stypendia-mnisw-za-znaczące-osiągnięcia-dla-studentów-na-rok-akademicki-2020-2021/>) jest zamieszczana na stronie internetowej Wydziału oraz na profilu Wydziału na platformie Facebook. Informacja o warunkach i terminie składania wniosków o stypendia socjalne jest przekazywana studentom przez pracowników dziekanatów – jest również zamieszczona na stronie uczelni (<https://www.sggw.pl/dla-studentów/informacje-formalno-prawne/pomoc-materialna>). Zdarza się, że pracownicy dziekanatów przypominają studentom, którzy uzyskali wysoką średnią, o możliwości złożenia wniosku o stypendium Rektora.

Informacja o możliwości składania wniosków trafia też do Samorządu Studentów WE (w tym na profil Samorządu na platformie Facebook) i starostów. Pracownicy dziekanatu czuwają nad prawidłowym wypełnianiem wniosków oraz kompletowaniem dodatkowych dokumentów dołączanych do wniosku.

8.6 Sposoby rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności

Studenci zgłaszają skargi, uwagi i sugestie dotyczące programu studiów, sposobu prowadzenia zajęć i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się, rozkładu zajęć, zakwaterowania i spraw stypendialnych bezpośrednio Prodziekanowi ds. dydaktyki na kierunku, przez Okno Jakości lub w dziekanacie. Skargi i uwagi są zgłaszane w formie pisemnej, elektronicznej (e-mail) lub ustnej. W przypadku zgłoszeń ustnych sporządzana jest przez Prodziekana notatka służbowa. Studenci mogą zgłaszać swoje uwagi osobiście, za pośrednictwem przedstawicieli samorządu studentów, opiekuna roku lub Koordynatora ds. jakości kształcenia. Prodziekan rozpatruje zgłoszenia studentów troszcząc się o sprawiedliwe rozstrzygnięcia będące w zgodzie z Regulaminem Studiów. W przypadku sporów dotyczących sprawiedliwego traktowania studenta, do procesu rozwiązywania problemu włączany jest Koordynator ds. równego traktowania pracowników i studentów. Studenci niezadowoleni z decyzji Prodziekana mają prawo odwołania się do Dziekana Wydziału, Prorektora ds. Dydaktyki lub Rektora.

W przypadku, gdy student podważa sprawiedliwość oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się na danym module, ma prawo, zgodnie z § 27 Regulaminu studiów, do zaliczenia komisyjnego. O przeprowadzeniu zaliczenia komisyjnego decyduje prodziekan na umotywowany, pisemny wniosek studenta złożony w terminie 7 dni od daty ogłoszenia wyników zaliczeń modułu, lub z inicjatywy

własnej prodziekana. Zaliczenie komisyjne odbywa się przed komisją powołaną przez prodziekana, w ciągu 2 tygodni od daty złożenia wniosku. W skład komisji wchodzi 4 osoby: prodziekan - jako przewodniczący komisji; dwóch nauczycieli akademickich, w tym przynajmniej jeden specjalista z zakresu modułu objętego zaliczeniem lub modułów pokrewnych; przedstawiciel samorządu studenckiego. W zaliczeniu komisyjnym mogą brać udział w charakterze obserwatorów: osoba odpowiedzialna za moduł oraz osoba wskazana przez studenta.

Studenci mogą również zgłaszać problemy, anonimowo, poprzez funkcjonujące na stronie internetowej Wydziału Okno Jakości (<https://ls.wne.sggw.pl/index.php/111267>). Jest to formularz stworzony na potrzeby optymalizacji jakości kształcenia na Wydziale. Możliwość zgłaszania uwag i propozycji ewentualnych zmian w sposobie funkcjonowania Wydziału w zakresie realizacji procesu kształcenia mają pracownicy i studenci Wydziału oraz interesariusze zewnętrzni. O wszystkich zgłoszeniach w Oknie jakości Prodziekani informują koordynatora ds. jakości kształcenia.

Zgodnie z Wewnętrznym systemem zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Ekonomicznym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, konflikty, incydenty i skargi zgłaszane do Dziekana, po zadekretowaniu rozpatrywane są przez osoby pełniące funkcje kierownicze na Wydziale lub Uczelni zgodnie z zakresem ich kompetencji przewidzianych Statutem Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie lub szczegółowymi regulaminami.

Wszystkie zgłoszenia są wnikliwie analizowane przez dziekana, prodziekanów oraz Koordynatora ds. jakości kształcenia. Ponadto, studenci mają możliwość, co roku, oceniać nauczycieli akademickich, w anonimowych ankietach dla każdego modułu. Dotyczą one programu studiów, zakresu treści programowych w ramach konkretnych modułów, niesprawiedliwego oceniania, zdaniem studentów, ich prac zaliczeniowych. Każdorazowo uwagi studentów są konfrontowane przez Prodziekana ze stanowiskiem nauczycieli akademickich i przekazywane dalej do rozpatrzenia przez Władze Wydziału i odpowiedniego Instytutu.

Przewinieniami dyscyplinarnymi nauczyciela akademickiego zaistniałymi na styku nauczyciel - student, za które nauczyciel odpowiada zgodnie ze Statutem SGGW, zajmuje się Uczelniana Komisja Dyscyplinarna dla Nauczycieli Akademickich powoływana przez Senat na 4 letnią kadencję. W składzie tej Komisji jest 15 osób, w tym minimum 3 studentów delegowanych przez samorząd studencki.

W przypadku wpłynięcia skargi złożonej przez studenta na innego studenta, wskazującej za naruszenie przepisów obowiązujących w uczelni lub popełnienie czynu uchybiającego godności studenta, sprawa zostaje skierowana do Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej ds. Studentów. W skład komisji wchodzi 9 nauczycieli akademickich z co najmniej pięcioletnim stażem w zawodzie nauczyciela akademickiego i 8 studentów.

8.7 Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia

Obsługą administracyjną studentów w SGGW zajmują się Prorektor ds. Dydaktyki, Biuro Spraw Studenckich oraz dziekanaty poszczególnych kierunków na Wydziale (7 pracowników obsługujących 5 kierunków studiów). Ponadto, studenci zamieszkujący w domach studenckich SGGW obsługiwani są przez administrację domów studenckich. Wypłatą stypendiów i zapomóg zajmuje się Dział Płac. Warto podkreślić, że uwagi co do pracy dziekanatów studenci zgłaszają także w oknie jakości.

Studenci kierunku Ekonomia, zarówno w trybie stacjonarnym, jak i niestacjonarnym, mają zapewnioną profesjonalną i kompleksową obsługę administracyjną ze strony pracowników dziekanatu (pracownicy ds. obsługi studenta, kierownik dziekanatu, sekretariat Wydziału oraz prodziekani). Dziekanat studiów stacjonarnych I i II stopnia jest czynny od poniedziałku do piątku, w godz. 8:00-16:00, natomiast dziekanat studiów niestacjonarnych jest czynny od wtorku do soboty 8:00-16:00. Dziekanaty mają wyznaczone dyżury, w których obsługują studentów – dyżury te, podobnie jak dyżury prodziekanów, podobnie jak numery telefonów i adresy e-mail, są zamieszczone na stronie internetowej

Wydziału. Nagłe przypadki są rozpatrywane na bieżąco – student może zgłosić się do dziekanatu w godzinach jego pracy, także do Kierownika dziekanatu (w godz. 8:00-16:00). W sytuacjach kumulacji spraw studenckich (np. składanie wniosków stypendialnych, egzaminy dyplomowe) - godziny pracy dziekanatu są wydłużane. W przypadku nieobecności pracownika odpowiedzialnego za dany kierunek studiów, jest organizowane zastępstwo w osobie innego pracownika dziekanatu.

Podstawowym narzędziem elektronicznym służącym do obsługi administracyjnej jest ogólnouczelniany system elektroniczny eHMS. Jest to platforma elektroniczna, która zapewnia każdemu studentowi indywidualne konto, zabezpieczone unikalnym loginem i hasłem, w którym zawarte są wszelkie informacje o studiach. Podstawowymi formami kontaktu studenta z dziekanatem jest kontakt bezpośredni, telefoniczny lub listowny. Ponadto, kontakt z prodziekanem – zwłaszcza podczas ograniczeń związanych z funkcjonowaniem uczelni w warunkach COVID-19 – jest możliwy przez platformę Teams.

Pracownicy dziekanatu stale podnoszą swoje kompetencje poprzez uczestnictwo w szkoleniach i spotkaniach informacyjnych/instruktażowych organizowanych przez uczelnię, w tym Biuro Spraw Studenckich. W ostatnich latach szkolenia i spotkania dotyczyły m.in.:

- obsługi spraw stypendialnych ze względu na zmieniające się regulaminy, kryteria dochodowe (corocznie),
- obsługi systemu POLon (w zależności od potrzeb, ostatnio w 2019 i 2020),
- zmian w systemie eHMS (w zależności od potrzeb, ostatnio w 2019),
- przygotowywania oferty przedmiotów do wyboru (2018),
- ochrony danych osobowych (2019),
- obsługi systemu EZD (2019).

Pracownicy dziekanatu są w stałym kontakcie z Biurem Spraw Studenckich, które w trybie ciągłym kieruje na Wydział informacje np. o zmianach w zakresie stosowanych procedur czy formularzy, będących wynikiem zarządzeń Rektora SGGW.

Na terenie Kampusu SGGW funkcjonuje Niepubliczne Przedszkole SGGW sprawującego opiekę nad dziećmi studentów, doktorantów i pracowników Uczelni, w szerokim, dogodnym zakresie godzin pracy (godz. 7.30 – 18.00).

Na terenie kampusu znajduje się przychodnia lekarska (Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SGGW), gdzie z bezpłatnej opieki medycznej w ramach NFZ mogą korzystać zarejestrowani w niej studenci SGGW. Opiekę psychologiczną zapewnia zarówno przychodnia, jak i wykwalifikowany pracownik Instytutu Nauk Socjologicznych i Pedagogiki SGGW (informacje są dostępne na stronie SGGW: <https://www.sggw.pl/dla-studentow/informacje-organizacyjne/pomoc-psychologiczna>).

Nauczyciele akademicki zatrudniani w SGGW odbywają szkolenia w zakresie metod wsparcia studentów niepełnosprawnych w procesie kształcenia uniwersyteckiego (Szkolenie: „Pracownicy SGGW wobec studentów niepełnosprawnych” realizowane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet IV. Szkolnictwo wyższe i nauka, Poddziałanie 4.1.1. Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni SGGW w Warszawie), a także nauczania obcokrajowców studiujących w SGGW.

Doboru kadry administracyjnej dokonuje Dziekan i prodziekani, z obowiązkiem określenia godzin dyżurów do kontaktów ze studentami. Dobór kadry dokonywany jest w miarę potrzeb. Monitoring jakości i skuteczności systemu obsługi administracyjnej studentów jest dokonywany poprzez ankiety studenckie (zgodnie z Wewnętrznym Systemem Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Ekonomicznym SGGW) oraz na bieżąco, w formie anonimowej – przez wydziałowe Okno Jakości (skrzynka dostępna na stronie Wydziału) lub osobiście przez kontakt studenta z Dziekanem, Prodziekanem lub Opiekunem rocznika. Realizację zadań kadry administracyjnej wydziału, zajmującej się obsługą studentów, monitoruje na bieżąco Dziekan.

8.8 Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom

Zapewnienie bezpieczeństwa studentów na obszarze kampusu to podstawowy obowiązek władz Uczelni, Wydziałów i Instytutów. Zasady zachowania na Kampusie SGGW określono w Wewnętrznym Regulaminie Porządkowy Kampusu SGGW w Warszawie (zał. 8.2). O bezpieczeństwo studentów dba straż akademicka. Reaguje ona na zakłócanie porządku, nieprzestrzeganie norm współżycia społecznego, zachowania mogące zagrażać zdrowiu i życiu członków społeczności akademickiej. Za naruszenie obowiązujących przepisów studentowi grozi odpowiedzialność dyscyplinarna przed Komisją dyscyplinarną ds. studentów. Przychodnia lekarska NZOZ SGGW zlokalizowana w domu akademickim „Limba” świadczy studentom kompetentną, bezpłatną pomoc medyczną w nagłych przypadkach.

Organizowane są cyklicznie szkolenia przeciwpożarowe oraz próbne alarmy, podczas których pracownicy i studenci muszą niezwłocznie opuścić budynek i zebrać się w bezpiecznej od niego odległości. Obowiązkiem nauczycieli akademickich jest zapewnienie, aby wszyscy studenci opuścili budynek jak najszybciej, w sposób spokojny i zorganizowany.

Nauczyciele znają zasady postępowania w przypadku zasląbień studentów, omdleń, skaleczeń, przebywania w stanie nietrzeźwości itp. Odpowiednią wiedzę nauczyciele akademicy i pracownicy administracyjni Wydziału i Instytutów zdobywają na szkoleniach teoretycznych i praktycznych z zakresu pierwszej pomocy odbywających się cyklicznie. W każdym z budynków Wydziału znajdują się odpowiednio przeszkoleni pracownicy w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

Studenci 1. semestru studiów, I i II stopnia, obu trybów studiów, realizują obowiązkowe szkolenie BHP w formie kursu e-learningowego na platformie Moodle e.sggw (<https://szkolenia.sggw.pl/>). Ponadto, na pierwszych zajęciach w salach komputerowych studenci są instruowani przez prowadzących o specyficznych zagrożeniach wynikających z nieprawidłowego używania urządzeń oraz o sposobach reakcji na te zagrożenia. W salach komputerowych są wywieszone zasady korzystania z tych sal.

Problemy psychologiczne, takie jak: stres, presja czasu, lęki, trudności z nauką, koncentracją, zapamiętywaniem, apatia, poczucie pustki, bezradności, spadki nastroju, trudności w relacjach z innymi pojawiające się coraz częściej wśród studentów pomaga (bezpłatnie) rozwiązać Poradnia Psychologiczna w przychodni lekarskiej (Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SGGW), zlokalizowanej w domu studenckim „Limba” lub inne ośrodki, których adresy podane są na stronie internetowej uczelni (<https://www.sggw.pl/dla-studentow/informacje-organizacyjne/pomoc-psychologiczna>). Nie jest przy tym wymagane skierowanie od lekarza pierwszego kontaktu co znacznie ułatwia dostęp do tej usługi. Konsultacji psychologicznych udziela również wykwalifikowany, doświadczony pracownik Instytutu Nauk Socjologicznych i Pedagogiki SGGW.

Studenci mogą zgłaszać swoje problemy także Pełnomocnikowi Rektora ds. równego traktowania pracowników i studentów lub Wydziałowemu Koordynatorowi ds. równego traktowania pracowników i studentów.

8.9 Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Studenci – przedstawiciele Samorządu Studenckiego WE, są członkami Rady Programowej w dyscyplinie Ekonomia i finanse oraz Rady Programowej w dyscyplinie Nauki o zarządzaniu i jakości. Obecnie w każdej z Rad jest po 4 studentów. Przedstawicielka kierunku Ekonomia II stopnia jest członkiem Rady Programowej Ekonomia i finanse. Samorząd Studentów WE na bieżąco angażuje się w sprawy wydziału, zgłaszając uwagi i sugestie w zakresie zajęć dydaktycznych, planu studiów, jakości kształcenia, programu studiów czy też prac zespołów roboczych. Samorząd Studentów WE opiniuje plan zajęć oraz wszelkie modyfikacje w programie studiów. Jego opinia jest istotna podczas

komponowania i zatwierdzania nowych programów studiów. Dziekan konsultuje z samorządem również bieżące decyzje i harmonogramy, oraz inne sprawy dotyczące studentów, pojawiające się w trakcie trwania semestru.

Studenci są aktywnymi członkami Komisji Stypendialnej, co zapewnia przejrzystość i obiektywność procesu weryfikacji wniosków stypendialnych.

Przedstawiciele Samorządu Studentów WE, wraz z Kołami Naukowymi oraz innymi aktywnymi studentami, zaangażowanymi we współpracę z Koordynatorem ds. współpracy ze szkołami średnimi i Koordynatorem ds. promocji Wydziału, biorą udział w promowaniu Wydziału i Uczelni. Jedną z okazji do promocji są dwa znaczące wydarzenia w kalendarzu akademickim: Dni Otwarte (zwykle odbywające się w lutym) oraz Dni SGGW (organizowane w maju). Są to znaczące przedsięwzięcia wymagające doskonałej współpracy pomiędzy władzami Wydziału i organizacjami studenckimi. Udział studentów znosi bariery w kontaktach z kandydatem na studia, znacznie podnosi wiarygodność oferty dydaktycznej ale też oferty uczestniczenia w życiu akademickim Wydziału i Uczelni. Studenci angażują się w promocję kierunku i Wydziału poprzez wyjazdy do szkół wyposażeni w materiały promocyjne w formie drukowanej, przybory szkolne z logo Wydziału oraz prezentacje multimedialne. W warunkach pandemii COVID-19 – promocja Wydziału przez studentów odbywa się również w Internecie (na stronie Uczelni w zakładce Dzień Otwarty <https://www.sggw.pl/dzien-otwarty> oraz <https://dosggw.webexpo.pl/> , a także w Youtube, na kanale SGGW w Warszawie). Samorząd Studencki WE jest również aktywny na najbardziej popularnej platformie społecznościowej – Facebook. Dzięki bliskiej współpracy z Samorządem Studenckim WE, pilne informacje oraz ogłoszenia kierowane przez Dziekana i Prodziekanów błyskawicznie docierają do studentów.

Samorząd Studencki WE włącza się w organizację Wigilii Wydziałowej, z udziałem nauczycieli akademickich, pracowników i władz Instytutu Ekonomii i Finansów oraz Instytutu Zarządzania, poprzez m.in. ręczne wykonanie kartek świątecznych.

Studenci – członkowie Kół Naukowych – włączają się każdego roku w znaczące przedsięwzięcie, jakim jest Akademia Przedsiębiorczości WE. Akademia Przedsiębiorczości WE SGGW to program edukacji ekonomicznej przeznaczony dla uczniów szkół średnich prowadzony w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie na Wydziale Ekonomicznym (od roku 2015). Celem Akademii jest przybliżenie zagadnień związanych z przedsiębiorczością, przedstawienie postaw przedsiębiorczych, wskazanie na konieczność rozwijania pomysłów innowacyjnych i aktywności edukacyjnej wśród młodych ludzi (www.akademiapredsiembiorczosci.sggw.pl). W finale każdej edycji Akademii najlepszym uczestnikom przyznawane są indeksy na Wydział Ekonomiczny. Zainteresowanie uczestnictwem w Akademii jest duże, a analiza z 2018 roku ujawniła znaczący udział wśród studentów pierwszego roku studiów I stopnia, będących absolwentami szkół, które brały udział w Akademii Przedsiębiorczości.

8.10. Sposób, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

Studenci – przedstawiciele Samorządu Studenckiego WE, wchodzi w skład Rady Programowej w dyscyplinie Ekonomia i finanse oraz Rady Programowej w dyscyplinie Nauki o zarządzaniu i jakości. Obecnie w każdej z Rad jest po 4 studentów. Dwoje przedstawicieli kierunku Ekonomia (I i II stopnia) wchodzi w skład Rady Programowej w dyscyplinie Ekonomia i finanse. Studenci są aktywnymi członkami Komisji Stypendialnej, co zapewnia przejrzystość i obiektywność procesu weryfikacji wniosków stypendialnych. Przedstawiciel studentów WE na kierunku Ekonomia jest Przewodniczącym Samorządu Studentów SGGW oraz wchodzi w skład Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej ds.

Studentów. W przypadku, gdy organizowany na Wydziale jest egzamin komisyjny, jednym z czterech członków komisji jest student WE.

Ze względu na znaczenie i organizację pracy rad, komisji, zespołów udział studentów w monitorowaniu istotnych dla nich systemów wsparcia i motywowania ma charakter stały. Udział studentów w pracach zasadniczych ciał decyzyjnych kształtujących program studiów, organizację życia studenckiego i wsparcia finansowego jest przejawem dbałości władz Uczelni i Wydziału o transparentność zasad i regulacji, demokratycznej formuły organizacji funkcjonowania społeczności akademickiej.

Zgodnie z Regulaminem studiów (§ 38. Ust 4), absolwent, który wyróżniał się w trakcie studiów szczególnymi osiągnięciami naukowymi, artystycznymi, sportowymi lub aktywnością na rzecz środowiska akademickiego, może uzyskać, na wniosek dziekana, dyplom uznania od Rektora.

Prodziekan ds. kierunku Ekonomia organizuje spotkania z nowo przyjętymi studentami, przy okazji dopełniania przez nich formalności w dziekanatach, związanych z podpisaniem umowy. Podczas spotkania podejmuje najistotniejsze kwestie związane ze studiowaniem, takie jak: konieczność poznania Regulaminu studiów, główne wymagania stawiane studentom i obszary mogące sprawiać im największe trudności, jednocześnie motywując studentów do racjonalnego zarządzania czasem, sumiennej nauki, dbałości o właściwe relacje z nauczycielami akademickimi oraz innymi członkami społeczności akademickiej. Studenci są zachęceni do kontaktu z prodziekanami, opiekunami roczników oraz z nauczycielami akademickimi w ramach cotygodniowych konsultacji. Prodziekan przedstawia możliwe aktywności, w które mogą się włączać nowi studenci, a więc wydziałowe i międzywydziałowe koła naukowe, Samorząd Studentów WE, zespoły artystyczne i sportowe. Studenci otrzymują zapewnienie Prodziekana o jego gotowości do podjęcia wszelkich spraw w godzinach dyżurów, a w nagłych wypadkach - w dowolnym czasie. Są też informowani o trybie wnoszenia wniosków i skarg oraz możliwości odwoływania się od decyzji administracyjnych.

Prodziekan na bieżąco w ciągu roku akademickiego zbiera uwagi i sugestie studentów dotyczące procesu kształcenia, spotykając się z opiekunami roku, przedstawicielami Samorządu Studentów WE oraz zainteresowanymi grupami studentów.

Studenci mogą również zgłaszać problemy, anonimowo, poprzez funkcjonujące na stronie internetowej Wydziału Okno Jakości (<https://ls.wne.sggw.pl/index.php/111267>). Jest to formularz stworzony na potrzeby optymalizacji jakości kształcenia na Wydziale. Możliwość zgłaszania uwag i propozycji ewentualnych zmian w sposobie funkcjonowania Wydziału w zakresie realizacji procesu kształcenia mają pracownicy i studenci Wydziału oraz interesariusze zewnętrzni.

Wszystkie zgłoszenia są wnikliwie analizowane przez dziekana, prodziekanów oraz Koordynatora ds. jakości kształcenia. Ponadto, studenci mają możliwość, co roku, oceniać nauczycieli akademickich, w anonimowych ankietach dla każdego modułu. Dotyczą one programu studiów, zakresu treści programowych w ramach konkretnych modułów, niesprawiedliwego oceniania, zdaniem studentów, ich prac zaliczeniowych. Każdorazowo uwagi studentów są konfrontowane przez Prodziekana ze stanowiskiem nauczycieli akademickich i przekazywane dalej do rozpatrzenia przez Władze Wydziału i odpowiedniego Instytutu.

Uczestnictwo studentów w kołach naukowych daje im możliwość rozwoju naukowego i zawodowego. Z kolei zaangażowanie studentów w prace Rad Programowych WE, komisjach i wydarzeniach uczelnianych daje im poczucie współodpowiedzialności za jakość kształcenia i silne poczucie przynależności do społeczności akademickiej SGGW. Wielu studentów i absolwentów Wydziału Ekonomicznego (wcześniej: Wydziału Nauk Ekonomicznych czy Wydziału Ekonomiczno-Rolniczego) z dumą podkreśla związek z uczelnią.

Monitorowanie systemu wsparcia i motywowania studentów odbywa się na poziomie wydziałowym oraz ogólnouczelnianym. Realizację działań monitorują zgodnie z kompetencjami: Dziekan, Prodziekan, Władze Instytutu Ekonomii i Finansów oraz Instytutu Zarządzania, opiekunowie

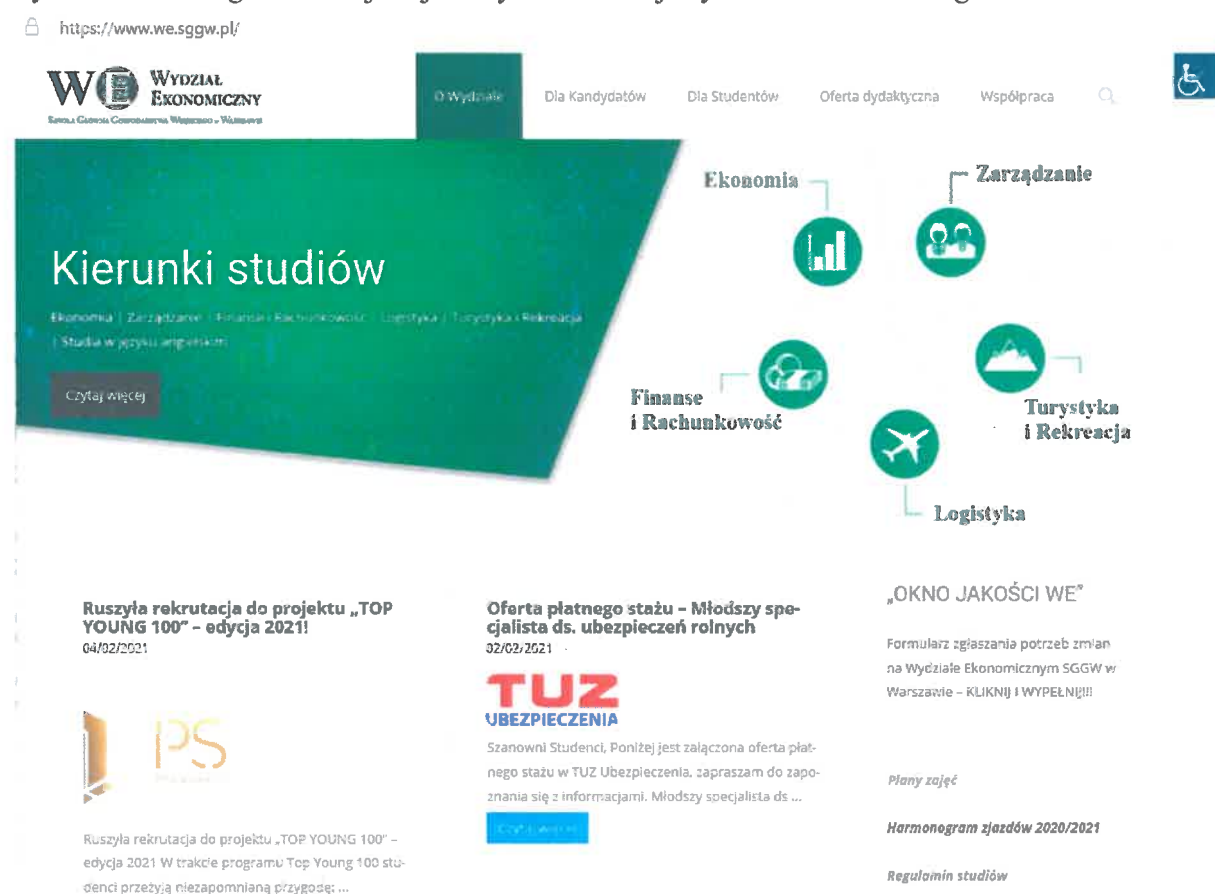
roczników, opiekunowie Kół Naukowych, Koordynator ds. osób niepełnosprawnych oraz Koordynator ds. równego traktowania pracowników i studentów.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

9.1. Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach

Głównym i powszechnie dostępnym kanałem upowszechniania aktualnych informacji na temat Wydziału Ekonomicznego oraz odnoszących się do zagadnień związanych ze studiowaniem na Wydziale, jest wydziałowa strona internetowa (<https://www.we.sggw.pl/>).

Rysunek 1. Menu główne oficjalnej strony internetowej Wydziału Ekonomicznego SGGW

Źródło: <https://www.we.sggw.pl/>

Strona internetowa Wydziału jest skonstruowana w sposób bardzo przejrzysty i intuicyjny. Ponieważ odbiorcami treści na stronie są różne grupy interesantów, m.in.: kandydaci na studia, studenci, pracownicy Wydziału oraz Instytutów zatrudniających nauczycieli akademickich, a także interesariusze z otoczenia społeczno-gospodarczego, informacje pogrupowano w łatwe do nawigowania zakładki tematyczne.

Strona główna to jednocześnie podgląd najnowszych Aktualności. Znajdują się tu istotne ogłoszenia dotyczące wydarzeń naukowych, konkursów, ofert stażu oraz bieżącego kalendarza Wydziału, jak np. planowane terminy obron czy wybory grup seminaryjnych. Aktualności są na bieżąco uzupełniane. Na głównej stronie zawsze widoczne są najnowsze ogłoszenia, wszystkie pozostałe

dostępne są w archiwum Aktualności. Na prawo od Aktualności znajdują się odnośniki do planu zajęć, harmonogramu zjazdów dla studentów studiów niestacjonarnych, Regulaminu studiów, a także zapisów na obowiązkowe: lektoraty językowe, wychowanie fizyczne, szkolenie biblioteczne i szkolenie BHP. Znajduje się tam również odnośnik do Okna Jakości, gdzie w sposób anonimowy użytkownicy strony mogą zgłaszać problemy i sugestie w zakresie funkcjonowania całego Wydziału Ekonomicznego. Podano również dane do kontaktu i terminy dyżurów Prodziekanów Wydziału.

Nawigacja na stronie odbywa się w 5 głównych zakładkach. Pierwsza to zakładka O Wydziale. Zawarto tam m.in. misję i strategię Wydziału, informacje o Władzach Wydziału, skład Rad Programowych oraz zespołów roboczych wraz z nazwiskami koordynatorów, Galeria zdjęć i filmów. Następną w kolejności jest zakładka Dla Kandydatów. Zapewniono tam kompletne informacje niezbędne kandydatom na studia na Wydziale Ekonomicznym, w tym: charakterystyki kierunków studiów, szczegółowe informacje dotyczące rekrutacji, domów studenckich, stypendiów i opłat. Studenci mogą również pobrać aktualny Informator o studiach. Trzecia z pięciu zakładek skierowana jest do Studentów. Zawiera kontakty do Dziekanatów poszczególnych kierunków studiów, plany zajęć, linki do wirtualnego dziekanatu (system eHMS) i grafików dyżurów wykładowców. W zakładce znajdują się również wykazy opiekunów roczników I stopnia studiów i wzory podań. Studenci znajdują tam również wzory i wytyczne dotyczące obowiązkowych praktyk i egzaminu dyplomowego, informacje o wyborach przedmiotów i grup seminaryjnych, a także Kołach Naukowych. W czwartej zakładce (pn. Oferta dydaktyczna) zawarto programy studiów I i II stopnia, sylabusy przedmiotów, ofertę studiów podyplomowych oraz linki do platform edukacyjnych Moodle WE oraz Moodle SGGW. Ostatnia zakładka to Współpraca, podzielona tematycznie na 4 części: szkoły średnie, media, gospodarkę i współpracę międzynarodową. Administratorem strony internetowej Wydziału jest Dziekan.

Istotnym kanałem dystrybucji informacji pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Uczelni i osobami zainteresowanymi takimi informacjami jest strona internetowa SGGW (<https://www.sggw.pl/>), zawierająca 5 głównych zakładek: Dla Kandydatów, Dla Studentów, Dla Absolwentów, Dla Pracowników oraz Dla Mediów. Zakładki, podobnie jak na stronie Wydziału Ekonomicznego, zawierają pakiety informacji dla poszczególnych grup odbiorców. W zakładce „Dla Kandydatów” dostępne są informacje jednostek organizacyjnych zajmujących się procesem rekrutacji obywateli polskich i cudzoziemców na poszczególne kierunki studiów, informacje dla studentów nowo przyjętych, dla kandydatów z niepełnosprawnością. Ponadto znajdują się tam informacje o systemie potwierdzenia efektów uczenia się, odpłatności za studia i domach studenckich. Druga zakładka, skierowana do Studentów, jest kanałem dystrybucji informacji organizacyjnych (IT studentów, pomocy psychologicznej, zasobach i funkcjonowaniu biblioteki, biurze karier, samorządzie studentów, domach studenckich, stołówkach i bufetach), informacji formalno-prawnych (regulaminie studiów, organizacji roku akademickiego, pomocy materialnej, linki do dokumentów do pobrania), mobilności międzynarodowej (informacje o programach wymiany, o praktykach i stażach), informacji dla studentów z niepełnosprawnością, jakości kształcenia oraz aktywności studenckich studentów. Trzecia zakładka skierowana do Absolwentów zawiera link do serwisu internetowego Biura Karier, gdzie zamieszczone są m.in. oferty pracy, a także do oferty studiów podyplomowych.

W zakładce Dla Pracownika są opublikowane aktualne wiadomości dla pracowników, baza przepisów i zarządzeń wewnętrznych oraz przepisów o szkolnictwie wyższym, informacje o współpracy międzynarodowej, wykaz projektów naukowych, skład osobowy, przekierowanie do Biblioteki Głównej, IT pracownika, informacje o administracji uczelni, wyniki studenckiej oceny przedmiotów oraz wytyczne dotyczące zajęć prowadzonych w trybie zdalnym. Ostatnia zakładka – Dla Mediów – stanowi kanał komunikacji z interesariuszami z otoczenia społeczno-gospodarczego: m.in. informacje prasowe, zdjęcia i filmy oraz dane kontaktowe.

Rysunek 2. Strona główna SGGW

 <https://www.sggw.pl/>

**SZKOŁA GŁÓWNA GOSPODARSTWA WIEJSKIEGO
W WARSZAWIE**

☒ przeszukaj witrynę
 ☐ szukaj pracownika
 ☐ szukanie zaawansowane

AKTUALNOŚCI | UCZELNIA | NAUKA | DYDAKTYKA | PROJEKTY | GOSPODARKA | WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA | KONTAKT |
 DZIEŃ OTWARTY 2021 | WYBORY W SGGW | KOMUNIKATY: SARS-COV-2

ogólne
WŁADZE SGGW 2020-2024. MOTTO NOWEJ KADENCJI: SGGW -
 Rozpoczyna się nowa kadencja władz Uczelni. Od 1 września 2020 r. Rektorem Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie jest prof. dr hab. Michał Zasada. Od dziś pełni on również funkcję

Rozwiń się
Dzień Otwarty on-line
10.02.2021
www.sggw.pl

W SGGW

KURSY ONLINE • UNIwersYTET OTWARTY SGGW

INFORMACJE REKTORA

05 luty
SGGW otrzyma ponad 2 mln zł na budowę Centrum Edukacji Ekologicznej OZE

20 stycznia
Rektor SGGW powołał Pełnomocnika ds. Równego Traktowania

04 stycznia
Rektor SGGW powołał dyrektorów instytutów

30 listopada
Senat SGGW powołał skład nowej Rady Uczelni na kadencję 2021-2024

[zobacz wszystkie](#)

◀ LUTY • 2021 ▶ [wszystkie](#)

ND	PO	WT	ŚR	CZ	PT	SO
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28					

WYDARZENIA

Źródło: www.sggw.pl

Strona Uczelni, poniżej 5 głównych zakładki, te same informacje udostępnia w wygodnych blokach tematycznych, w tym 8 stałych: Aktualności, Uczelnia, Nauka, Dydaktyka, Projekty, Gospodarka, Współpraca międzynarodowa, Kontakt. W zależności od potrzeby te bloki są uzupełniane przez dodatkowe kategorie, jak np. Komunikaty SARS-COV-2 czy też Dzień Otwarty 2021 (który odbywa się 10 lutego br.). Niezależnie od zakładek, na stronie Uczelni pojawiają się najnowsze informacje o wydarzeniach naukowych, dydaktycznych, organizacyjnych, życiu Uczelni, link do SGGW Radio Kampus, Facebook i Youtube, informatora telefonicznego WAŻNE INFORMACJE i Biuletynu Informacji Publicznej (<http://bip.sggw.pl/>) BIP jest wydzielonym narzędziem komunikacji i przekazu informacji udostępniającym je poprzez menu podmiotowe (Władze centralne, Struktura organizacyjna, Wewnętrzne akty prawne), Menu przedmiotowe (Strategia uczelni do 2020 roku, Zasady finansowania, Zamówienia publiczne, Oferty pracy, Kontrola zarządcza, Postępowanie awansowe). Narzędziem komunikacji elektronicznej pomiędzy pracownikami SGGW a różnymi grupami odbiorców informacji jest <https://outlook.office.com/>. Każdego roku Uczelnia publikuje informator dla kandydatów na studia (zawierający aktualne opisy kierunków studiów i warunków przyjęć na studia), dostępny również na stronie SGGW.

Bieżące informacje, poza stroną wydziałową, publikowane są także na profilu Wydziału na platformie społecznościowej Facebook <https://www.facebook.com/we.sggw/>. Ponadto, informacje, które powinny jak najszybciej dotrzeć do szerokiej społeczności studentów Wydziału, są przesyłane do Samorządu Studentów WE, starostów roczników oraz na grupowe adresy e-mail roczników. Szybki i skuteczny transfer informacji umożliwia również platforma Teams (czat indywidualny lub wpisy dokonywane przez wykładowców na kanałach w zespołach, w których realizowane są zajęcia dydaktyczne). Informacje, które powinny dotrzeć do wykładowców Wydziału, są dystrybuowane e-mailem przez Dziekana, Prodziekanów, Kierownika Dziekanatu, Dziekanaty i Sekretariat Wydziału. Dodatkowo, w Instytucie Ekonomii i Finansów, gdzie zatrudnionych jest większość nauczycieli akademickich Wydziału, z uwagi na znaczną liczbę pracowników, powołano Zastępcę Dyrektora ds. dydaktyki, który ściśle współpracuje z Wydziałem i odpowiada za przekazywanie informacji nauczycielom akademickim. Swoją profil na platformie Facebook posiada także Samorząd Studentów WE i na prośbę Dziekana lub Prodziekanów publikuje tam stosowne ogłoszenia.

Interesariusze z otoczenia społeczno-gospodarczego biorący czynny udział w pracach Wydziału związanych z doskonaleniem kształcenia, są informowani na bieżąco o najistotniejszych kwestiach związanych z procesem edukacji. Uczestniczą w posiedzeniach Rad Programowych na Wydziale Ekonomicznym, wygłaszają opinie, są źródłem istotnych informacji zwrotnych i niejednokrotnie promują informacje o zdarzeniach edukacyjnych i naukowych mających miejsce w SGGW w środowisku tworzącym otoczenie społeczno-gospodarcze.

9.2. Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

Za rozpowszechnianie informacji na Wydziale odpowiadają: Dziekan, Prodziekani, Sekretariat Wydziału, Kierownik Dziekanatu oraz Dziekanaty poszczególnych kierunków. Dodatkowo, za promocję Wydziału na zewnątrz odpowiada Koordynator ds. promocji Wydziału razem z Koordynatorem ds. współpracy ze szkołami średnimi. Wydział jest również promowany przy okazji wydawania uczelnianego Informatora oraz wydarzeń, takich jak Dzień Otwarty lub Dni SGGW.

Bieżące informacje Wydział publikuje na stronie internetowej www.we.sggw.pl oraz na profilu Wydziału na platformie społecznościowej Facebook <https://www.facebook.com/we.sggw/>. Ponadto, informacje, które powinny jak najszybciej dotrzeć do szerokiej społeczności studentów Wydziału, są przesyłane do Samorządu Studentów WE, starostów roczników oraz na grupowe adresy e-mail roczników. Szybki i skuteczny transfer informacji umożliwia również platforma Teams (czat indywidualny lub wpisy dokonywane przez wykładowców na kanałach w zespołach, w których realizowane są zajęcia dydaktyczne). Informacje, które powinny dotrzeć do wykładowców Wydziału, są dystrybuowane e-mailem przez Dziekana, Prodziekanów, Kierownika Dziekanatu, Dziekanaty i Sekretariat Wydziału. Dodatkowo, w Instytucie Ekonomii i Finansów, gdzie zatrudnionych jest większość nauczycieli akademickich Wydziału, z uwagi na znaczną liczbę pracowników, powołano Zastępcę Dyrektora ds. dydaktyki, który ściśle współpracuje z Wydziałem i odpowiada za przekazywanie informacji nauczycielom akademickim.

Wiarygodność, ciągłość i powszechny charakter dostępu do informacji, a także wielokanałowość tego dostępu, dostosowana do potrzeb konkretnych grup odbiorców, umożliwiają płynną pracę Wydziału. Przepływ informacji oraz jego efekty są monitorowane przez Dziekana, Prodziekanów i Kierownika Dziekanatu. Z analizy danych statystycznych dotyczących strony wynika, że na przełomie styczeń–luty 2021 liczba odbiorców wynosiła 7089 i charakteryzowała się tendencją wzrostową. Aktywność dotycząca postów wynosiła 1139 i była o 28% wyższa w odniesieniu do okresu poprzedniego. Kolejnym wskaźnikiem strony jest „zasięg posta”, który w omawianym okresie zwiększył się o 60%. W tym czasie zwiększyła się też liczba polubień na stronie przez nowe osoby o

33%. Dodatkowo na Wydziale Ekonomicznym w ramach Akademii Przedsiębiorczości WE SGGW powstała strona na Facebooku dedykowana uczniom szkół średnich. Strona ta ma charakter informacyjno-promocyjny. Powstała ona jako grupa skupiająca uczestników Akademii Przedsiębiorczości WE SGGW. Na stronie zamieszczane są informacje dotyczące wykładów w Akademii, przypominające o terminach testów, czy dodatkowych wykładach. Obecnie strona skupia 177 uczestników. Adres strony: www.facebook.com/groups/735256780557808.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

Akademia Przedsiębiorczości WE SGGW to program edukacji ekonomicznej przeznaczony dla uczniów szkół średnich prowadzony w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie na Wydziale Ekonomicznym (od roku 2015). Celem Akademii jest przybliżenie zagadnień związanych z przedsiębiorczością, przedstawienie postaw przedsiębiorczych, wskazanie na konieczność rozwijania pomysłów innowacyjnych i aktywności edukacyjnej wśród młodych ludzi (www.akademiapredsiobiorczosci.sggw.pl).

Uczniowie szkół średnich, zgłoszonych do Akademii, w trakcie roku akademickiego uczestniczą w cyklu wykładów z zakresu: ekonomii, zarządzania, finansów i rachunkowości, logistyki, agrobiznesu itp. Akademia Przedsiębiorczości WE SGGW” składa się z dwóch etapów:

- **I etap** - to zajęcia w ramach Akademii - jest to cykl wykładów związanych z przedsiębiorczością. Program Akademii obejmuje wykłady tematyczne, warsztaty edukacyjne, zajęcia z kreowania kariery zawodowej. Zajęcia realizowane są w formie wykładów e-learningowych poprzez MS Teams lub Zoom i na platformie Moodle.
- **II etap** - to konkurs z zakresu przedsiębiorczości, gdzie Laureaci Konkursu uzyskują **Indeks na WE**, czyli mogą studiować na jednym z pięciu kierunków realizowanych na Wydziale Ekonomicznym SGGW.

Zapisy rozpoczynają się corocznie we wrześniu i trwają do połowy października. Zajęcia rozpoczną się w listopadzie i są realizowane corocznie do maja. Akademia Przedsiębiorczości powstała w 2015 roku jako Akademia Przedsiębiorczości WNE SGGW. W 2019 r. nastąpiła zmiana nazwy Wydziału i korekta nazwy Akademii na Akademia Przedsiębiorczości WE SGGW. W pierwszym roku działalności Akademia kończyła się na I etapie. Dwustopniowy podział jest od 2016 roku. Obecnie jest realizowana VI edycja. W finale każdej edycji Akademii najlepszym uczestnikom przyznawane są indeksy na Wydział Ekonomiczny. Zainteresowanie uczestnictwem w Akademii jest duże, a analiza z 2018 roku ujawniła znaczący udział wśród studentów pierwszego roku studiów I stopnia, będących absolwentami szkół, które brały udział w Akademii Przedsiębiorczości. Dowodzi to, że Akademia Przedsiębiorczości WE stanowi doskonałą okazję do skutecznego udostępniania publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i perspektywach zawodowych przyszłych absolwentów. Studia na Wydziale Ekonomicznym podejmują nie tylko laureaci Akademii, lecz również zainteresowani przez uczestnictwo w zajęciach Akademii zdobywcy dalszych miejsc w rankingu. Wydział Ekonomiczny (wcześniej Wydział Nauk Ekonomicznych), bierze również udział w inicjatywie Wydziału Socjologii i Pedagogiki (wcześniej Wydział Nauk Społecznych) SGGW, jaką są spotkania w ramach projektu „Od Pierwszaka do Żaka” – polegające na rozbudzaniu ciekawości przedszkolaków i uczniów najmłodszych klas szkół podstawowych, a jednocześnie promowaniu Wydziałów i Uczelni.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1 Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku

Organizacja procesu kształcenia na kierunku Ekonomia odbywa się w oparciu o ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z dnia 30 sierpnia 2018 r. poz. 1668), Polską Ramę Kwalifikacji, a także obowiązujące w SGGW przepisy (Statut Uczelni, Regulamin Studiów, Zarządzenia Rektora). Zgodnie ze Statutem SGGW (01.10.2019), do zadań Dziekana należy sprawowanie bieżącego nadzoru merytorycznego nad procesem kształcenia w ramach kierunków studiów prowadzonych na wydziale. Kompetencje Dziekana zdefiniowane są w Statucie SGGW oraz Regulaminie organizacyjnym SGGW (Zarządzenie Rektora nr 46/2019, zał. 10.1). Dziekan posiłkuje się opiniami, zaleceniami i uwagami zebranymi i wypracowanymi przez Radę Programową (wcześniej: Radę Wydziału), Zespół Roboczy ds. Dydaktyki (wcześniej: Wydziałową Komisję ds. Dydaktyki), Koordynatora ds. Jakości Kształcenia (wcześniej: Pełnomocnika Dziekana ds. Jakości Kształcenia), Prodziekana oraz interesariuszy wewnętrznych (tj. kadry prowadzącej kształcenie, studentów, Samorządu Studentów Wydziału) i zewnętrznych (pracodawców i absolwentów kierunku). Interesariusze są członkami Rady Programowej oraz zespołów roboczych pracujących przy Radach Programowych - prezentują swoje opinie i uwagi na posiedzeniach zespołów oraz Rad. W przypadku Wydziału Ekonomicznego – są dwie Rady Programowe: w dyscyplinie Ekonomia i finanse oraz w dyscyplinie Nauki o zarządzaniu i jakości, przy czym tylko ta pierwsza dotyczy kierunku Ekonomia.

Nadzór bieżący nad realizacją programu studiów sprawują Prodziekani w oparciu o Regulamin Studiów SGGW w Warszawie, natomiast kompetencje Prodziekanów zdefiniowane zostały w Statucie SGGW. Na podstawie programu studiów Prodziekan ze wsparciem administracyjnym Dziekanatu ustala semestralny i tygodniowy układ przedmiotów, liczebność grup studenckich, przebieg sesji egzaminacyjnej oraz monitoruje za pomocą eHMS postępy studentów w nauce. Prodziekan zatwierdza tematy prac dyplomowych, promotorów i recenzentów oraz dba o prawidłowy przebieg egzaminów dyplomowych zgodnie z zasadami dyplomowania zawartymi w Regulaminie Studiów oraz Wytocznych dotyczących prac dyplomowych na Wydziale Ekonomicznym SGGW w Warszawie obowiązujących od lutego 2020 roku. Do zadań prodziekana należy wydawanie decyzji administracyjnych, postanowień i innych rozstrzygnięć określonych regulaminem studiów, w indywidualnych sprawach studentów wydziału związanych z tokiem ich studiów Prodziekan wraz z wydziałowym Koordynatorem ds. równego traktowania pracowników i studentów dba o właściwe relacje pomiędzy studentami i nauczycielami akademickimi oparte o wzajemny szacunek oraz podejmuje się mediacji w sprawach spornych.

W kwestii ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku studiów osobami odpowiedzialnymi są Dziekan, Prodziekan, Dyrektorzy/Zastępcy Dyrektorów Instytutów oraz Koordynator ds. Jakości Kształcenia zgodnie z ich zakresem kompetencji. Osobami współdziałającymi w tym zakresie są członkowie Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz pozostałe Zespoły działające przy Radzie Programowej. Osobami odpowiedzialnymi za realizację Wewnętrznego Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Ekonomicznym oraz rozwijanie kultury jakości odpowiedzialni są wszyscy członkowie społeczności Wydziału Ekonomicznego SGGW, prowadzący zajęcia na Wydziale oraz studenci.

Do obowiązków Koordynatora ds. Jakości Kształcenia należy: koordynacja, organizacja oraz działania mające na celu zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia, a także przegląd i doskonalenie Wewnętrznego Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Ekonomicznym (zał. 10.2).

10.2 Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Zasady projektowania i dokonywania zmian w programie studiów na Wydziale Ekonomicznym są zgodne z odpowiednimi Rozporządzeniami Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Ministra Nauki i Edukacji), ustawą z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, Polska Ramą Kwalifikacji oraz uchwałami Senatu SGGW w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w zakresie projektowania programów kształcenia dla studiów pierwszego stopnia oraz drugiego stopnia. Projektowanie, dokonywanie zmian i zatwierdzanie programów studiów zostało szczegółowo opisane w procedurach Wewnętrznego Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Ekonomicznym: „Uruchamianie i rozwój kierunków i specjalizacji”, „Opracowanie i doskonalenie modułów i przedmiotów” oraz „Warunki wprowadzania, zawieszania, wycofywania oraz wyboru przedmiotów fakultatywnych”.

Modernizacja programów studiów jest powodowana zmiennością rynku pracy, a zatem koniecznością dostosowania profilu absolwenta do potrzeb zgłaszanych przez pracodawców oraz postępem naukowym w zakresie danego kierunku studiów. Zmiany wprowadzane w programach studiów są również odpowiedzią na opinie studentów, przedstawiane w wypełnianych przez nich corocznych ankietach oraz wniosków z corocznej weryfikacji efektów uczenia się przeprowadzanej przez koordynatorów przedmiotów (analiza formularzy WEK).

Na podstawie wniosków z przeglądu programów studiów dotychczas prowadzonych kierunków podejmowana jest decyzja o wprowadzeniu zmian do programu studiów (analiza jest dokonywana raz w roku, a aktualizacja w miarę potrzeb). Decyzję o rozpoczęciu prac nad zmianami w programie podejmuje Dziekan po uzyskaniu opinii właściwych Rad Programowych (w przypadku kierunku Ekonomia jest to Rada Programowa w dyscyplinie Ekonomia i finanse). Dziekan powołuje Zespół do wprowadzenia zmian w programie studiów dla danego kierunku określając jego zadania.

W oparciu o decyzję Dziekana, prace nad zmianami w programie studiów rozpoczyna Koordynator ds. efektów uczenia się wraz z zespołem roboczym – a w przypadku studiów prowadzonych w języku angielskim - Koordynator ds. studiów anglojęzycznych wraz z zespołem roboczym. Na potrzeby wprowadzenia zmian w programie studiów dla danego kierunku przyjmuje się plan i harmonogram działań. Prace nad wprowadzeniem zmian w programie studiów dla danego kierunku stanowią dane wejściowe do corocznego przeglądu Systemu. Realizację planu i harmonogramu działań monitoruje Dziekan. Opracowanie nowych treści kształcenia i/lub przedmiotowych efektów uczenia modułów/przedmiotów jest powierzane ekspertom z zakresu przedmiotowej dziedziny oraz dyscypliny. Zmodyfikowany program studiów jest opiniowany przez Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Radę Programową, właściwą Radę Dyscypliny a następnie zatwierdzany przez Senat SGGW.

10.3 Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów oraz źródła informacji wykorzystywanych w tych procesach

Weryfikacja programu studiów polega na ocenie poszczególnych modułów/przedmiotów, stosując różne kryteria. Okresowe przeglądy programu studiów wykonuje się po zakończeniu każdego roku akademickiego. W procesie monitorowania wykorzystuje się opinie interesariuszy wewnętrznych (prowadzący, studenci) i zewnętrznych. Po zakończeniu każdego semestru koordynatorzy modułów/przedmiotów wypełniają formularz weryfikacji efektów kształcenia dla każdego z modułów/przedmiotów, w którym oceniają czy oceny końcowe, potwierdzają uzyskanie założonych efektów uczenia się / kształcenia opisanych w sylabusie przedmiotu oraz oceniają, czy treści programowe, formy i metody dydaktyczne pozwalają na osiągnięcie założonych efektów uczenia się / kształcenia w kolejnym cyklu, czy też może wymagają zmian (ze wskazaniem, jakiego rodzaju miałyby to być rozwiązania). Monitoring programu prowadzony jest także przez studentów z wykorzystaniem

elektronicznej ankiety zamieszczonej w systemie e-HMS, po zakończeniu semestru, w którym realizowane są oceniane zajęcia. W anonimowej ankiecie każdy student może wyrazić swoją opinię na temat treści przekazywanych podczas zajęć, sposobu realizacji zajęć, sposobu oceniania, a także stosunku prowadzącego do studentów.

Koordynator ds. Jakości Kształcenia (wcześniej: Pełnomocnik Dziekana ds. jakości kształcenia) analizuje wyniki ankiet oraz poddaje ocenie poziom satysfakcji studentów z programu studiów, warunków studiowania, wsparcia w procesie uczenia się. Z przeprowadzonej analizy sporządzany jest roczny raport, przekazywany następnie Dziekanowi Wydziału i prezentowany na posiedzeniu Rady Programowej (wcześniej: Rady Wydziału). W monitoringu programu studiów biorą udział także absolwenci kierunku, którzy wypełniają ankietę badania losów zawodowych absolwentów bezpośrednio po ukończeniu studiów, jak również po 3 i po 5 latach od ukończenia studiów, co umożliwia śledzenie ścieżek kariery absolwentów (przy wykorzystaniu systemu ELA). Innymi narzędziami wykorzystywanym podczas monitoringu programu są raporty z corocznej weryfikacji jakości prac dyplomowych, protokoły z przeprowadzonych hospitacji, opinie studentów po odbytych praktykach, a także opinie potencjalnych pracodawców, którzy oceniają zgodność programu studiów z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Rezultatem prowadzonego monitoringu może być wprowadzenie nowego przedmiotu, usunięcie przedmiotu, zmiana kolejności przedmiotów pomiędzy semestrami/latami studiów, korekta opisu efektów kształcenia, korekta w siatce godzin lub zmiana punktacji ECTS danego przedmiotu. Opracowanie treści kształcenia i przedmiotowych efektów uczenia się nowych modułów/przedmiotów przeprowadza się zgodnie z potrzebami kształcenia. W tym celu przygotowuje się sylabus przedmiotu/modułu z uwzględnieniem kierunkowych efektów uczenia się. Zadanie to powierza się koordynatorom modułów. Proponowany program przedmiotu/modułu musi być zaopiniowany przez odpowiednią radę programową, a następnie zaakceptowany stosowną uchwałą Senatu SGGW.

Weryfikacja potrzeby zmian w zakresie treści kształcenia już prowadzonych przedmiotów/modułów dokonywana jest m.in. na podstawie analizy WEK, doświadczenia koordynatora i analizy ankiet studenckich. W przypadku wprowadzenia nowych treści kształcenia, pociągających konieczność zmian zakładanych przedmiotowych efektów uczenia się, postępowanie jest analogiczne do opracowywania programu nowych przedmiotów/modułów. Monitorowanie programu kształcenia do 30 września 2019 r. było prowadzone przez Komisję ds. Dydaktyki, od 01.10.2019 jest prowadzone przez Radę Programową, Zespół ds. jakości kształcenia, Zespół ds. efektów uczenia się oraz Zespół ds. hospitacji.

10.4 Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

Na kierunku Ekonomia, ewaluacja osiągania przez studentów założonych w programie (sylabusach) efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności jest dokonywana systematycznie poprzez egzaminy i zaliczenia pisemne (opisowe i testowe), kolokwia, projekty, prezentacje multimedialne, egzaminy z praktyk, analizę materiałów źródłowych podczas seminariów dyplomowych, a także egzamin dyplomowy licencjacki i magisterski. Ocena osiągania przez studentów kompetencji społecznych odbywa się w czasie realizacji zadań grupowych w czasie ćwiczeń audytoryjnych, laboratoryjnych i terenowych.

Po zakończeniu semestru koordynatorzy modułów/przedmiotów wypełniają formularz weryfikacji efektów kształcenia (WEK). Koordynator ds. Jakości Kształcenia (wcześniej – na WNE: Pełnomocnik Dziekana ds. jakości kształcenia) wraz z Zespołem roboczym ds. jakości kształcenia poddaje szczegółowej analizie formularze WEK oraz przygotowuje roczny raport z monitoringu

weryfikacji efektów kształcenia /uczenia się, który przekazywany jest Dziekanowi Wydziału, a następnie prezentowany i dyskutowany na posiedzeniu Rady Programowej. Wnioski z analizy formularzy WEK stosowane są w pracach nad doskonaleniem programu studiów.

10.5 *Udział interesariuszy w doskonaleniu programu*

W procesie doskonalenia programu studiów pod względem doboru treści programowych, ich zgodności z efektami uczenia się, jak również aktualności i przydatności zawodowej przekazywanej wiedzy, biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni.

Studenci po każdym semestrze mogą oceniać zrealizowane przedmioty w anonimowej ankiecie udostępnionej w systemie eHMS. Każdy student może wyrazić swoją opinię na temat treści przekazywanych podczas zajęć, sposobu realizacji zajęć, sposobu oceniania, a także stosunku prowadzącego do studentów. Wyniki ankiety stanowią istotną przesłankę modyfikacji poszczególnych przedmiotów, a także programu studiów. Ponadto studenci mogli/mogą wyrażać swoje opinie oraz zgłaszać podparte merytorycznymi argumentami propozycje zmian w zakresie programu studiów i sposobów weryfikacji osiągania efektów uczenia się w rozmowach z Prodziekanem, podczas posiedzeń Komisji ds. Efektów Uczenia się i ds. Jakości Kształcenia oraz Rady Programowej, w której przedstawiciele studentów uczestniczą. Również koordynatorzy przedmiotów/modułów mają możliwość zgłaszania potrzeb zmian w treściach programowych, formach i metodach dydaktycznych oraz sposobach weryfikacji efektów uczenia się i formach ich dokumentacji.

Poglądy zewnętrznych interesariuszy, w tym przedstawicieli przedsiębiorstw i instytucji, które przyjmują studentów na praktyki, są poddawane uważnej analizie i uwzględniane podczas projektowania i doskonalenia programu nauczania. Podczas realizacji praktyki zawodowej, efekty uczenia się uzyskane przez studenta w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych są bezpośrednio weryfikowane przez oczekiwania pracodawców w danym miejscu pracy. Pisemne opinie o studentach, formułowane przez pracodawców, zestawia się z opiniami studentów. Efektem tej konfrontacji są postulaty kierowane do władz Wydziału Ekonomicznego w zakresie proponowanych zmian programowych.

Wydział w kształtowaniu koncepcji kształcenia uwzględnia potrzeby rynku pracy artykułowane przez praktyków będących członkami Rad Programowych. W lipcu 2020 roku dokonano korekt programów studiów, w szczególności obejmujących zmiany formy naaliczenie na ocenę w przypadku niskiego udziału procentowego egzaminu w wadze końcowej zaliczającej przedmiot (np. Psychologia pracy i Polityka gospodarcza na studiach pierwszego stopnia oraz Prawo gospodarcze i Metody oceny projektów na studiach drugiego stopnia). Ujednolicono również zapisy w zakresie oferty przedmiotów do wyboru kierunkowych oraz dowolnych.

10.6. *Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku*

Rozwój kierunku Ekonomia odbywa się we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Dla Wydziału ważnym interesariuszem jest Polska Komisja Akredytacyjna. Zalecenia formułowane przez Zespoły wizytujące i oceniające Wydział zawsze są szczegółowo analizowane i uwzględniane na etapie doskonalenia programów kształcenia oraz rozwoju Wewnętrznego Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Ostatnia ocena PKA na Wydziale Nauk Ekonomicznych miała miejsce w dniach 20-22 maja 2015 roku - była to ocena instytucjonalna. W raporcie z tej oceny sformułowano cenne zalecenia, na podstawie których podjęto działania korygujące i doskonalące w odniesieniu do wszystkich kierunków studiów realizowanych na WE, w tym kierunku Ekonomia.

W efekcie zaleceń PKA został opracowany i wdrożony jednolity mechanizm gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji w zakresie Wewnętrznego Systemu Zapewniania i

Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Ekonomicznym SGGW (wersja 3.0). System ten podlega regularnej ocenie skuteczności funkcjonowania i doskonaleniu w ramach corocznych przeglądów. W ich trakcie dokonuje się weryfikacji skuteczności struktur, procesów i narzędzi zarządzania jakością kształcenia funkcjonujących na Wydziale Ekonomicznym, a także zasobów niezbędnych do prowadzenia kształcenia. Koordynator ds. Jakości Kształcenia wraz z Prodziekanami, po zakończeniu roku akademickiego, sporządzają Raport z zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na wszystkich kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale, także na kierunku Ekonomia. Następnie raport przedkładany jest Dziekanowi i opiniowany przez właściwe Rady Programowe. Następnie raport jest przesyłany do Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia, który poddaje go analizie – wnioski przedstawiane są później Senatowi SGGW w Warszawie. W rezultacie opisane powyżej dokumenty tworzą System, który umożliwia dokonywanie regularnej, rzetelnej i wielowymiarowej oceny jakości kształcenia, uwzględniającej także opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz stanowi wiarygodną podstawę do jego dalszego doskonalenia. Implementowane działania są ze sobą powiązane w spójny system usprawniający przepływ informacji pomiędzy studentami, nauczycielami akademickimi, osobami uczestniczącymi w procesie doskonalenia jakości kształcenia, a także władzami Wydziału oraz SGGW w Warszawie.

Dodatkowo, zgodnie z zaleceniami, w latach 2019-2020 w ramach wsparcia osób niepełnosprawnych uzupełniono zasoby Wydziału Ekonomicznego o 5 pętli indukcyjnych, 2 urządzenia lektorskie, 6 stolików dla niepełnosprawnych, 6 szt. Programu powiększającego zawartość ekranu Windows oraz 4 sztuki programu powiększająco-udźwiękającego.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

Jednym z narzędzi wykorzystywanych podczas monitoringu programu studiów są raporty z corocznej weryfikacji jakości prac dyplomowych (*zał. 10.3*). Zgodnie z Wewnętrznym Systemem Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Ekonomicznym SGGW, po zakończeniu roku akademickiego Koordynator ds. Jakości Kształcenia pobiera z Dziekanatu listę prac dyplomowych obronionych w danym roku. Dane dotyczące danego kierunku przekazywane są do komisji składającej się z co najmniej dwóch pracowników instytutu, do którego został przypisany dany kierunek, w tym co najmniej jednego pracownika samodzielnego, z prośbą o dokonanie weryfikacji zgodności z dyscypliną, efektami uczenia się oraz o określenie jakości merytorycznej i formalnej prac. Komisja podczas weryfikacji prac dyplomowych obronionych w roku akademickim 2019/2020 dokonała analizy ilościowej i jakościowej na kierunku Ekonomia w oparciu o próbkę prac dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Wybrano 5% prac, w tym 2,5% prac dyplomowych w których studenci mieli najniższą (grupa 1) i najwyższą (grupa 2) średnią ze studiów łącznie. Prace do weryfikacji udostępniane są komisji wraz z dokumentacją towarzyszącą (recenzje, wyniki z programu JSA) przez dziekanaty. Dokonano osobnego wyboru prac dyplomowych w podziale na studia I i II stopnia. Komisja przedkłada sprawozdanie z weryfikacji Koordynatorowi ds. Jakości Kształcenia, który przedstawia je Dziekanowi. Wyniki weryfikacji są omawiane oraz opiniowane na posiedzeniach właściwej Rady Programowej.

Ewaluacja programów studiów polega również na cyklicznej ocenie spójności celów kształcenia ze strategią Wydziału Ekonomicznego oraz ze strategią SGGW. Istotne jest, że ocena koncepcji, treści i celów kształcenia ma charakter wielopoziomowy i jest oparta na wielu wiarygodnych podstawach: opiniach studentów, sugestiach koordynatorów, propozycjach interesariuszy z otoczenia społeczno-gospodarczego, szansach szybkiego znajdowania satysfakcjonującej pracy absolwentów oraz możliwościach kontynuowania kształcenia. To wszystko minimalizuje ewentualne ryzyko niedopasowania absolwentów kierunku Ekonomia do zmieniających się potrzeb rynku pracy.

11. Dodatkowe informacje w zakresie organizacji procesu kształcenia na Wydziale Ekonomicznym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

SEMESTR LETNI 2019/2020

W związku z czasowym ograniczeniem funkcjonowania niektórych podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w Polsce wynikającym z zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19, podstawowymi uregulowaniami dotyczącymi organizacji zdalnego procesu kształcenia w SGGW i na Wydziale Ekonomicznym w semestrze letnim były:

- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania niektórych podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.
- Zarządzenie nr 18 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2 wśród społeczności Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie (*zał. 11.1*).
- Rekomendacje MNiSW dotyczące kształcenia zdalnego z dnia 13.03.2020 r.
- Rozporządzenie ministra nauki i szkolnictwa wyższego z dnia 16 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania niektórych podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.
- Komunikat JM Rektora SGGW z 17.03.2020 r. w sprawie przedłużenia realizacji nauczania zdalnego w SGGW.
- Wskazówki Rektorskiej Komisji ds. Jakości Kształcenia dotyczące informowania i dokumentowania zajęć dydaktycznych realizowanych zdalnie w związku z COVID z dnia 17.03.2020 (*zał. 11.2*).
- Rozporządzenie ministra nauki i szkolnictwa wyższego z dnia 23 marca 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania niektórych podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19
- Komunikat JM Rektora SGGW z 24.03.2020 r. w sprawie przedłużenia realizacji nauczania zdalnego w SGGW.
- Rekomendacje MNiSW dotyczące zajęć, które mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, na wszystkich kierunkach studiów i poziomach kształcenia z dnia 27.03.2020 r.
- Rekomendacje MNiSW dotyczące realizacji praktyk na studiach pierwszego i drugiego stopnia, oraz jednolitych studiach magisterskich z 01.04.2020 r.
- Rozporządzenie ministra nauki i szkolnictwa wyższego z dnia 9 kwietnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania niektórych podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.
- Komunikat JM Rektora SGGW z 09.04.2020 r. w sprawie przedłużenia realizacji nauczania zdalnego w SGGW.
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.
- Rozporządzenie ministra nauki i szkolnictwa wyższego z dnia 24 kwietnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania niektórych podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.
- Komunikat JM Rektora SGGW z 24.04.2020 r. w sprawie przedłużenia realizacji nauczania

zdalnego w SGGW.

- Rozporządzenie ministra nauki i szkolnictwa wyższego z dnia 21 maja 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania niektórych podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19
- Zarządzenie nr 32 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 21 maja 2020 r. w sprawie zasad funkcjonowania uczelni od dnia 25 maja 2020 r. oraz zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-Cov-2 wśród społeczności Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie (*zał. 11.3*).
- Zarządzenie nr 33 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 22 maja 2020 r. zmieniające Zarządzenie nr 32 (*zał. 11.4*).
- Zarządzenie nr 39 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 15 czerwca 2020 roku w sprawie zasad weryfikacji osiągania efektów uczenia się określonych w programie studiów w formie zdalnej poza siedzibą Uczelni z wykorzystaniem środków technologii informatycznych (*zał. 11.5*).
- Zarządzenie nr 46 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 26 czerwca 2020 roku w sprawie zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych poza siedzibą Uczelni z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej (*zał. 11.6*).

Władze Wydziału wraz z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi na bieżąco monitorowali proces zdalnego nauczania oraz możliwości realizacji programów studiów i efektów uczenia się w stanie zagrożenia epidemiologicznego na Wydziale.

W czasie zagrożenia epidemiologicznego odbywały się spotkania Dziekanów i Prodziekanów z Kolegium Rektorskim, systematycznie spotykały się władze Wydziału Ekonomicznego w celu omawiania i monitorowania na bieżąco spraw związanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Odbyły się również dwie Rady Programowe dyscypliny Ekonomia i Finanse oraz Nauki o Zarządzaniu i Jakości Wydziału Ekonomicznego z udziałem studentów i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego (MS Teams: 04.05.2020 r. oraz 01.07.2020 r.).

W okresie zawieszenia zajęć w siedzibie Uczelni, Dziekan i Prodziekani oraz pracownicy dziekanatu utrzymywali kontakt ze starostami poszczególnych roczników (telefon, mail, MS Teams). Poprzez starostów roku zbierano informacje dotyczące możliwości odbywania zajęć poza siedzibą Uczelni (dostęp do Internetu, sprzęt, warunki lokalowe).

Ogólnodostępne narzędzia informatyczne wspierające nauczanie zdalne w SGGW wykorzystywane w nauczaniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na wszystkich kierunkach, w tym na kierunku Ekonomia to:

- Moodle (e.sggw.pl lub Moodle WE)
- Microsoft Teams (od kwietnia 2020 r.)
- Adobe Connect
- Skype
- Zoom (używany m.in. przez Harvard).

Dodatkowo zostały opracowane instrukcje do prowadzenia zajęć na Moodle (*zał. 11.7*) oraz Adobe Connect, Skype i Zoom (*zał. 11.8*).

Ponieważ organizacja zajęć online wymaga skutecznej komunikacji ze studentami – w celu przekazania kodów dostępu do kursów, konferencji czy transmisji na uczelni korzystano z różnych narzędzi, pamiętając o zaleceniach związanych z ochroną danych osobowych:

- eHMS: <https://ehms.sggw.pl/>
- email: do indywidualnego ustalenia ze studentami
- media społecznościowe

- komunikatory sieciowe
- Microsoft Teams

W czasie przerwy wakacyjnej Dyrektor Instytutu Ekonomii i Finansów oraz Dziekan Wydziału Ekonomicznego zakupili niezbędne komputery przenośne, słuchawki z mikrofonem, głośniki komputerowe, mikrofony do komputera. Ponadto zespół SGGW TV wspomaga nagrania wykładów do zamieszczenia na platformie YouTube.

Po ukazaniu się Zarządzenia nr 18 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie „Zapobiegania rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2 wśród społeczności Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie”, na spotkaniu Kolegium Rektorskiego z Dziekanami i Prodziekanami Wydziałów SGGW w dniu 12 marca 2020 r., podjęto natychmiastowe kroki wprowadzenia, w zakresie możliwym do realizacji, kształcenia zdalnego studentów. Wszyscy koordynatorzy przedmiotów realizowanych na kierunku Ekonomia zostali zobowiązani do rozważenia i przedłożenia możliwości prowadzenia zajęć w trybie zdalnym z wykorzystaniem technik zdalnych np. Moodle, MS Teams, Zoom, Skype, Adobe Connect, eHMS, Facebook, YouTube, e-mail.

Następnie Dziekanat Wydziału, korzystając z adresów mailowych poszczególnych roczników i telefonów starostów wszystkich poziomów i lat studiów przekazał wstępne informacje dotyczące uruchomienia zajęć w trybie zdalnym. Kolejne informacje i komunikaty dla studentów i pracowników związane z zaistniałą sytuacją były i nadal są zamieszczane na stronie głównej Wydziału (www.we.sggw.pl), aby zapewnić wszystkim łatwy dostęp do bieżących komunikatów. Znaczna większość nauczycieli akademickich, od 13 marca rozpoczęła realizację zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

W trosce o ciągłość i jakość edukacji (możliwie najlepszymi metodami przekazywania treści przedmiotów i weryfikowania uzyskanych efektów uczenia się) w SGGW zostały opracowane przez Rektorską Komisję ds. Jakości Kształcenia „Wskazówki w sprawie informowania i dokumentowania sposobu osiągnięcia założonych efektów kształcenia / uczenia się w odniesieniu do zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w SGGW w związku z sytuacją epidemiologiczną”. Wszystkie ważne informacje w tym zakresie były zamieszczane na stronie głównej Wydziału oraz FB.

W kwietniu 2020 roku w ramach projektu POWER uruchomiono w SGGW dla pracowników i studentów, scentralizowaną usługę Microsoft Teams z pakietu Microsoft Office 365, która znacznie ułatwiła komunikację i umożliwiła sprawniejszą organizację zdalnych zajęć. O fakcie uruchomienia i sposobie aktywowania tej usługi Centrum Informatyczne e-mailowo poinformowało wszystkich pracowników uczelni. Instrukcja założenia i obsługi usługi udostępnionej przez SGGW dla studentów „Microsoft Teams” została zamieszczona na koncie eHMS każdego studenta w zakładce ogłoszenia. Studenci otrzymali również film instruktażowy dotyczący pobierania, instalowania oraz poruszania się po platformie MS Teams (https://www.youtube.com/watch?v=ouMXMeHhBp0&fbclid=IwAR3xa3y-jJPQ9mJWCO4JNTn5dtJELYdOVnqBTtdl3RyNClu_klOYW2NnZ-k). Informacja dla studentów ukazała się również na stronie głównej Wydziału.

Uczelnia zorganizowała i organizuje szkolenia z MS Teams, a informacje o szkoleniach przesyłane były i są przez Centrum Informatyczne na imienne skrzynki pocztowe pracowników. We wrześniu 2020 roku rozpoczął się kolejny cykl szkoleń dla kadry dydaktycznej z obsługi MS Teams.

Zmiana zasad funkcjonowania Uczelni spowodowała zwiększenie problemów związanych z prawidłowym funkcjonowaniem poczty SGGW. W związku z tym, na uczelni podjęto decyzję o przyspieszeniu wdrożenia nowego systemu pocztowego - Office 365. Zadanie dotyczące rozbudowy systemu komunikacji wewnętrznej, było planowane w ramach Projektu POWER i zgodnie ze wcześniejszym harmonogramem projektu miało być zrealizowane do końca 2020 roku. Pod koniec maja 2020 r. w SGGW uruchomiono dla pracowników portal informacyjny w zakresie MS Office365

(<https://www.sggw.pl/dla-studentow/informacje-organizacyjne/it-dla-studentow/studenckie-konto-pocztowe>), na którym zamieszczane są informacje, materiały pomocnicze i instruktażowe, filmy ze szkoleń, odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania, itp.

W dniu 18 maja 2020 roku Dziekan Wydziału Ekonomicznego podjął decyzję o tym, że zajęcia dydaktyczne do końca semestru letniego oraz egzaminy w czasie sesji letniej roku akademickiego 2019/2020 odbywać się będą w formie kształcenia zdalnego (z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej). Decyzja powyższa wynikała z potrzeby zaplanowania dalszych zajęć zdalnych oraz przygotowania się pracowników badawczo-dydaktycznych, studentów oraz słuchaczy studiów podyplomowych do weryfikacji efektów uczenia się (kształcenia). Dodatkowo opracowano, we współpracy z Samorządem studenckim, Wytyczne w związku z częściowym przywracaniem działalności uczelni – najważniejsze informacje dla studentów i wykładowców na WE SGGW (zał. 11.9).

Weryfikację osiągania efektów uczenia się określonych w programie studiów, w formie zdalnej poza siedzibą Uczelni z wykorzystaniem środków technologii informatycznych przeprowadzano zgodnie z zasadami podanymi w Zarządzeniu nr 39 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 15 czerwca 2020 roku. Ponadto wprowadzone zostały zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych poza siedzibą Uczelni z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej (Zarządzenie nr 46 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 26 czerwca 2020 roku). Z takiej formy egzaminu nie skorzystał żaden student kierunku Ekonomia. W zakresie egzaminów dyplomowych przeprowadzanych w formie stacjonarnej zostały opracowane na Wydziale Zasady bezpieczeństwa (zał. 11.10).

Monitoring, analiza i rozwiązywanie problemów

Proces kształcenia zdalnego w semestrze letnim 2019/2020 był systematycznie monitorowany i zbierane były opinie studentów. W trakcie samego kształcenia zdalnego przygotowano 2 zestawienia dla Prorektora ds. Dydaktyki dotyczące realizacji zajęć zdalnych na kierunku Ekonomia. Dziekan i Prodziekani oraz pracownicy dziekanatu utrzymywali systematyczny kontakt ze starostami poszczególnych roczników, studentami i prowadzącymi zajęcia, na bieżąco podejmowano decyzje i rozwiązywano problemy.

Dodatkowo zostało przeprowadzone własne badanie na Wydziale dotyczące opinii w zakresie kształcenia zdalnego wśród pracowników (429 odpowiedzi) oraz studentów (109 odpowiedzi) w maju 2020 roku. Wszelkie uwagi zgłaszane w tym badaniu, dotyczące głównie pojawiających się problemów technicznych oraz zaangażowania wykładowców i studentów, były na bieżąco weryfikowane w celu znalezienia jak najszybszego rozwiązania danego problemu, czy też trudności. Ponadto zostały przeprowadzone wśród studentów ankiety przygotowane przez Rektorską Komisję ds. Jakości Kształcenia dotyczące realizacji zajęć zdalnych w semestrze letnim 2019/2020.

Wyniki ankiet zostały przeanalizowane przez Zespół roboczy ds. Jakości Kształcenia i władze Wydziału w celu poprawy organizacji nauczania zdalnego w kolejnym roku akademickim. Zdecydowano, między innymi, wprowadzić jednolite narzędzia informatyczne do prowadzenia zajęć zdalnych oraz zwiększyć dostęp pracowników i studentów do szkoleń dotyczących nauczania zdalnego.

Rektorska Komisja ds. Jakości Kształcenia przygotowała badanie ankietowe również dla pracowników dydaktycznych, aby poznać ich opinię na temat prowadzenia zajęć zdalnych realizowanych w naszej Uczelni. Link do ankiety nauczyciele otrzymali z Centrum Informatycznego na imienne skrzynki pocztowe w pierwszej dekadzie września 2020 roku.

Należy podkreślić, że na stronie głównej SGGW, pod adresem <https://www.sggw.pl/komunikaty-sars-cov-2> gromadzone były/są wszystkie komunikaty, związane z zagrożeniem epidemiologicznym. Najstarszy komunikat jest z dnia 26 lutego 2020 roku i dotyczy apelu Ministerstwa Spraw Zagranicznych o powstrzymanie się od wyjazdów do Włoch. Kolejne komunikaty to m.in. komunikaty

i zarządzenia Rektora dotyczące funkcjonowania Uczelni w kolejnych dniach zagrożenia koronawirusem.

Na stronie Wydziału informacje dla studentów i pracowników były zamieszczane na stronie głównej w zakładce Aktualności, aby wszyscy odwiedzający mieli łatwy dostęp do bieżących i ważnych komunikatów z tego zakresu.

SEMESTR ZIMOWY 2020/2021

W związku z czasowym ograniczeniem funkcjonowania niektórych podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w Polsce wynikającym z zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19, podstawowymi uregulowaniami dotyczącymi organizacji zdalnego procesu kształcenia w SGGW i na Wydziale Ekonomicznym w semestrze zimowym były:

- Zarządzenie nr 102 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 30 września 2020 r. w sprawie organizacji kształcenia i prowadzenia badań naukowych z udziałem studentów i doktorantów w semestrze zimowym roku akademickiego 2020/2021 w związku z zagrożeniem wirusem SARS-CoV-2 oraz uchylecia niektórych zarządzeń (zał. 11.11).
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 października 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania niektórych podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.
- Zarządzenie nr 116 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 22 października 2020 r. zmieniające Zarządzenie nr 102 (zał. 11.12).
- Zarządzenie nr 135 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 19 listopada 2020 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w okresie stanu epidemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2 (zał. 11.13).
- Zarządzenie nr 133 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 17 listopada 2020 roku w sprawie zasad weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych w programie studiów poza siedzibą Uczelni, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (zał. 11.14).

Założenia z poziomu Uczelni (z dnia 03.09.2020 r.) w zakresie semestru zimowego 2020/2021 były następujące: W trosce o zapewnienie najwyższych standardów bezpieczeństwa zdalnie prowadzone są wszystkie wykłady na studiach I i II stopnia oraz te zajęcia, których realizacja nie wymaga bezpośredniego spotkania wykładowców i studentów oraz dostępu do specjalistycznych laboratoriów. Zasada ta dotyczy zarówno studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Zajęcia zdalne są prowadzone z wykorzystaniem dwóch podstawowych narzędzi informatycznych, tj. platformy Moodle z narzędziem BigBlueButton oraz aplikacji MS TEAMS. Pozostałe zajęcia, w tym ćwiczenia i seminaria są prowadzone w trybie mieszanym (część teoretyczna on-line, a część praktyczna w siedzibie uczelni), lub tylko w formie stacjonarnej na uczelni (jeżeli wymaga tego specyfika zajęć), z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i reżimu sanitarnego.

W SGGW (Startbooki) i na Wydziale (opisy Moodle oraz Teams) opracowano szereg instrukcji mających na celu szybkie wdrożenie studentów w zakresie nauczania zdalnego (zał. 11.15).

Na Wydziale Ekonomicznym, w porozumieniu z Samorządem Studentów WE, w dniu 8 września 2020 roku podjęto następującą decyzję: Uwzględniając rekomendacje Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zalecenia Głównego Inspektoratu Sanitarnego dotyczące COVID-19 oraz założenia hybrydowego systemu kształcenia w SGGW, a także mając na uwadze bezpieczeństwo całej społeczności akademickiej Wydziału Ekonomicznego SGGW w Warszawie, zajęcia w semestrze zimowym roku akademickiego 2020/2021 dla:

- studentów trzeciego i piątego semestru studiów I stopnia,
- studentów pierwszego i trzeciego semestru studiów II stopnia.

będą odbywały się w sposób zdalny, tj. z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zasada ta dotyczy wszystkich kierunków studiów prowadzonych na Wydziale, zarówno stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Zajęcia zdalne będą prowadzone z wykorzystaniem dwóch podstawowych narzędzi informatycznych, tj. aplikacji MS TEAMS oraz platformy Moodle z narzędziem BigBlueButton.

W związku z realizacją przedmiotów w formie zdalnej koordynatorzy zostali poproszeni o przekazanie do Dziekana, ewentualnych, jednorazowych zmian w sylabusie dotyczących: metod dydaktycznych, sposobów weryfikacji efektów uczenia się, elementów i wag mających wpływ na ocenę oraz form dokumentacji osiągniętych efektów uczenia się, potwierdzając, że nie ulegają zmianie zakładane efekty uczenia się i wszystkie zostaną zrealizowane (*zał. 11.16*). O zmianach tych koordynatorzy przedmiotów poinformowali studentów na pierwszych zajęciach.

Na pierwszym semestrze studiów I stopnia, zarówno stacjonarnych i niestacjonarnych, zajęcia miały odbywać się w sposób hybrydowy – niestety znacznie pogorszenie sytuacji epidemicznej w Polsce po 16 października wpłynęło na to, że wszystkie zajęcia na Wydziale Ekonomicznym do końca semestru zimowego odbywały się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

W dniu 15 stycznia 2021 roku na podstawie Zarządzenia nr 116 Rektora SGGW w Warszawie z dnia 22 października 2020 r. zmieniającego Zarządzenie nr 102 Rektora SGGW w Warszawie z dnia 30 września 2020 r. w sprawie organizacji kształcenia i prowadzenia badań naukowych z udziałem studentów i doktorantów w semestrze zimowym roku akademickiego 2020/2021 w związku z zagrożeniem wirusem SARS-CoV-2 oraz uchylecia niektórych zarządzeń, a także Zarządzenia nr 133 Rektora SGGW w Warszawie z dnia 17 listopada 2020 r. w sprawie zasad weryfikacji osiągania efektów uczenia się określonych w programie studiów poza siedzibą Uczelni, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej podjęto decyzję, że na Wydziale Ekonomicznym SGGW w Warszawie zimowa sesja zaliczeniowa w roku akademickim 2020/2021 będzie realizowana z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (w formie zdalnej).

Powyższa decyzja została konsultowana i w pełni zaakceptowana przez Samorząd Studentów Wydziału Ekonomicznego SGGW w Warszawie. Do zaliczeń i egzaminów zdalnych używane powinny być następujące środki komunikacji elektronicznej: platforma Moodle wraz z narzędziem BigBlueButton lub/i Office 365 (w szczególności MS Teams).

SEMESTR LETNI 2020/2021

W związku z czasowym ograniczeniem funkcjonowania niektórych podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w Polsce wynikającym z zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19, podstawowymi uregulowaniami dotyczącymi organizacji zdalnego procesu kształcenia w SGGW i na Wydziale Ekonomicznym w semestrze zimowym były:

- Zarządzenie Nr 5 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 18 stycznia 2021 r. w sprawie organizacji kształcenia w semestrze letnim roku akademickiego 2020/2021 w związku z zagrożeniem wirusem SARS-CoV-2 (*Zał. 11.17*).
- Ustawa z 21 stycznia 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

Na podstawie Zarządzenia Nr 5 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 18 stycznia 2021 roku w sprawie organizacji kształcenia w semestrze letnim roku akademickiego 2020/2021 w związku z zagrożeniem wirusem SARS-CoV-2, założeń hybrydowego systemu kształcenia w SGGW, a także mając na uwadze bezpieczeństwo całej społeczności akademickiej Wydziału Ekonomicznego SGGW w Warszawie, zajęcia w semestrze letnim roku akademickiego

2020/2021 będą odbywały się w sposób zdalny, tj. z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zasada ta dotyczy zarówno studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych.

Powyższa decyzja została konsultowana i w pełni zaakceptowana przez Samorząd Studentów Wydziału Ekonomicznego SGGW w Warszawie.

Zajęcia zdalne będą prowadzone z wykorzystaniem dwóch podstawowych narzędzi informatycznych, tj. aplikacji MS TEAMS oraz platformy Moodle z narzędziem BigBlueButton.

Obsługa studentów w dziekanatach odbywać się będzie z zachowaniem reżimu sanitarnego – w pierwszej kolejności zalecany jest kontakt drogą mailową lub telefoniczną.

Konsultacje dla studentów powinny być prowadzone przez nauczycieli akademickich w formie zdalnej, raz w tygodniu w wymiarze dwóch godzin w aplikacji MS Teams lub tradycyjnie, z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego.

Obrony prac dyplomowych będą mogły być realizowane w formie stacjonarnej, z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego lub zdalnej (MS Teams). W przypadku zmiany sytuacji epidemicznej w Polsce organizacja kształcenia w semestrze letnim roku akademickiego 2020/2021 może ulec zmianie.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony 1. Nowoczesne programy studiów I i II stopnia opiniowane i zaakceptowane przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, nadające pożądane na rynku pracy kompetencje absolwentom kierunku Ekonomia, umożliwiające podjęcie studiów w szkole doktorskiej oraz udział w działalności naukowej. 2. Wysoka pozycja naukowa i dydaktyczna Wydziału w środowisku akademickim, szczególnie w obszarze agrobiznesu. 3. Sprawnie funkcjonujący Wewnętrzny System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na WE SGGW i konstrukcja programu studiów umożliwiające monitoring jakości kształcenia i jego stałe doskonalenie. 4. Dynamicznie rozwijająca się kadra nauczycieli akademickich prowadzących badania naukowe i posiadających istotne osiągnięcia w dyscyplinie ekonomia i finanse, podejmująca współpracę naukową i dydaktyczną z ośrodkami krajowymi i zagranicznymi oraz podmiotami gospodarczymi. 5. Wysoka mobilność zagraniczna studentów i pracowników WE oraz wysoka aktywność studentów z Samorządu Studenckiego i licznych kół naukowych funkcjonujących na WE. 6. Duży wybór przedmiotów fakultatywnych, umożliwiający wybór ścieżki specjalizacyjnej zgodnej z zainteresowaniami naukowymi i zawodowymi studentów. 7. Promocja Wydziału i przyciąganie potencjalnych kandydatów działaniami Akademii Przedsiębiorczości WE SGGW. 8. Dobra infrastruktura materialna, skoncentrowana baza lokalowa oraz rozpoznawalna marka SGGW i WE. 9. Uprawnienia Uczelni do nadawania stopni dr i dr hab. w dyscyplinie ekonomia i finanse.	Słabe strony 1. Niewystarczający system motywacji dla najlepszych dydaktyków. 2. Nadmierne obciążenie pracowników naukowo-dydaktycznych obowiązkami wynikającymi z rozrostu uczelnianej biurokracji. 3. Niezadowalający poziom instytucjonalizacji współpracy z partnerami zewnętrznymi. 4. Słaby system motywowania do kariery akademickiej najlepszych studentów studiów II stopnia i szkoły doktorskiej.

Czynniki zewnętrzne	Szanse	Zagrożenia
	1. Duże zainteresowanie studiami ekonomicznymi wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych. 2. Wzrost zainteresowania kształceniem się wśród osób pracujących zawodowo. 3. Potencjał do rozwijania e-learningu i możliwość dotarcia z ofertą dydaktyczną Wydziału do szerszej grupy osób, na skutek zmian wymuszonych przez sytuację epidemiczną. 4. Zwiększenie zaangażowania podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego współpracą z ośrodkami akademickimi. 5. Zainteresowanie studiami w Polsce ze strony obywateli krajów Europy Wschodniej.	1. Możliwość zmniejszenia się liczby studentów wynikająca ze zmian demograficznych. 2. Niestabilny i niezadawalający poziom finansowania budżetowego w stosunku do potrzeb naukowo-badawczych i dydaktycznych. 3. Szybko zmieniające się uwarunkowania na rynku pracy i ryzyko niedostosowania treści programowych do potrzeb rynku. 4. Wzrost konkurencji na rynku edukacyjnym w zakresie kształcenia na poziomie wyższym. 5. Spadające zainteresowanie studiami II°, szczególnie w trybie niestacjonarnym. 6. Ryzyko podjęcia studiów przez dużą liczbę nieposiadających odpowiednich kompetencji kandydatów z zagranicy przy ograniczonej możliwości weryfikacji przed przyjęciem. 7. Możliwość drenażu kadry w efekcie dysproporcji uposażeń w szkolnictwie wyższym i podmiotach gospodarczych. 8. Trudne do zdefiniowania skutki pandemii COVID-19.

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego
w Warszawie
02-797 Warszawa, ul. Nowoursynowska 166
tel. 022 59-31000, fax: 022 59-31097, 022 59-31089

(Pieczęć uczelni)

DZIEKAN
Wydziału Ekonomicznego

/ Dr hab. Marcin Ratajczak /

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

REKTOR
Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego
w Warszawie

/ Prof. dr hab. Michał Zasada /

(podpis Rektora)

Warszawa, dnia 19.02.2021 r.

(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat (2017/2018)	Bieżący rok akademicki (2020/2021)	Dane sprzed 3 lat (2017/2018)	Bieżący rok akademicki (2020/2021)
I stopnia	I	114	143	51	74
	II	115	121	81	42
	III	103	107	65	36
II stopnia	I	50	47	31	0
	II	68	35	59	34
Razem:		450	453	287	186

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2018	129	87	114	51
	2019	128	87	131	47
	2020	126	77	62	31
II stopnia	2018	70	49	65	52
	2019	46	39	32	28
	2020	51	47	33	21
Razem:		550	386	437	230

Tabela 3a. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)

Studia stacjonarne I stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6/180
Łączna liczba godzin zajęć	1830
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	98,5
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	126
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	64
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	6
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	180
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. 2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	Nie dotyczy

Tabela 3b. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)

Studia niestacjonarne I stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6/180
Łączna liczba godzin zajęć	1044
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	72,2
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	126
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	64
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	6
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	180
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	Nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. 2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	Nie dotyczy

Tabela 3c. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)

Studia stacjonarne II stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4/120
Łączna liczba godzin zajęć	930
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	65,5
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	102
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	56
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	Nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. 2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	Nie dotyczy

Tabela 3d. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)¹

Studia niestacjonarne II stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4/120
Łączna liczba godzin zajęć	524
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	42,8
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	102
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	56
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	Nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. 2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	Nie dotyczy

¹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Tabela 4a. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów

Studia stacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Geografia ekonomiczna	Wykł.+ćw.	30	4
Mikroekonomia	Wykł.+ćw.	60	6
Podstawy marketingu	Wykł.+ćw.	30	3
Makroekonomia	Wykł.+ćw.	60	5
Ekonomika gospodarki żywnościowej	Wykł.+ćw.	30	3
Statystyka	Wykł.+ćw.	30	5
Polityka gospodarcza	Wykł.	30	4
Ekonomika i organizacja przedsiębiorstw rolniczych	Wykł.+ćw.	60	6
Ekonometria	Wykł.+ćw.	45	4
Zajęcia terenowe	ćw.	15	3
Rachunkowość	Wykł.+ćw.	45	6
Międzynarodowe stosunki gospodarcze	Wykł.+ćw.	30	5
Analiza ekonomiczno-finansowa przedsiębiorstw	Wykł.+ćw.	60	6
Analiza rynku	Wykł.+ćw.	45	4
Finanse publiczne	Wykł.+ćw.	30	3
Polityka społeczna	Wykł.	30	3
Ekonomia integracji europejskiej	Wykł.+ćw.	30	3
Seminarium	Wykł.+ćw.	60	4
Praktyka	Praktyka	180	6
Rynki finansowe	Wykł.+ćw.	30	3
Polityka rolna	Wykł.+ćw.	30	3
Gospodarka regionalna	Wykł.+ćw.	30	3
Przedmioty ograniczonego wyboru (kierunkowe)	Wykł.+ćw.	240	24
Praca dyplomowa	Konsultacje, praca własna	-	10
Razem:		1230	126

Tabela 4b. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów

Studia niestacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Geografia ekonomiczna	Wykł.+ćw.	16	4
Mikroekonomia	Wykł.+ćw.	32	6
Podstawy marketingu	Wykł.+ćw.	16	3
Makroekonomia	Wykł.+ćw.	32	5
Ekonomika gospodarki żywnościowej	Wykł.+ćw.	16	3
Statystyka	Wykł.+ćw.	24	5
Polityka gospodarcza	Wykł.	16	4
Ekonomika i organizacja przedsiębiorstw rolniczych	Wykł.+ćw.	32	6
Ekonometria	Wykł.+ćw.	24	4
Zajęcia terenowe	ćw.	8	3
Rachunkowość	Wykł.+ćw.	24	6
Międzynarodowe stosunki gospodarcze	Wykł.+ćw.	16	5
Analiza ekonomiczno-finansowa przedsiębiorstw	Wykł.+ćw.	32	6
Analiza rynku	Wykł.+ćw.	24	4
Finanse publiczne	Wykł.+ćw.	16	3
Polityka społeczna	Wykł.	16	3
Ekonomia integracji europejskiej	Wykł.+ćw.	16	3
Seminarium	Wykł.+ćw.	32	4
Praktyka	Praktyka	180	6
Rynki finansowe	Wykł.+ćw.	16	3
Polityka rolna	Wykł.+ćw.	16	3
Gospodarka regionalna	Wykł.+ćw.	16	3
Przedmioty ograniczonego wyboru (kierunkowe)	Wykł.+ćw.	128	24
Praca dyplomowa	Konsultacje, praca własna	-	10
Razem:		748	126

Tabela 4c. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów

Studia stacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Ekonomia menedżerska	Wykł.+ćw.	30	4
Rynek kapitałowy	Wykł.+ćw.	30	4
Gospodarowanie kapitałem ludzkim	Wykł.+ćw.	30	4
Finanse lokalne	Wykł.+ćw.	30	3
Makroekonomia II	Wykł.+ćw.	30	4
Ekonomika i organizacja produkcji	Wykł.+ćw.	30	4
Statystyka matematyczna	Wykł.+ćw.	30	4
Historia myśli ekonomicznej	Wykł.	30	2
Finanse przedsiębiorstwa	Wykł.+ćw.	30	3
Prognozowanie procesów ekonomicznych	Wykł.+ćw.	45	5
Ekonomia międzynarodowa	Wykł.	30	3
Metody oceny projektów	ćw.	30	4
Rachunkowość zarządcza	Wykł.+ćw.	30	4
Systemy ubezpieczeń	Wykł.+ćw.	30	4
Ekonomia matematyczna	Wykł.+ćw.	30	3
Seminarium	ćw.	90	6
Współczesne nurty ekonomii	Wykł.	45	6
Przedmioty ograniczonego wyboru (kierunkowe)	Wykł.+ćw.	150	15
Praca dyplomowa	Konsultacje, praca własna	-	20
Razem:		750	102

Tabela 4d. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów

Studia niestacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Ekonomia menedżerska	Wykł.+ćw.	24	4
Rynek kapitałowy	Wykł.+ćw.	16	4
Gospodarowanie kapitałem ludzkim	Wykł.+ćw.	16	4
Finanse lokalne	Wykł.+ćw.	16	3
Makroekonomia II	Wykł.+ćw.	24	4
Ekonomika i organizacja produkcji	Wykł.+ćw.	16	4
Statystyka matematyczna	Wykł.+ćw.	24	4
Historia myśli ekonomicznej	Wykł.	16	2
Finanse przedsiębiorstwa	Wykł.+ćw.	16	3
Prognozowanie procesów ekonomicznych	Wykł.+ćw.	24	5
Ekonomia międzynarodowa	Wykł.	16	3
Metody oceny projektów	ćw.	16	4
Rachunkowość zarządcza	Wykł.+ćw.	16	4
Systemy ubezpieczeń	Wykł.+ćw.	16	4
Ekonomia matematyczna	Wykł.+ćw.	16	3
Seminarium	ćw.	48	6
Współczesne nurty ekonomii	Wykł.	24	6
Przedmioty ograniczonego wyboru (kierunkowe)	Wykł.+ćw.	80	15
Praca dyplomowa	Konsultacje, praca własna	-	20
Razem:		440	102

Tabela 5a. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych

Studia stacjonarne I stopnia (rok akademicki 2019/2020)

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Język angielski	ćwiczenia	3	stacjonarne	angielski	97
Język angielski	ćwiczenia	4	stacjonarne	angielski	-
Język niemiecki	ćwiczenia	3	stacjonarne	niemiecki	7
Język niemiecki	ćwiczenia	4	stacjonarne	niemiecki	-
Język rosyjski	ćwiczenia	3	stacjonarne	rosyjski	14
Język rosyjski	ćwiczenia	4	stacjonarne	rosyjski	-

Tabela 5b. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych

Studia niestacjonarne I stopnia (rok akademicki 2019/2020)

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Język angielski	ćwiczenia	3	niestacjonarne	angielski	38
Język angielski	ćwiczenia	4	niestacjonarne	angielski	-
Język niemiecki	ćwiczenia	3	niestacjonarne	niemiecki	-
Język niemiecki	ćwiczenia	4	niestacjonarne	niemiecki	-
Język rosyjski	ćwiczenia	3	niestacjonarne	rosyjski	-
Język rosyjski	ćwiczenia	4	niestacjonarne	rosyjski	-

Tabela 5c. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych

Studia stacjonarne II stopnia (rok akademicki 2019/2020)

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Język angielski	ćwiczenia	3	stacjonarne	angielski	34
Język angielski	ćwiczenia	4	stacjonarne	angielski	-
Język niemiecki	ćwiczenia	3	stacjonarne	niemiecki	1
Język niemiecki	ćwiczenia	4	stacjonarne	niemiecki	-
Język rosyjski	ćwiczenia	3	stacjonarne	rosyjski	-
Język rosyjski	ćwiczenia	4	stacjonarne	rosyjski	-

Tabela 5d. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych

Studia niestacjonarne II stopnia (rok akademicki 2019/2020)

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Język angielski	ćwiczenia	3	niestacjonarne	angielski	15
Język angielski	ćwiczenia	4	niestacjonarne	angielski	-
Język niemiecki	ćwiczenia	3	niestacjonarne	niemiecki	1
Język niemiecki	ćwiczenia	4	niestacjonarne	niemiecki	-
Język rosyjski	ćwiczenia	3	niestacjonarne	rosyjski	-
Język rosyjski	ćwiczenia	4	niestacjonarne	rosyjski	-
Język francuski	ćwiczenia	3	niestacjonarne	francuski	16
Język francuski	ćwiczenia	4	niestacjonarne	francuski	-

Zestawienie tabelaryczne załączników do raportu samooceny

Załącznik	Tytuł załącznika
I.a	Uchwała Senatu SGGW nr 84 z dnia 27 maja 2019 r.
I.b	Statut SGGW (tekst ujednolicony)
	Kryterium 1
1.1	Strategia SGGW do 2020 r.
1.2	Strategia Rozwoju Wydziału Ekonomicznego do 2020 r.
1.3	Polityka jakości kształcenia SGGW w Warszawie
1.4	Raport z Ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych dla kierunku Ekonomia (ELA)
1.5	Opinia samorządu studentów I st.
1.6	Opinia samorządu studentów II st.
1.7	Uchwała Senatu nr 67 z dnia 25 marca 2019 r.
1.8	Uchwała Senatu Nr 175 z dnia 13 lipca 2020 r.
	Kryterium 2
2.1	Ekonomia 1S – Program i sylabusy
2.2	Ekonomia 1Z – Program i sylabusy
2.3	Ekonomia 2S – Program i sylabusy
2.4	Ekonomia 2Z – Program i sylabusy
2.5	Zarządzenie nr 18 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 11 marca 2020 r.
2.6	Regulamin studiów w SGGW
2.7	Organizacja roku akademickiego 2020/2021
2.8	Cele, program i regulamin praktyk
	Kryterium 3
3.1	Uchwała nr 68 - 2016/2017 z dnia 29 maja 2017 r.
3.2	Uchwała Nr 60 - 2017/2018 Senatu SGGW w Warszawie z dnia 28 maja 2018 r.
3.3	Uchwała Nr 116 - 2018/2019 Senatu SGGW w Warszawie z dnia 24 czerwca 2019 r.
3.4	Uchwała nr 154 – 2019/2020 Senatu SGGW w Warszawie z dnia 29 czerwca 2020 r.
3.5	Uchwała Nr 25 - 2018/2019 Senatu SGGW w Warszawie z dnia 17 grudnia 2018 r.
3.6	Uchwała Nr 122 - 2019/2020 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 25 maja 2020 r.
3.7	Uchwała Nr 153 - 2019/2020 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 29 czerwca 2020 r.
3.8	Raport z działalności Akademii Przedsiębiorczości WE
3.9	Uchwała Nr 146 – 2018/2019 Senatu SGGW z dnia 24 czerwca 2019 r.
3.10	Zarządzenie Nr 34 Rektora SGGW w Warszawie z dnia 1 czerwca 2016 r.
3.11	Wytyczne prac dyplomowych WE
3.12	Tematyka prac dyplomowych WE
3.13	Regulamin antyplagiatowy SGGW
3.14	Uchwała Nr 44 - 2015/2016 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 30 maja 2016 r.
3.15	Uchwała Nr 69 - 2016/2017 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 29 maja 2017 r.

3.16	Uchwała Nr 61 - 2017/2018 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 28 maja 2018 r.
3.17	Uchwała Nr 92 - 2018/2019 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 27 maja 2019 r.
3.18	Uchwała Nr 123 – 2019/2020 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 25 maja 2020 r.
3.19	Wewnętrzny System Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Ekonomicznym SGGW w Warszawie
3.20	Wykaz publikacji naukowych, których autorami lub współautorami są studenci kierunku Ekonomia w latach 2015 – 2020
3.21	Wykaz doniesień (wystąpień) konferencyjnych studentów kierunku Ekonomia
3.22	Załącznik do Uchwały nr 34-2014/2015 Senatu SGGW w Warszawie z dnia 15 grudnia 2014 r.
	Kryterium 4
4.1	Lista nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w roku akademickim 2020/2021
4.2	Charakterystyka nauczycieli prowadzących zajęcia w roku akademickim 2020/2021
4.3	Wykaz monografii i redakcji monografii naukowych osób prowadzących zajęcia na kierunku Ekonomia w latach 2015-2020
4.4	Wykaz artykułów w czasopismach i rozdziałów w monografiach naukowych osób prowadzących zajęcia na kierunku Ekonomia w latach 2015-2020
4.5	Wykaz podręczników, skryptów opublikowanych przez osoby prowadzące zajęcia na kierunku Ekonomia w latach 2015-2020
4.6	Staże krajowe odbyte przez pracowników prowadzących zajęcia w latach 2015-2020
4.7	Staże zagraniczne odbyte przez pracowników prowadzących zajęcia w latach 2015-2020
4.8	Udział w szkoleniach, kursach i warsztatach w celu podniesienia swoich kwalifikacji przez pracowników prowadzących zajęcia
4.9	Wykaz prac badawczych, ekspertyz, opracowań, prac zleconych
4.10	Wykaz pracowników w redakcjach czasopism, radach naukowych i eksperckich
4.11	Wykaz pracowników w organizacjach naukowych
4.12	Wykaz projektów krajowych i międzynarodowych
4.13	Prace dyplomowe realizowane w ramach badań i współpracy z gospodarką
4.14	Wykaz konferencji krajowych
4.15	Wykaz konferencji międzynarodowych
4.16	Upowszechnianie wiedzy przez pracowników
4.17	Wykaz nagród i wyróżnień uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia na kierunku Ekonomia w latach 2015-2020
4.18	Awanse pracowników prowadzących zajęcia na kierunku Ekonomia w latach 2015-2020
4.19	Regulamin pracy SGGW
4.20	Zarządzenie Rektora SGGW nr 49/2019
4.21	Protokół z hospitacji - wzór
4.22	Uchwała Senatu SGGW nr 74 z dnia 26 czerwca 2017 r.
4.23	Zarządzenie Rektora SGGW nr 11 z dnia 1 lutego 2017 r.
4.24	Zarządzenie nr 2 Rektora SGGW z dnia 12 lutego 2019 r.
	Kryterium 5
5.1.	Mapa Kampusu SGGW
5.2.	Wykaz budynków i sal Wydziału Ekonomicznego

5.3.	Wykaz wyposażenia dla osób z niepełnosprawnościami
	Kryterium 6
6.1	Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym
6.2	Lista podpisanych porozumień z przedsiębiorstwami
6.3	Współpraca międzynarodowa pracowników
	Kryterium 7
7.1	Zakres współpracy międzynarodowej pracowników w latach 2015-2020
7.2	Zestawienie uczelni partnerskich
7.3	Oferta przedmiotów w języku angielskim
7.4	Wyjazdy studentów w ramach Erasmus+
7.5	Wyjazdy nauczycieli akademickich w ramach Erasmus+ lub CEEPUS
7.6	Wykaz nauczycieli akademickich wizytujących WE
	Kryterium 8
8.1	Zarządzenie nr 109 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 7 października 2020 r.
8.2	Wewnętrzny Regulamin Porządkowy Kampusu SGGW w Warszawie
	Kryterium 9
9.1	Prezentacja o WE na Dzień Otwarty online
9.2	Informator dla kandydatów 2021/2022
	Kryterium 10
10.1	Zarządzenie Rektora SGGW nr 46/2019
10.2	Raport z zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku Ekonomia w roku akademickim 2019-2020
10.3	Raport z weryfikacji prac dyplomowych na kierunku Ekonomia obronionych w roku akademickim 2019/2020
	Część 11 – organizacja kształcenia zdalnego na WE
11.1	Zarządzenie nr 18 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2
11.2	Wskazówki Rektorskiej Komisji ds. Jakości Kształcenia dotyczące informowania i dokumentowania zajęć dydaktycznych realizowanych zdalnie w związku z COVID z dnia 17.03.2020 r.
11.3	Zarządzenie nr 32 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 21 maja 2020 r. w sprawie zasad funkcjonowania uczelni od dnia 25 maja 2020 r. oraz zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-Cov-2
11.4	Zarządzenie nr 33 zmieniające Zarządzenie nr 32 Rektora SGGW w Warszawie
11.5	Zarządzenie nr 39 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 15 czerwca 2020 roku
11.6	Zarządzenie nr 46 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 26 czerwca 2020 roku
11.7	Instrukcja Moodle
11.8	Instrukcja Adobe Connect, Skype, Zoom
11.9	Wytyczne dla wykładowców i studentów
11.10	Zasady bezpieczeństwa egzamin dyplomowy WE

11.11	Zarządzenie Nr 102 Rektora SGGW z dnia 30 września 2020 r. w sprawie organizacji kształcenia i prowadzenia badań naukowych z udziałem studentów i doktorantów w semestrze zimowym roku akademickiego 2020/2021
11.12	Zarządzenie Nr 116 zmieniające Zarządzenie nr 102 Rektora SGGW w Warszawie
11.13	Zarządzenie nr 135 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 19 listopada 2020 r.
11.14	Zarządzenie nr 133 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 17 listopada 2020 r.
11.15	Instrukcje (Moodle, Teams, Startbooki)
11.16	Podanie zmiany jednorazowe w sylabusie
11.17	Zarządzenie Nr 5 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 18 stycznia 2021 r.

Aneks

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu – **nr załączników 2.1. – 2.4 – kryterium 2**
2. Obsada zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim 2020/2021 – **załącznik Obsada 2020/2021**
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych – **załącznik Harmonogram 2020-2021**
4. Charakterystyka nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia oraz opiekunów prac dyplomowych – **załącznik 4.2., kryterium 4**
5. Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań – **opis w Raporcie na stronach 107-108 (kryterium 10)**
6. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów – **załączniki 5.2. – 5.3, opis w kryterium 5.**
7. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów – **załącznik Prace dyplomowe 2020**

